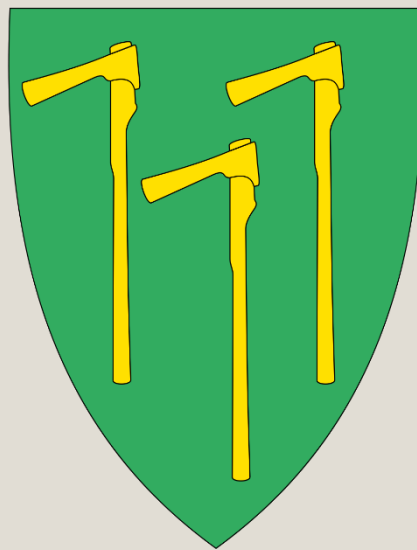

KOSTRA-analyse

Åmot kommune

KOSTRA-publisering pr 15. mars 2026

Innholdsfortegnelse

1	<i>Innledning</i>	5
	Bakgrunn	5
	Valg av sammenligningskommuner	5
	Om KOSTRA	9
	Om denne rapporten	10
	Tekniske forutsetninger for analysen	11
2	<i>Finansielle nøkkeltall</i>	12
	Kommunaløkonomisk bærekraft	12
	Netto driftsresultat	12
	Disposisjonsfond	14
	Langsiktig gjeld	15
3	<i>Administrasjon</i>	24
4	<i>Pleie og omsorg</i>	29
	Befolkningsprognose for eldre frem til 2040	30
	Pleie- og omsorgstjenesten samlet	31
	Institusjonstjenester	37
	Hjemmebaserte tjenester	45
5	<i>Helsetjenester</i>	53
6	<i>Sosialtjenesten</i>	61
7	<i>Barnevern</i>	71
8	<i>Grunnskole</i>	78
	Grunnskoleopplæring	79
	Spesialundervisning	91
	Skolefritidsordning - SFO	100
	Skoleskyss	103
	Voksenopplæring	103
9	<i>Barnehage</i>	105
10	<i>Kultur og kirke</i>	117
	Kultur	118
	Kirke	127
11	<i>Plan, kulturminne, natur og nærmiljø</i>	128
12	<i>Brann- og ulykkesvern</i>	136
15	<i>Samferdsel</i>	140
13	<i>Kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft</i>	145
14	<i>Kommunale boliger</i>	149
15	<i>Eiendomsdrift</i>	153
16	<i>Oppsummert</i>	160
17	<i>Avslutning</i>	162

Forord

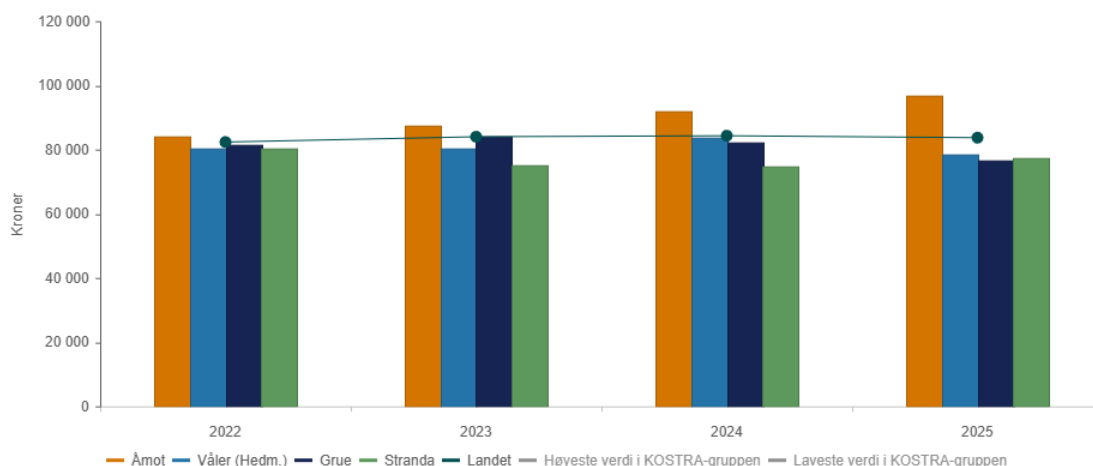
Denne rapporten tar for seg ressursbruken i Åmot kommune i perioden 2022 – 2025 sett i lys av tre andre sammenlignbare kommuner, samt landsgjennomsnittet. Rapporten bygger på de foreløpige KOSTRA-tallene for 2025 som ble publisert 15. mars 2026.

Åmot er i en svært presset økonomisk situasjon. Kommunen har de siste årene drevet med stadig dårligere marginer og fikk i 2025 et merforbruk 35 millioner kroner, eller minus 6,2 % av brutto driftsinntekter. Det var bare åtte kommuner i Norge som hadde dårligere netto driftsresultat enn Åmot i 2025. Kostnadene har økt langt mer på alle de store tjenesteområdene i Åmot enn det som det har gjort både i sammenlignbare kommuner og gjennomsnittet for landet:

Netto driftsutgifter i kroner per innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	84 237	87 563	91 931	96 776
Våler (Hedm.)	80 487	80 390	83 555	78 531
Grue	81 560	83 955	82 063	76 621
Stranda	80 193	75 169	74 902	77 285
Landet	82 341	83 996	84 310	83 703

I 2022 hadde Åmot et kostnadsnivå som var 1 896 kroner høyere pr innbygger eller totalt 7,9 mill høyere enn landsgjennomsnittet (korrigert for utgiftsbehovet). I 2025 bruker man 13 073 kroner mer pr innbygger eller totalt 54,7 mill mer enn landsgjennomsnittet. Dette er en produktivetsforverring på 46,8 mill på fire år. Åmot har lenge hatt alt for høye driftskostnader i forhold til driftsinntektene, men situasjonen ble noe reddet av ekstraordinære inntekter fra økt rammetilskudd i 2021

og delvis 2022 («koronapenger) og ekstraordinært høye skatteinntekter i 2023 og delvis 2024. Når dette bortfalt i 2025 fikk Åmot et dramatisk dårlig resultat med minus 35 millioner.

Åmot har ved utgangen av 2025 et disposisjonsfond på 39 millioner. Hvis ikke Åmot klare å snu den negative trenden i ressursbruken, så er disposisjonsfondet tømt i løpet av 2026. Åmot risikerer dermed å havne på ROBEK-lista i løpet av 2027/28. Åmot må sette på alle mulige (og umulige) bremsere på driftskostnadene, samt gjennomføre det som er mulig av (også smertefulle og upopulære) grep for å gjenvinne kontrollen over kommuneøkonomien.

Denne rapporten gir ingen anbefalinger på hvordan Åmot skal løse dette, men gir en helhetlig gjennomgang av hva Åmot brukte pengene på i 2025 (og de tre foregående årene) og hvor ressursbruken skiller seg fra et utvalg sammenlignbare kommuner. Dette som et kunnskapsgrunnlag for å foreta gode og kvalifiserte beslutninger i den prosessen som Åmot nå må gå inn i.

Lillestrøm april 2026

1 Innledning

Bakgrunn

Åmot kommune har bestilt en helhetlig analyse av den økonomiske bærekraften i kommunen. Rapporten vurderer utviklingen i kommuneøkonomien over tid fra 2022 – 2025, samt gir et perspektiv på ressursbruken i Åmot sett i lys av tre andre sammenlignbare kommuner samt landsgjennomsnittet. Hensikten er å gi økt innsikt i egen ressursbruk, samt legge et felles kunnskapsgrunnlag for de valgene Åmot kommune må ta i kommende økonomiplanperiode for å få bedre balanse i den løpende driftsøkonomien samt skapehandlingsrom når kommunen i nær fremtid også skal øke gjeldsgraden betydelig og dermed må friggi midler til å betale økte rente- og avdragskostnader.

Rapporten baserer seg på KOSTRA-tallene (regnskaps- og produksjonstallene) fra kommunene pr 15. mars 2026, dvs de foreløpige regnskapstallene for **2025**. Vår erfaring er at kvaliteten på KOSTRA-tallene nå begynner å bli svært god. Men; NIVI Analyse har ikke kvalitetssikret tallgrunnlaget i sin helhet. Det betyr at hvis det er rapportert feil inn i KOSTRA, så blir det også feil i denne rapporten. Åmot kommune må selv kvalitetssikre dette.

Valg av sammenligningskommuner

Når man skal gjennomføre en KOSTRA-analyse, blir ofte valg av sammenligningskommuner avgjørende for hva rapporten forteller. Det er tre hovedvariabler som er avgjørende for hvilke kommuner man skal velge å sammenligne seg med:

- Kommunestørrelse
- Utgiftsbehov
- Inntektsnivå

Når det gjelder **kommunestørrelse**, så er det naturlig å sammenligne Åmot med andre kommuner med ca 5 000 innbyggere. Antall innbyggere pr 31.12.2025 i de fire kommunene vi benytter i denne rapporten er:

Åmot	Våler	Grue	Stranda
4 186	6 200	4 481	4 391

Kommunene er relativt like i størrelse når det gjelder antall innbyggere, og de forskjellene som er vil ikke påvirke analysene i nevneverdig grad.

Den andre variabelen som må vurderes er kommunenes **utgiftsbehov**, det vil si hvor stort er innbyggernes forventede behov for tjenester. Dette måles/vurderes gjennom *kostnadsindeksen*. Kostnadsindeksen for kommunene i denne analysen er som følger:

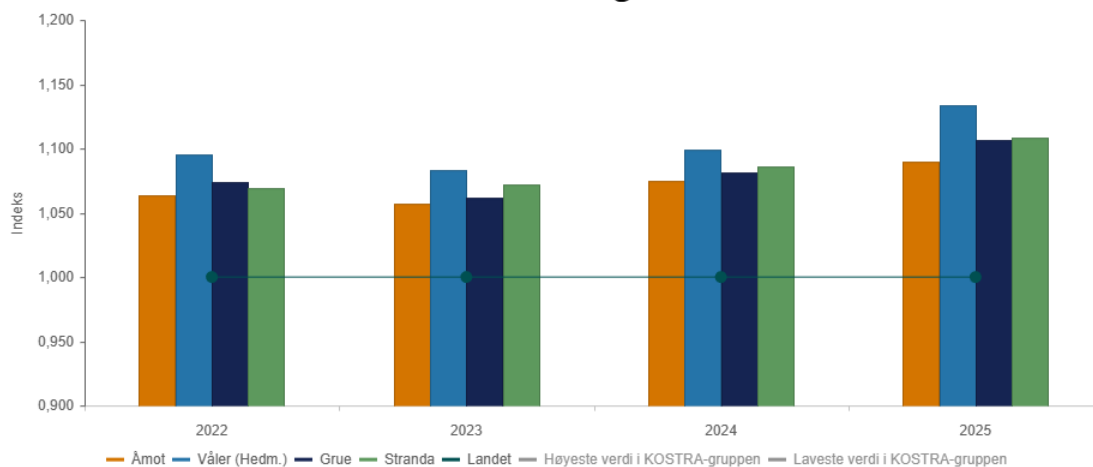
	2025	Åmot	Våler	Grue	Stranda
		Utgifts- behovs- indeks	Utgifts- behovs- indeks	Utgifts- behovs- indeks	Utgifts- behovs- indeks
0 år		0,8640	0,6101	0,5288	0,5009
1-5 år		0,7469	0,7121	0,6472	0,7903
6-12 år		0,8575	0,7781	0,6354	0,8665
13-15 år		0,8494	0,8165	0,7005	0,8709
16-22 år		0,9965	0,8669	0,8562	0,9518
23-24 år		1,5495	0,7429	0,6859	0,9243
25-66 år		0,9460	0,9407	0,9456	0,9753
67-79 år		1,2620	1,5860	1,6654	1,1655
80-89 år		1,3257	1,5103	1,6517	1,5442
over 90 år		1,3850	1,3243	1,8273	2,0912
Basistillegg		3,7045	4,3595	3,4498	3,5796
Sone		2,0102	1,4741	1,7723	3,2350
Nabo		1,5721	2,5206	1,6787	4,0130
Landbrukskriterium		1,9908	4,3568	4,4503	2,7029
Innvandrere 6-15 år ekskl					
Skandinavia		1,1307	1,3040	1,2215	0,8741
Flyktninger uten integreringstilskudd		0,4139	0,1282	0,6425	0,3509
Dødlighet		1,2515	1,3991	1,2237	0,8767
Lavinntekt		0,8822	1,1388	0,9809	0,5941
Personer med lav utdanning		1,3471	1,4874	1,4795	1,1771
Uføre 18-49 år		1,0898	1,3565	1,5126	0,6379
Opphopningsindeks ny		0,6263	0,8907	0,9649	0,4606
Aleneboende 30 - 66 år		1,1093	1,2347	1,1893	0,9195
Utviklingshemmede 16 år og over		1,3975	1,1961	1,2423	0,7366
Aleneboende 67 år og over		1,5027	1,6919	1,8632	1,2428
Lønnstakere 25-54 år i heltidsstilling		0,8264	0,6515	0,6570	0,9891
Pasienter med diagnose innen rus og psykiatri		0,8556	1,0215	0,8780	0,6542
1 Kostnadsindeks		1,09018	1,13382	1,10650	1,10773

Åmot har en kostnadsindeks som ligger 9 % (1,09018) over landsgjennomsnittet.

Grue ligger 13,4 % over, mens Våler ligger 10,6 % over og Stranda 10,7 % over

landsgjennomsnittet. Totalt sett er det altså relativt små forskjeller i utgiftsbehov mellom de fire kommunene. Oppsummert ser indeksen for utgiftsbehovet slik ut:

Indeks berekna utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	1,064	1,057	1,075	1,090
Våler (Hedm.)	1,095	1,083	1,099	1,134
Grue	1,074	1,062	1,081	1,107
Stranda	1,069	1,072	1,086	1,108
Landet	1,000	1,000	1,000	1,000

Åmot har altså lavest utgiftsbehov. Men i alle diagrammer (der det er mulig) er det korrigeret for utgiftsbehovet med utgangspunkt i delkostnadsnøklerne for 2025. Det vil si at man tar hensyn til om den enkelte kommune for eksempel har flere barn og unge, mer spredt bosetning eller større sosiale utfordringer enn i de andre kommunene i utvalget¹. Det er også justert for inflasjon med endelig deflator, slik at det skal bli mulig å sammenligne ressursbruken mellom år. I alle tabeller hvor dette er gjort står det i diagrammet:

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).
 **) Graf er justert med utgiftsbehov

Den tredje variabelen som må vurderes når man skal velge sammenligningskommuner er *inntektsnivå*. Alle kommunen får litt regionalpolitiske virkemidler i form av distriktstilskudd for Sør-Norge (2024 – tall):

¹ KOSTRA-databasen hos SSB tar ikke slike hensyn, men ser alle kommuner som «like» uavhengig av det faktiske utgiftsbehovet i de forskjellige kommunene.

Knr	Kommune	Distrikts- tilskudd Sør-Norge		Distrikts- tilskudd Nord-Norge	
		Småkommuner	Store kommuner	Småkommuner	tilskudd NN
		1000 kr	1000 kr	1000 kr	1000 kr
1525	1525 Stranda	-	2 828		
3417	3417 Grue	-	7 265		
3419	3419 Våler	-	6 053		
3422	3422 Åmot	-	2 721		

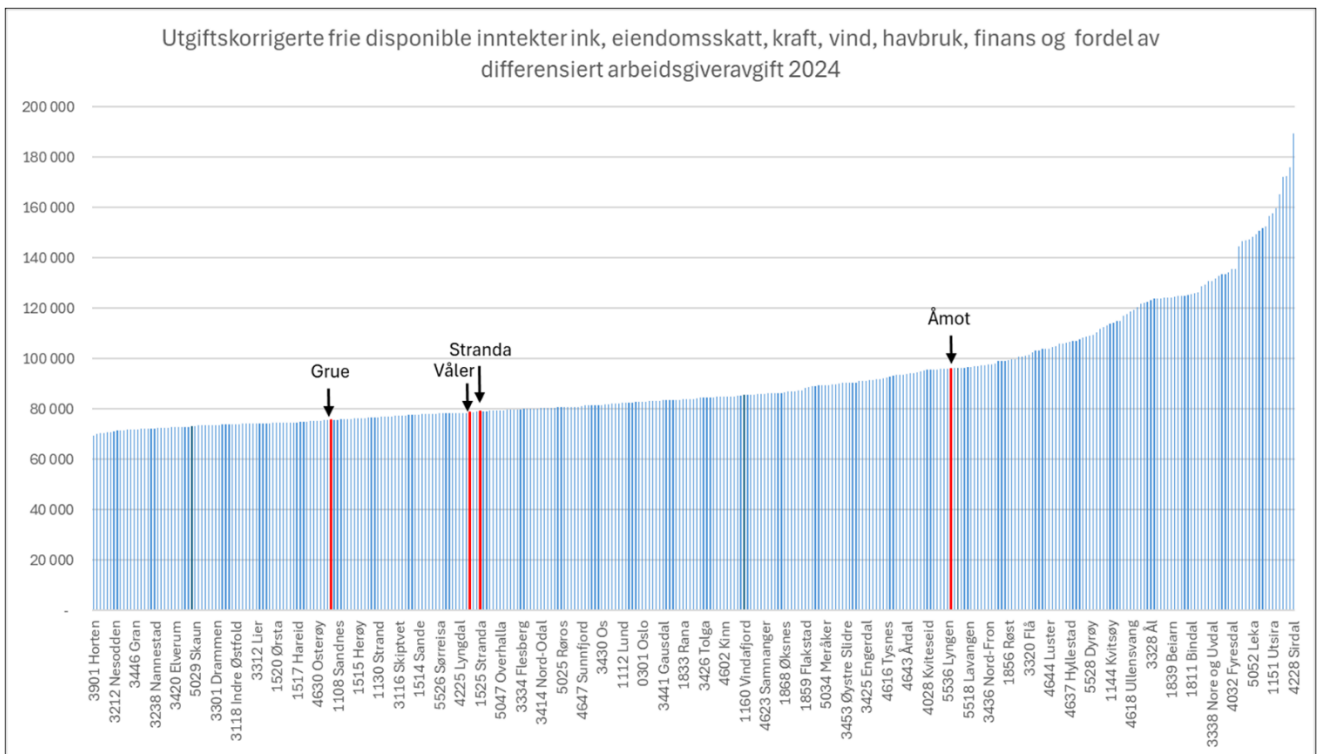
Ser vi på andre lokale inntekter, så finner vi følgende:

Knr.	Kommune	Eiendoms- skatt KOSTRA	Konsesjonskraft og hjemfallsinntekter	Produksjonsavgift landbasert vindkraft	Havbruks- fond 2024	Fordel av diff. DAA all fra KDI	Renteinnt. utbytte og eieruttak KOSTRA	SUM Lokale disponible inntekter	SUM Lokale disponible inntekter pr Innbygger
		2024 (endelig) 1000 kr	2024 (endelig) 1000 kr	2024 1000 kr	1000 kr	1000 kr	(endelig) 1000 kr	1000 kr	1000 kr
1525	1525 Stranda	17 816	937	0	6 319	5 605	8 472	40 437	9 300
3417	3417 Grue	17 438	0	0	0	5 511	2 703	26 868	5 928
3419	3419 Våler	15 404	5 052	2 732	0	4 504	5 733	34 671	9 591
3422	3422 Åmot	34 899	33 516	1 751	0	6 086	14 903	92 574	21 584

Åmot tok inn 34,9 mill i eiendomsskatt i 2024, mens Stranda tok inn 17,8 mill, Grue 17,4 mill og Våler 15,4 mill. Åmot fikk inn 33,5 mill i konsesjonskraftsinntekter i 2024, mens Stranda fikk inn 0,9 mill, og Våler 2,7 mill. Åmot hadde 1,7 mill i inntekt fra produksjonsavgift for vindkraft, mens Våler fikk inn 2,7 mill. I tillegg hadde Åmot 14,9 mill i utbytte og finansinntekter mens de tre andre kommunene fikk inn mellom 4,5 og 5,5 mill i utbytte og finansinntekter. Til sammen hadde da Åmot kr 21 584 pr innbygger i «lokale inntekter», Stranda kr 9 300, Våler kr 9 591, mens Grue hadde minst med kr 5 928 pr innbygger i lokale inntekter i 2024². Disse inntektene utjevnes ikke mellom kommunene og kommer på toppen av skatt, rammetilskudd og brukerbetaling og gebyrer.

Dersom vi oppsummerer dette og ser på de *utgiftskorrigerede disponible inntektene*, som tar høyde for ulikheter i forventet kostnadsnivå og som også inkluderer inntekter ut over de frie inntektene (høye personskatteinntekter, eiendomsskatt, regionalpolitiske virkemidler, renter, utbytte/eierinntekter, havbruksfondet, vindkraft, etc) så får vi følgende oversikt over «faktisk» inntektsnivå pr innbygger:

² Vi bruker 2024 tall her da ikke alle disse tallene foreligger for 2025 enda)

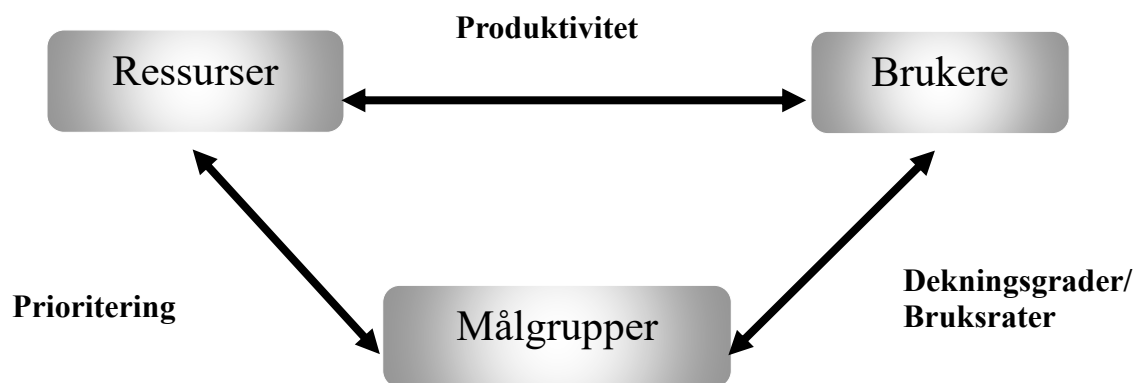
Åmot var da den 254. «rikeste» kommunen i Norge i 2024 (av 357 kommuner), mens Våler lå på 113. plass og Stranda på 115. plass. Grue lå lavest på 71. plass.

Oppsummert kan vi derfor si at alle kommunene er relativt like både når det gjelder størrelse og utgiftsbehov, mens Åmot har vesentlig mer ressurser til å løse oppgavene for enn Stranda, Våler og Grue. ***Dersom Åmot skulle hatt samme inntektsnivå som Grue i 2024, så hadde Åmot hatt 75 millioner mindre til disposisjon i 2025.***

Om KOSTRA

KOSTRA (KOMmune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. Informasjonen om kommunale og fylkeskommunale tjenester, bruk av ressurser på ulike tjenesteområder og egenskaper ved befolkningen, blir registrert og sammenstilt for å gi relevant informasjon til beslutningstakere i kommuner, fylkeskommuner og staten.

KOSTRA rapporterer på tre dimensjoner – ressurser, brukere og målgrupper, som igjen danner grunnlaget for og presenteres som nøkkeltall for prioriteringer, produktivitet og dekningsgrader:

Produktivitet – sier noe om hvor mye man bruker pr tjenestemottaker / plass, og omtales i noen sammenhenger som enhetskostnad. Måles ofte i korrigerede brutto driftsutgifter pr bruker eller pr plass. I sammenligningen av produktiviteten mellom kommunene i denne rapporten er nettopp denne type nøkkeltall brukt.

Dekningsgrad – sier noe om hvor mange av kommunens innbyggere i en målgruppe som mottar tjenester. Eks: antall barn i barnehage av kommunens 1-5 åringer, eller antall innbyggere 80+ på institusjon av alle kommunens innbyggere 80+.

Prioritering – sier noe om hvor mye penger man bruker på en målgruppe. Uttrykkes ofte som netto driftsutgifter pr innbygger i målgruppa. Spesielt for tjenestene i pleie og omsorg, barnehage, skole, sosial og barnevern vil nettoutgiftene i målgruppen bestå av forholdet mellom andel innbyggere som mottar tjenester og nettoutgift pr bruker.

Det som er viktig å bemerke er at selv om KOSTRA har omfattende informasjon knyttet til prioritering og produktivitet, finner vi lite eller ingen informasjon om *kvaliteten* på tjenestene som kommunene leverer, hvor effektivt kommunen drives eller hvor godt lokaldemokratiet ivaretas.

Om denne rapporten

Dette er en KOSTRA-analyse som fokuserer på likhet og variasjon i prioritet, dekningsgrader og produktivitet. Analysen vil kunne gi sentrale svar på kostnadsnivå, ressurs pr bruker og den samlede struktur i tilbudet sammenlignet med øvrige kommuner. Dette kan gi klare holdepunkter for hvor kommunen bør rette oppmerksomheten, men sier lite om hva som er årsaken til variasjonen, være seg etablert praksis, brukergrupper med særskilte behov eller faktiske kvalitetsforskjeller.

Rapporten sier derfor heller ikke noe om hva man konkret bør gjøre – hvilke tiltak som bør iverksettes – for å øke inntektene eller redusere kostnadene dersom det skulle være behov for/ønske om det. Dette må Åmot selv vurdere.

KOSTRA-indikatorene gir isolert sett få holdepunkter på hvorvidt tjenestene er i samsvar med lokalt behov. Informasjon om det lokale handlingsrommet er derfor begrenset til hva indikatorene for prioritering, ressursbruk pr plass/bruker og tilgjengelighet viser.

Tekniske forutsetninger for analysen

Datagrunnlaget for denne rapporten er i sin helhet basert på de foreløpige KOSTRA-tallene for 2025, som ble publisert 15. mars 2026.

2022 var et spesielt år for kommunesektoren sett i lys av koronapandemien. Økonomisk kom kommunesektoren greit ut av dette, men det er tydelig at en del kommuner «tapte» på dette da de hadde store kostnader til å håndtere pandemien, beredskap, smittesporing etc, mens andre «tjente» på dette ved at staten ga en generell kompensasjon i rammetilskuddet, mens man hadde lave kostnader. Det er ikke gjort noen helhetlig analyse av dette, men det er nærliggende å anta at Åmot ligger i kategorien for kommuner som «tjente» på dette. Kommunene har også tidvis inntektsført denne kompensasjonen litt ulikt, så det kan være en medvirkende årsak hvis det er store endringer fra 2022 til 2023 i denne rapporten.

I dokumentet brukes ofte begrepet *korrigerte brutto driftsutgifter*. Korrigerte brutto driftsutgifter omfatter driftsutgiftene ved kommunens egen tjenesteproduksjon pluss MVA-utgift og avskrivninger, minus dobbeltføringer i de kommunale regnskaper som skyldes viderefordeling av utgifter/internkjøp mv.

NIVI har erfaringer for at det noen tjenester og indikatorer kan være variasjoner som følge av ulik føringspraksis mellom kommunene eller feilrapporterte tall. Men generelt kan man si at kvaliteten på KOSTRA begynner å bli svært god og at det er sjelden man finner de helt store feilene eller ulikhetene i føringspraksis.

2 Finansielle nøkkeltall

Kommunaløkonomisk bærekraft

Når man skal vurdere bærekraften i kommuneøkonomien i en kommune er det tre sentrale nøkkeltall som må vurderes for å få oversikt over den langsiktige kommunaløkonomiske bærekraften. Dette er:

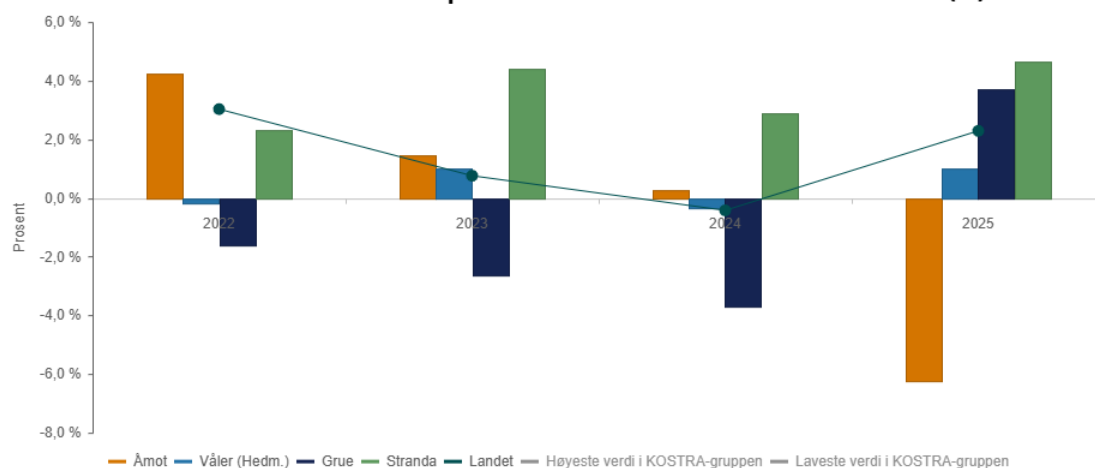
- Netto driftsresultat
- Disposisjonsfond
- Gjeld

Netto driftsresultat

Enkelt beskrevet sier netto driftsresultat noe om hvor godt man organiserer og driver i forhold til de inntektene man har etter at alle kostnader samt renter og avdrag er betjent. Hva sier så tallene når vi ser på netto driftsresultat over tid for kommunene i denne analysen?

Når vi ser på netto driftsresultat, opereres det med et måltall som tilsier at netto driftsresultat bør utgjøre minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter over tid. Dette for å ha solid nok økonomi til å tåle svingninger i kommunens egen økonomi og ellers i landet på en slik måte at man kan opprettholde et jevnt og stabilt tjenestenivå.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)

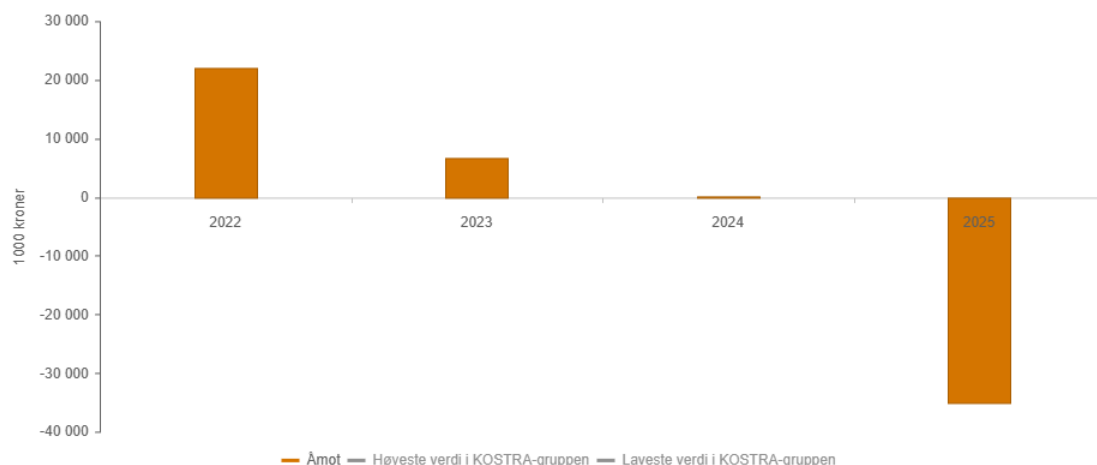

	2022	2023	2024	2025
Åmot	4,2 %	1,5 %	0,3 %	-6,2 %
Våler (Hedm.)	-0,2 %	1,0 %	-0,3 %	1,0 %
Grue	-1,6 %	-2,6 %	-3,7 %	3,7 %
Stranda	2,3 %	4,4 %	2,9 %	4,6 %
Landet	3,0 %	0,8 %	-0,4 %	2,3 %

I 2022 var driftsresultatet i Åmot på pluss 4,2 %, mens det i 2025 var på minus 6,2 %. I 2023 var det på 1,5 % og i 2024 0,3 %. Omsatt i kroner betyr det at Åmot fikk et negativt netto driftsresultat på minus 35 mill i 2025.

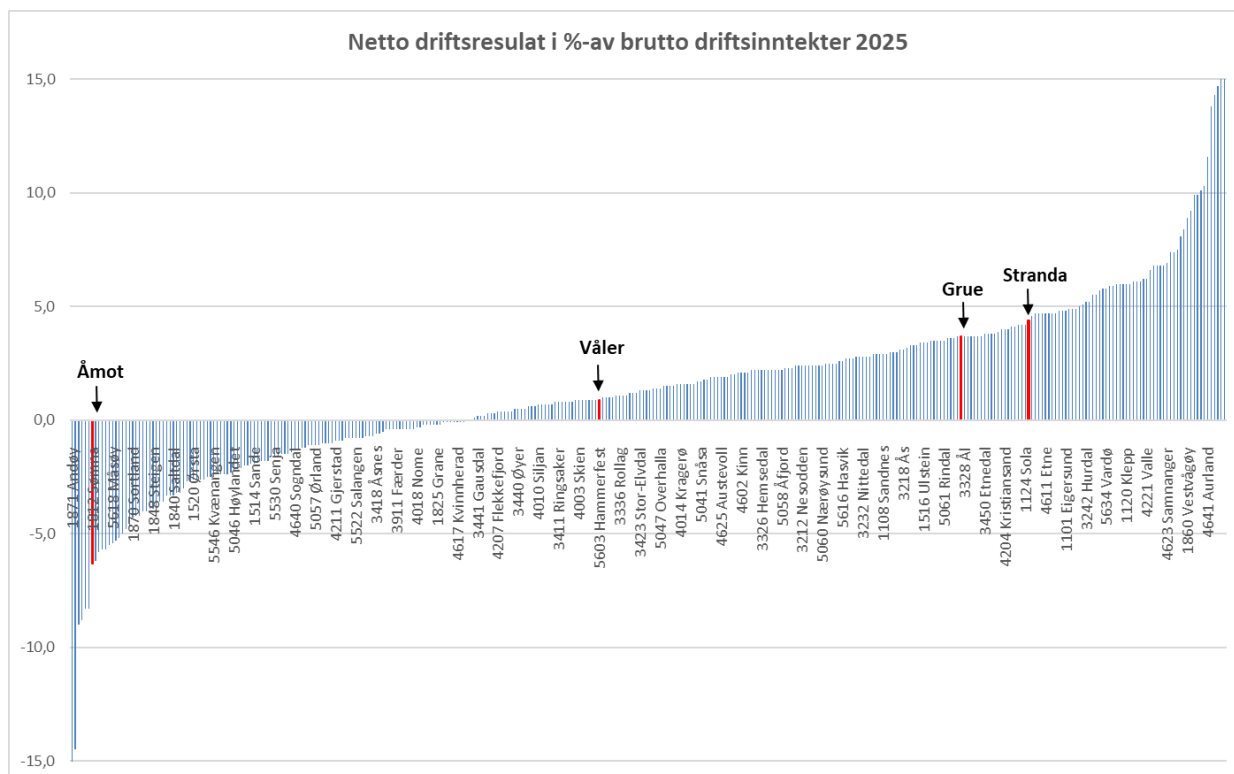
Netto driftsresultat (Fylkes-)Kommunekasse Beløp (1000 kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	21 978	6 632	103	-35 023

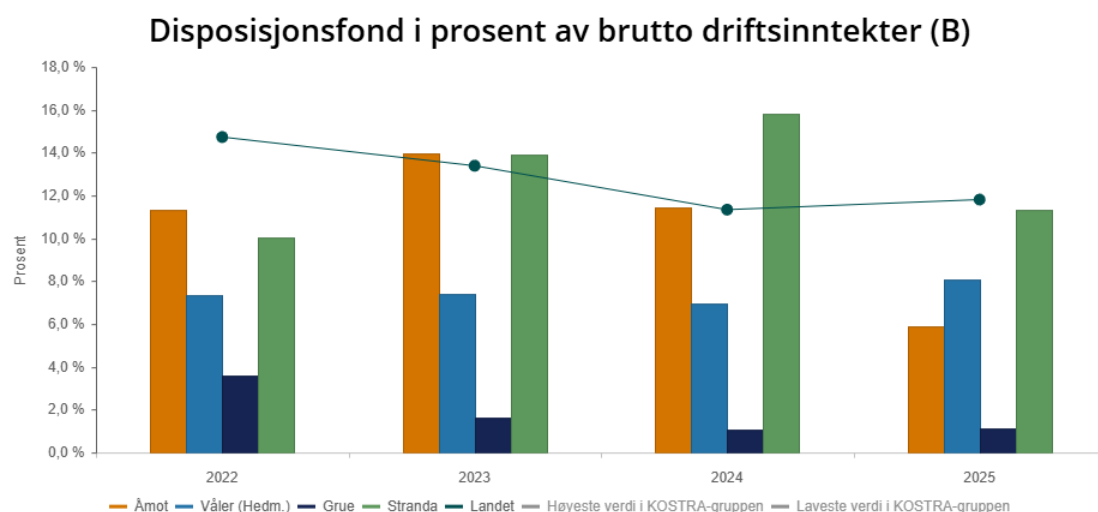
Dette var et meget svakt resultat og det var bare 8 kommuner som hadde svakere netto driftsresultat enn Åmot i 2025:

Om man også legger inn at Åmot også bør ha det anbefalte nivået på netto driftsresultat på 1,75 % av brutto driftsinntekter, så utgjør dette 16 mill. Det betyr at *Åmot har et omstillingsbehov - i forhold til resultatet i 2025 - på om lag 45 millioner eller 8,4 % av brutto driftsinntekter* for å komme på et nivå der man har bærekraftig kommuneøkonomi. Så kommer nye kostnader - og da særlig økte investeringskostnader til nytt helsehus - i tillegg til dette.

Disposisjonsfond

Det uforutsette kan skje – også i kommuner. For å sikre at man er i stand til å håndtere plutselige svingninger i kommuneøkonomien, samt har penger til å delfinansier investeringer med egenkapital, så må kommunene hvert år sette av litt penger på disposisjonsfond. For kommunene i dette utvalget ser størrelsen på disposisjonsfondet slik ut i 2025:

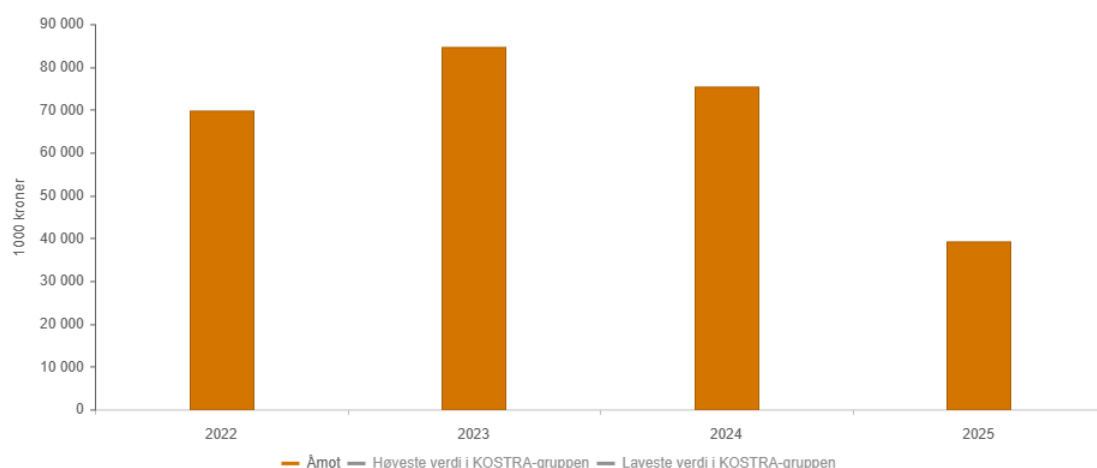

	2022	2023	2024	2025
Åmot	11,3 %	13,9 %	11,4 %	5,9 %
Våler (Hedm.)	7,4 %	7,4 %	6,9 %	8,1 %
Grue	3,6 %	1,6 %	1,1 %	1,1 %
Stranda	10,0 %	13,9 %	15,8 %	11,3 %
Landet	14,7 %	13,4 %	11,3 %	11,8 %

Åmot hadde et disposisjonsfond på 5,9 % av brutto driftsinntekter i 2025. Høyest i utvalget ligger Stranda med 11,3 %, mens landsgjennomsnittet er 11,8 %. Dersom vi på hva dette utgjør i kroner så finner vi følgende:

Disposisjonsfond (K) (Fylkes-)Kommunekasse Beløp (1000 kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

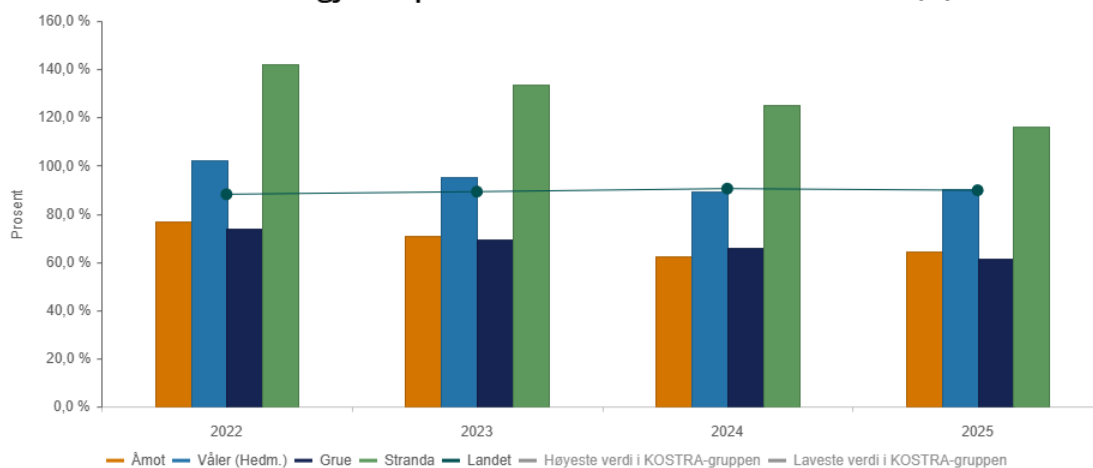
	2022	2023	2024	2025
Åmot	69 943	84 653	75 329	39 130

Åmot hadde 84,6 mill på disposisjonsfondet i 2023, mens det nå er redusert til 39,1 millioner. Størrelsen på disposisjonsfondet er med andre ord halvert i løpet av to år.

Langsiktig gjeld

En kommunes gjeld legger beslag på driftsinntekter som ellers kunne vært benyttet til tjenesteproduksjon. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån (utlån av egne midler). Denne måles i % av brutto driftsinntekter og sier noe om hvilken belastning den langsiktige gjelden utgjør for kommunen. For kommunene i denne rapporten ser gjeldsbelastningen ut som følger:

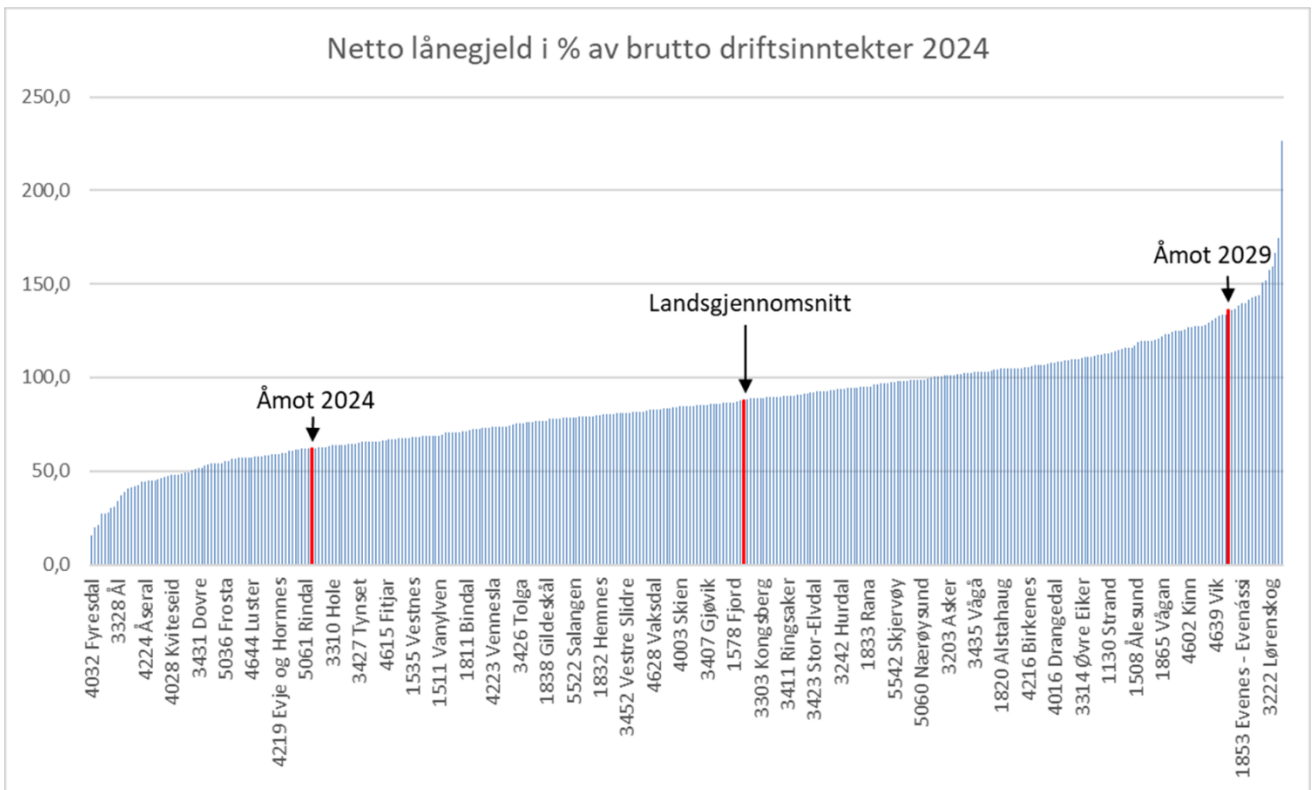
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)

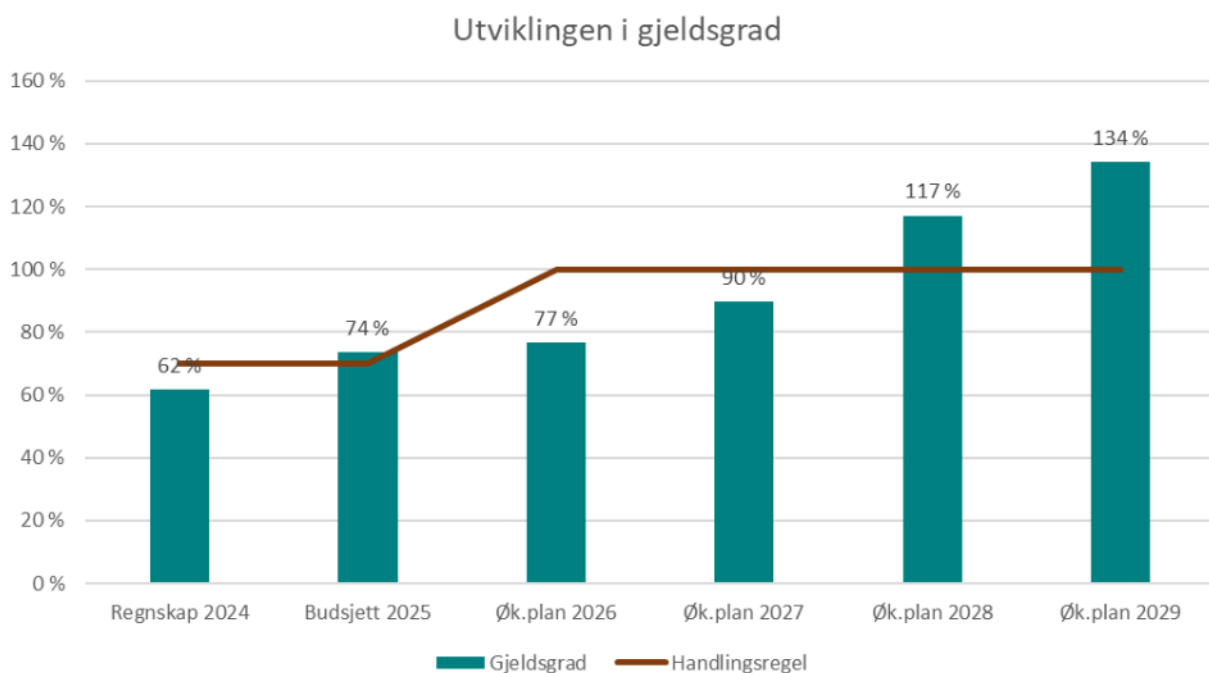
	2022	2023	2024	2025
Åmot	76,7 %	70,6 %	62,3 %	64,5 %
Våler (Hedm.)	102,3 %	95,4 %	89,2 %	90,1 %
Grue	73,6 %	69,3 %	65,7 %	61,1 %
Stranda	142,2 %	133,8 %	125,2 %	116,3 %
Landet	88,1 %	89,2 %	90,4 %	89,7 %

I diagrammet over utgjør netto lånegjeld for Åmot sin del 64,5 % av brutto driftsinntekter i 2025, noe som er nest lavest i utvalget og godt under landsgjennomsnittet som er på 89,7 %. Nivået har vært litt nedadgående igjennom hele perioden.

Målt i forhold til andre kommuner i landet ser gjeldsgraden i Åmot slik ut:

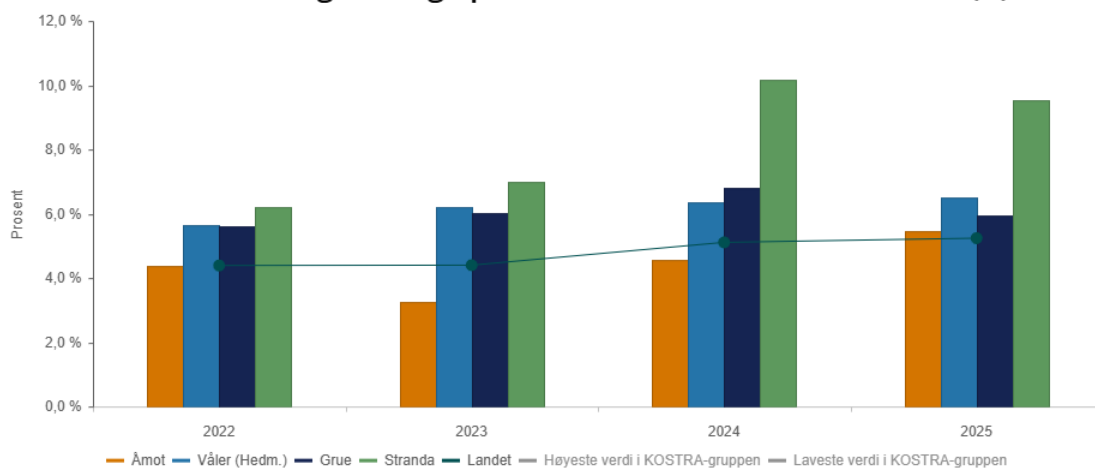
Åmot har i 2025 en lav gjeldsgrad sammenlignet med andre kommuner. Men kommunen har nå vedtatt å bygge et nytt helsehus. Dette vil medføre en betydelig økt gjeldsgrad fremover og i 2029 vil Åmot kommune ha en gjeldsgrad på ca 134 % av brutto driftsinntekter:

Det betyr at Åmot i fremtiden må bruke en betydelig større andel av sine inntekter på renter og avdrag enn det som er tilfelle i dag. Hvorvidt dette gjeldsnivået pr innbygger er en smart strategi, avhenger av tilstanden på realkapitalen (bygg, veier, etc) i kommunen. En kommune er pr definisjon en «evighetskonstruksjon» og man skal vokte seg vel for å forbruke mer av realkapitalen enn det man legger igjen. Hvis det er slik at man finansierer driften med å ikke investere/slite ned på realkapitalen, så skyver man behovet for investeringer (og rente og avdragsbetalinger) over på fremtidige generasjoner. Da må påfølgende generasjoner «ta igjen» og betale på manglende investeringer fra tidligere år. Samtidig må man ikke «overinvestere» da det skaper press på kommuneøkonomien, og det er de samme inntektene som skal finansiere både renter, avdrag og tjenesteproduksjon.

I diagrammet nedenfor ser vi på hvor mye Åmot bruker netto på renter og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter. Resultatbegrepet viser hvor stor andel av driftsinntektene som er bundet opp til tilbakebetaling av lån. Rente- og avdragsbelastningen vil avhenge av valgt finansieringsstrategi, f.eks. andelen fremmedkapital, nedbetalingstid, o.l. Ekstraordinære avdrag og nedbetaling av lån vil ikke fremkomme fordi dette føres i investeringsregnskapet, og det her bare tas hensyn til transaksjoner i driftsregnskapet. I netto finans omfattes renteutgifter/-inntekter og tap/gevinst på finansielle plasseringer (aksjer etc) som er definert som omløpsmidler i balansen.

Netto finans og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter (B)

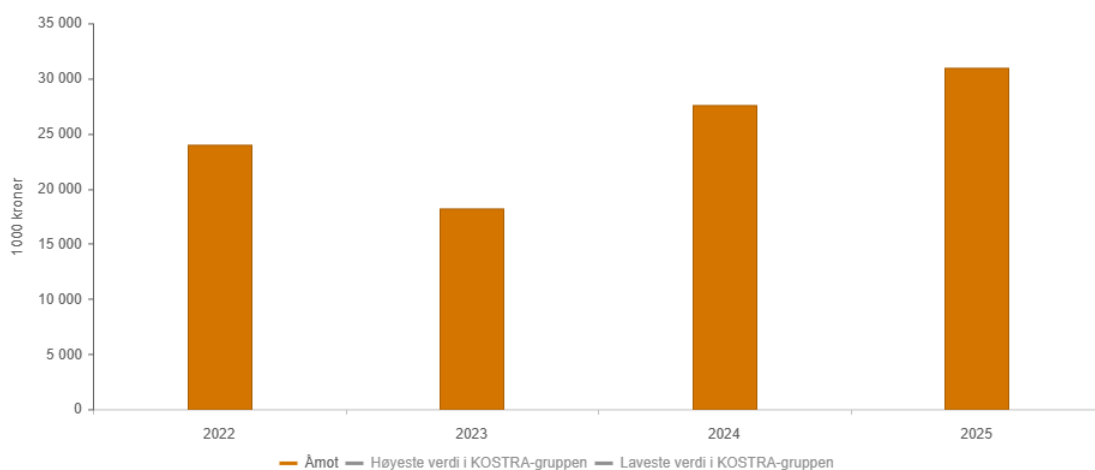

	2022	2023	2024	2025
Åmot	4,4 %	3,3 %	4,6 %	5,5 %
Våler (Hedm.)	5,7 %	6,2 %	6,4 %	6,5 %
Grue	5,6 %	6,0 %	6,8 %	5,9 %
Stranda	6,2 %	7,0 %	10,2 %	9,5 %
Landet	4,4 %	4,4 %	5,1 %	5,2 %

Vi ser av tabellen over ser vi at Åmot bruker lavest andel i 2025 på netto finans og avdrag med 5,5 % av brutto driftsinntekter. I kroner er tallene slik:

Netto finansutgifter (E) Beløp (1000 kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

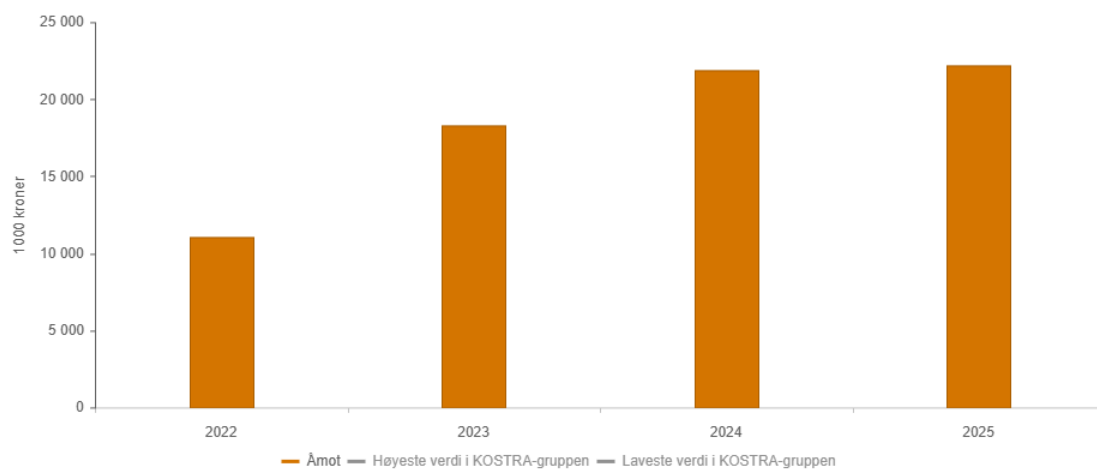

	2022	2023	2024	2025
Åmot	23 942	18 217	27 534	30 943

Vi ser av diagrammet over at Åmot i 2023 brukte 18,2 mill i netto finansutgifter. I 2025 var dette økt til 31 mill. Dette først og fremst som følge av økte rentekostnader:

Renteutgifter Beløp (1000 kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

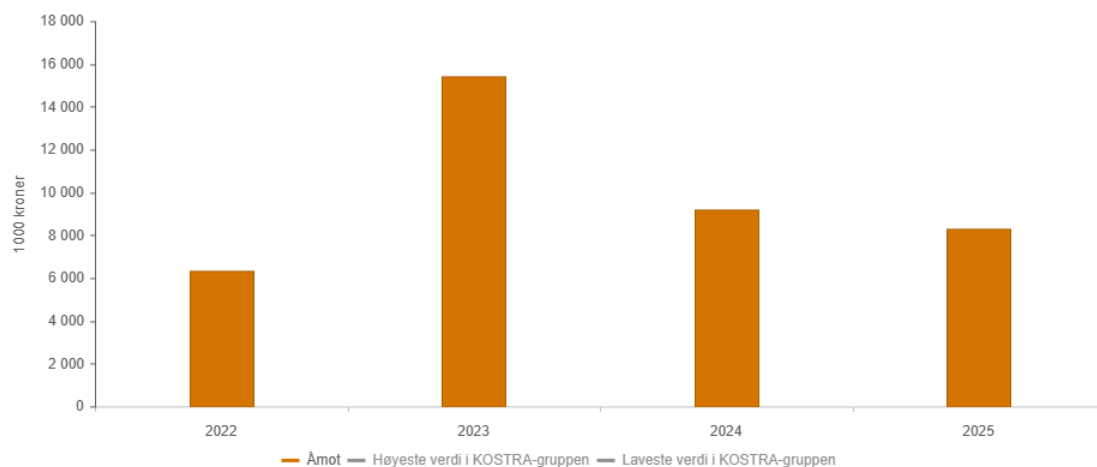

	2022	2023	2024	2025
Åmot	11 051	18 302	21 896	22 226

Og reduserte utbytter:

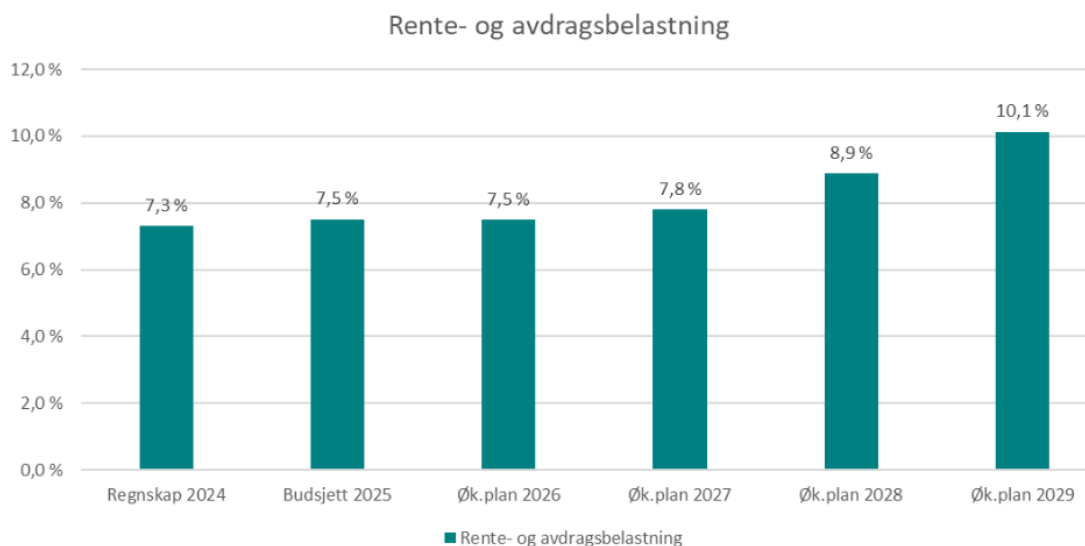
Utbytter Beløp (1000 kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	6 346	15 393	9 171	8 275

Ifølge økonomiplanen i Åmot vil rente og avdragsbelastningen øke fra 7,3 % i dag til 10,1 % av brutto driftsinntekter i 2029:

Dette betyr at sett i forhold til 2025 så er omstillingsbehovet i Åmot frem mot 2030 på minimum 60 millioner kroner eller ca 10 % av brutto driftsinntekter for både oppnå et netto driftsresultat på ca 1,75 % og kunne håndtere fremtidige rente og avdragsbelastninger fra nytt helsehus.

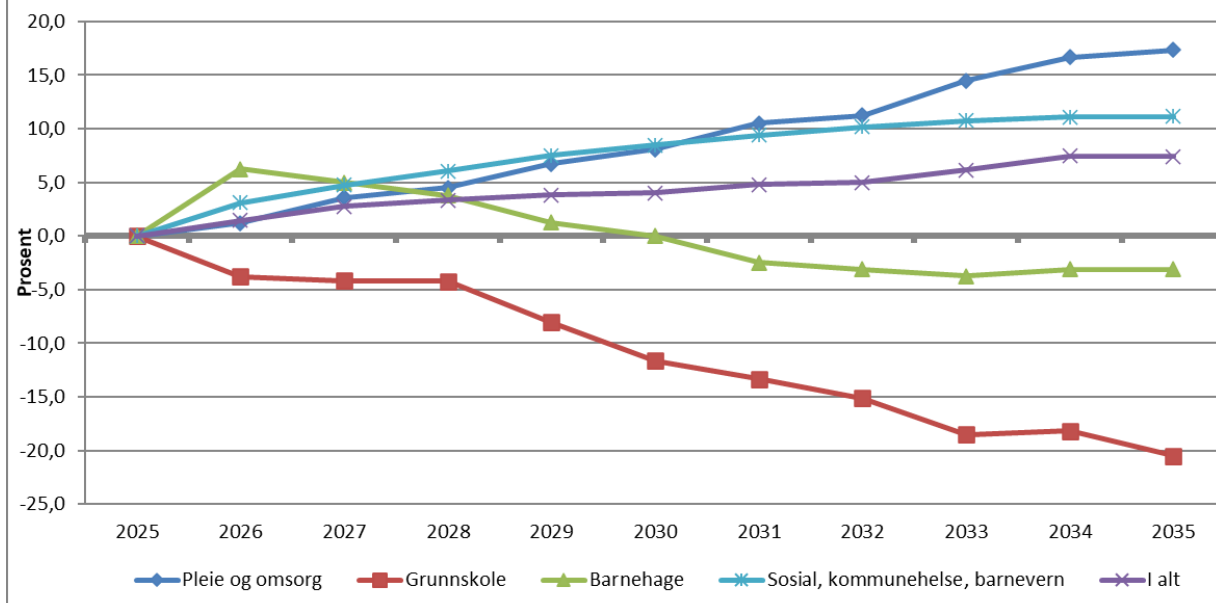
Framskrivning

Inntektssystemet er skrudd sammen slik at kommunene får rammetilskuddet utregnet ut ifra antall innbyggere i ulike aldersgrupper og deres behov for tjenester. Når vi vet hva en innbygger «koster» (og gir) i rammetilskudd fra staten i dag, så kan vi også beregne hvordan det behovet for tjenester vil endre seg i årene som kommer med utgangspunkt i de befolkningsframskrivingene som SSB lager. For Åmot ser framskrivingen³ slik ut:

³ Basert på befolkningsprognose publisert av SSB juni 2024 og modell publisert av KS

Endret utgiftsbehov demografi - kommunen - 2025 - 2035

(målt ved inngangen til det enkelte år)

Vi ser av diagrammet over at Åmot i 2035 vil få et økt utgiftsbehov for pleie- og omsorgstjenester som tilsvarer en økning på 17,6 % fra dagens nivå. Dette fordi folketallet som mottar disse tjenestene øker. Sosial, kommunehelse og barnevern øker med ca 11 %. Tallet på barn i grunnskolealder faller, så her vil utgiftsbehovet reduseres med 20,5 %. Netto vil dermed utgiftsbehovet i alt ha økt med 7,4 % i 2035 (lilla linje i diagrammet over). Behovet for barnehage vill ligge relativt stabilt. Hva betyr dette så i kroner for hvordan utgiftsutjevningen i rammetilskuddet vil endre seg?

3422 ÅMOT

Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(2024 kroner og endring fra 1.1.2025)

Endring utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	SUM ÅMOT
2026	2 115	-2 042	2 723	891	760	492	4 939
2027	4 050	-209	-545	553	464	130	4 444
2028	1 639	-34	-545	628	248	59	1 995
2029	3 850	-2 076	-1 089	665	274	66	1 690
2030	2 308	-1 944	-545	532	136	9	498
2031	4 151	-916	-1 089	500	123	22	2 790
2032	1 253	-968	-272	320	211	-13	531
2033	5 621	-1 816	-272	147	294	-22	3 953
2034	3 811	175	272	214	86	-72	4 486
2035	1 120	-1 266	0	34	177	-172	-107
Sum 2026-2035	29 917	-11 094	-1 361	4 485	2 774	499	25 219
Sum 2026-2029	11 654	-4 360	545	2 738	1 746	747	13 069

Av diagrammet over ser vi at om Åmot skal ha samme prioritering i pleie og omsorg i 2035 som i dag, så må Åmot ha økt budsjettet med 29,9 millioner for denne sektoren i 2035. Helse øker med 2,7 mill, sosial øker med 4,5 mill, mens skole går ned med

11,1 mill og barnehage går ned 1,4 mill. Netto vil da Åmot motta 25 mill mer enn i dag i økt utgiftskompensasjon i 2035, men utgiftsbehovet for skole og barnehage vil allikevel gå ned med 12,5 mill til sammen.

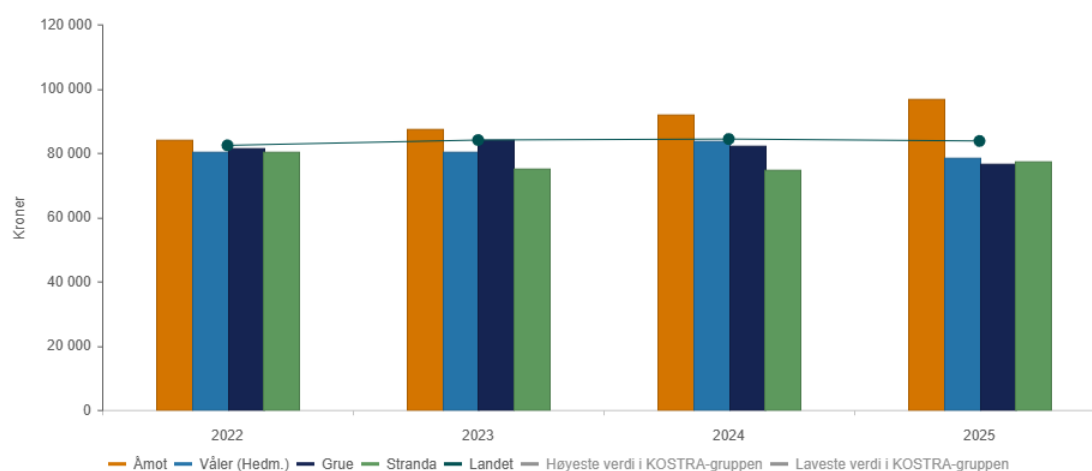
Netto driftsutgifter samlet

I diagrammet nedenfor vises utviklingen i de samlede driftsutgiftene for alle funksjonene (alle tjenester) i Åmot;

Netto driftsutgifter i kroner per innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	84 237	87 563	91 931	96 776
Våler (Hedm.)	80 487	80 390	83 555	78 531
Grue	81 560	83 955	82 063	76 621
Stranda	80 193	75 169	74 902	77 285
Landet	82 341	83 996	84 310	83 703

I 2022 hadde Åmot et kostnadsnivå (korrigert for utgiftsbehovet) som var 1 896 kroner høyere pr innbygger eller totalt 7,9 mill høyere enn landsgjennomsnittet. I 2025 bruker man 13 073 kroner mer pr innbygger eller totalt 54,7 mill mer. *Dette er en produktivetsforverring på 46,8 mill på fire år.* Vi vil i det påfølgende forklar hva som er årsaken til denne voldsomme kostnadsøkningen.

3 Administrasjon

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

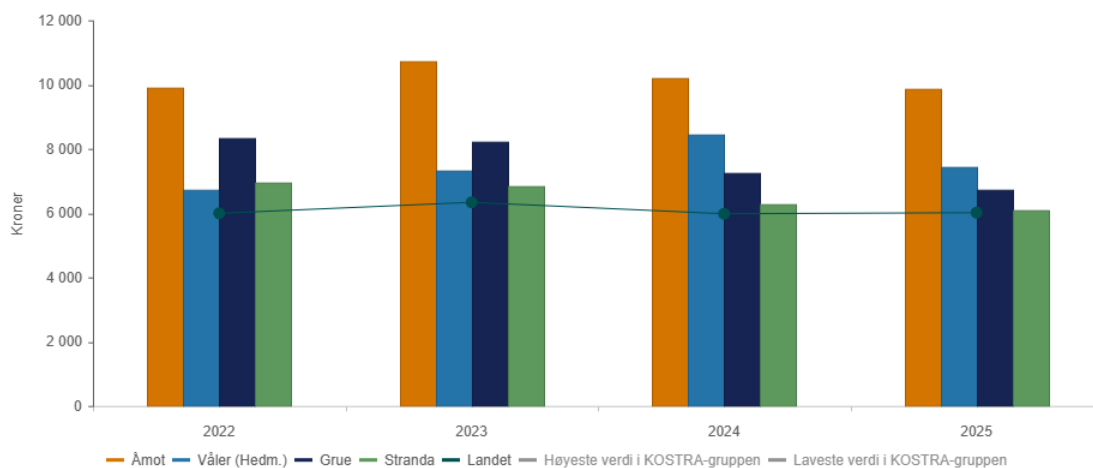
- 100 Politisk styring
- 110 Kontroll og revisjon
- 120 Administrasjon
- 121 Forvaltningsutgifter eiendomsforvaltningen
- 130 Administrasjonslokaler
- 180 Diverse fellesutgifter
- 285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområdet

Dette kapitlet omhandler i praksis flere områder. I tillegg til administrasjon, har vi også utgifter til politikk og kontrollvirksomhet, forvaltningsutgifter for eiendom og administrasjonslokaler. Hvis vi først ser på netto driftsutgifter til administrasjon og styring samlet (alle funksjoner som inngår i dette området i KOSTRA), så har vi følgende situasjon:

Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	9 904	10 743	10 206	9 856
Våler (Hedm.)	6 731	7 311	8 460	7 435
Grue	8 325	8 210	7 239	6 724
Stranda	6 954	6 857	6 298	6 076
Landet	5 994	6 337	5 981	6 015

Åmot ligger klart høyest i utvalget med kr 9 856 pr innbygger, mens Stranda ligger lavest med kr 6 076 pr innbygger. Kostnadsnivået i både Åmot og Stranda har ligget stabilt igjennom perioden. En korreksjon ned til nivået til Stranda ville isolert sett betydd en reduksjon på 16,3 mill på hele dette området.

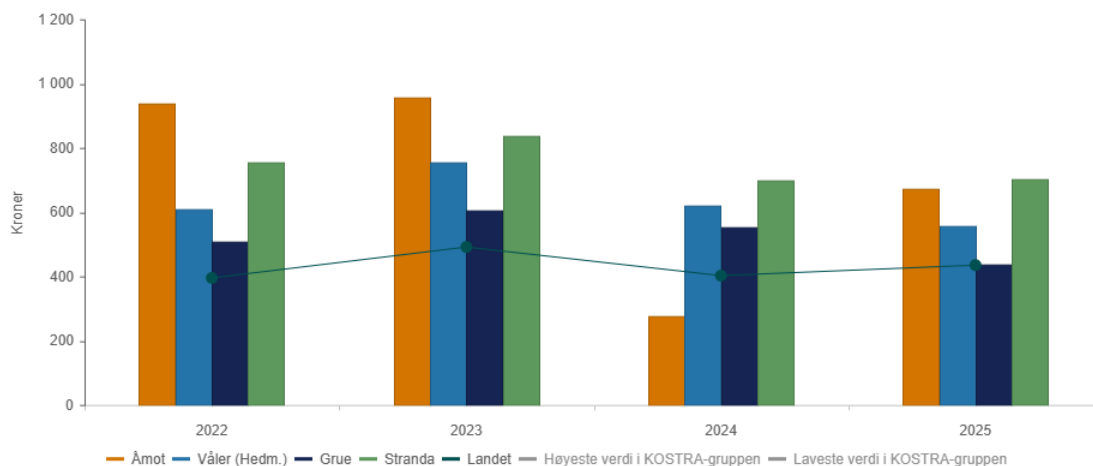
Diagrammet over - «Administrasjon, styring og fellesutgifter» - er en fellesbetegnelse for funksjonene 100, 110, 120, 121, 130, 180 og 285. Nedenfor ser vi på de ulike funksjonene for disse områdene.

På funksjon 100 - Politisk styring, ligger Åmot nest høyest i utvalget med kr 673 pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	937	956	278	673
Våler (Hedm.)	608	754	622	557
Grue	510	607	554	439
Stranda	755	838	700	703
Landet	395	491	402	435

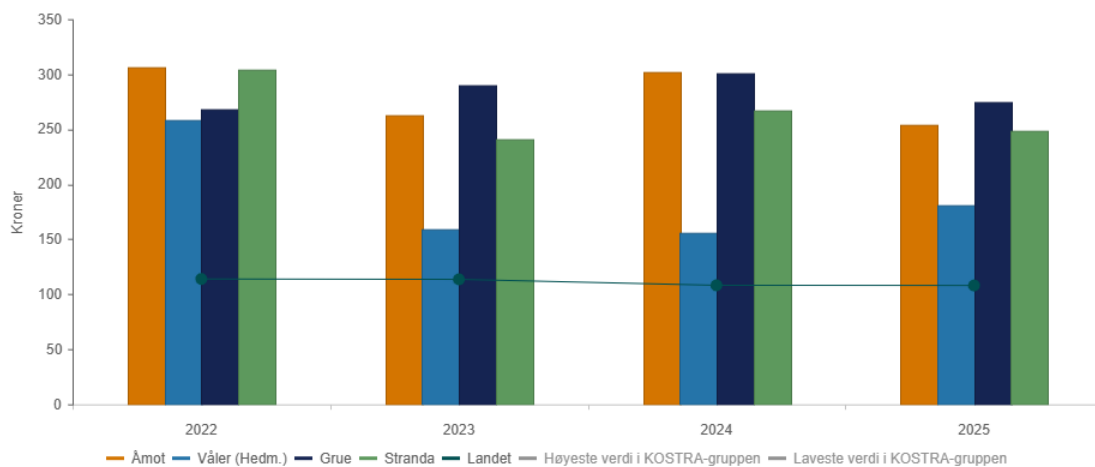
Kostnadsnivået har variert igjennom i perioden. En tilpasning til nivået i Grue vil bety en innsparing på 1 mill.

På funksjon 110 - Kontroll og revisjonsvirksomhet, ligger Åmot middels, men det er små forskjeller imellom kommunene (i kroner):

Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

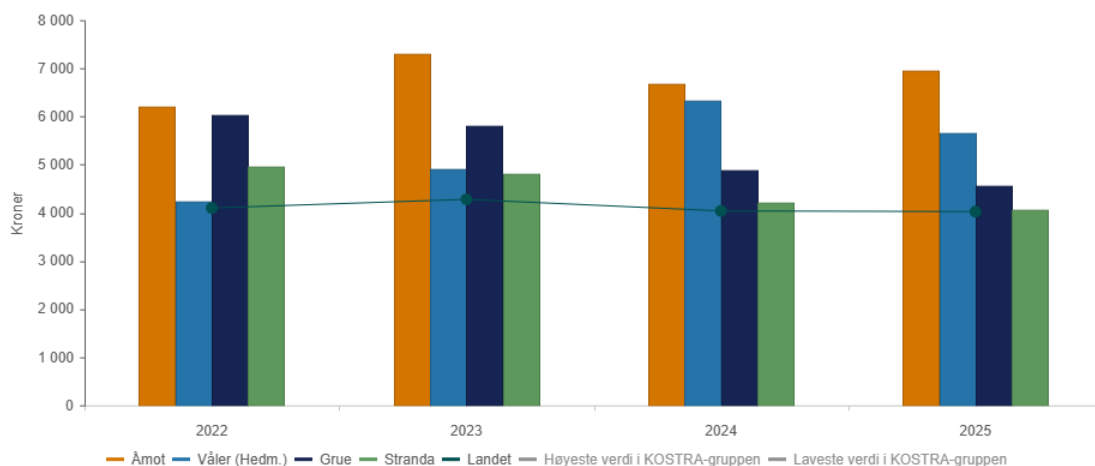
	2022	2023	2024	2025
Åmot	307	263	302	255
Våler (Hedm.)	259	159	156	181
Grue	268	290	301	275
Stranda	304	241	267	248
Landet	114	114	108	108

På funksjon 120 - Administrasjon, ser bildet slik ut:

Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

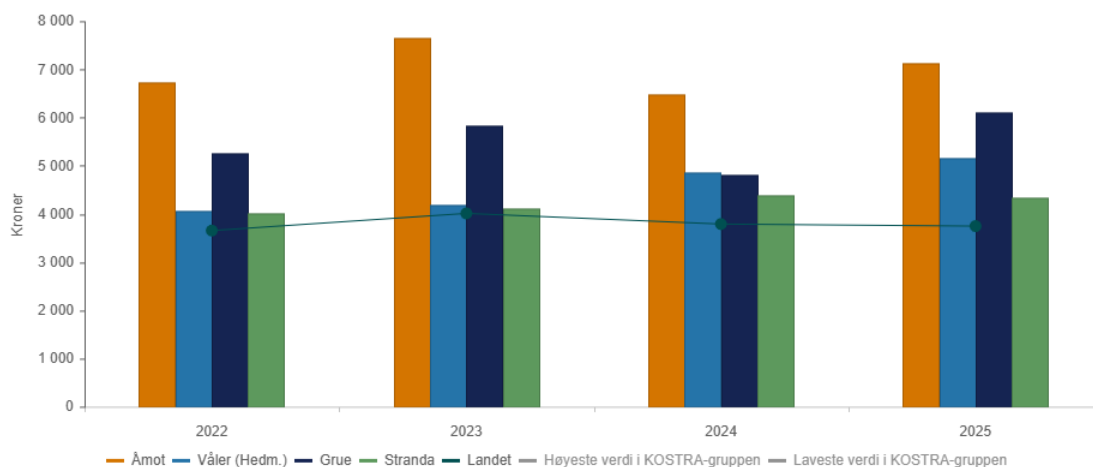

	2022	2023	2024	2025
Åmot	6 204	7 298	6 687	6 948
Våler (Hedm.)	4 246	4 921	6 339	5 650
Grue	6 033	5 799	4 891	4 555
Stranda	4 953	4 810	4 217	4 056
Landet	4 099	4 278	4 038	4 024

Her ligger Åmot klart høyest i utvalget med kr 6 948 pr innbygger. Kostnadsnivået har ligget stabilt igjennom perioden. Stranda ligger lavest med kr 4 056 pr innbygger. En korreksjon ned til dette nivået ville isolert sett bety en innsparing på 12,1 mil. Erfaringsmessig er ofte mye av dette ufordelte IKT- og andre kostnader. Men brutto lønnskostnader på dette området ligger også klart høyest i Åmot:

Administrasjon, kommune Lønn ekskl. sykelønn Beløp pr innb (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

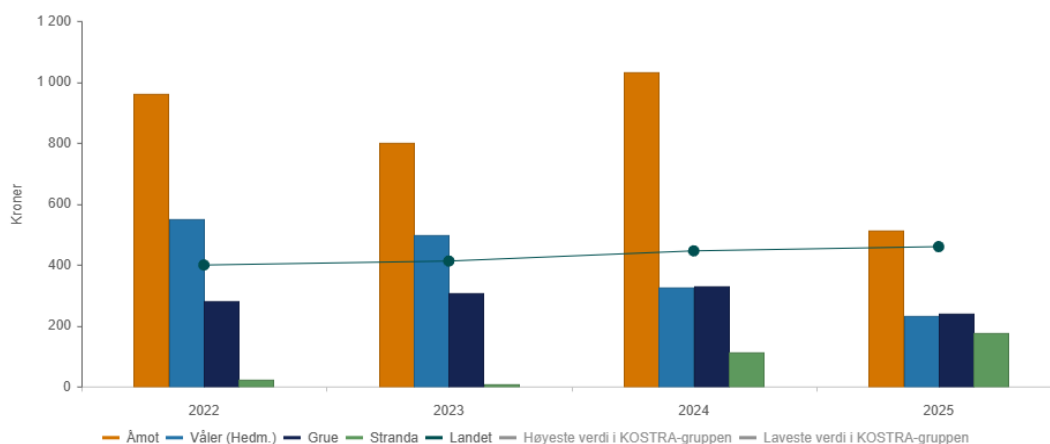
Som vi ser av diagrammet over, hadde Åmot brutto lønnskostnader på kr 7 118 pr innbygger (eksklusive sykelønnsrefusjoner) til administrasjon i 2025. Nivået har ligget relativt stabilt igjennom hele perioden. En korreksjon ned til nivået til Stranda ville bety en innsparing på 11,5 mill

Åmot bruker mest på eiendomsforvaltning/administrasjon med kr 511 pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (121) forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

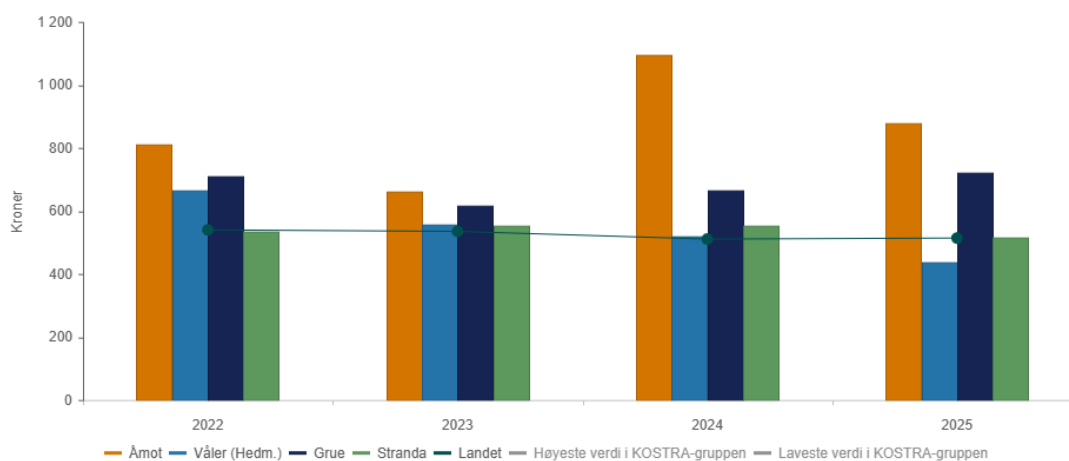
	2022	2023	2024	2025
Åmot	962	800	1 033	511
Våler (Hedm.)	550	498	326	230
Grue	279	308	330	238
Stranda	21	9	112	176
Landet	399	412	445	459

Åmot ligger klart høyest i utvalget på funksjon 130 - Administrasjonslokaler, med kr 879 pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (130) administrasjonslokaler (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	810	663	1 094	879
Våler (Hedm.)	666	556	518	436
Grue	711	615	665	722
Stranda	533	554	553	514
Landet	540	535	511	514

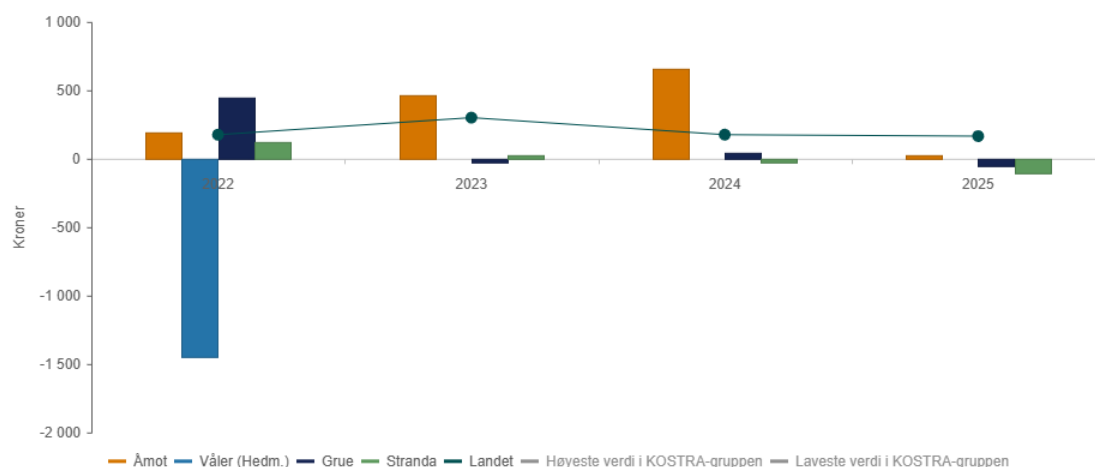
Åmot bruker 1,5 mill mer enn Stranda på administrasjonslokaler. Her er det verdt å merke seg at mange kommuner ikke er flinke nok til å fordele kostnadene dersom administrasjonen er samlokalisert med kulturtilbud, bibliotek, legetjenesten, etc. Om dette er tilfelle for Åmot og øvrige kommuner i utvalget fremkommer ikke av KOSTRA-tallene.

Åmot har utgiftsført kr 26 pr innbygger på funksjon 285 – Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde i 2025, men i 2024 utgiftsført man kr 659 pr innbygger, eller total kr 1,6 mill. Det fremkommer ikke av KOSTRA hva dette er.

Netto driftsutgifter per innbygger (285) tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	189	464	659	26
Våler (Hedm.)	-1 449	0	0	0
Grue	448	-24	44	-55
Stranda	119	28	-25	-102
Landet	175	300	176	165

4 Pleie og omsorg

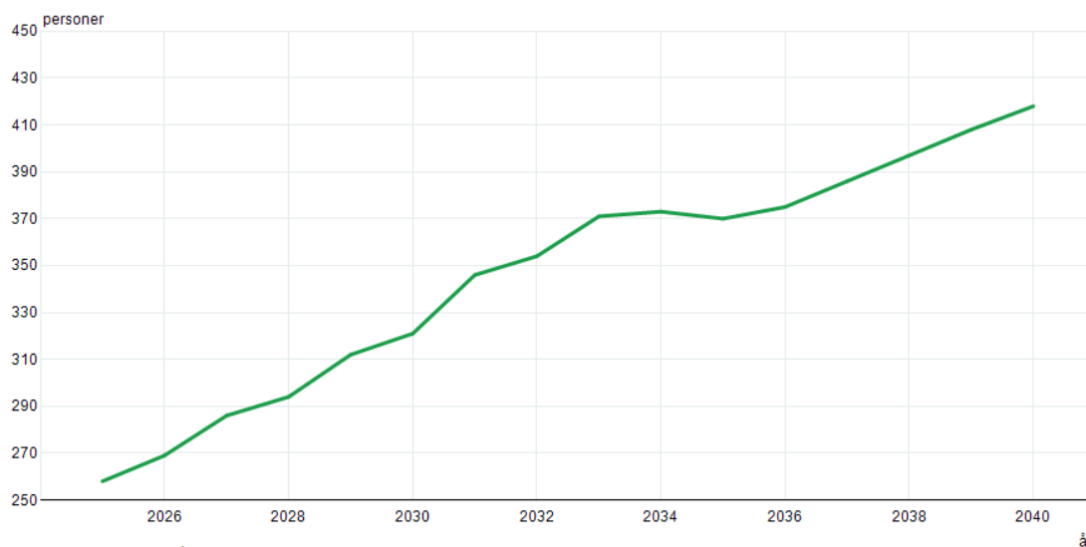
Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

- 234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse
- 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon
- 257 Hjemmetjenester personellbase knyttet til bofellesskap/samlokaliserte omsorgsboliger
- 258 Hjemmetjenester ambulerende virksomhet
- 256 Tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunene
- 261 Institusjonslokaler

Befolkningsprognose for eldre frem til 2040

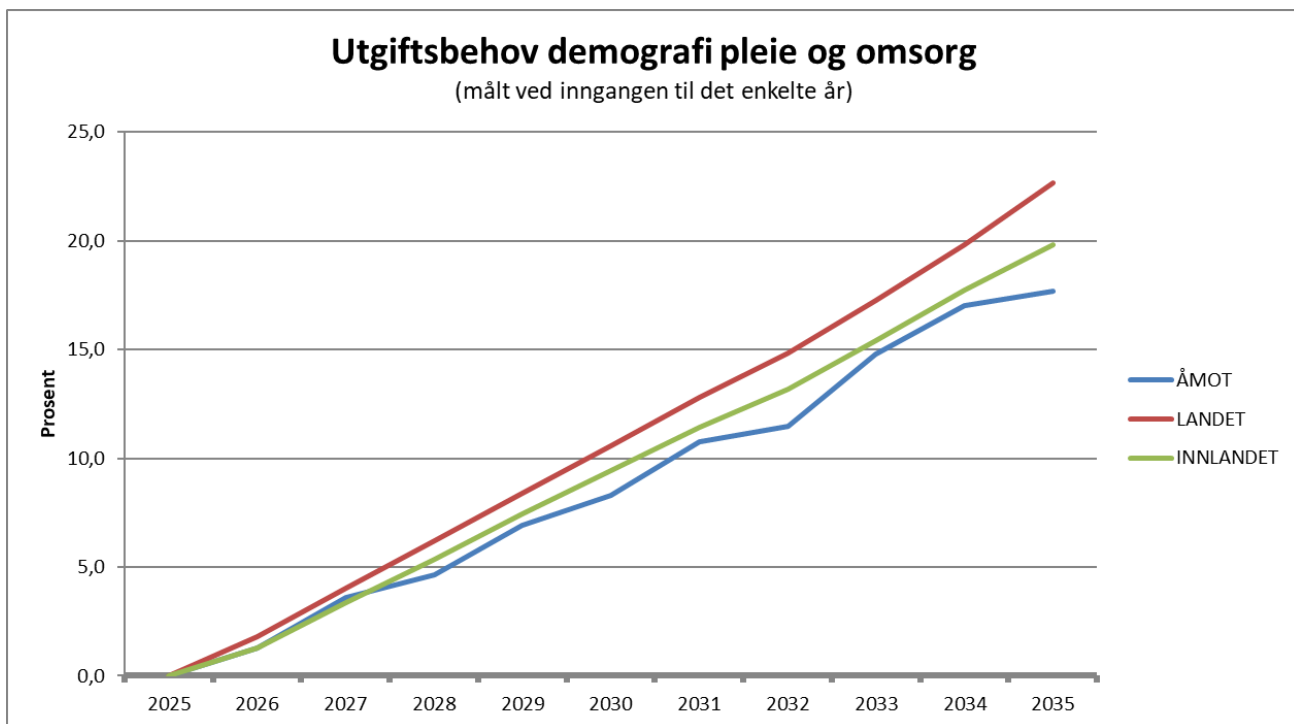
Vi starter med å se på hva SSB sier om befolkningsutviklingen for innbyggere over 80 år frem mot 2040:

14288: Framskrevet folke­mengde 1. januar, etter år. Hovedalternativet (MMMM), Åmot, 80 år eller eldre.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I henhold til SSBs befolkningsprognose (alternativ MMMM - middels nasjonal vekst) fra juni 2025, så vil antall innbyggere over 80 år stige jevnt frem til 2040. I dag er det ca 260 innbyggere over 80 år i Åmot. I 2030 vil det være 50 flere, og i 2040 vil det være 150 flere innbyggere over 80 år enn det som er tilfelle i dag. Samlet sett vil dette bety at behovsprofilen for tjenesten vil endre seg igjennom hele perioden og utgiftsbehovet for denne aldersgruppen i Åmot vil øke betydelig:

Vi ser av diagrammet over at Åmot vil ha en økning i utgiftsbehovet på 17 % i 2035 for pleie og omsorg i forhold til dagens nivå, noe som er ca 6 % under landsgjennomsnittet og 3 % under gjennomsnittet for Innlandet.

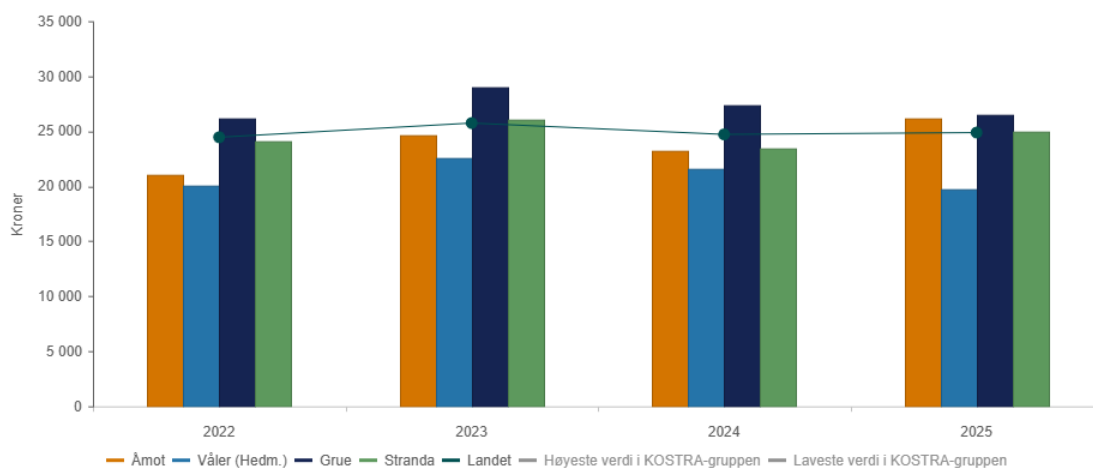
Pleie- og omsorgstjenesten samlet

Vi starter med å se på netto driftsutgifter for hele pleie- og omsorgstjenesten samlet pr innbygger. I diagrammet nedenfor presenteres netto driftsutgifter pr innbygger i perioden 2022 – 2025 korrigert for utgiftsbehovet i de ulike årene og justert med endelig deflator:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

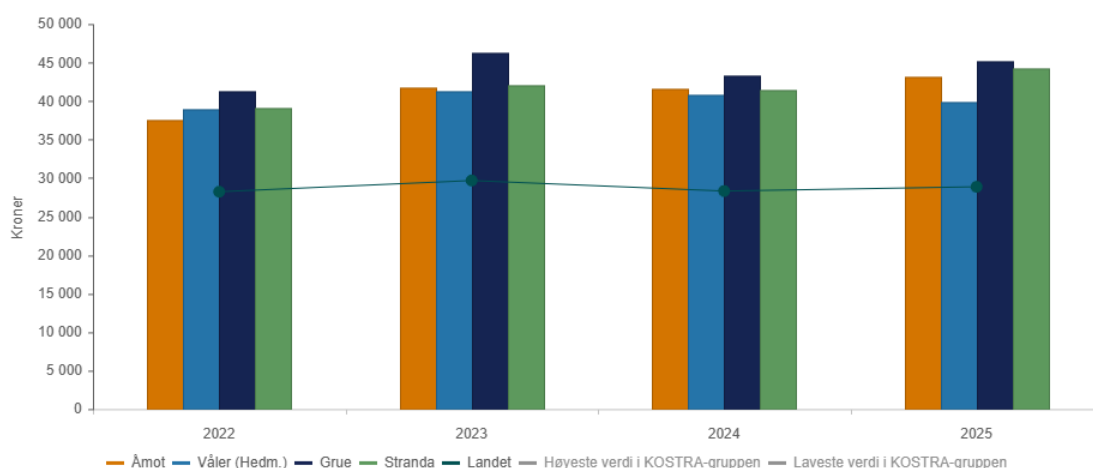
	2022	2023	2024	2025
Åmot	21 047	24 620	23 239	26 208
Våler (Hedm.)	20 063	22 556	21 628	19 697
Grue	26 151	29 053	27 362	26 471
Stranda	24 129	26 054	23 497	24 965
Landet	24 452	25 744	24 712	24 877

Vi ser at samlet sett ligger Åmot i 2025 nest høyest i utvalget med en kostnad på kr 26 208 pr innbygger. Kostnadsnivået har økt kraftig igjennom perioden. I 2022 brukte Åmot kr 21 047 pr innbygger eller 14,3 mill mindre enn det utgiftsbehovet skulle tilsi. I 2025 bruker Åmot 3,2 mill mer enn det utgiftsbehovet tilsier. Dette er en produktivetsforverring på 17,3 mill på fire år. Våler ligger klart lavest i utvalget. En tilpasning til dette nivået ville bety en reduksjon på 27,3 mill for dette tjenesteområdet i Åmot i 2025.

En av de viktigste kostnadsdriverne i pleie og omsorg er lønn. Hvor mye bruker Åmot på dette?

Helse- og omsorg Lønn ekskl. sykelønn Beløp pr innb (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

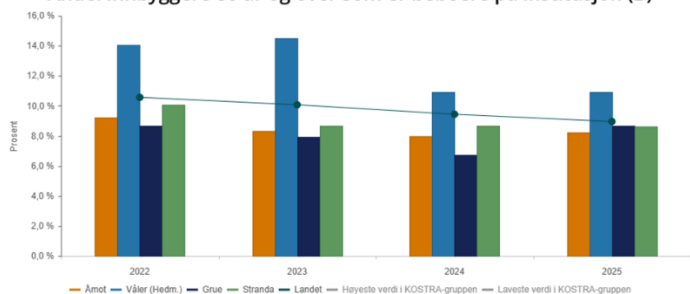

	2022	2023	2024	2025
Åmot	37 565	41 710	41 654	43 079
Våler (Hedm.)	38 875	41 238	40 840	39 832
Grue	41 329	46 312	43 224	45 229
Stranda	39 082	42 100	41 365	44 180
Landet	28 222	29 678	28 311	28 867

I 2022 brukte Åmot kr 37 656 pr innbygger på lønn i helse og omsorg (eksklusiv sykelønnsrefusjoner), mens det er økt til kr 43 079 pr innbygger i 2025. Landet har ligget relativt stabilt i perioden. Merk her at disse tallene er ikke utgiftskorrigert for ulikt behov og befolknings sammensetning og kan dermed ikke direkte sammenlignes mellom kommuner. Dette er også brutto lønnskostnader og inkluderer da for eksempel heller ikke kjøp av bemanningstjenester fra vikarbyrå eller lignende, eller refusjoner fra staten om kommunen har mange særlig ressurskrevende brukere.

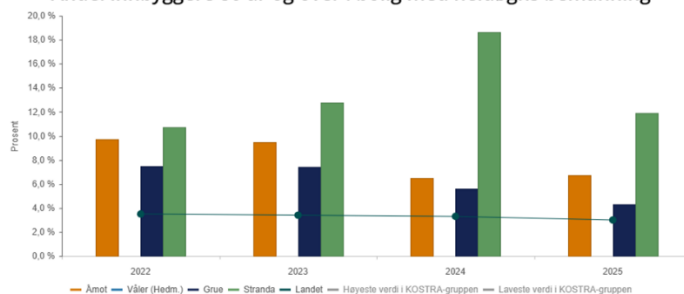
En annen viktig faktor som påvirker kostnadsnivået i pleie og omsorgstjenesten er andelen som mottar tjenester, det vil si terskelen for å få tildelt tjenester. Ser vi på omfanget av heldøgns tilbud i institusjon og heldøgns bemannede omsorgsboliger så finner vi følgende:

Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon (B)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	9.2 %	8.3 %	8.0 %	8.2 %
Våler (Hedm.)	14.1 %	14.5 %	10.9 %	10.9 %
Grue	8.7 %	7.9 %	6.7 %	8.7 %
Stranda	10.1 %	8.7 %	8.7 %	8.6 %
Landet	10.6 %	10.1 %	9.4 %	9.0 %

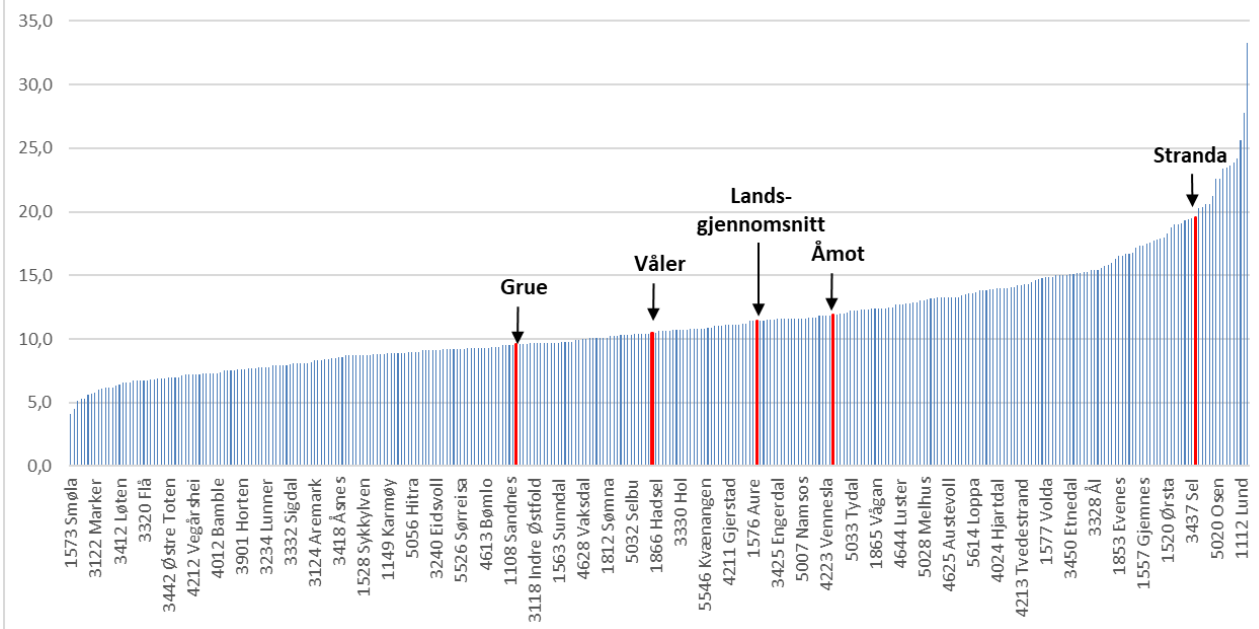
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning

	2022	2023	2024	2025
Åmot	9.7 %	9.5 %	6.5 %	6.7 %
Våler (Hedm.)	0.0 %	0.0 %	0.0 %	0.0 %
Grue	7.5 %	7.4 %	5.6 %	4.3 %
Stranda	10.7 %	12.8 %	18.6 %	11.9 %
Landet	3.5 %	3.4 %	3.3 %	3.0 %

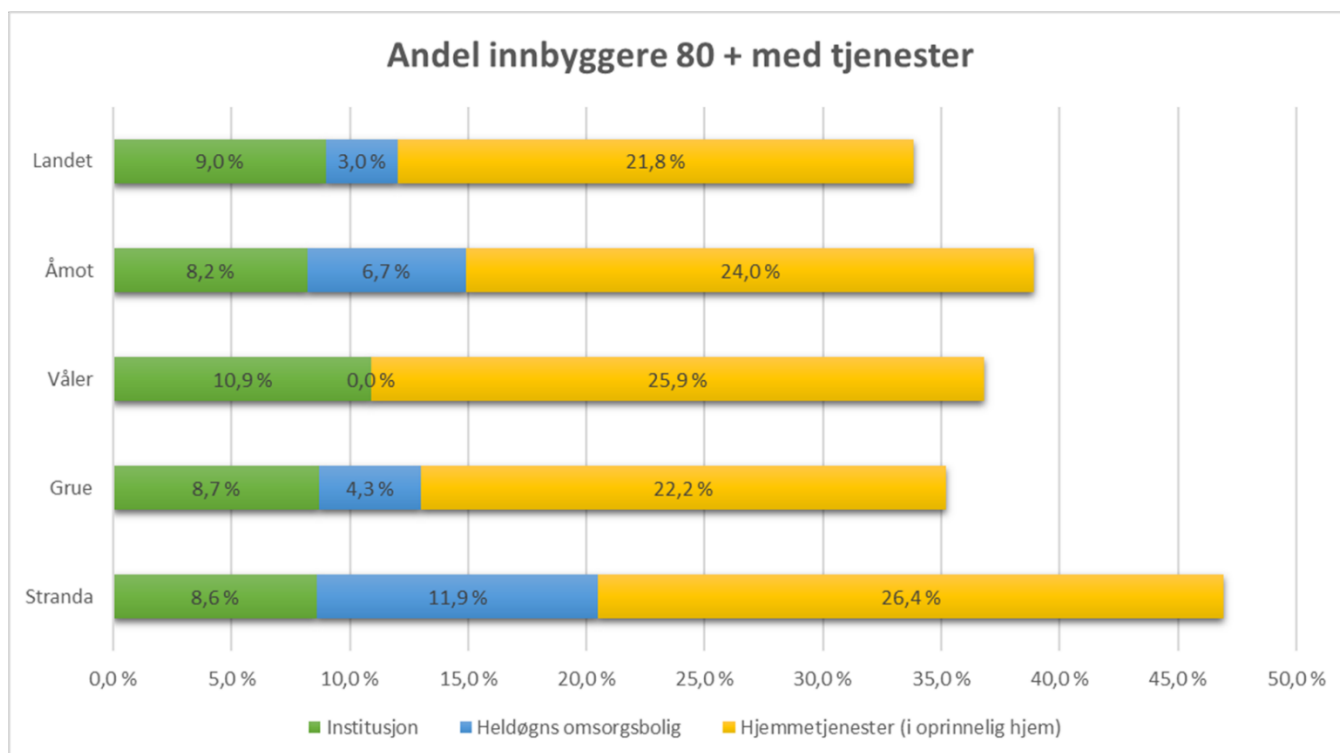
Som vi ser av diagrammet, har Åmot 8,2 % av innbyggerne over 80 år i institusjon. Dette er en nedgang fra 9,2 % i 2022 (som følge av at det har blitt flere 80-åringer i kommunen). Mange kommuner har jo bygget ut et omfattende tilbud med plasser i omsorgsboliger med heldøgns bemanning. Åmot har også gjort dette og nå bor 6,7 % av alle innbyggere over 80 år i en slik bolig. Det betyr at Åmot har en litt høyere andel innbyggere over 80 år i boform med heldøgns omsorg (institusjon og bemannet omsorgsbolig) enn landsgjennomsnittet:

Andel innbyggere 80 år og over i boform med heldøgns tilsyn og pleie (institusjon + omsorgsbolig med bemannet personellbase)

Tar vi også med de over 80 år som mottar hjemmetjenester (33,4 %), så ser vi i diagrammet nedenfor at Åmot har en vesentlig høyere andel innbygger over 80 år

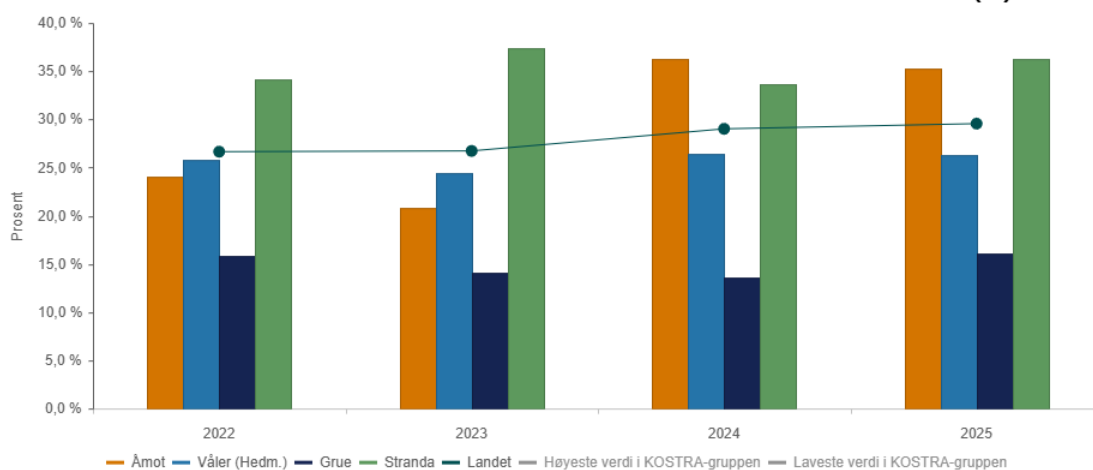
som mottar tjenester totalt sett fra kommunen, sammenlignet med øvrige kommuner i utvalget i denne rapporten og landsgjennomsnittet:

I Åmot mottar 38,9 % av innbyggeren over 80 år en eller annen form for tjeneste fra kommunen. Landsgjennomsnittet er 33,8 %, mens Grue ligger lavest med 35,2 %. Klart høyest dekningsgrad har Stranda der hele 46,9 % av alle innbyggerne over 80 år mottar tjenester. Som vi så over hadde Stranda omtrent samme kostnadsnivå pr innbygger (utgiftskorrigert) som Åmot, men leverer et betydelig større volum av tjenester. Det betyr at Stranda har vesentlig høyere produktivitet enn Åmot.

Ser vi på profilen når det gjelder bistandsbehovet (alle brukere - også de som har tilrettelagte tjenester, psykisk helse, rus, etc) for de som er kartlagt å ha omfattende bistandsbehov, så er den som følger:

Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)

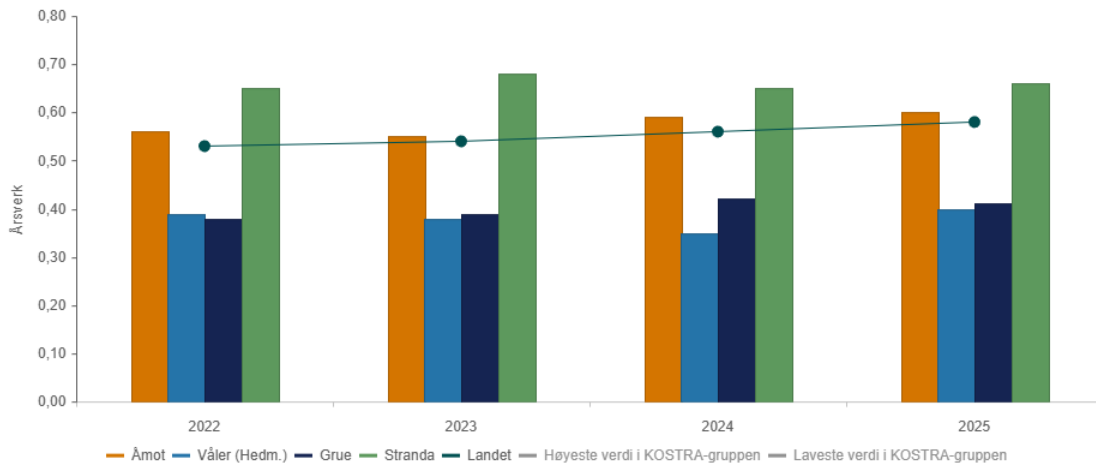

	2022	2023	2024	2025
Åmot	24.0 %	20.8 %	36.3 %	35.2 %
Våler (Hedm.)	25.8 %	24.5 %	26.4 %	26.3 %
Grue	15.9 %	14.0 %	13.6 %	16.1 %
Stranda	34.2 %	37.3 %	33.6 %	36.2 %
Landet	26.7 %	26.7 %	29.0 %	29.6 %

For Åmot sin del ser vi at omfanget på andel brukere med omfattende bistandsbehov i 2025 ligger på 35,2 %. Dette er nest høyest i utvalget, marginalt under Stranda, men over landsgjennomsnittet som er på 29,6 %. Nivået har økt igjennom perioden. Når vi ser at det er forskjeller mellom kommunene kan dette skyldes flere forhold. Det første er at det er en faktisk variasjon i behov. Den andre er den faglige vurderingen av hva som er omfattende behov eller ikke. Den tredje er vurderingen av hvilket omfang på tjenestetilbudet de ulike behovskategoriene utløser – bruken av omsorgstrappen. Her ser vi ofte at skjønnet varierer ganske betydelig imellom kommunene. Og det fjerde er at når andelen av innbyggerne som har tjenester øker, så faller andelen som har omfattende bistandsbehov – jo flere brukere man får, desto «friskere» blir de siste brukerne som får tjenester.

Ser vi på antall avtalte årsverk pr bruker så finner vi følgende:

Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	0.56	0.55	0.59	0.60
Våler (Hedm.)	0.39	0.38	0.35	0.40
Grue	0.38	0.39	0.42	0.41
Stranda	0.65	0.68	0.65	0.66
Landet	0.53	0.54	0.56	0.58

I 2025 var det 0,60 årsverk pr registrerte bruker i Åmot. Dette er nest høyest i utvalget. Nivået har ligget (relativt) stabilt igjennom perioden. Åmot og Stranda skiller seg ut med en høyere årsverksinnsats pr bruker (som ligger nærmere landsgjennomsnittet). Dette skyldes som vi så over, sannsynligvis en høy andel brukere med omfattende bistandsbehov.

Neste skritt i rapporten blir å se nærmere på de ulike tjenesteområdene i pleie- og omsorgstjenesten hver for seg.

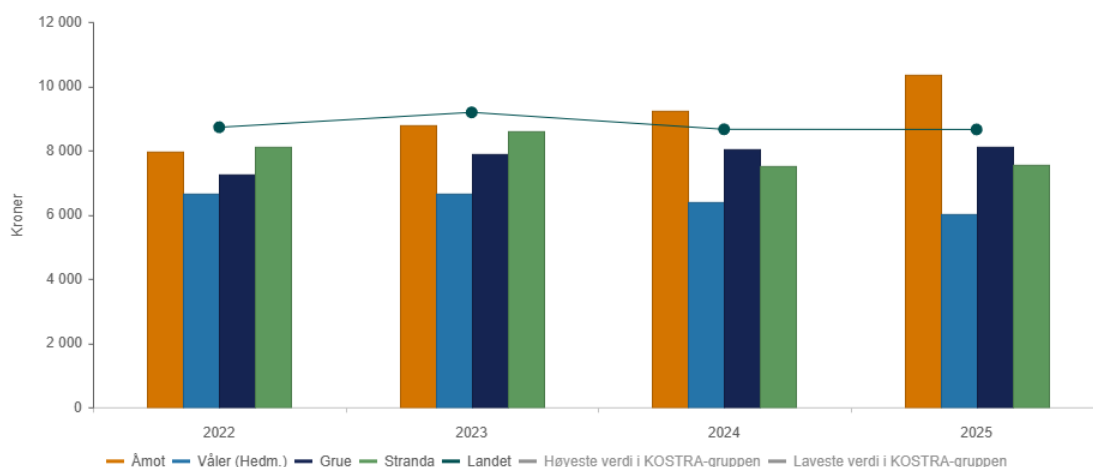
Institusjonstjenester

Første ut er den institusjonsbaserte delen av tjenesten. Vi starter her med å se på netto driftsutgifter pr innbygger til funksjon 253 - Helse og omsorgstjenester i institusjon:

Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

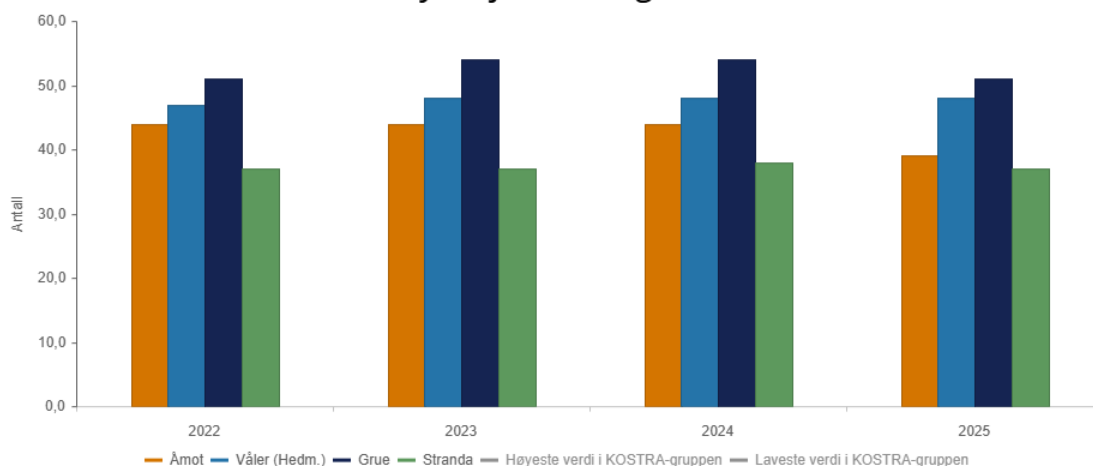

	2022	2023	2024	2025
Åmot	7 958	8 781	9 226	10 337
Våler (Hedm.)	6 669	6 671	6 402	6 016
Grue	7 267	7 896	8 046	8 121
Stranda	8 098	8 589	7 501	7 542
Landet	8 718	9 183	8 655	8 650

Åmot brukte i 2025 kr 10 337 pr innbygger (utgiftskorrigert) til dette formålet, noe som er klart høyest i utvalget, og godt over nivået for landsgjennomsnittet som er på kr 8 650 pr innbygger. Lavest ligger Våler med kr 6 016 pr innbygger. En korleksjon ned til dette nivået ville bety en innsparing på 18,1 mill. Kostnadsutviklingen for Åmot i perioden har vært betydelig høyere enn utviklingen for landsgjennomsnittet. I 2022 brukte Åmot 3,1 mill mindre enn landsgjennomsnittet/utgiftsbehovet. I 2025 brukte Åmot 7 mill mer enn landsgjennomsnittet. Dette er en produktivetsforverring på 10,1 mill på fire år.

Det er ikke fordi man har økt kapasiteten/antall sykehjemsplasser:

Plasser i sykehjem, korrigert for utleie

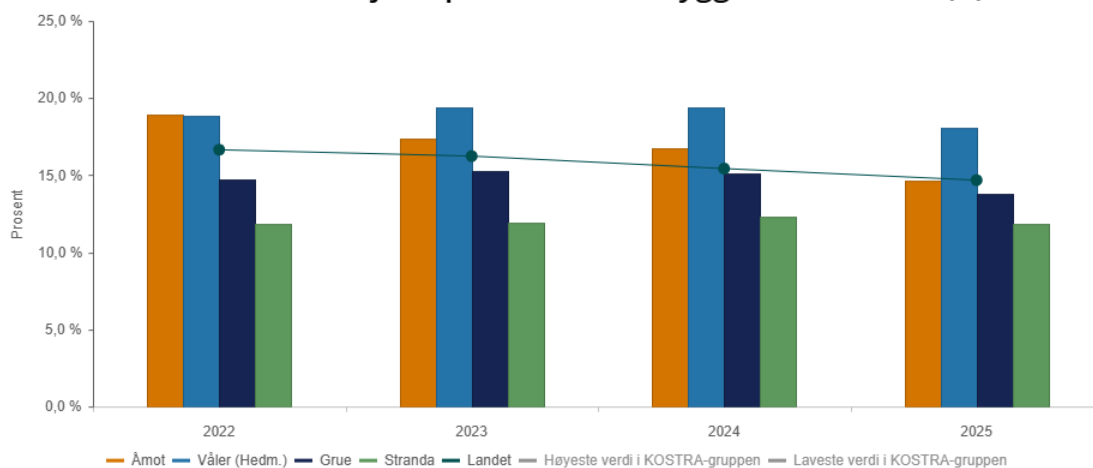

	2022	2023	2024	2025
Åmot	44.0	44.0	44.0	39.0
Våler (Hedm.)	47.0	48.0	48.0	48.0
Grue	51.0	54.0	54.0	51.0
Stranda	37.0	37.0	38.0	37.0

Åmot har hatt 44 plasser i perioden 2022 – 2024, men oppgir å ha redusert til 39 plasser i 2025. Det er noe variasjoner i hvor mange plasser kommunene i utvalget har i sykehjem. Åmot har nest lavest antall plasser med 39. Lavest ligger Stranda med 37 plasser. Grue ligger høyest med 51 plasser.

Antall plasser målt i prosent av andel innbygger over 80 år, viser at Åmot ligger middels i utvalget med plass til 14,6 % av innbyggerne over 80 år på institusjon. Stranda ligger lavest i utvalget med plass til 11,9 % av innbyggerne over 80 år i institusjon. Landsgjennomsnittet er 14,7 %:

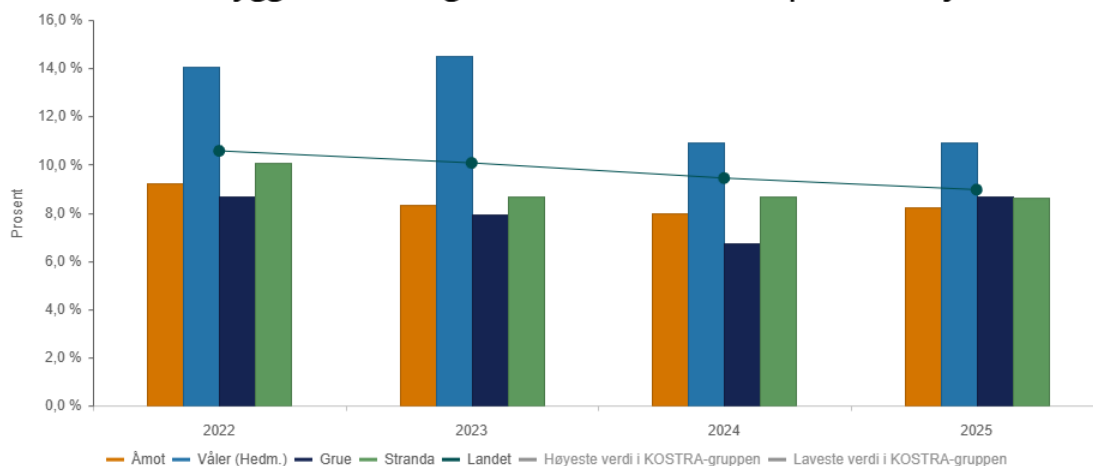
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	18,9 %	17,4 %	16,7 %	14,6 %
Våler (Hedm.)	18,9 %	19,4 %	19,4 %	18,1 %
Grue	14,7 %	15,3 %	15,1 %	13,8 %
Stranda	11,9 %	11,9 %	12,3 %	11,9 %
Landet	16,7 %	16,2 %	15,4 %	14,7 %

Dekningsgraden for landet har blitt redusert fra 16,7% til 14,7% (først og fremst som følge av at det har blitt flere 80-åringer, men Åmot har hatt en kraftigere reduksjon fra 18,9 % til 14,6 %. Ser vi på andel innbyggere som bor fast (langtids plass) på sykehjem så finner vi følgende:

Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon (B)

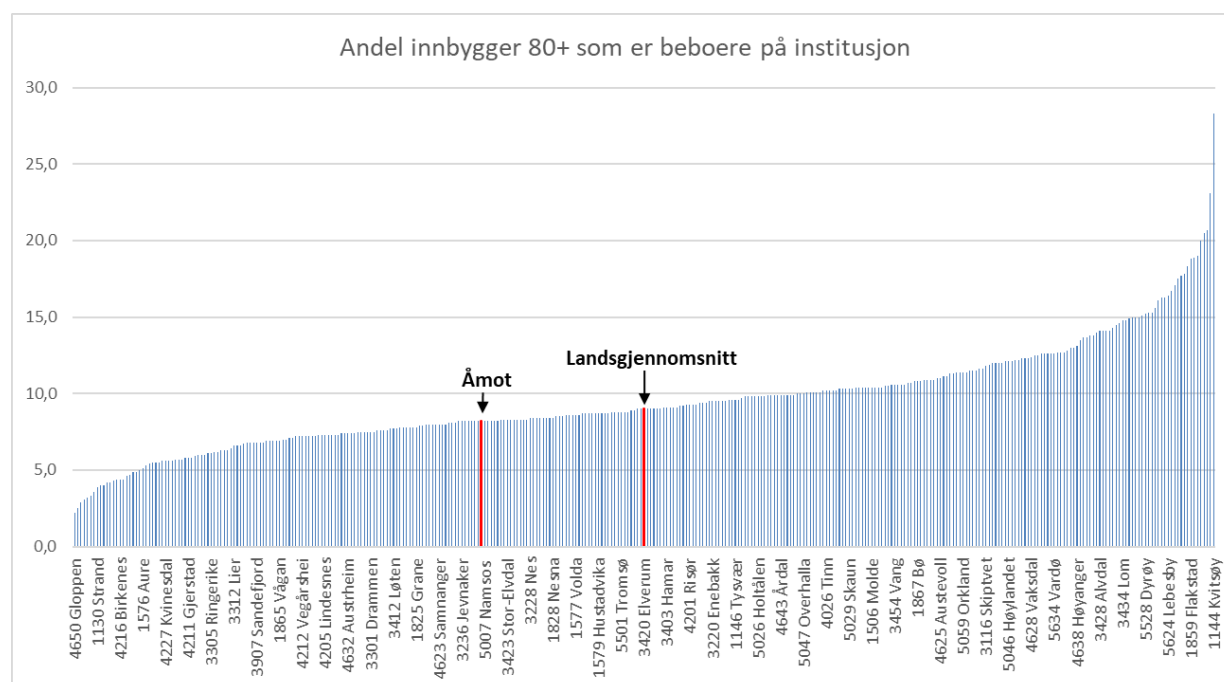

	2022	2023	2024	2025
Åmot	9,2 %	8,3 %	8,0 %	8,2 %
Våler (Hedm.)	14,1 %	14,5 %	10,9 %	10,9 %
Grue	8,7 %	7,9 %	6,7 %	8,7 %
Stranda	10,1 %	8,7 %	8,7 %	8,6 %
Landet	10,6 %	10,1 %	9,4 %	9,0 %

I 2025 bodde 8,2 % av innbyggerne over 80 år i Åmot fast på institusjon (langtidsplass). Dette er lavest i utvalget, og under landsgjennomsnittet som ligger på 9 % i 2025. Nivået har gått ned fra 9,2 % i 2022 (først og fremst som følge av at det har blitt flere innbyggere i gruppa 80 år og over).

Forskjellen i dekningsgrader refererer hovedsakelig til fordelingen mellom langtidsplasser og korttidsplasser, som igjen henger sammen med nivået på tilbudet om bolig med heldøgnsomsorg, tilbudet i hjemmetjenesten (innretning, tilgjengelige korttidsplasser, etc), ulike terskler for innleggelse mellom kommunene og antallet plasser i institusjon i forhold til antallet eldre 80+, samt ulikt utgiftsbehov hos innbyggerne. Hva som er riktig nivå på antall institusjonsplasser avhenger av omsorgsfilosofien hos den enkelte kommune og tilgangen på plasser (man bruker de plassene man har). Det er kommuner i Norge hvor mer enn 35 % av innbyggerne over 80 år bor på institusjon, og blant de som bruker minst er tallet under 2 % prosent.

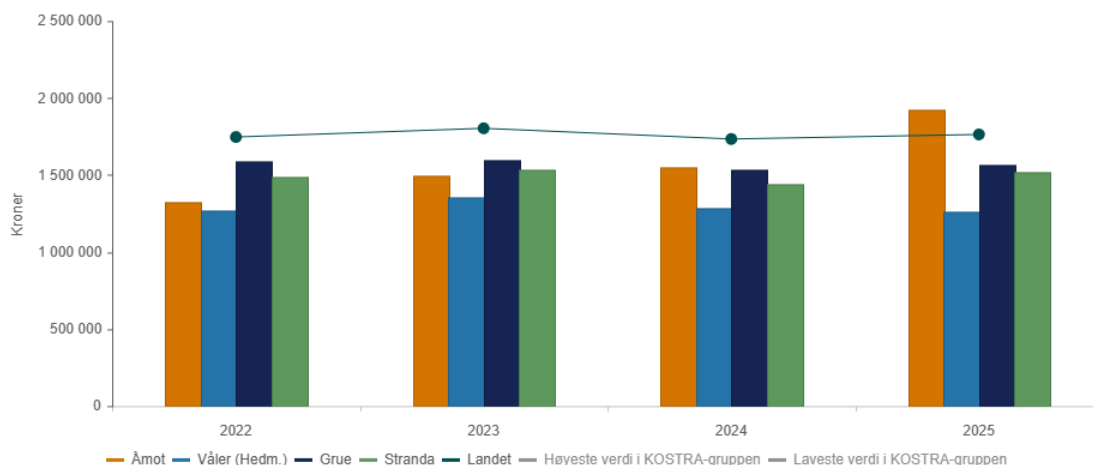
Sammenlignet med alle landets kommuner, så er dekningsgraden for innbyggere over 80 år med fast plass i institusjon over nivået for landsgjennomsnittet. Men her må vi huske på som nevnt tidligere at mange kommuner også har et omfattende tilbud med omsorgsboliger med heldøgns tilsyn og pleie (mer om dette nedenfor):

Hva koster så hver sykehjemsplass?

Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

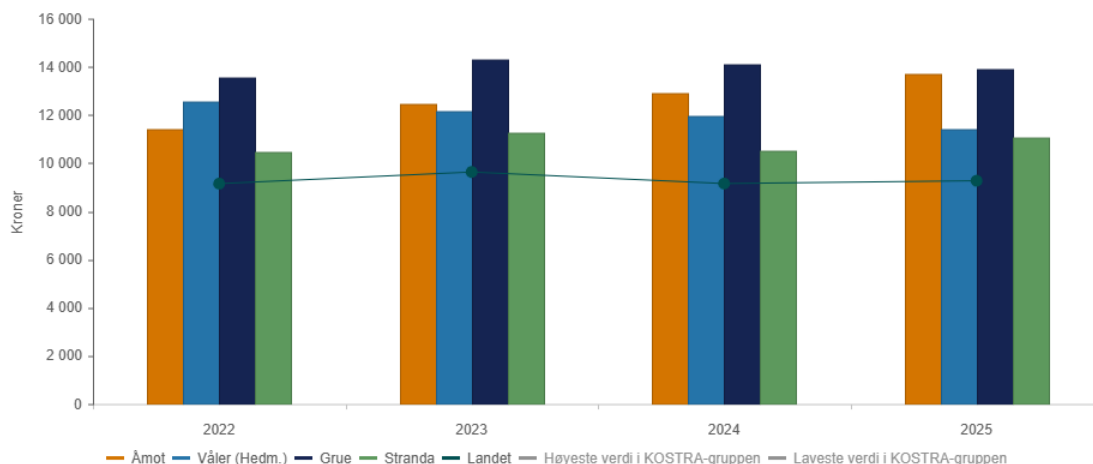
	2022	2023	2024	2025
Åmot	1 320 481	1 493 632	1 550 404	1 922 154
Våler (Hedm.)	1 270 349	1 356 651	1 288 734	1 259 938
Grue	1 585 741	1 593 632	1 531 785	1 565 098
Stranda	1 485 541	1 537 673	1 441 186	1 518 650
Landet	1 747 077	1 803 461	1 734 166	1 763 564

Søylene i diagrammet viser korrigerte brutto driftsutgifter pr kommunal plass for kommunene. Høyest beløp her betyr lavest produktivitet i utvalget. Åmot ligger i 2025 med klart høyest brutto kostnad med kr 1 922 154 pr plass. Lavest ligger Våler med kr 1 259 938 pr plass. Landsgjennomsnittet er kr 1 763 564 pr plass. Veksten i kostnadsnivået pr plass i Åmot har vært betydelig. I 2022 brukte Åmot ca kr 50 000 mer pr plass enn Våler. I 2025 koster en plass 663 000 kr mer i Åmot enn i Våler.

Hvor mye av dette er så lønn?

Helse- og omsorgstjenester i institusjon Lønn ekskl. sykelønn Beløp pr innb (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	11 391	12 485	12 911	13 715
Våler (Hedm.)	12 541	12 173	11 955	11 394
Grue	13 554	14 299	14 092	13 915
Stranda	10 469	11 274	10 510	11 045
Landet	9 150	9 634	9 154	9 271

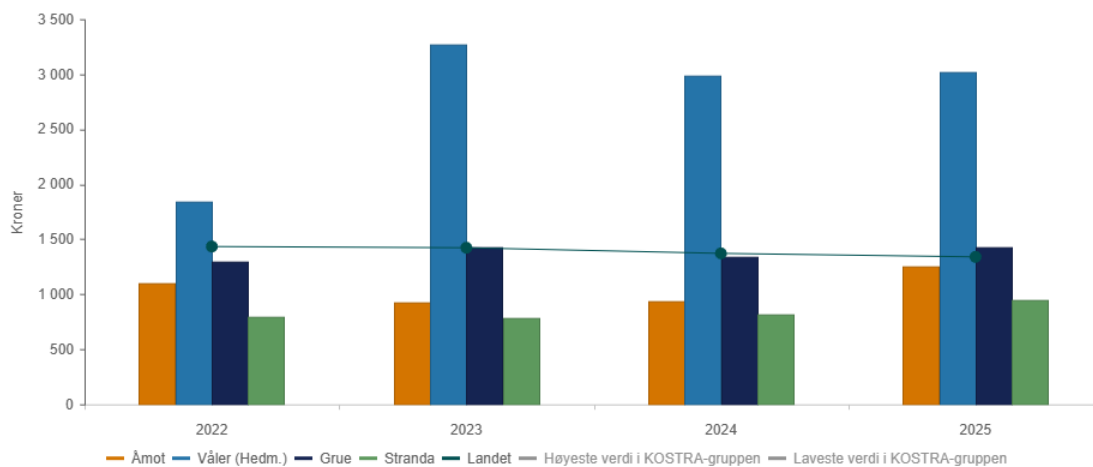
Åmot ligger med nest høyest lønnskostnad i institusjon med kr 13 715 pr innbygger. Lavest ligger Stranda med kr 11 045 pr innbygger. I 2022 brukte Åmot 9,4 mill mer på lønnskostnader i enn landsgjennomsnittet. I 2025 var dette økt til 18,6 mill mer. Dette er en kostnadsøkning/produktivitetsforverring på 9,2 mill. NB: Eventuelle kostnader til innleid personell fra vikarbyråer fremkommer ikke her og kommer i tillegg til disse tallene for alle kommuner. Dette er også brutto lønnskostnader: Det betyr at om Åmot har ressurskrevende brukere som man får refusjon fra staten for, så påvirker ikke refusjonen disse tallene her.

Hvis vi ser på kostnader til institusjonslokaler så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (261) institusjonslokaler (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	1 104	923	939	1 256
Våler (Hedm.)	1 843	3 266	2 992	3 023
Grue	1 292	1 425	1 344	1 423
Stranda	794	785	819	946
Landet	1 434	1 423	1 372	1 340

Det er ikke lokalkostnadene som er årsaken til de høye kostnadene i Åmot. I 2025 brukte Åmot kr 1 256 pr innbygger, noe som er på nivå med Grue og landsgjennomsnittet. Våler skiller seg ut med svært høye kostnader og Stranda med lave.

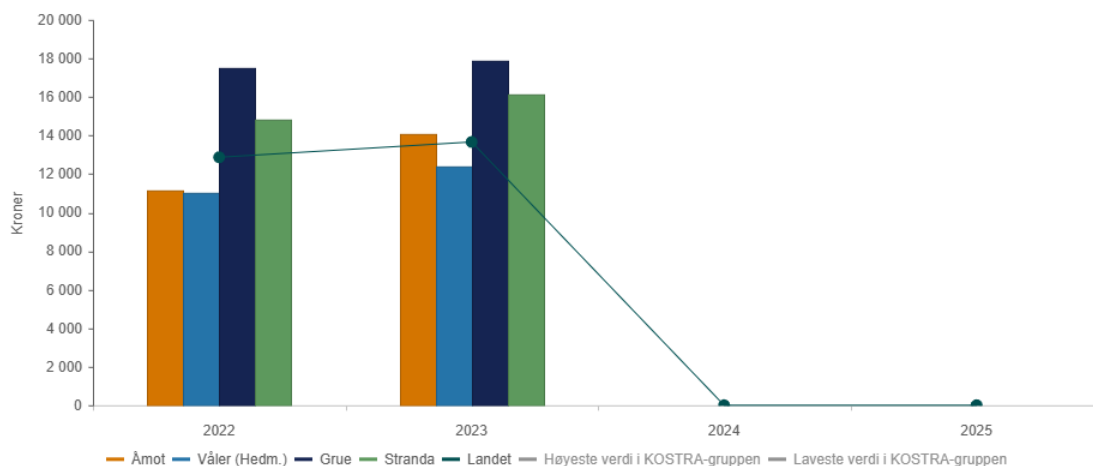
Hjemmebaserte tjenester

Også her kan vi starte med å se på netto driftsutgifter pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

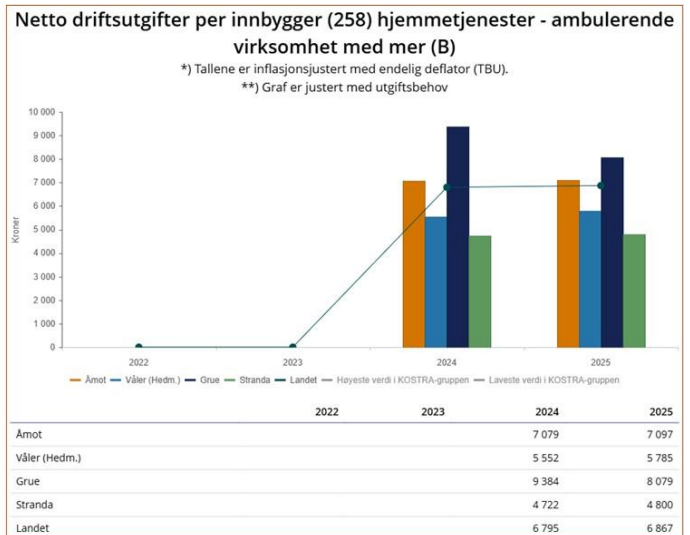
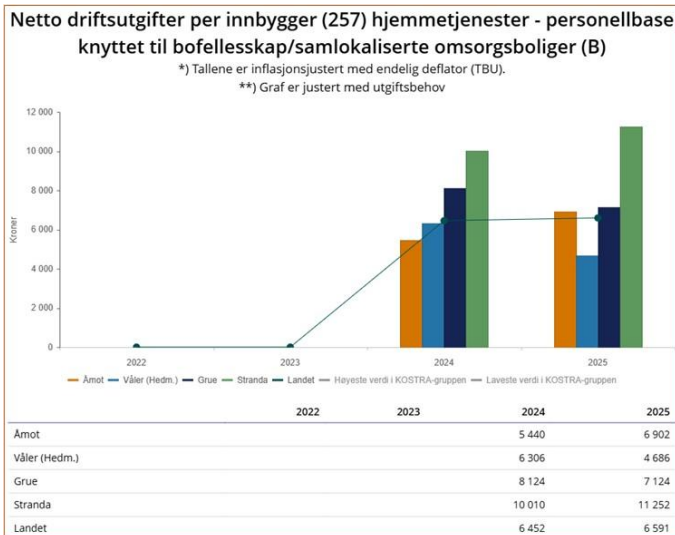
***) Graf er justert med utgiftsbehov

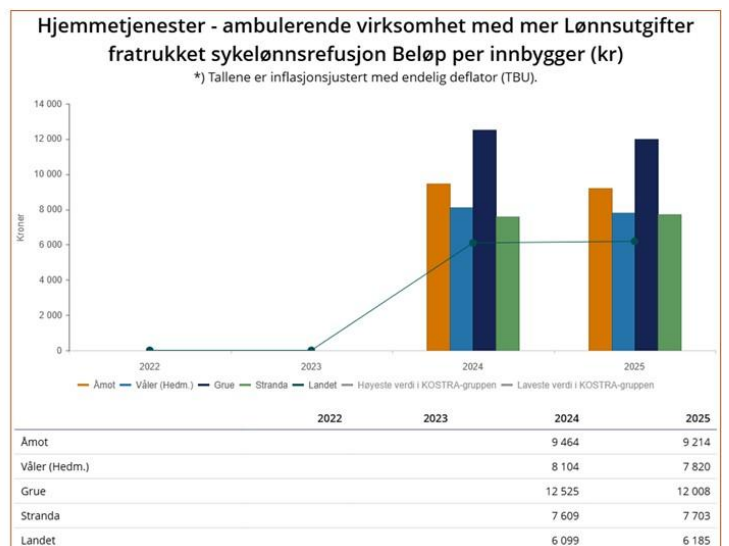
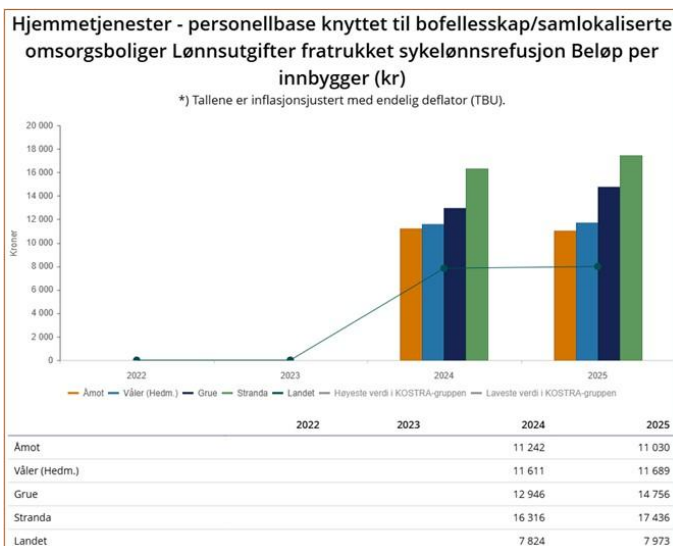
Vi ser av diagrammet over at Åmot i 2023 brukte kr 14 066 (utgiftskorrigert) pr innbygger på funksjon 254 - Helse og omsorgstjenester til hjemmeboende. Dette er middels i utvalget. Grue hadde høyest kostander med kr 17 894 pr innbygger. Så er det ikke oppgitt tall for 2024 og 2025. Dette fordi funksjon 254 fra og med 2024 er delt opp i to nye funksjoner;

- 257 - Hjemmetjenester personellbase knyttet til bofellesskap/samlokaliserte omsorgsboliger
- 258 - Hjemmetjenester ambulerende virksomhet («hjemmetjenester i eget hjem»)

Ser vi på ressursfordelingen på disse så finner vi følgende:

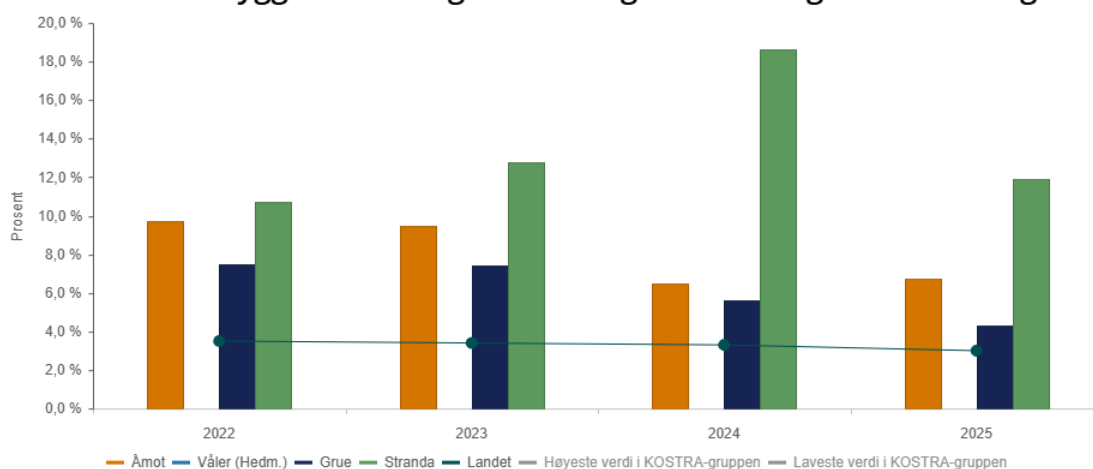
Åmot brukte kr 6 902 pr innbygger på hjemmetjenester knyttet til bemannede boliger (funksjon 257), noe som er middels i utvalget. Her skiller Stranda seg ut med å ligge med klart høyest kostnadsnivå pr innbygger. På ambulerende tjenester («hjemmetjenester i opprinnelig hjem») brukte Åmot kr 7 097 noe som er nest høyest i utvalget. Her skiller Stranda seg ut med å ligge klart lavest i utvalget. Når det gjelder lønnsutgiftene på disse to funksjonene så ligger også Åmot lavt i utvalget på funksjon 257 og nest høyest i utvalget på funksjon 258.

Så er det andre året at man gjør denne oppsplittingen fra funksjon 254 til funksjon 257 og 258, noe som betyr at her vil det fortsatt (sannsynligvis) være betydelige ulik føringspraksis og usikkerhetsmomenter imellom kommunene.

Alle kommunen med unntak av Våler har satset på boliger med heldøgns bemanning:

Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning

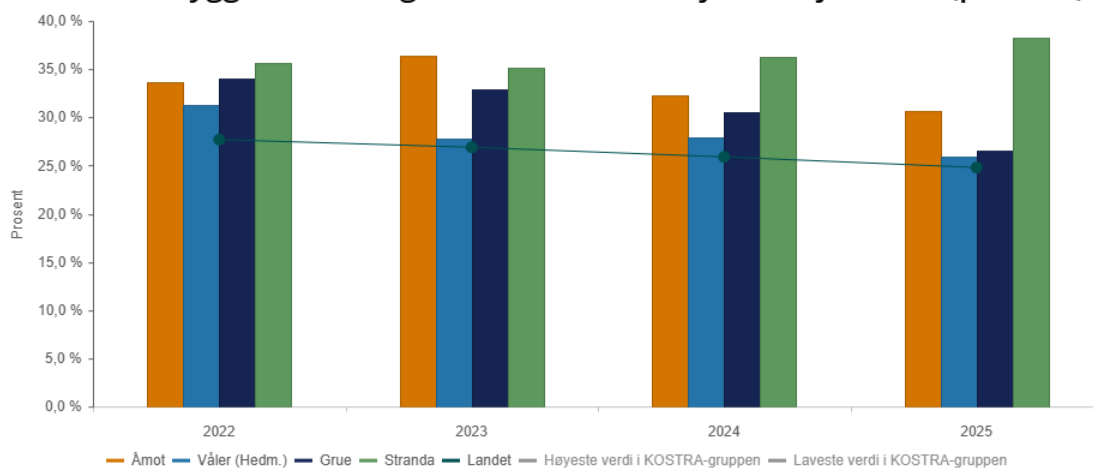
	2022	2023	2024	2025
Åmot	9.7 %	9.5 %	6.5 %	6.7 %
Våler (Hedm.)	0.0 %	0.0 %	0.0 %	0.0 %
Grue	7.5 %	7.4 %	5.6 %	4.3 %
Stranda	10.7 %	12.8 %	18.6 %	11.9 %
Landet	3.5 %	3.4 %	3.3 %	3.0 %

I 2025 bodde 6,7 % av innbyggerne over 80 år i Åmot i bolig med heldøgns bemanning. Dette er nest høyest i utvalget og godt over landsgjennomsnittet som er på 3 %, men langt under Stranda der 11,9 % av innbyggerne over 80 år bor i en omsorgsbolig med heldøgns bemanning.

Flere kommuner har i tillegg til omsorgsboliger, også bygget «tryggehetsboliger» som et nytt tilbud i omsorgstrappa i mellom hjemmetjenester og omsorgsbolig med heldøgns bemanning.

Ser vi på omfanget av de over 80+ som mottar hjemmetjenester (i opprinnelig hjem og i omsorgsboliger), så finner vi følgende:

Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)

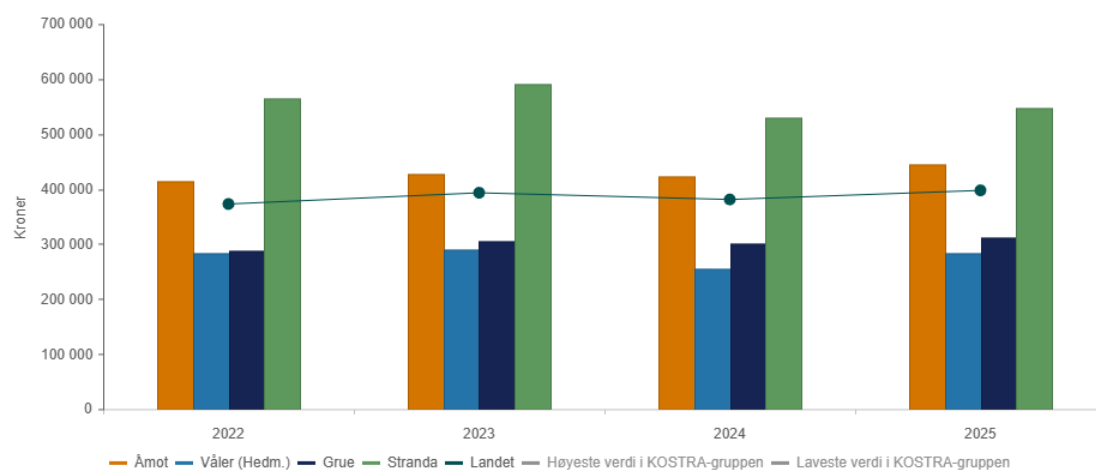
	2022	2023	2024	2025
Åmot	33.6 %	36.4 %	32.3 %	30.7 %
Våler (Hedm.)	31.3 %	27.8 %	27.9 %	25.9 %
Grue	34.0 %	32.9 %	30.5 %	26.5 %
Stranda	35.6 %	35.2 %	36.2 %	38.3 %
Landet	27.7 %	26.9 %	25.9 %	24.8 %

30,7 % av innbyggerne over 80 år mottar hjemmetjenester i Åmot. Det er middels i utvalget, og en nedgang nedgang fra 36,4 % i 2023 da åmot lå høyest i utvalget. Også her er årsaken til fallet at det har blitt flere innbyggere over 80 år i kommunen.

Ser vi på korrigererte brutto driftsutgifter pr bruker så finner vi følgende (tabellen under viser funksjon 254 for 2022 og 2023 og funksjon 257 + 258 slått sammen for 2024 og 2025 delt på antall mottagere):

Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

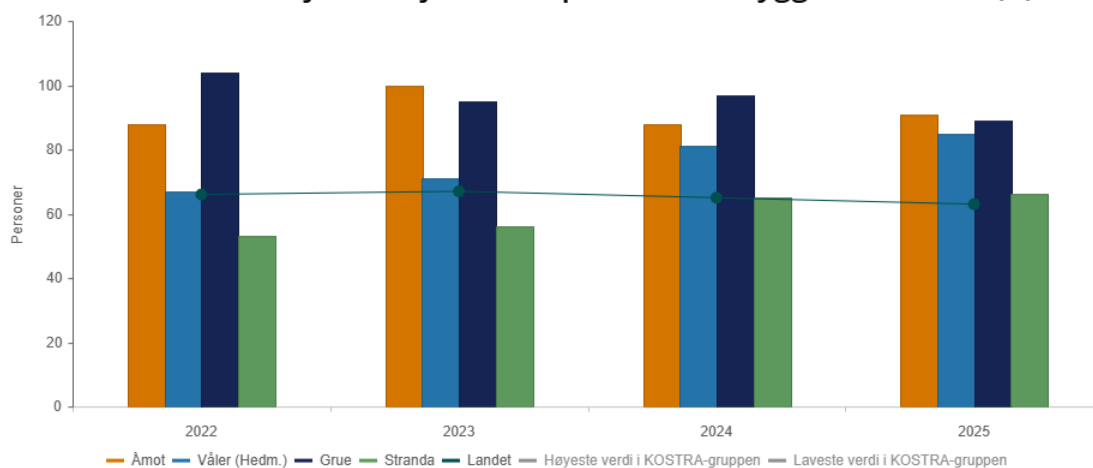

	2022	2023	2024	2025
Åmot	413 314	428 463	423 324	444 913
Våler (Hedm.)	282 950	290 313	254 256	283 820
Grue	286 934	306 194	301 887	312 181
Stranda	564 032	590 767	528 884	548 341
Landet	372 823	393 169	381 020	397 520

I 2025 kostet hver bruker av hjemmetjenester kr 444 913 i Åmot, mot kr 413 314 pr bruker i 2022. Kostnadsutviklingen er omtrent som utviklingen for landet. Åmot har hele tiden ligget middels i utvalget, god over Våler og Grue og godt under Stranda.

I aldersgruppa 67-79 år mottar 9,1 % av innbyggerne tjenester, noe som er høyest i utvalget:

Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 67-79 år (B)

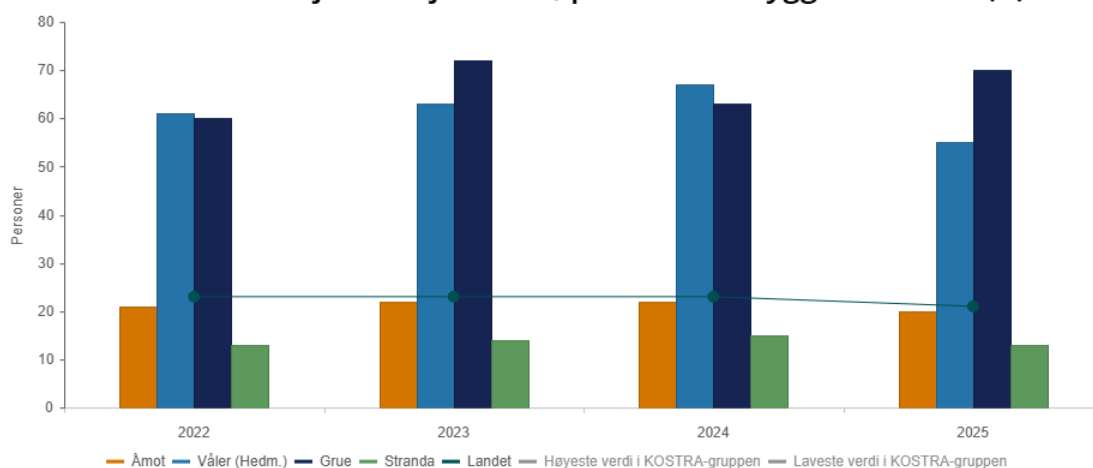

	2022	2023	2024	2025
Åmot	88	100	88	91
Våler (Hedm.)	67	71	81	85
Grue	104	95	97	89
Stranda	53	56	65	66
Landet	66	67	65	63

Åmot ligger marginalt høyere enn Våler og Grue. Stranda skiller seg ut med en betydelig lavere andel på 6,6 %.

I aldersgruppa 0-66 år ligger Åmot middels med 2 %. Her skiller Våler og Grue seg ut med svært høye tall:

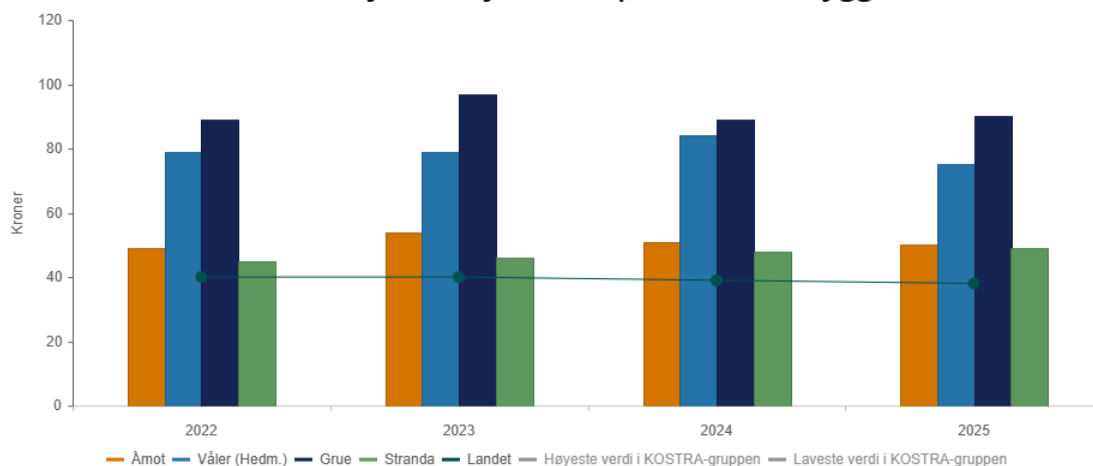
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 0-66 år (B)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	21	22	22	20
Våler (Hedm.)	61	63	67	55
Grue	60	72	63	70
Stranda	13	14	15	13
Landet	23	23	23	21

I diagrammet nedenfor ser vi at dette samlet gir en dekningsgrad på 50 mottakere (5 %) pr 1 000 innbyggere, noe som er middels i utvalget, men over landsgjennomsnittet som er 38 mottakere (3,8 %) pr 1 000 innbyggere. Her må det bemerkes at tabellen under er ikke utgifts(behov)korrigeret:

Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbyggere (B)

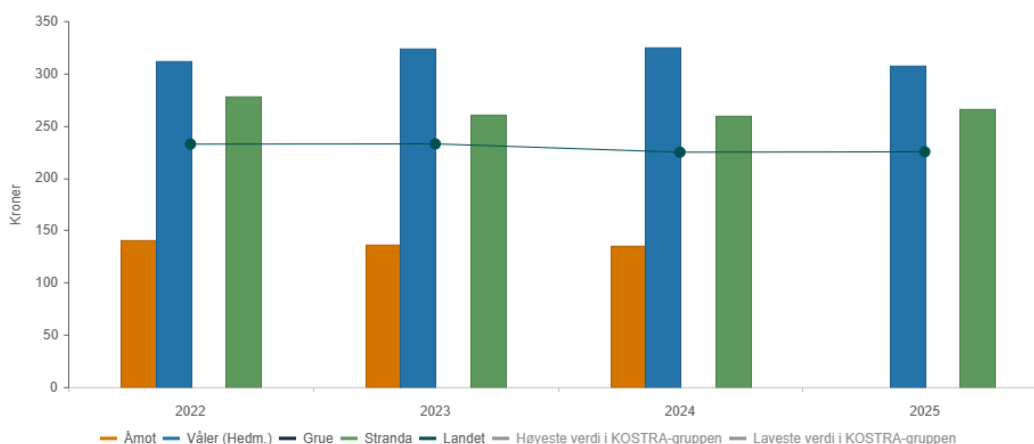
	2022	2023	2024	2025
Åmot	49	54	51	50
Våler (Hedm.)	79	79	84	75
Grue	89	97	89	90
Stranda	45	46	48	49
Landet	40	40	39	38

Åmot hadde har ikke utgiftsført noen kostnader på arbeidsrettede tiltak i kommunal regi (arbeidsmarkedsbedrifter/ tilrettelagte arbeidsplasser) i 2025, men tidligere år har man brukt ca 140 kr pr innbygger på dette:

Netto driftsutgifter per innbygger (273) arbeidsrettede tiltak i kommunal regi (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

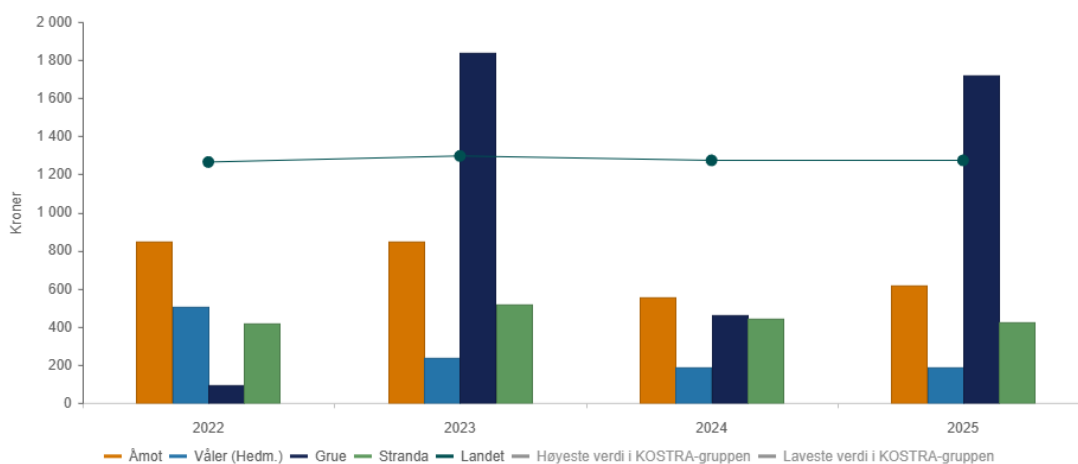
	2022	2023	2024	2025
Åmot	141	137	136	0
Våler (Hedm.)	312	324	325	308
Grue	0	0	0	0
Stranda	278	261	260	266
Landet	232	233	225	225

I tabellen under ser vi hva kommunene bruker på aktivisering og støttetjenester:

Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	848	850	556	617
Våler (Hedm.)	507	236	189	185
Grue	94	1 839	460	1 722
Stranda	414	516	445	424
Landet	1 264	1 296	1 273	1 273

Åmot bruker kr 617 pr innbygger på dette, noe som er middels i utvalget.

5 Helsetjenester

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste

233 Annet forebyggende helsearbeid

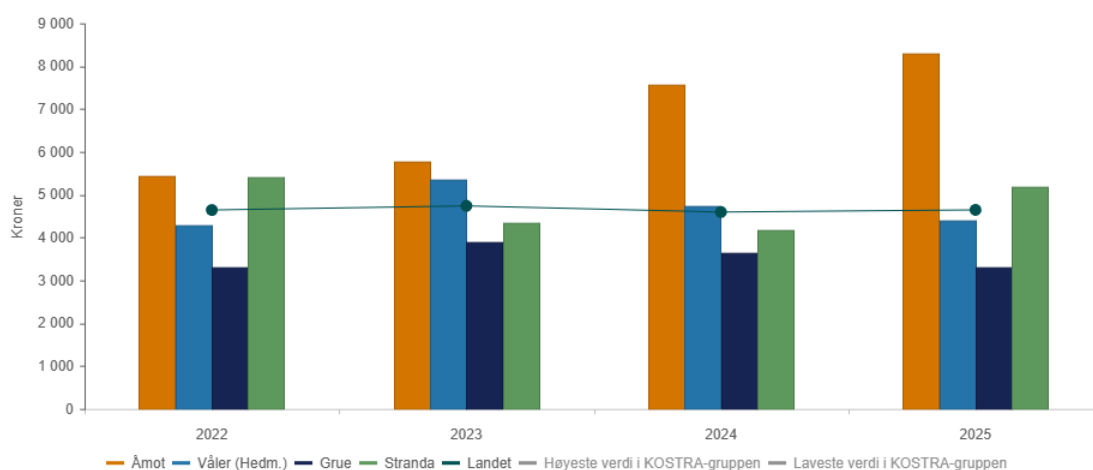
241 Diagnose, behandling og rehabilitering

Sammenlignet med pleie- og omsorgssektoren utgjør dette et betydelig mindre omfang av tjenester.

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	5 429	5 771	7 579	8 285
Våler (Hedm.)	4 279	5 352	4 729	4 415
Grue	3 300	3 907	3 640	3 315
Stranda	5 407	4 341	4 177	5 198
Landet	4 644	4 739	4 596	4 646

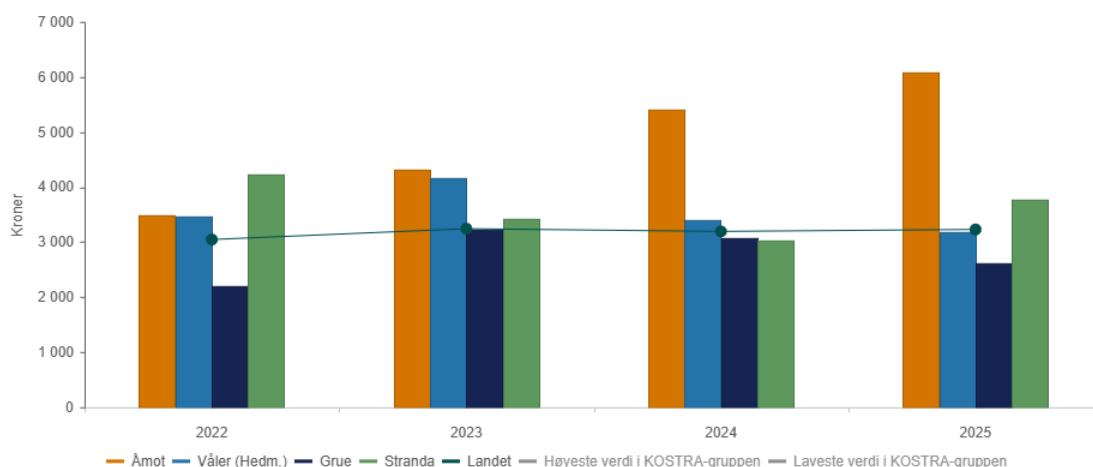
For Åmot ser vi at netto driftsutgifter pr innbygger var på kr 8 285 pr innbygger. Dette er klart høyest i utvalget, og langt over landsgjennomsnittet som er på kr 4 646 pr innbygger. Kostnadsnivået i Åmot har økt betydelig igjennom hele perioden. Åmot bruker 12 mill mer på helsetjenester i 2025 enn det kommunen gjorde i 2022. En reduksjon ned til nivået til Grue ville gitt en innsparing på 21 mill i 2025. I øvrige kommuner i utvalget har kostnadsnivået ligget relativt stabilt igjennom perioden.

Hvordan fordeler så dette seg på de funksjonene som inngår tjenesteområdet?

Netto driftsutgifter per innbygger (241) diagnose behandling re-/habilitering (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

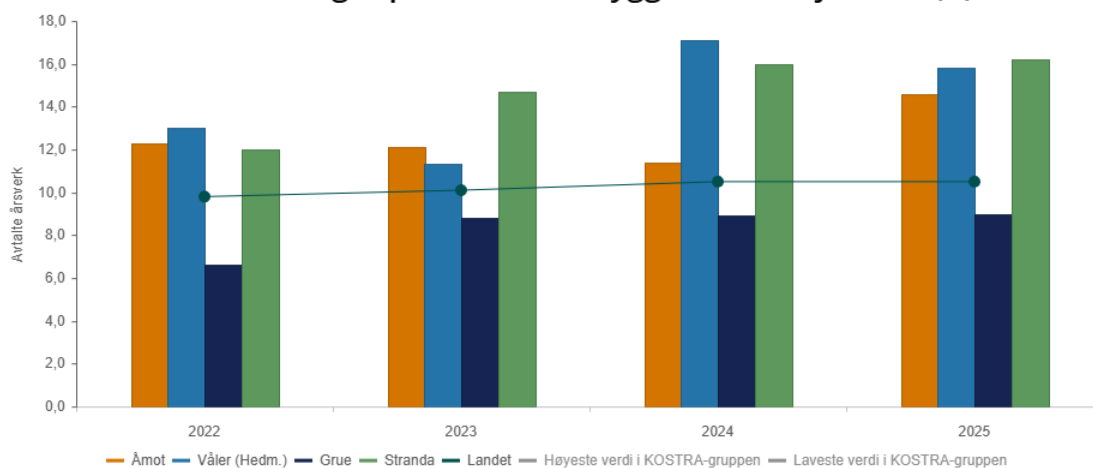

	2022	2023	2024	2025
Åmot	3 494	4 309	5 402	6 095
Våler (Hedm.)	3 470	4 158	3 398	3 185
Grue	2 209	3 229	3 067	2 625
Stranda	4 239	3 414	3 022	3 782
Landet	3 047	3 243	3 194	3 230

Funksjon 241 - Diagnose, behandling og rehabilitering utgjør den klart største andelen av de kr 8 285 pr innbygger i diagrammet på forrige side. Her bruker Åmot kr 6 095 pr innbygger, noe som er klart høyest i utvalget. Nivået har økt igjennom perioden. En reduksjon ned gjennomsnittet av de tre andre kommunene ville bety en innsparing på 12,1 mill i 2025.

Mesteparten av disse kostnadene er knyttet til legetjenesten, men også noe til fysio/ergoterapi, psykisk helse og administrative stillinger. Ser vi på antall legeårsverk omregnet pr 10 000 innbyggere, så ligger Åmot middels i utvalget med 14,6 årsverk pr 10 000 innbyggere. Nivået har økt litt fra 2024 til 2025. Landsgjennomsnittet er 10,5 leger pr 10 000 innbyggere.

Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)

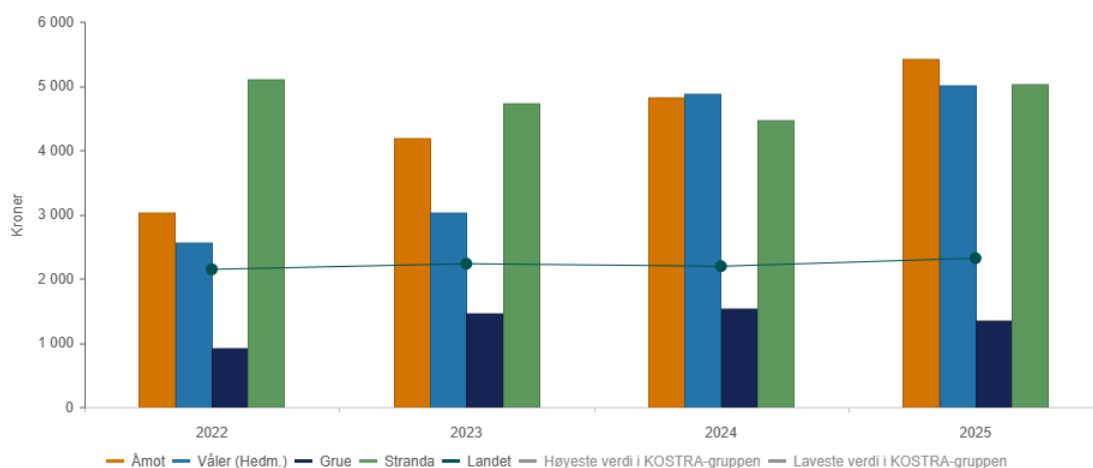

	2022	2023	2024	2025
Åmot	12.3	12.1	11.4	14.6
Våler (Hedm.)	13.0	11.3	17.1	15.8
Grue	6.6	8.8	8.9	9.0
Stranda	12.0	14.7	16.0	16.2
Landet	9.8	10.1	10.5	10.5

Hvor mye bruker man så på lønn på dette området?

Diagnose, behandling, re-/habilitering Lønn ekskl. sykelønn Beløp pr innb (kr)

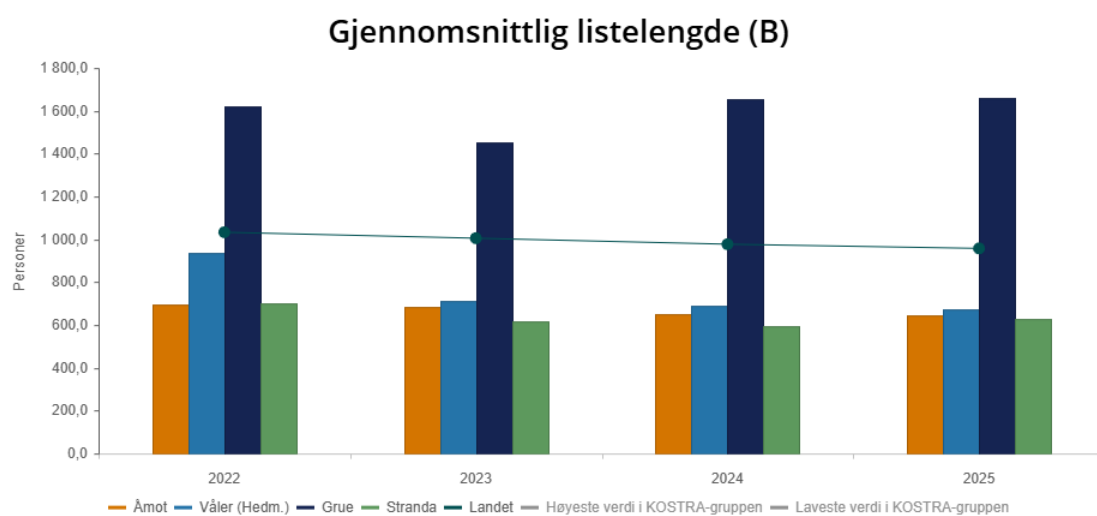
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	3 025	4 181	4 825	5 415
Våler (Hedm.)	2 559	3 022	4 877	5 001
Grue	909	1 456	1 536	1 355
Stranda	5 112	4 728	4 469	5 032
Landet	2 144	2 231	2 191	2 317

Brutto lønnskostnader ligger klart høyest i Åmot med kr 5 415 pr innbygger. Nivået har økt betydelig fra 2022 til 2025. Åmot bruker 10 mill mer på lønn på dette området i 2025 enn i 2022. Nivået her vil variere hvor mange legehjemler man har på fastlønn og hvor mange man har med driftstilskudd, samt hvilke avtaler man har inngått lokalt og hvordan dette har endret seg igjennom perioden.

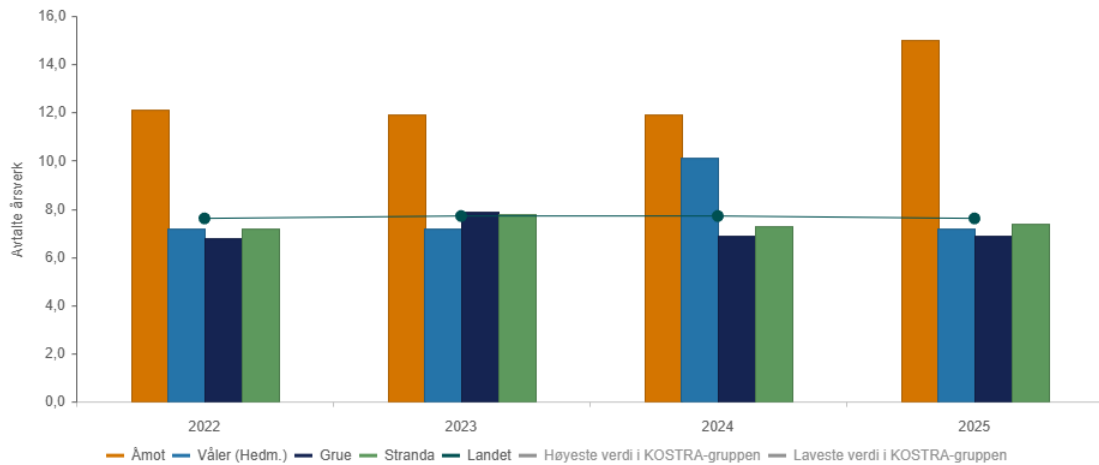
Åmot hadde 644 pasienter pr liste hos fastlegene i 2025. Dette er på nivå med Våler og Stranda, men godt under landsgjennomsnittet som er på 977 pasienter pr liste og betydelig under Grue som har 1 659 pasienter pr liste:

	2022	2023	2024	2025
Åmot	695.7	686.7	648.6	644.6
Våler (Hedm.)	936.8	714.3	690.6	671.4
Grue	1,620.0	1,451.7	1,653.5	1,659.5
Stranda	698.2	616.7	596.5	626.2
Landet	1,033.1	1,005.3	977.4	957.8

Ser vi på andelen fysioterapeuter så finner vi følgende:

Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)

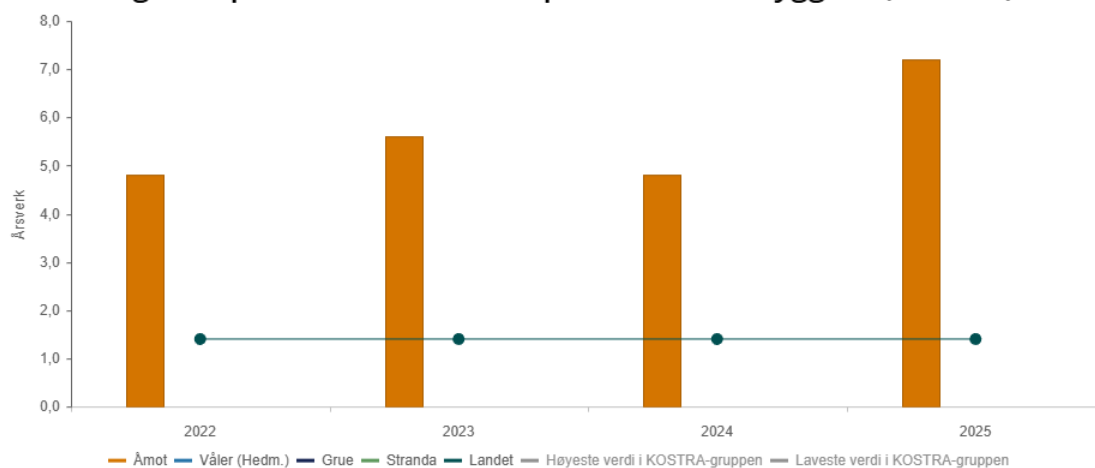

	2022	2023	2024	2025
Åmot	12.1	11.9	11.9	15.0
Våler (Hedm.)	7.2	7.2	10.1	7.2
Grue	6.8	7.9	6.9	6.9
Stranda	7.2	7.8	7.3	7.4
Landet	7.6	7.7	7.7	7.6

Vi ser her at Åmot har klart høyest andel av fysioterapeuter med 15 årsverk pr 10 000 innbyggere. Dette er dobbelt så høyt som landsgjennomsnittet 7,6 årsverk pr 10 000 innbyggere og øvrige kommuner i utvalget.

Åmot er den eneste kommunen som har ergoterapeuter ansatt i 2025:

Ergoterapeut Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)

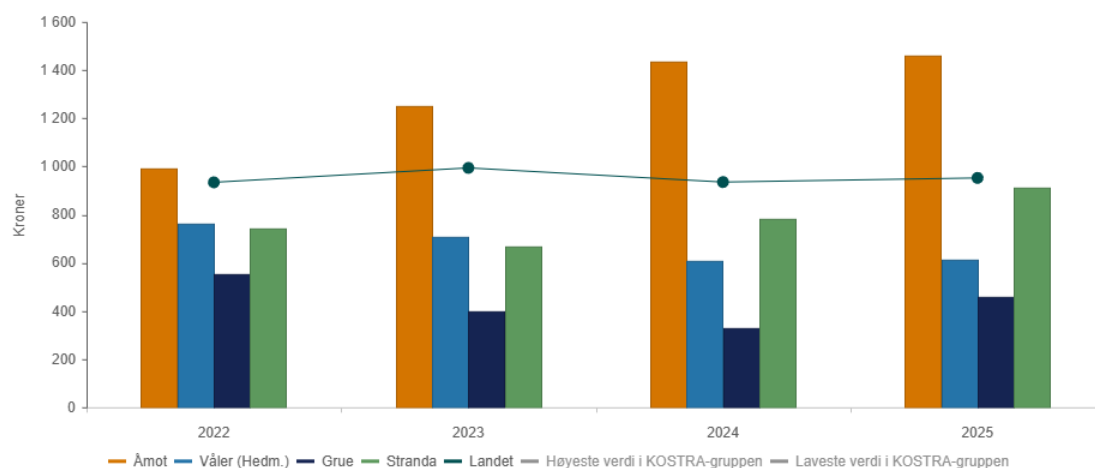
	2022	2023	2024	2025
Åmot	4.8	5.6	4.8	7.2
Våler (Hedm.)				
Grue				
Stranda				
Landet	1.4	1.4	1.4	1.4

Nedenfor ser vi at kostnadene til det forebyggende arbeidet som utføres av helsestasjon og skolehelsetjenesten i Åmot ligger suverent høyest i utvalget:

Netto driftsutgifter per innbygger (232) forebygg. helsestasjons- og skolehelsetjeneste (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

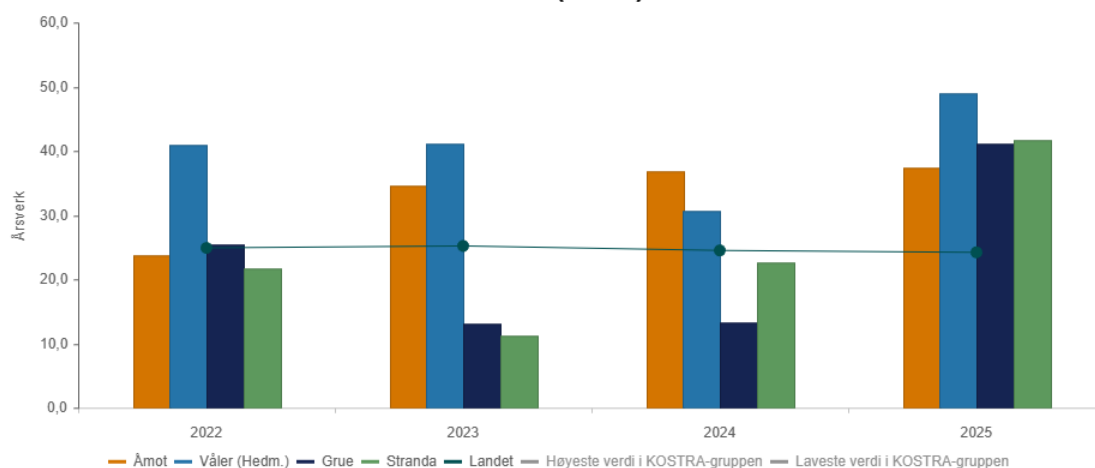

	2022	2023	2024	2025
Åmot	992	1 253	1 434	1 463
Våler (Hedm.)	763	707	606	615
Grue	552	401	329	457
Stranda	744	666	785	913
Landet	934	994	935	952

Åmot brukte kr 1 463 pr innbygger. Dette er en vekst på kr 471 pr innbygger eller totalt 2 mill fra 2022 til 2025. Grue ligger lavest med kr 457 pr innbygger. Øvrige kommuner i utvalget har hatt et relativt stabilt kostnadsnivå i perioden. Her må det bemerkes at kommunene ikke alltid er like flinke til å splitte kostnadene mellom denne funksjonen og funksjon 241 som er legetjenesten.

Ser vi på årsverk helsesøstre pr 10 000 innbyggere 0-20 år så finner vi følgende:

Helsesøster avt. årsv. i helsest.- og skolehelsetj. per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsv.)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	23,7	34,6	36,8	37,3
Våler (Hedm.)	40,9	41,2	30,7	48,9
Grue	25,4	13,1	13,3	41,1
Stranda	21,6	11,3	22,6	41,7
Landet	24,9	25,2	24,5	24,2

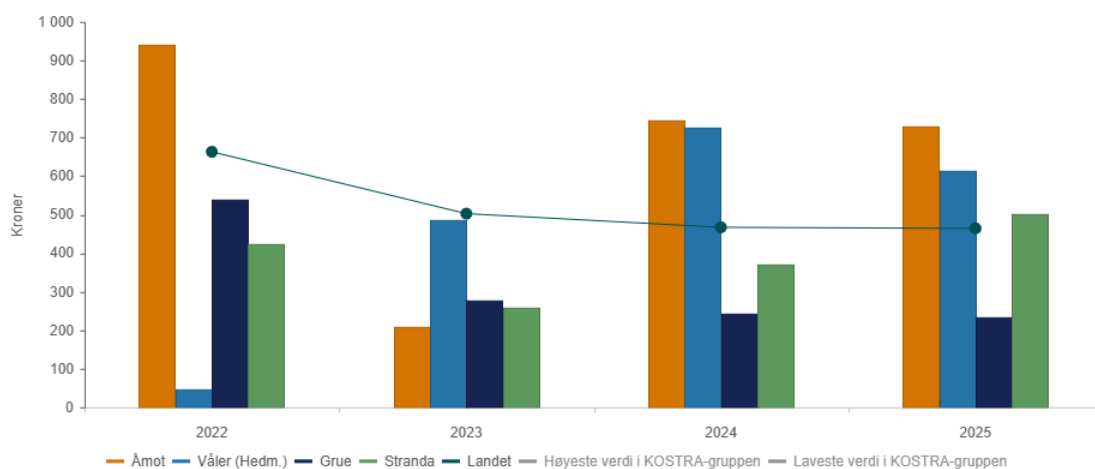
Åmot har lavest antall årsverk helsesykepleiere omregnet pr 10 000 innbygger 0-20 år med 37,3 årsverk. Dette er en vekst fra 23,7 årsverk i 2022. Stranda har hatt en mye høyere vekst i perioden 2023-2025, men som vi så på forrige side var kostnadsveksten i Stranda allikevel langt lavere enn i Åmot. Årsaken må ligge delvis et annet sted. Det fremkommer ikke av KOSTRA hva dette er, men er sannsynligvis knyttet til økte kostnader til legetjenesten.

Ser vi på annet forebyggende helsearbeid så har Åmot høyest kostnader her med kr 728 pr innbygger, men her er det mindre forskjeller mellom kommunene:

Netto driftsutgifter per innbygger (233) annet forebyggende helsearbeid (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	942	209	743	728
Våler (Hedm.)	47	486	724	614
Grue	538	276	244	233
Stranda	424	260	369	502
Landet	663	502	467	464

6 Sosialtjenesten

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

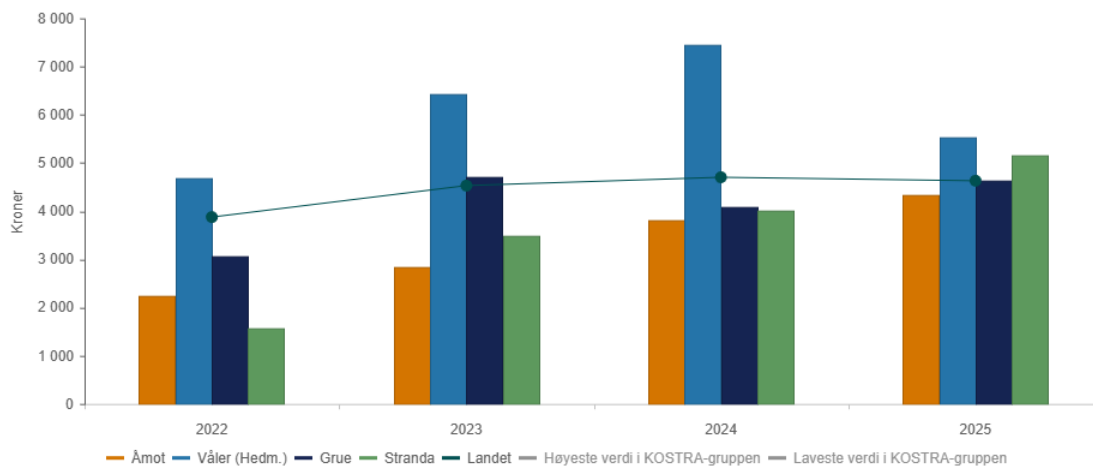
- 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid
- 243 Tilbud til personer med rusproblemer
- 273 Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi
- 275 Introduksjonsordningen
- 276 Kvalifiseringsordningen
- 281 Ytelse til livsopphold

Vi starter med å se på netto driftsutgifter pr innbygger for alle funksjoner på området:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	2 232	2 833	3 803	4 333
Våler (Hedm.)	4 677	6 424	7 460	5 534
Grue	3 068	4 717	4 092	4 626
Stranda	1 562	3 486	4 002	5 158
Landet	3 877	4 531	4 703	4 630

Vi ser av diagrammet over at Åmot bruker minst på netto driftsutgifter til sosialtjenesten (alle funksjoner) i 2025 med kr 4 333 pr innbygger. Nivået har økt betydelig igjennom perioden og mer enn utviklingen for landet. Dette skyldes at disse tallene også inkluderer flyktningetjenesten og introduksjonsordningen som påvirkes sterkt av veksten i flyktninger fra Ukraina. Regnskapsmessig så utgiftsføres kostandene her, mens inntektene på refusjonene fra staten kommer delvis på andre sentrale inntektsfunksjoner.

Nettoutgifter pr innbygger i målgruppen er normalt et resultat av fire forhold:

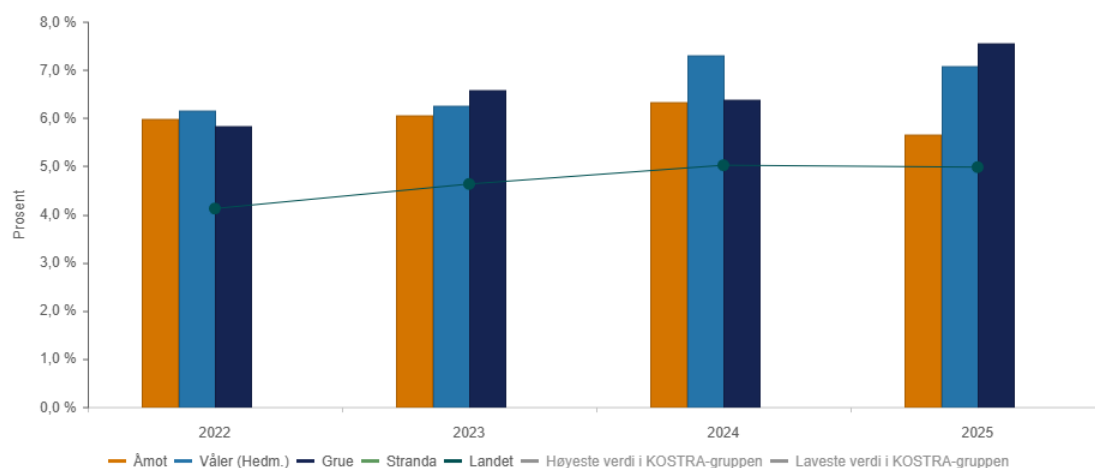
- ✘ Andel innbyggere som har tjeneste, dvs. antall
- ✘ Gjennomsnittlig stønadslengde
- ✘ Årsverksinnsats pr mottaker på sosialkontoret
- ✘ Innbyggere på introduksjonsordningen
- ✘ Mottak av flyktninger

Ser vi først på andelen som har tjenesten i aldersgruppen 18-66 år, så ser vi at Åmot ligger lavest i utvalget med 5,7 %. Nivået har ligget stabilt igjennom perioden.

Landsgjennomsnittet har hatt en vekst i perioden, noen som sannsynligvis i stor grad også skyldes mottak av flyktninger:

Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 18-66 år (B)

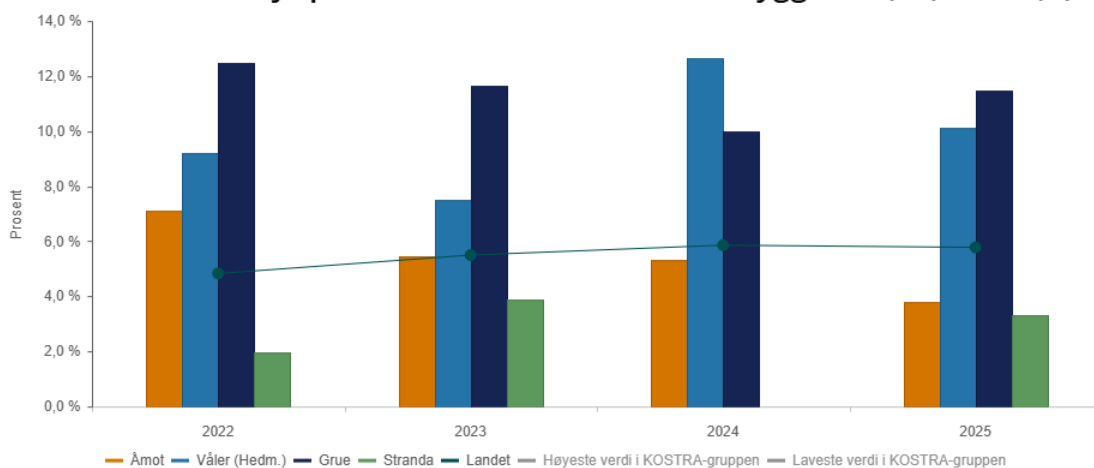
**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	6,0 %	6,1 %	6,3 %	5,7 %
Våler (Hedm.)	6,2 %	6,3 %	7,3 %	7,1 %
Grue	5,8 %	6,6 %	6,4 %	7,6 %
Stranda				
Landet	4,1 %	4,6 %	5,0 %	5,0 %

For aldersgruppen 18-24 år har Åmot nest lavest andel som mottar tjenester:

Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)

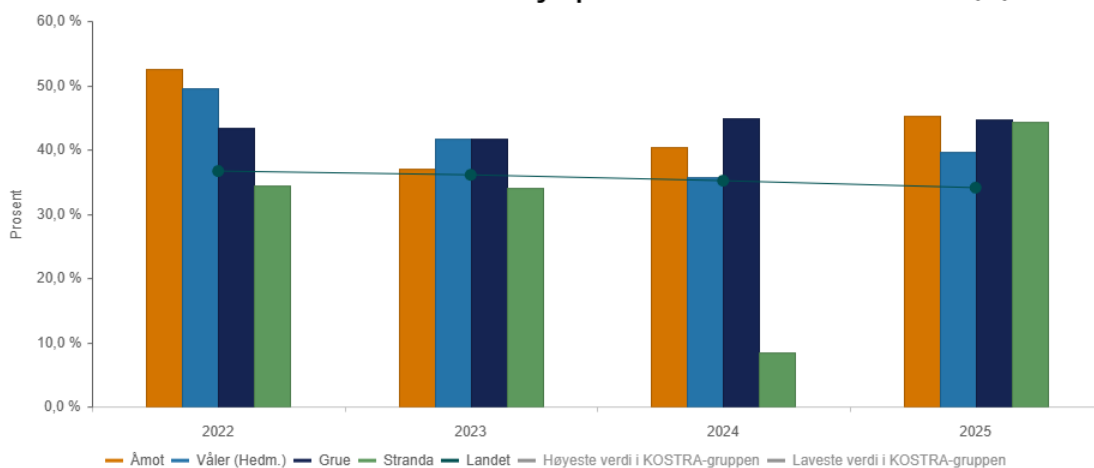

	2022	2023	2024	2025
Åmot	7,1 %	5,5 %	5,3 %	3,8 %
Våler (Hedm.)	9,2 %	7,5 %	12,7 %	10,1 %
Grue	12,5 %	11,7 %	10,0 %	11,5 %
Stranda	2,0 %	3,9 %		3,3 %
Landet	4,8 %	5,5 %	5,9 %	5,8 %

Vi ser av diagrammet over at 3,8 % av alle innbyggere i aldergruppa 18-24 år i Åmot mottar sosialhjelp i 2025. Dette er nest lavest i utvalget. Her har det vært en betydelig nedgang fra 2022 da tallet var 7,1 %.

Når vi ser på andel av de som mottar sosialhjelp som har dette som hovedinntektskilde, så ligger Åmot på nivå med øvrige kommuner:

Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	52,5 %	37,0 %	40,4 %	45,2 %
Våler (Hedm.)	49,6 %	41,7 %	35,7 %	39,7 %
Grue	43,3 %	41,7 %	44,8 %	44,7 %
Stranda	34,5 %	33,9 %	8,3 %	44,3 %
Landet	36,7 %	36,1 %	35,2 %	34,1 %

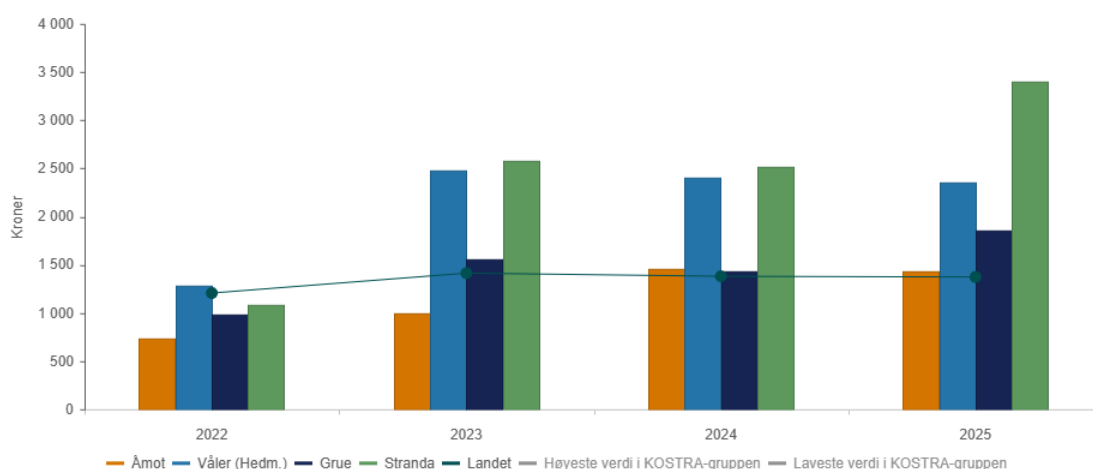
Åmot har høyest andel sosialhjelpsmottakere som har dette som hovedinntektskilde med 45,2 %, noe som er en nedgang fra 52,5 % i 2022. Åmot ligger i 2025 marginalt over de andre kommunene i utvalget.

Ser vi på hvordan utgiftene fordeler seg mellom funksjonene innenfor sosialområdet i KOSTRA, så ser vi først at Åmot bruker minst på netto driftsutgifter til råd og veiledning:

Netto driftsutgifter per innbygger (242) råd veiledning og sosialt forebyggende arbeid (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

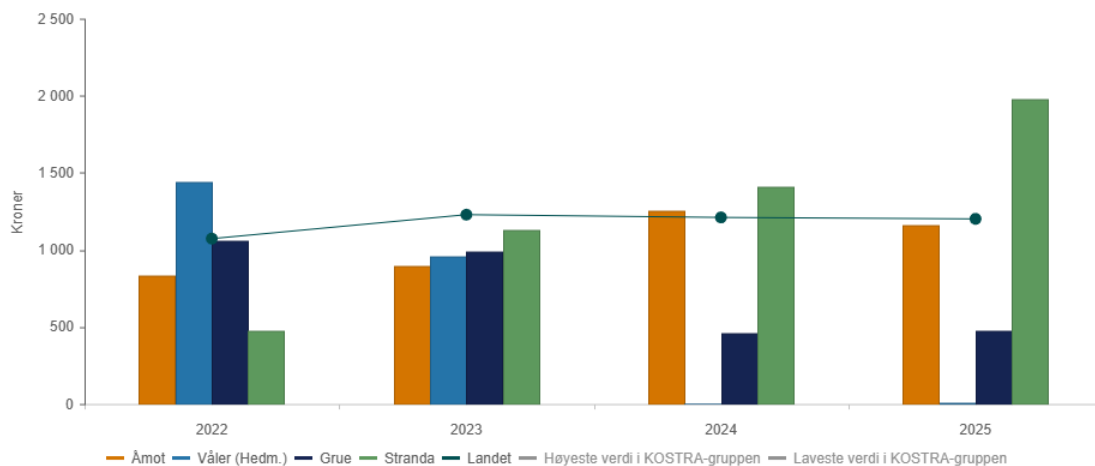

	2022	2023	2024	2025
Åmot	740	1 000	1 453	1 435
Våler (Hedm.)	1 279	2 483	2 408	2 356
Grue	982	1 556	1 433	1 851
Stranda	1 082	2 583	2 522	3 399
Landet	1 206	1 413	1 380	1 373

Av diagrammet ser vi at Åmot brukte kr 1 435 pr innbygger i 2025 på råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid. Dette er lavest i utvalget, men kostnadene er allikevel doblet fra 2022. Hvor mye av dette (brutto) går til lønn?

Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid Lønn ekskl. sykelønn Beløp pr innb (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	837	895	1 252	1 164
Våler (Hedm.)	1 442	959	1	11
Grue	1 063	992	462	474
Stranda	474	1 131	1 406	1 976
Landet	1 073	1 229	1 211	1 201

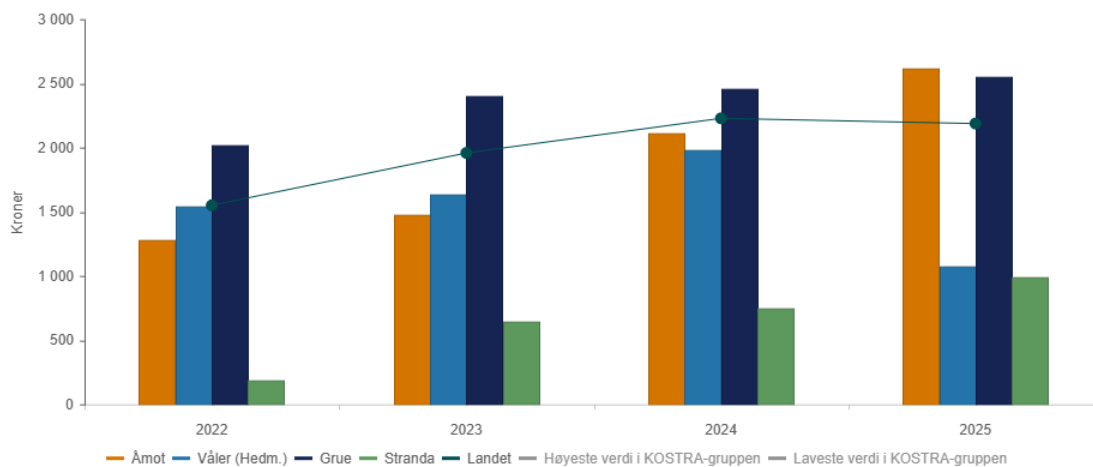
Åmot brukte kr 1 164 pr innbygger på lønn i sosialtjenesten (ekskl. sykelønn og andre refusjoner). Dette er middels utvalget, og en liten vekst fra 837 pr innbygger i 2022. Veksten er antakelig knyttet til mottak av flyktninger.

Hvor mye bruker så kommunene på økonomisk sosialhjelp?

Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

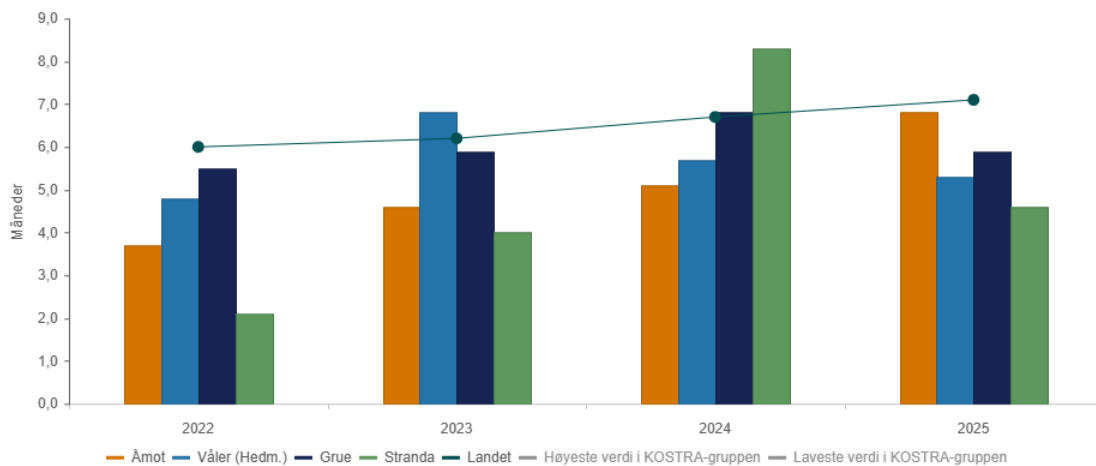

	2022	2023	2024	2025
Åmot	1 276	1 479	2 114	2 615
Våler (Hedm.)	1 540	1 635	1 977	1 079
Grue	2 015	2 402	2 460	2 550
Stranda	187	642	751	995
Landet	1 550	1 958	2 228	2 187

For Åmot viser denne at kommunen bruker kr 2 615 pr innbygger, noe som er høyest i utvalget og over landsgjennomsnittet som er på kr 2 147 pr innbygger. Kostnaden har økt fra kr 1 276 pr innbygger i 2022. Veksten fra 2022 til 2025 utgjør 5,6 millioner kroner. Veksten har vært suverent høyest i Åmot.

Ser vi på gjennomsnittlig stønadslengde så finner vi følgende:

Gjennomsnittlig stønadslengde for mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt (måned)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	3.7	4.6	5.1	6.8
Våler (Hedm.)	4.8	6.8	5.7	5.3
Grue	5.5	5.9	6.8	5.9
Stranda	2.1	4.0	8.3	4.6
Landet	6.0	6.2	6.7	7.1

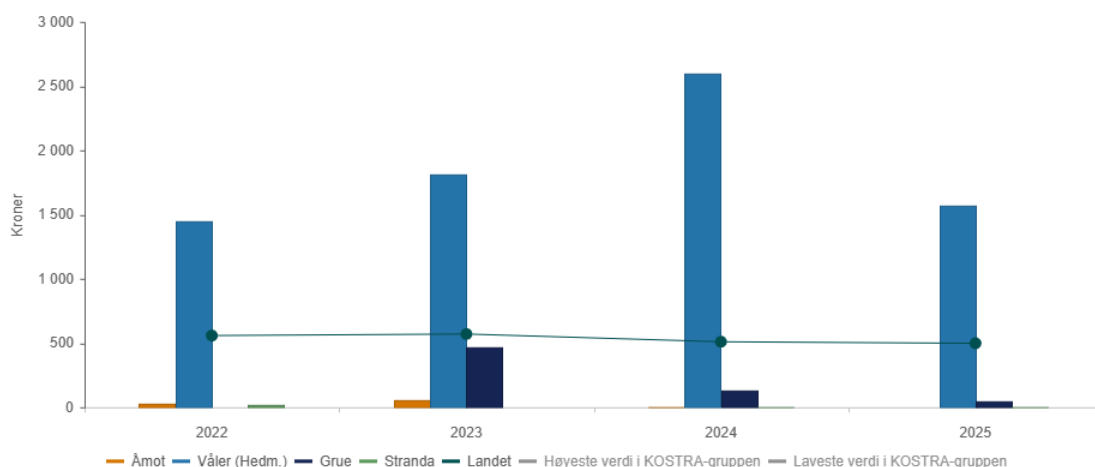
Åmot ligger høyest i utvalget i 2025 med 6,8 måneder i snitt for gjennomsnittlig stønadslengde for de som har sosialhjelp som hovedinntektskilde. Nivået har økt betydelig igjennom perioden. I 2022 lå Åmot middels i utvalget og langt under landsgjennomsnittet. I 2025 ligger man suverent høyest i utvalget og tett på landsgjennomsnittet.

Ser vi på ressursbruken til personer med rusproblemer så har ikke Åmot utgiftsført noe på dette (dette er sannsynligvis ført på funksjon 242):

Netto driftsutgifter per innbygger (243) tilbud til personer med rusproblemer (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

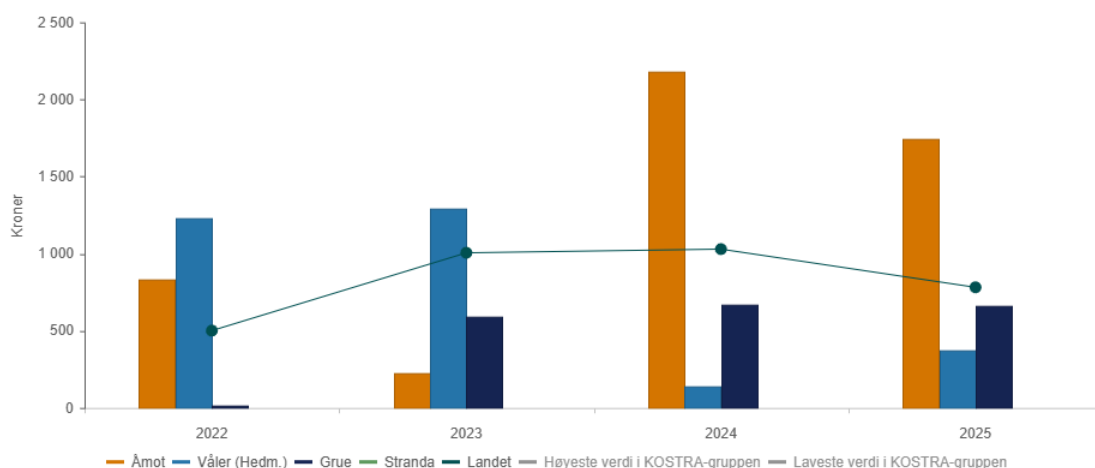
	2022	2023	2024	2025
Åmot	30	54	2	0
Våler (Hedm.)	1 449	1 808	2 595	1 569
Grue	0	468	130	47
Stranda	15	0	1	1
Landet	558	570	510	498

I tillegg på dette ansvarsområdet kommer Introduksjonsordningen:

Netto driftsutgifter per innbygger (275) introduksjonsordningen (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

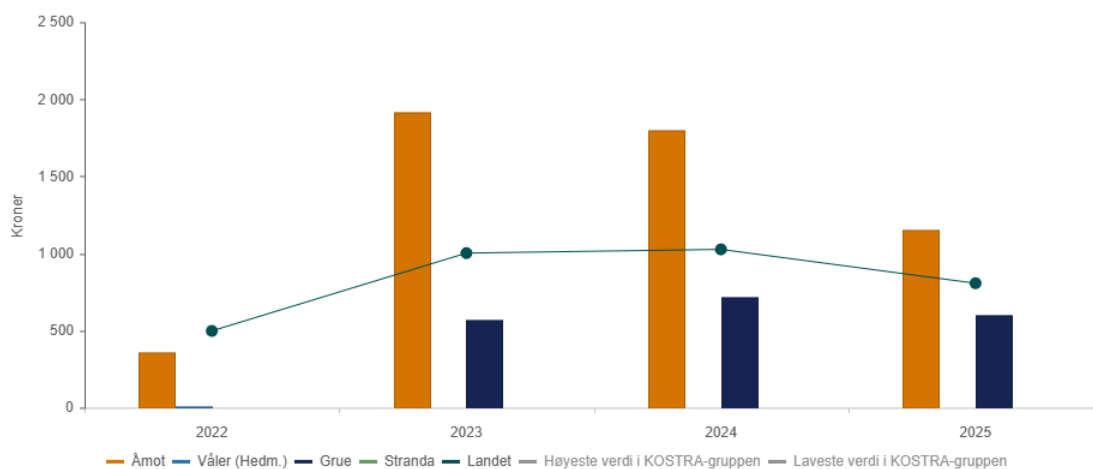
	2022	2023	2024	2025
Åmot	830	222	2 180	1 746
Våler (Hedm.)	1 230	1 295	137	374
Grue	18	590	672	661
Stranda	0	0	0	0
Landet	501	1 006	1 030	782

Åmot hadde en kostnad på kr 1 746 pr innbygger på introduksjonsordningen i 2025. Her må det bemerkes at det ikke er sikkert at dette er nettokostnaden (selv om det står i diagrammet). Staten refunderer (stort sett) alt dette, men dette inntektsføres tidvis veldig ulikt i kommuneregnskapene enten på funksjonen eller på sentrale inntekter i kommuneregnskapet.

Ser vi på lønnskostnadene og antall bosatte flykninger så finner vi følgende:

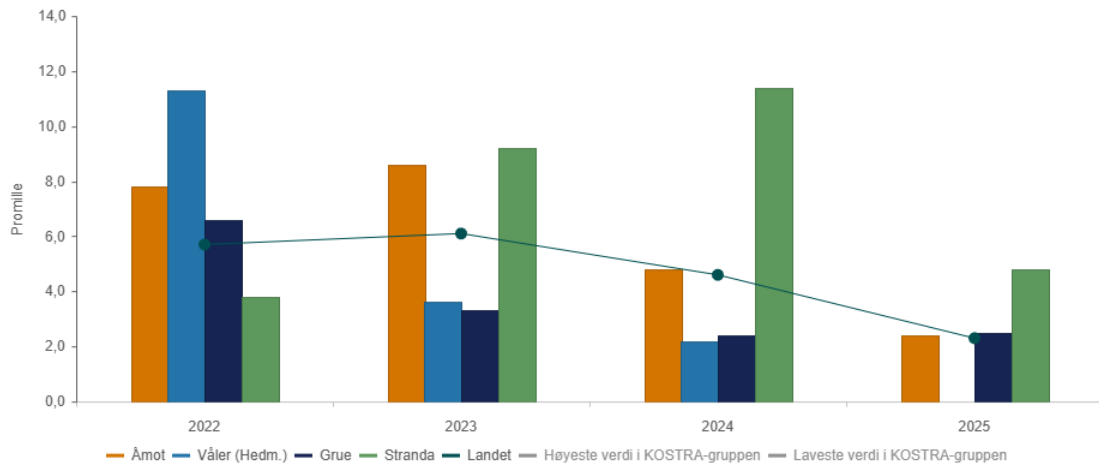
Introduksjonsordningen Lønn ekskl. sykelønn Beløp pr innb (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	360	1 912	1 796	1 155
Våler (Hedm.)	8	0	0	0
Grue	0	571	713	596
Stranda	0	0	0	0
Landet	498	1 002	1 026	807

Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere (B)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	7.8	8.6	4.8	2.4
Våler (Hedm.)	11.3	3.6	2.2	
Grue	6.6	3.3	2.4	2.5
Stranda	3.8	9.2	11.4	4.8
Landet	5.7	6.1	4.6	2.3

7 Barnevern

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

244 Barnevernstjenesten

251 Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet

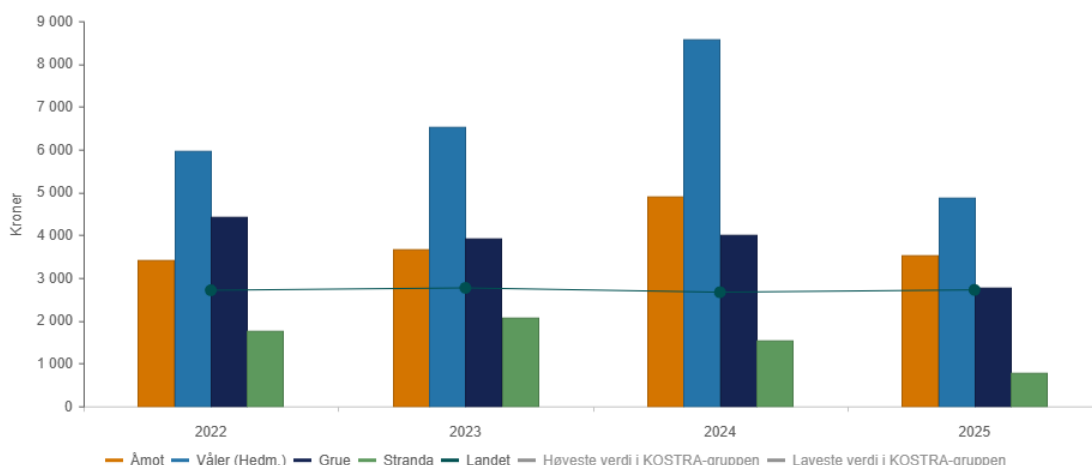
253 Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet

For barnevernstjenesten starter vi med netto driftsutgifter til barnevern pr innbygger korrigeret for utgiftsbehovet og justert med endelig deflator.

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

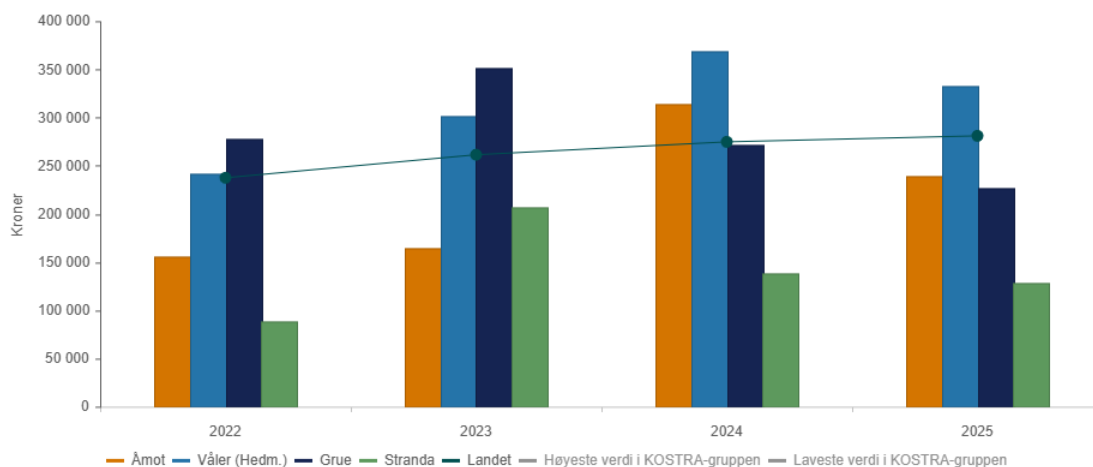
	2022	2023	2024	2025
Åmot	3 407	3 684	4 893	3 545
Våler (Hedm.)	5 983	6 530	8 577	4 873
Grue	4 443	3 925	4 005	2 771
Stranda	1 769	2 075	1 535	777
Landet	2 712	2 767	2 667	2 721

Åmot ligger her med en kostnad på kr 3 545 pr innbygger (korrigeret for utgiftsbehov). Dette er nest høyest i utvalget. Lavest i utvalget ligger Stranda med kr 777 pr innbygger. Kostnadsnivået i Åmot har ligget relativt stabilt igjennom perioden.

Ser vi på hvor mye dette utgjør pr barn med tiltak, så finner vi følgende:

Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	156 315	163 897	314 324	239 488
Våler (Hedm.)	242 095	301 307	369 440	332 481
Grue	278 014	351 286	272 242	226 778
Stranda	88 467	207 419	138 490	128 222
Landet	237 504	261 400	274 777	281 005

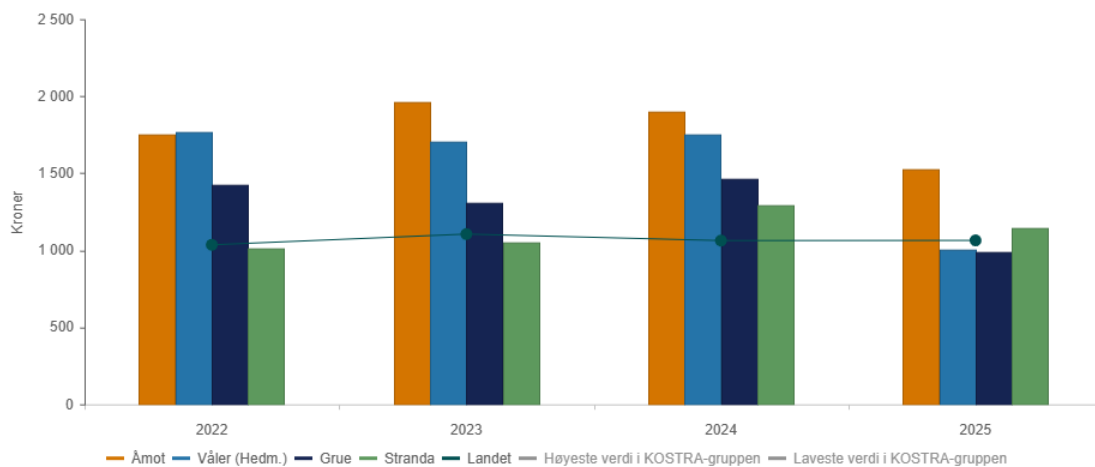
Åmot bruker i gjennomsnitt kr 239 488 pr barn med tiltak i 2025, noe som er nest høyest i utvalget, men under landsgjennomsnittet som er på kr 281 005 pr barn med tiltak. Det har vært en vekst igjennom perioden fra kr 156 315 i 2022.

Hvordan fordeler så kostnadene seg så på de ulike funksjonene? Vi starter med funksjon 244 drift av barnevernstjenesten:

Netto driftsutgifter per innbygger (244) barnevernstjeneste (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

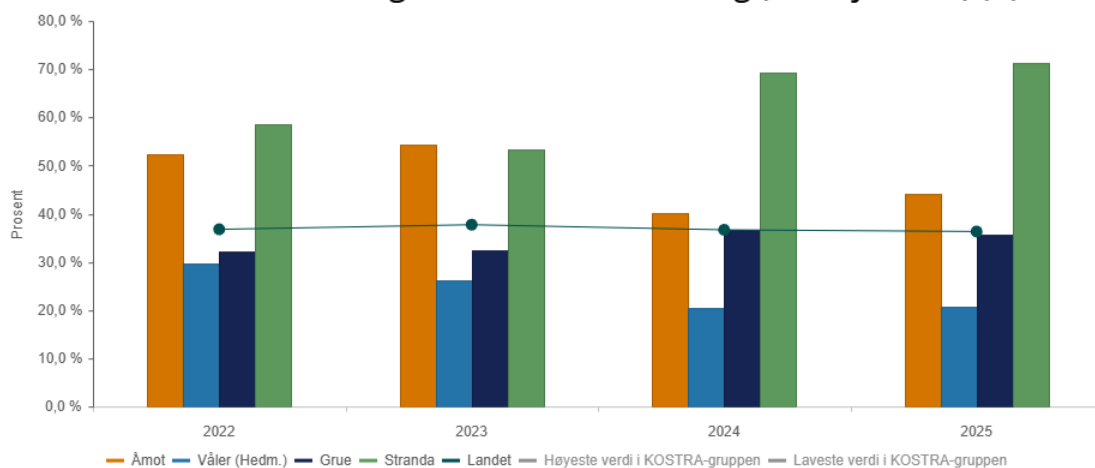
***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	1 752	1 963	1 899	1 528
Våler (Hedm.)	1 768	1 705	1 751	1 008
Grue	1 427	1 306	1 462	987
Stranda	1 011	1 054	1 294	1 143
Landet	1 035	1 105	1 063	1 064

Hvis vi ser på funksjon 244 - drift av barnevernstjenesten, så brukte Åmot kr 1 528 pr innbygger i 2025. Dette er klart høyest i utvalget, men nivået er tatt noe ned i 2025 i forhold til tidligere år. Hvor mye av dette går til saksbehandling?

Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244) (B)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	52,5 %	54,4 %	40,1 %	44,1 %
Våler (Hedm.)	29,6 %	26,1 %	20,4 %	20,7 %
Grue	32,1 %	32,3 %	36,5 %	35,6 %
Stranda	58,6 %	53,4 %	69,2 %	71,2 %
Landet	36,8 %	37,7 %	36,7 %	36,3 %

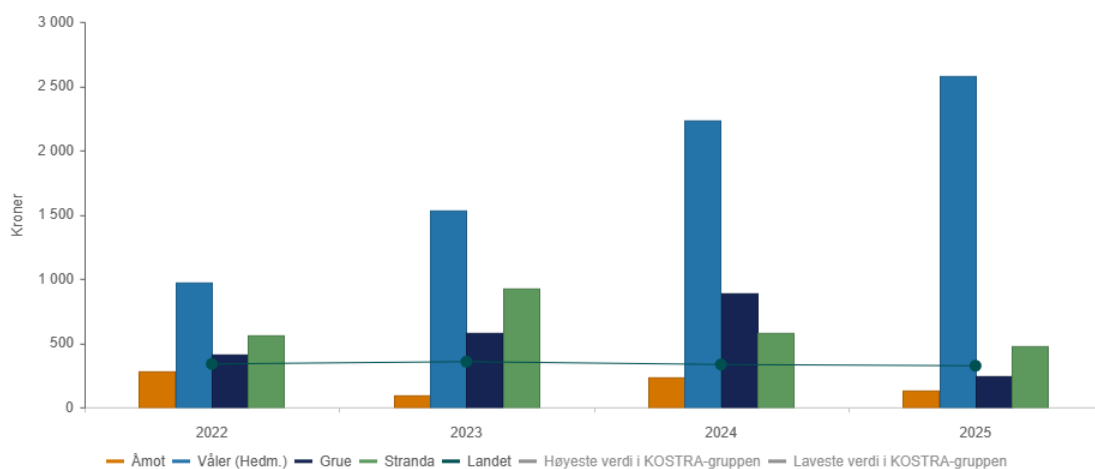
Åmot bruker 44,1 % av ressursene som er ført på funksjon 244 - Barnevernstjenesten til saksbehandling, noe som er middels i utvalget.

Så ser vi på hvordan ressursen knyttet til tiltak fordeler seg. Vi starter med funksjon 251 – Tiltak når barnet *ikke* er plassert av barnevernet. Her ser vi at Åmot ligger lavest i utvalget med kr 129 pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (251) tiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

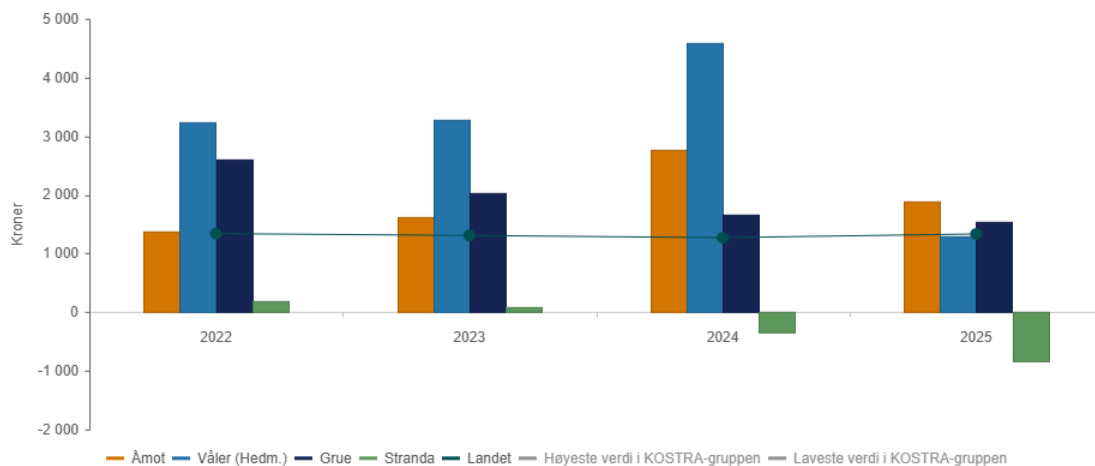
	2022	2023	2024	2025
Åmot	283	97	234	129
Våler (Hedm.)	975	1 535	2 232	2 577
Grue	409	584	889	243
Stranda	558	926	577	476
Landet	337	355	333	323

Ser vi på kostnader når barnet er plassert av barnevernet så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (252) tiltak når barnet er plassert av barnevernet (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

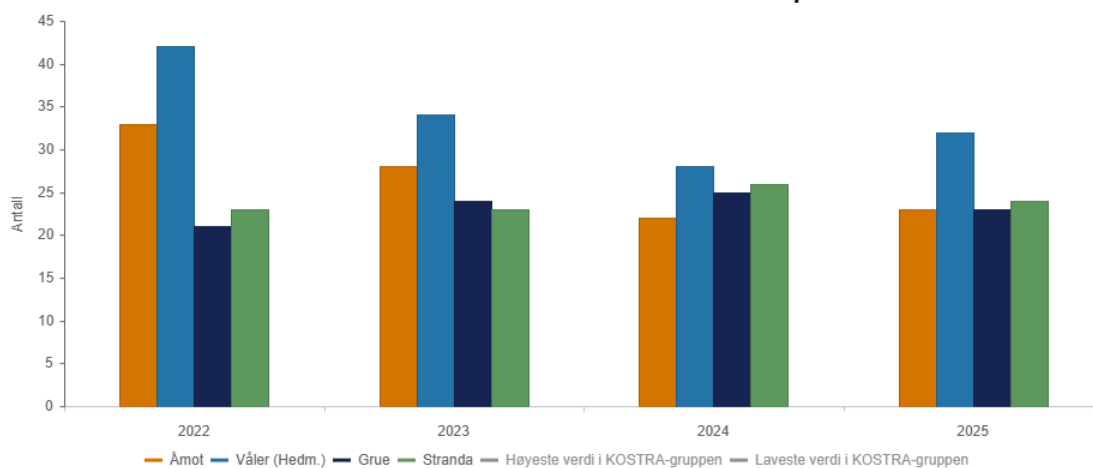
***) Graf er justert med utgiftsbehov

Åmot brukte kr 1 888 pr innbygger på funksjon 252 – Tiltak når barnet er plassert av barnevernet. Dette er høyest i utvalget, men det er relativt små forskjeller imellom kommunene.

Antall barn med tiltak har gått litt ned igjennom perioden:

0-17 år Antall barn med barnevernstiltak per 31.12.

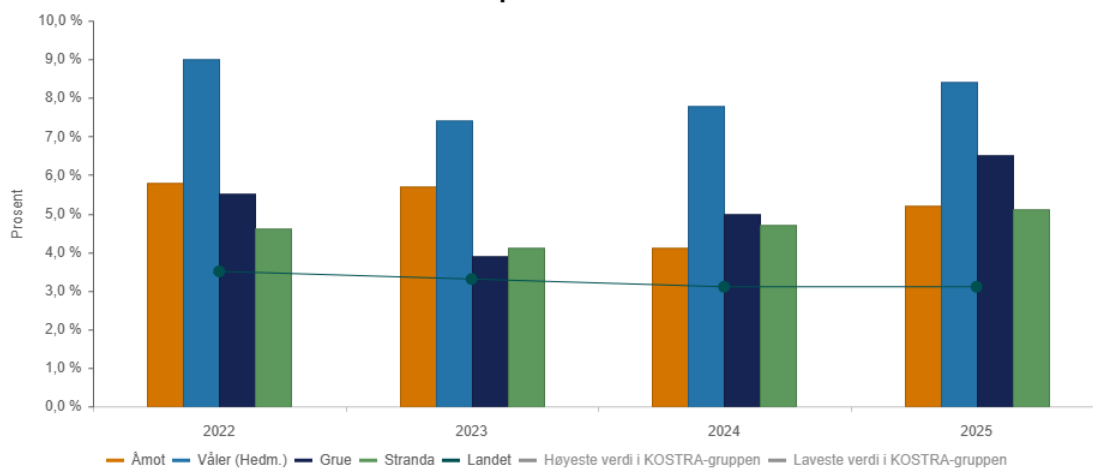

	2022	2023	2024	2025
Åmot	33	28	22	23
Våler (Hedm.)	42	34	28	32
Grue	21	24	25	23
Stranda	23	23	26	24

Vi ser av tabellen over at antall barn med barnevernstiltak har gått litt ned fra 33 barn i 2022 til 23 barn i 2025.

Ser vi på hva dette utgjør av andelen barn 0-17 år med barnevernstiltak (både plassering og tiltak i hjemmet), så finner vi følgende:

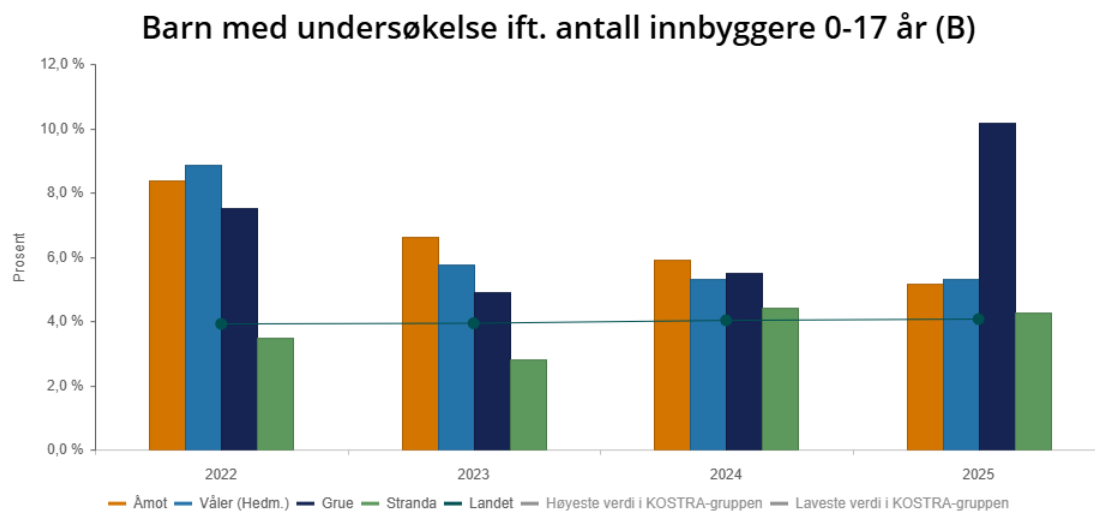
0-17 år Tiltak i alt andel barn med barnevernstiltak i løpet av året (prosent)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	5.8 %	5.7 %	4.1 %	5.2 %
Våler (Hedm.)	9.0 %	7.4 %	7.8 %	8.4 %
Grue	5.5 %	3.9 %	5.0 %	6.5 %
Stranda	4.6 %	4.1 %	4.7 %	5.1 %
Landet	3.5 %	3.3 %	3.1 %	3.1 %

Når det gjelder andel barn med barnevernstiltak pr innbygger 0-17 år, så er den på 5,2 %. Dette er nest lavest i utvalget, men over landsgjennomsnittet som ligger på 3,1 %. Nivået i Åmot har ligget relativt stabilt igjennom perioden.

I diagrammet under ser vi at det har vært en betydelig nedgang i antall undersøkelsessaker:

	2022	2023	2024	2025
Åmot	8.4 %	6.6 %	5.9 %	5.2 %
Våler (Hedm.)	8.9 %	5.8 %	5.3 %	5.3 %
Grue	7.5 %	4.9 %	5.5 %	10.2 %
Stranda	3.5 %	2.8 %	4.4 %	4.3 %
Landet	3.9 %	3.9 %	4.0 %	4.1 %

I Åmot var det undersøkelsessaker på 5,2 % av innbyggerne i aldersgruppen 0-17 år i 2025. dette er en betydelig nedgang fra 8,4 % i 2022. KOSTRA gir ikke svar på om det er behovet som har endret seg eller praksis for melding av bekymringssaker som har endret seg.

8 Grunnskole

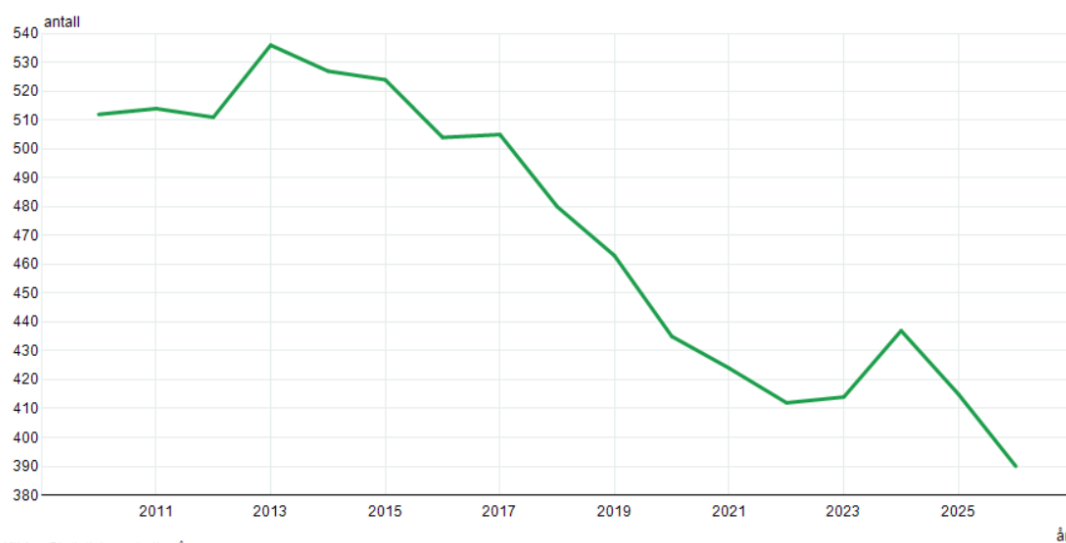
Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

- 202 Grunnskole
- 215 SFO
- 222 Skolelokaler
- 223 Skoleskyss

Befolkningsprognose for unge 6-15 år frem til 2040

Når man skal se på kostnadene for skole, så er det viktig at man også har et blikk på både fortiden og fremtiden. Åmot har vært igjennom en periode med store demografisk endring der man de siste 15 årene har fått betydelig færre antall innbyggere i aldersgruppen 6-15 år. Den historiske utviklingen har vært slik i perioden 2010-2026:

07459: Befolkning, etter år. Personer, Åmot, 6-15 år.

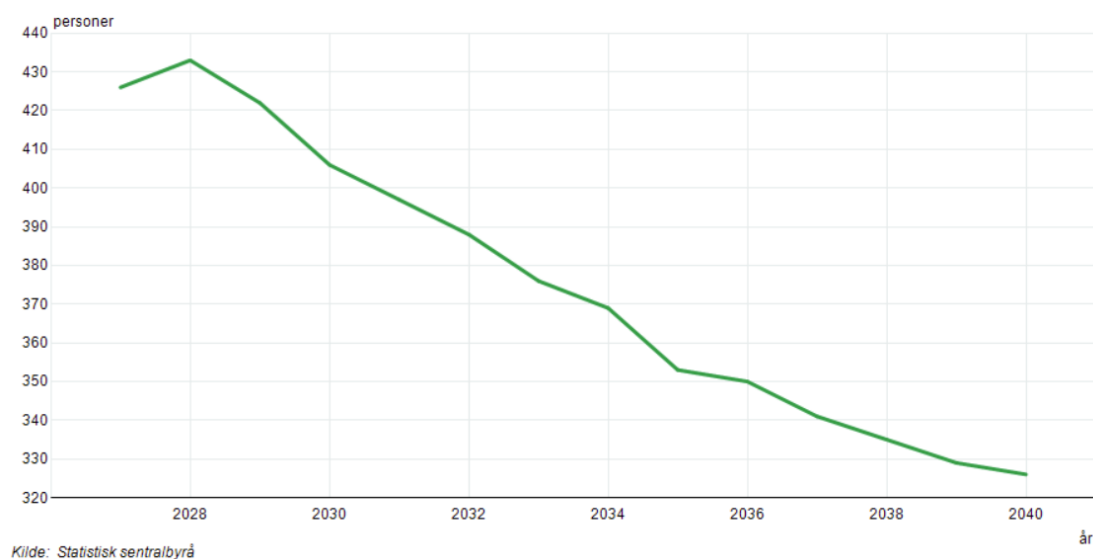

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I 2013 hadde Åmot 535 barn og unge i alderen 6-15 år. I dag er dette redusert til ca 390 barn i denne aldersgruppen.

Hva sier så prognosen om fremtidig utvikling på dette området?

14288: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter år. Lav nasjonal vekst (LLML), Åmot, 6-15 år.

I prognosen til SSB fra juni 2025 ser vi at tallet på innbyggere i alderen 6-15 år vil gå ned fra 2028 og lande på ca 330. Disse tallene inkluderer også Ukrainske flyktninger. Om det skulle bli fred i Ukraina og mange av flyktningene skulle returnere, så vil sannsynligvis tallene gå noe mer ned enn dette. NB: Vi har her lagt alternativet fra SSB med lav vekst (LLML) til grunn. SSB har på grunn av forsvarsaktiviteten i Åmot store utfordringer med å lage gode befolkningsprognoser og Åmot må selv vurdere hvilke tallgrunnlag som best reflekterer fremtidens behov i skolesektoren. Men alle alternativene til SSB speiler en (til del betydelig) nedgang i antall skoleelever.

Hvordan ser så kostnadsnivået ut i tjenesten i dag?

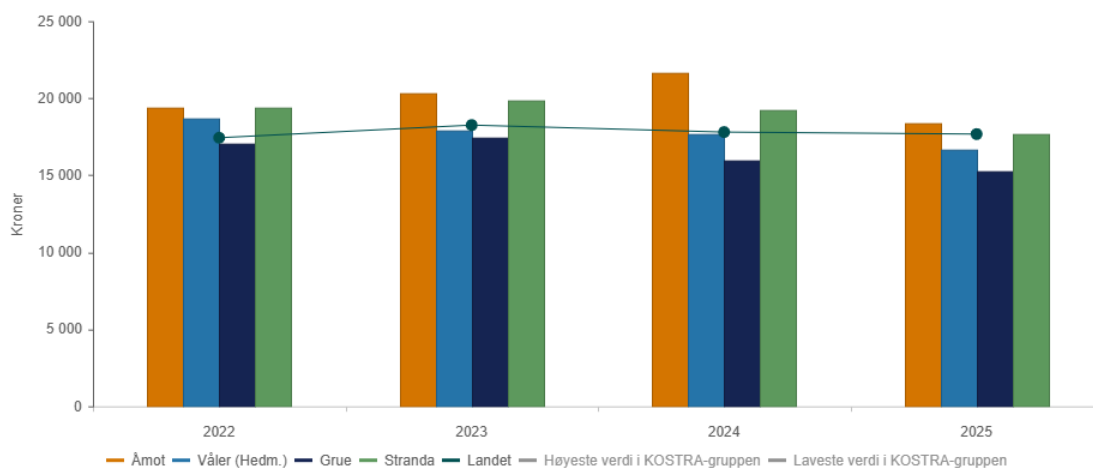
Grunnskoleopplæring

Vi vil starte med å se på netto driftsutgifter pr innbygger korrigert for utgiftsbehovet og justert med endelig deflator:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

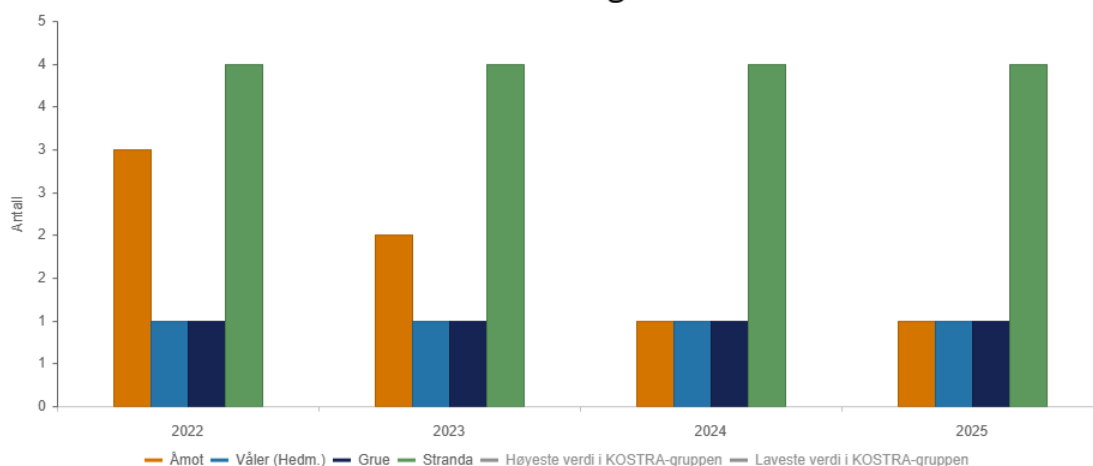

	2022	2023	2024	2025
Åmot	19 392	20 322	21 653	18 351
Våler (Hedm.)	18 710	17 913	17 657	16 673
Grue	17 092	17 422	15 972	15 249
Stranda	19 357	19 869	19 273	17 675
Landet	17 435	18 255	17 803	17 672

Her ser vi at Åmot ligger høyest i utvalget med kr 18 351 pr innbygger (korrigert for utgiftsbehovet). Lavest ligger Grue med kr 15 249 pr innbygger. En korreksjon ned til dette nivået ville gitt en innsparing på 13 mill.

En viktig kostnadsdriver i skolesektoren er skolestruktur. Erfaringsmessig vil få elever pr skole gjøre det vanskelig å få til et rasjonelt elevtall pr årstrinn/gruppe. Våre erfaringer fra tidligere evalueringer viser derfor at små skoler i all hovedsak er dyrere å drive enn store skoler, nettopp som følge av begrensningen i det å kunne få til rasjonelle/kostnadseffektive inndelinger av elevene i undervisningsgrupper og slik sikre en optimal bruk av lærerressursene (i et økonomisk perspektiv). Hvordan ser det ut for kommunene i denne rapporten?

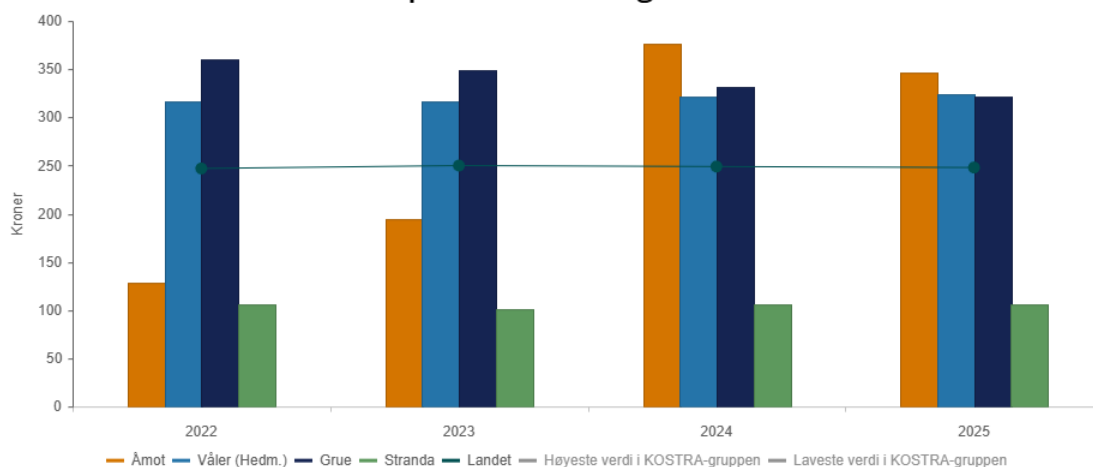
Antall kommunale grunnskoler

	2022	2023	2024	2025
Åmot	3	2	1	1
Våler (Hedm.)	1	1	1	1
Grue	1	1	1	1
Stranda	4	4	4	4

Som vi ser har Åmot, Våler og Grue har én skole hver mens Stranda har fire skoler. Åmot, Våler og Grue har like mange skoler, men allikevel er totalkostnaden betydelig høyere i Åmot enn i disse to andre kommunene. Stranda ligger høyere fordi de har fire skoler (på grunn av en svært krevende intern geografi). Elever pr grunnskole er da også betydelig høyere i Åmot, Våler og Grue enn i Stranda:

Elever per kommunal grunnskole

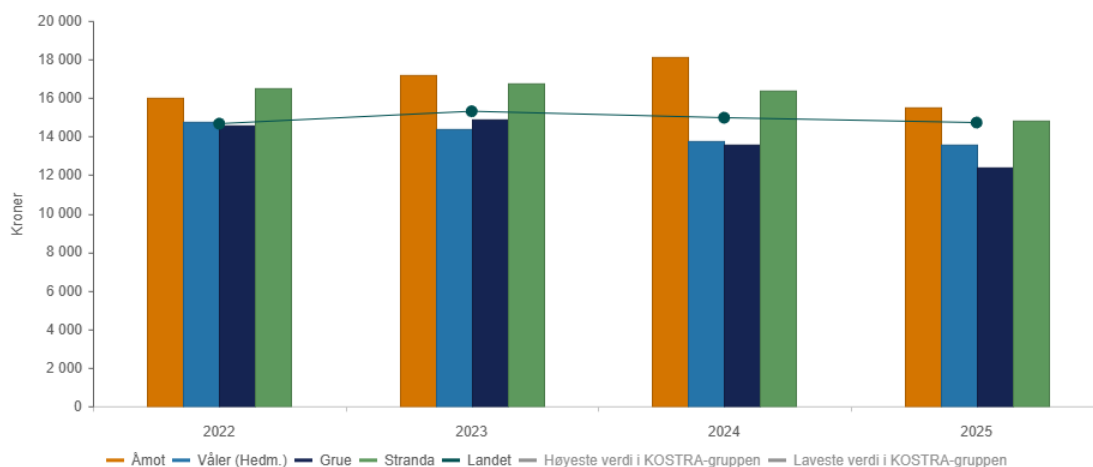
	2022	2023	2024	2025
Åmot	128	194	376	346
Våler (Hedm.)	316	316	322	324
Grue	360	349	332	321
Stranda	106	101	106	106
Landet	247	250	249	248

Skoleområdet i kommuneøkonomien er litt annerledes finansiert enn for eksempel barnehageområdet. Mens de private barnehagene får sine tilskudd fra kommunene, så får de private skolene sine tilskudd direkte fra staten og så trekkes kommunene i inntektsramma ut ifra en årlig fastlagt nøkkel. Om vi tar hensyn til denne korrigeringen og bare ser på grunnskole drift (funksjon 202) *korrigert for elever i private skoler* så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger korrigert for elever i private skoler

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

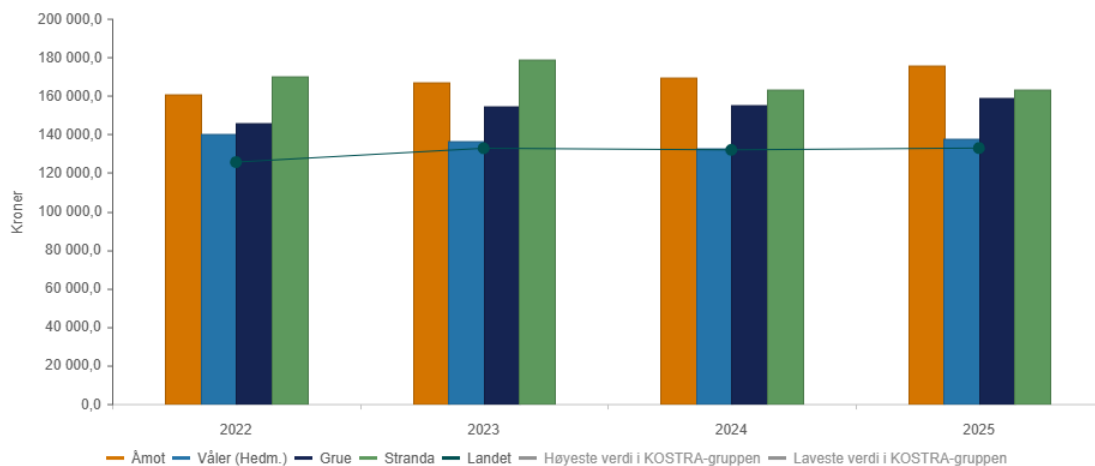
	2022	2023	2024	2025
Åmot	16 037	17 214	18 149	15 522
Våler (Hedm.)	14 761	14 422	13 778	13 552
Grue	14 603	14 887	13 573	12 381
Stranda	16 518	16 770	16 363	14 839
Landet	14 665	15 310	14 975	14 723

Åmot bruker kr 15 522 pr innbygger på grunnskoleopplæring (funksjon 202) korrigert for endelig deflator og for elever i private grunnskoler. Dette er høyest i utvalget, men en betydelig nedgang fra 2024 da man brukte kr 18 149 pr innbygger. Forskjellen til Grue som ligger lavest i utvalget utgjør 13,1 millioner. Kostnadsnivået i Åmot har økt fra 2022 til 2024, men gått ned igjen slik at man nå ligger på litt under nivået fra 2022.

I diagrammet nedenfor ser vi at Åmot har klart høyest lønnskostnader pr elev:

Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev (B)

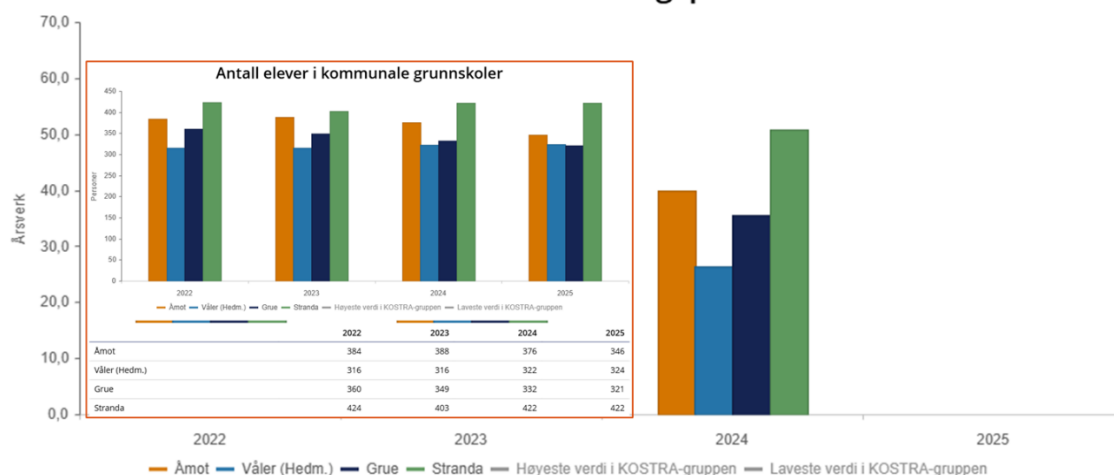
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	160 634,4	166 918,5	169 575,3	175 488,4
Våler (Hedm.)	140 268,3	136 289,3	132 709,8	137 990,7
Grue	146 033,2	154 444,5	155 188,7	158 813,1
Stranda	169 817,4	178 827,9	163 376,1	163 516,6
Landet	125 561,9	132 748,1	131 918,6	132 844,9

Åmot brukte kr 175 488 pr elev på lønn i grunnskole (ikke ink SFO og voksenopplæring) i 2025. Dette er høyest i utvalget. En korreksjon ned til Vålers nivå ville gitt en innsparing på 13 mill. Ser vi på årsverk for undervisningspersonale ser det slik ut:

Årsverk for undervisningspersonale

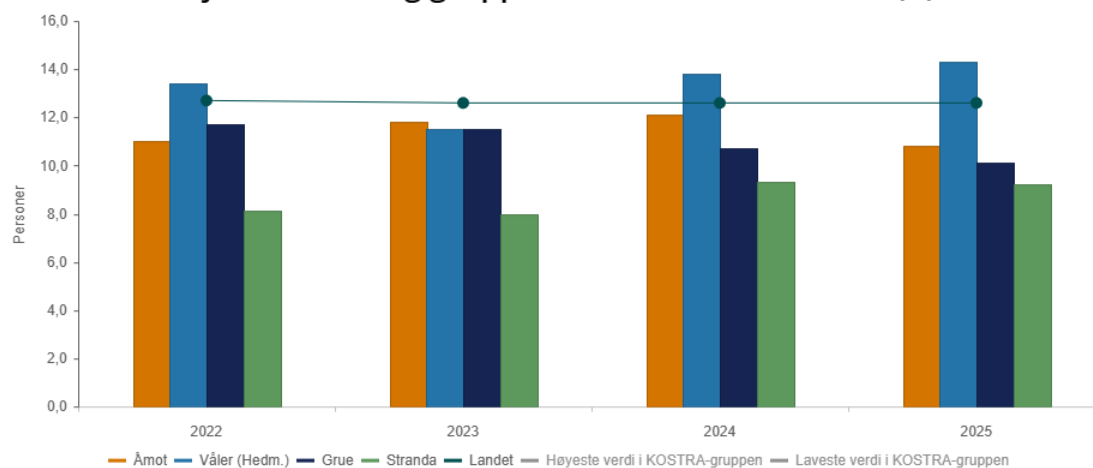

	2022	2023	2024	2025
Åmot	43,0	41,3	40,0	
Våler (Hedm.)	26,4	30,9	26,3	
Grue	35,8	35,3	35,6	
Stranda	58,6	56,7	50,9	

Det er 24 flere elever i Åmot enn i Våler. Allikevel har Åmot 13,7 flere årsverk for undervisningspersonale enn det Våler har i 2024 (tallene for 2025 er ikke klare før i juni).

Gjennomsnittlig gruppestørrelse (elevtimer/lærertimer) er da også vesentlig lavere i Åmot enn i Våler:

Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn (B)

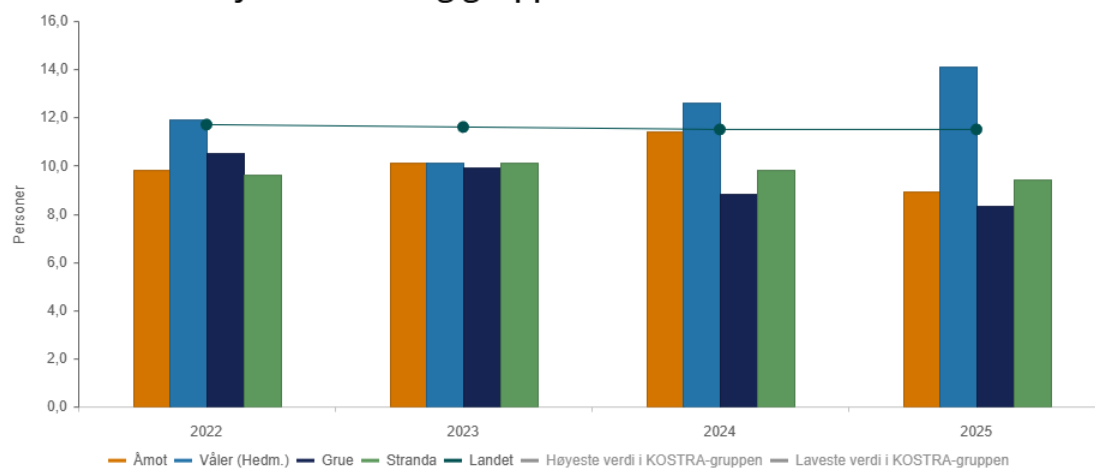

	2022	2023	2024	2025
Åmot	11,0	11,8	12,1	10,8
Våler (Hedm.)	13,4	11,5	13,8	14,3
Grue	11,7	11,5	10,7	10,1
Stranda	8,1	8,0	9,3	9,2
Landet	12,7	12,6	12,6	12,6

I 2025 var gjennomsnittlig gruppestørrelse 10,8 elever pr lærer/basisgruppe i Åmot. Dette er godt under landsgjennomsnittet er på 12,6 elever pr basisgruppe, og en betydelig nedgang fra 2024 da tallet var 12,1 elev pr basisgruppe. Våler ligger høyest med 14,3 elver pr basisgruppe i gjennomsnitt. Selv om antall elever i en gitt undervisningssituasjon vil variere innenfor den enkelte skole og det enkelte årstrinn, gir indikatoren et bilde av hvor mange elever som i gjennomsnitt befinner seg i undervisningssituasjonen til den enkelte lærer. Disse tallene inkluderer også lærerressursene som går til spesialundervisning.

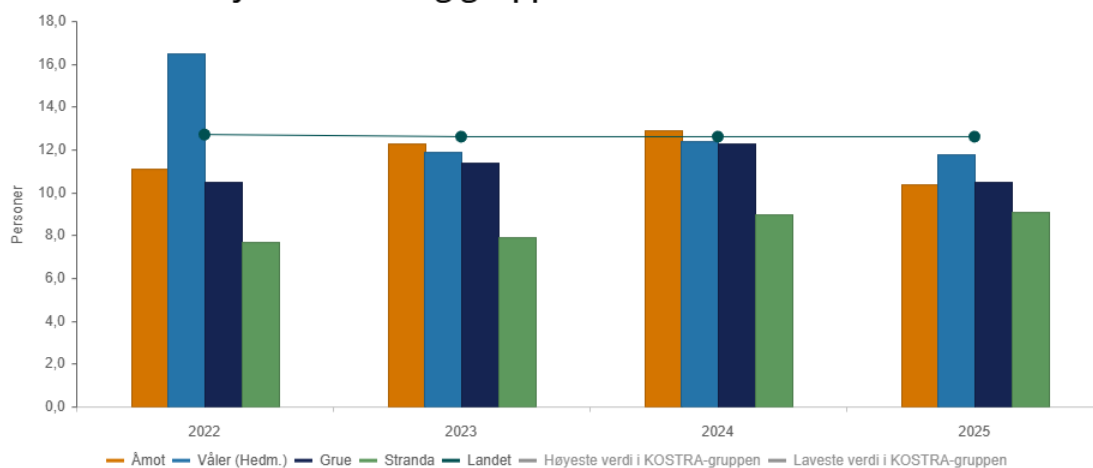
Ser vi på dette på de forskjellige årstrinn finner vi følgende:

Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4.årstrinn

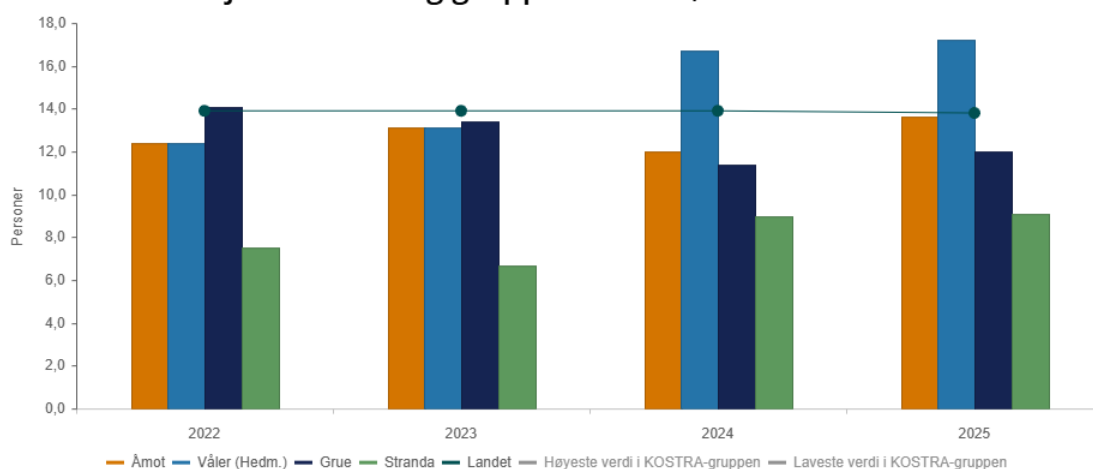
	2022	2023	2024	2025
Åmot	9.8	10.1	11.4	8.9
Våler (Hedm.)	11.9	10.1	12.6	14.1
Grue	10.5	9.9	8.8	8.3
Stranda	9.6	10.1	9.8	9.4
Landet	11.7	11.6	11.5	11.5

Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7.årstrinn

	2022	2023	2024	2025
Åmot	11.1	12.3	12.9	10.4
Våler (Hedm.)	16.5	11.9	12.4	11.8
Grue	10.5	11.4	12.3	10.5
Stranda	7.7	7.9	9.0	9.1
Landet	12.7	12.6	12.6	12.6

Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn

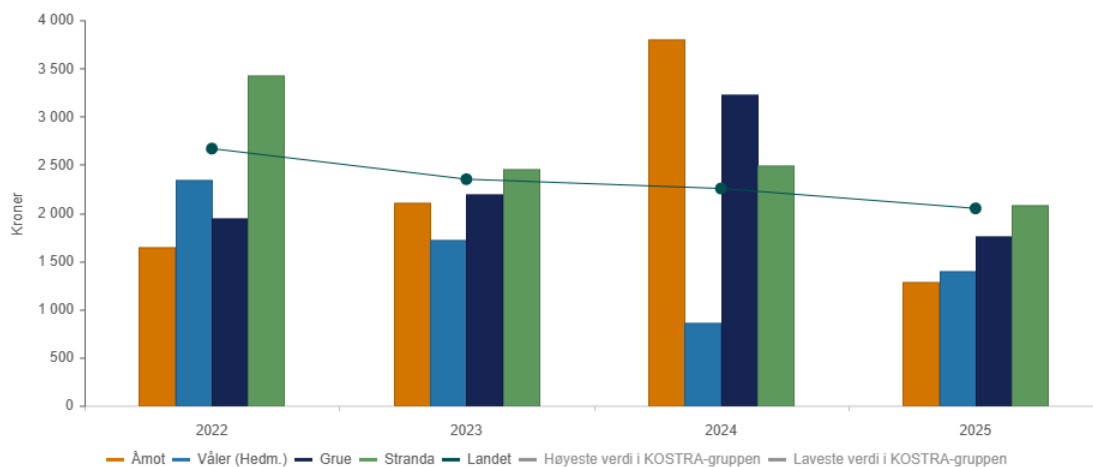
	2022	2023	2024	2025
Åmot	12.4	13.1	12.0	13.6
Våler (Hedm.)	12.4	13.1	16.7	17.2
Grue	14.1	13.4	11.4	12.0
Stranda	7.5	6.7	9.0	9.1
Landet	13.9	13.9	13.9	13.8

Av de tre diagrammene over ser vi at gruppestørrelsen i Åmot har blitt litt redusert for 1. - 4. trinn og 5.-7. trinn, mens den har økt på 8.-10. trinn i perioden.

Åmot har lavest kostnader til undervisningsmateriell i 2025 med kr 1 286 pr elev:

Driftsutgifter til undervisningsmateriell (202), per elev i grunnskolen (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

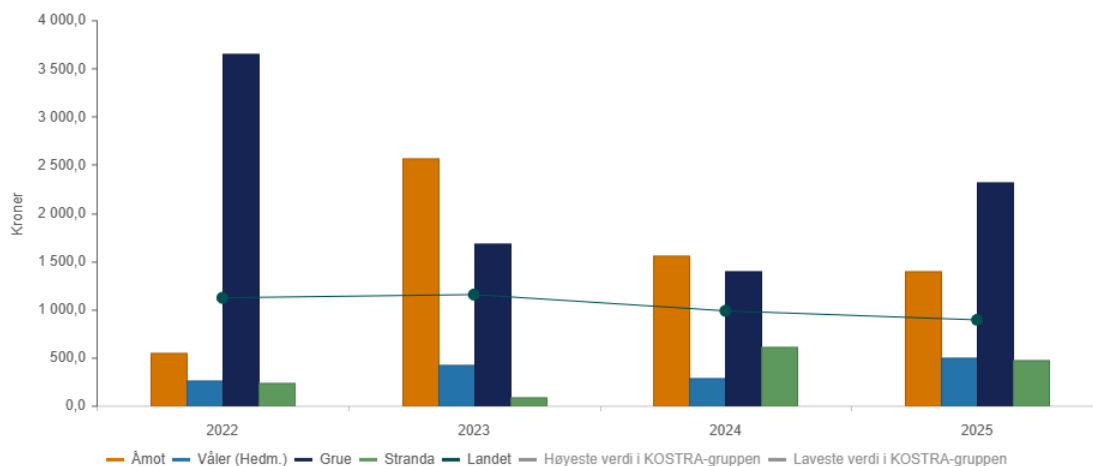

	2022	2023	2024	2025
Åmot	1 640	2 105	3 800	1 286
Våler (Hedm.)	2 346	1 718	856	1 392
Grue	1 949	2 194	3 229	1 754
Stranda	3 425	2 453	2 489	2 083
Landet	2 667	2 350	2 254	2 047

Åmot har middels kostnader på inventar og utstyr med kr 1 396 pr elev:

Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen (B)

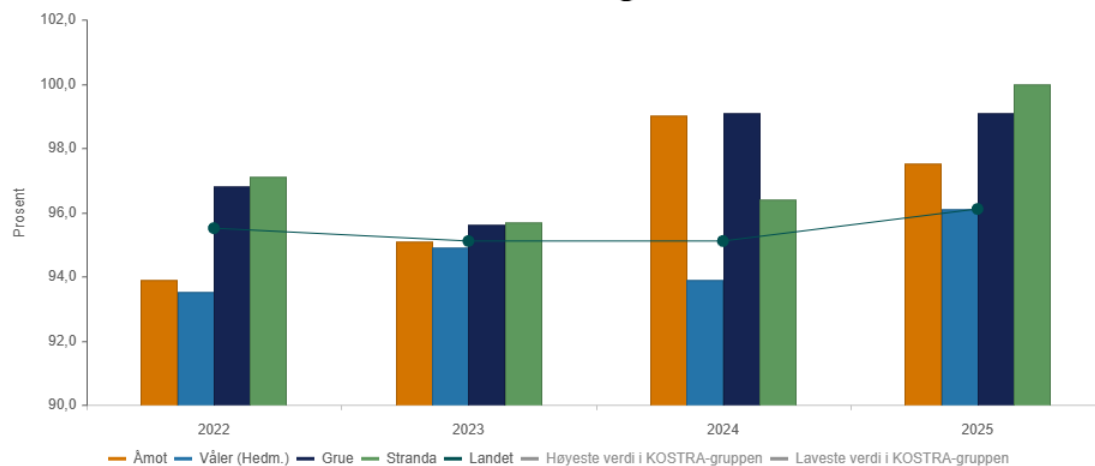
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	545,8	2 563,9	1 560,0	1 396,0
Våler (Hedm.)	255,9	425,0	284,2	500,0
Grue	3 651,0	1 680,3	1 400,3	2 314,6
Stranda	233,7	92,2	606,2	473,9
Landet	1 119,3	1 152,5	984,2	890,3

I diagrammet nedenfor ser vi på andel av undervisningen som er gitt av personale med godkjent utdanning:

Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning

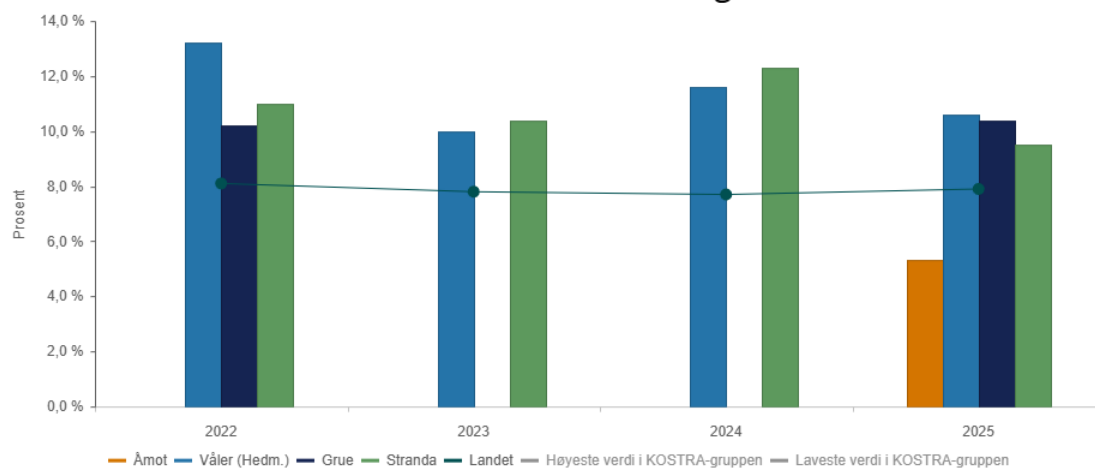

	2022	2023	2024	2025
Åmot	93.9	95.1	99.0	97.5
Våler (Hedm.)	93.5	94.9	93.9	96.1
Grue	96.8	95.6	99.1	99.1
Stranda	97.1	95.7	96.4	100.0
Landet	95.5	95.1	95.1	96.1

Vi ser her at i Åmot ble 97,5 % av undervisningen i 2025 gitt av personale med godkjent utdanning. Dette er middels i utvalget (men det er små forskjeller mellom kommunene).

Åmot har lavest andel med lærere over 60 år:

Andel lærere som er 60 år og eldre

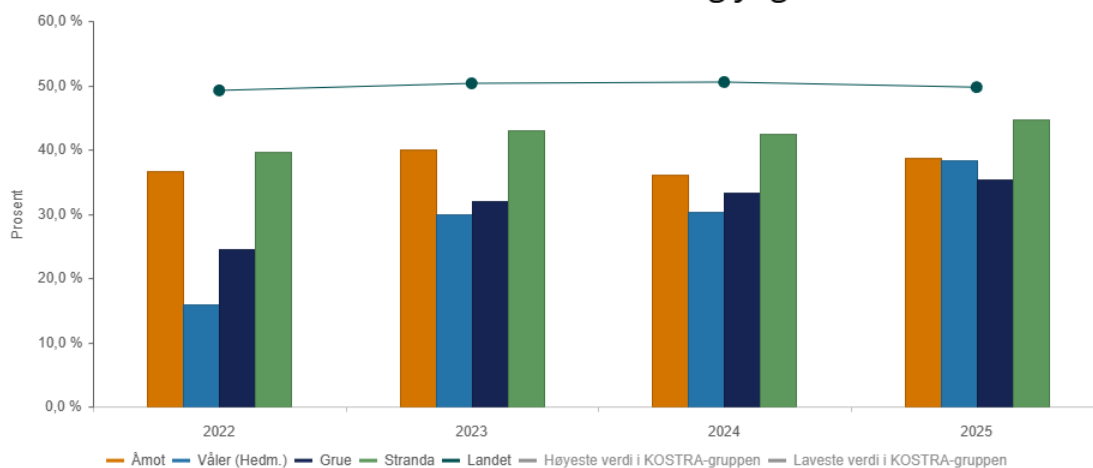

	2022	2023	2024	2025
Åmot			0.0 %	5.3 %
Våler (Hedm.)	13.2 %	10.0 %	11.6 %	10.6 %
Grue	10.2 %			10.4 %
Stranda	11.0 %	10.4 %	12.3 %	9.5 %
Landet	8.1 %	7.8 %	7.7 %	7.9 %

I Åmot er 5,3 % av lærerne over 60 år, mens den er 10,6 % i Våler. Når Våler har en så vidt høy andel lærere over 60 år betyr det på ene siden at de får et høyt kostnadsnivå fordi eldre lærere har redusert undervisningsplikt med 12,5 % fra skoleårets begynnelse det kalenderåret de fyller 60 år. Det betyr at Våler, Grue og Stranda må ha flere årsverk enn Åmot for å tilby samme tilgang på kvalifisert personell.

Det er små variasjoner på antall lærer under 40 år mellom kommunene:

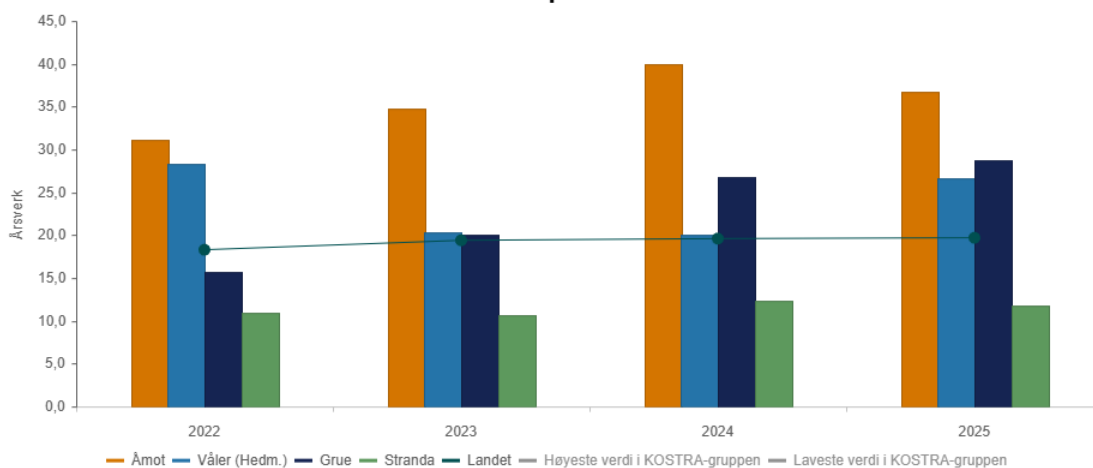
Andel lærere som er 40 år og yngre

	2022	2023	2024	2025
Åmot	36.7 %	40.0 %	36.1 %	38.6 %
Våler (Hedm.)	15.8 %	30.0 %	30.2 %	38.3 %
Grue	24.5 %	31.9 %	33.3 %	35.4 %
Stranda	39.7 %	42.9 %	42.5 %	44.6 %
Landet	49.2 %	50.3 %	50.5 %	49.7 %

38,6 % av lærerne i Åmot er under 40 år. Åmot har klart høyest antall assistenter per hundre lærerårsverk med 36,7 årsverk per hundre lærerårsverk:

Antall assistentårsverk per hundre lærerårsverk

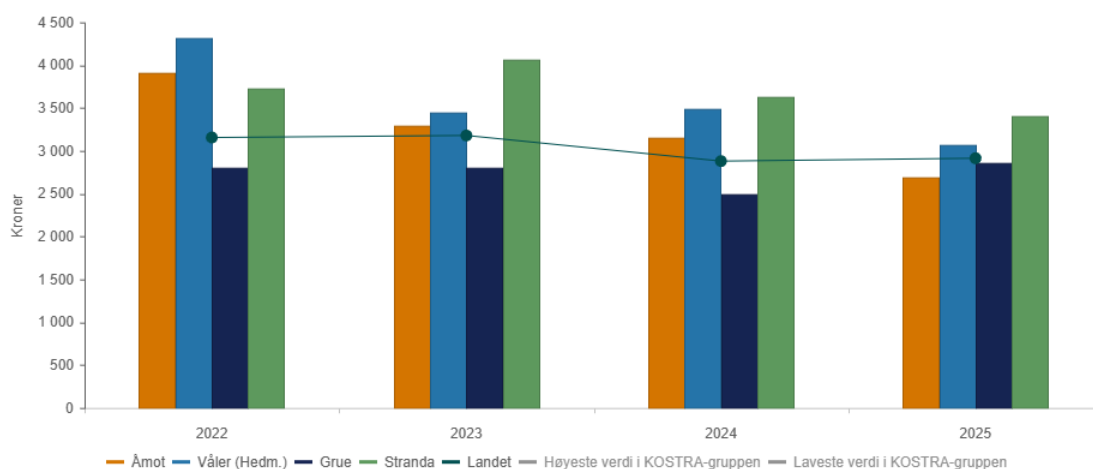
	2022	2023	2024	2025
Åmot	31.1	34.8	40.0	36.7
Våler (Hedm.)	28.3	20.3	20.0	26.6
Grue	15.7	20.1	26.8	28.7
Stranda	11.0	10.6	12.3	11.8
Landet	18.3	19.4	19.6	19.7

Ser vi kostnaden til skolelokaler så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (222) skolelokaler (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	3 910	3 293	3 159	2 694
Våler (Hedm.)	4 312	3 448	3 491	3 072
Grue	2 800	2 809	2 497	2 866
Stranda	3 723	4 070	3 626	3 400
Landet	3 156	3 180	2 881	2 914

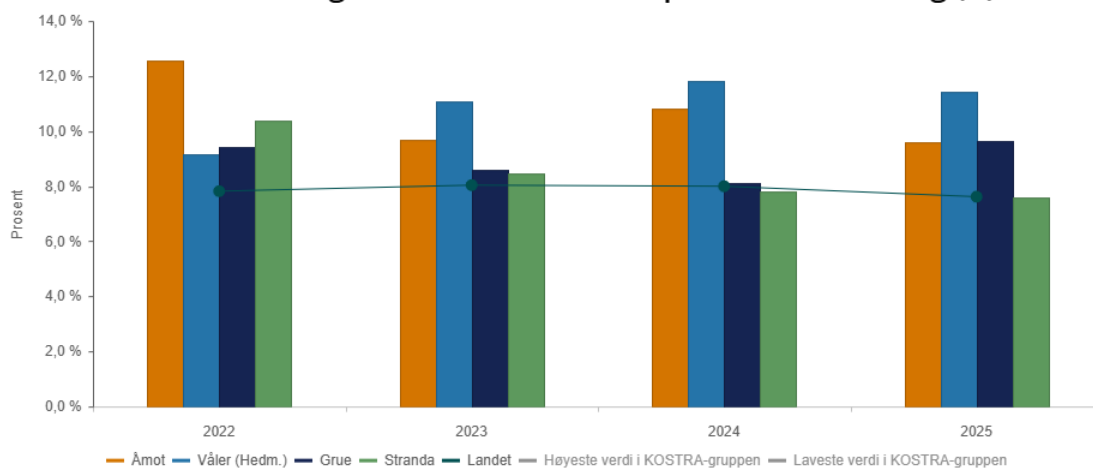
Åmot brukte kr 2 694 pr innbygger på skolelokaler i 2025, noe som er lavest i utvalget. Nedgangen har vært betydelig siden 2022.

Spesialundervisning

Omfanget av spesialundervisning er en kostnadsdriver i skolesammenheng, spesielt i de tilfeller hvor man benytter 1:1-relasjon i tilretteleggingen av spesialundervisningen. De mest relevante indikatorene på dette feltet er andelen barn som mottar spesialundervisning, timer spesialundervisning i % av antall lærertimer, og antall årstimer spesialundervisning pr elev som får spesialundervisning.

I diagrammet nedenfor er andelen elever med spesialundervisning vist:

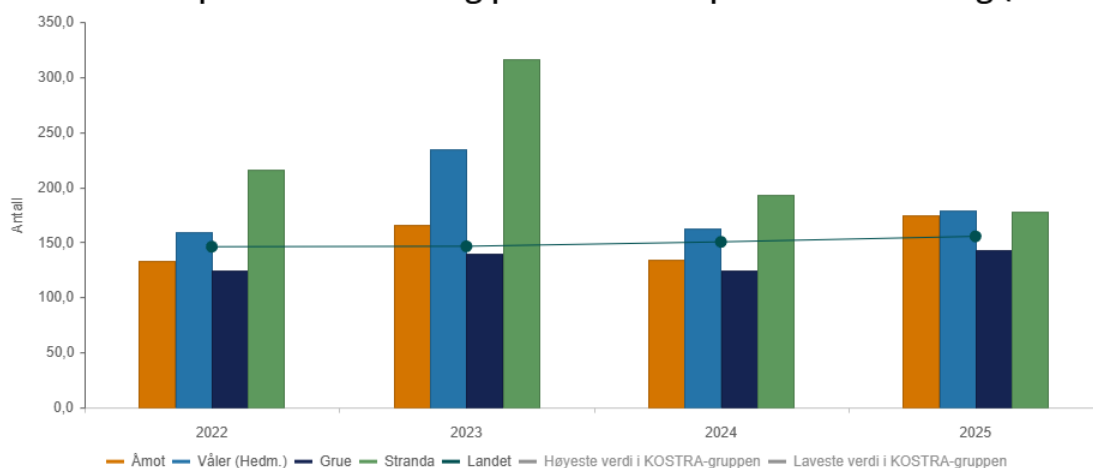
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	12.6 %	9.7 %	10.8 %	9.6 %
Våler (Hedm.)	9.2 %	11.1 %	11.8 %	11.4 %
Grue	9.4 %	8.6 %	8.1 %	9.7 %
Stranda	10.4 %	8.4 %	7.8 %	7.6 %
Landet	7.8 %	8.0 %	8.0 %	7.6 %

Andel elever som får spesialundervisning i Åmot utgjør 9,6 % av alle elever i grunnskolen. Dette er middels i utvalget. Stranda ligger lavest med 7,6 % og landsgjennomsnittet er på 7,6 %. Hvordan er så profilen på spesialundervisningen?

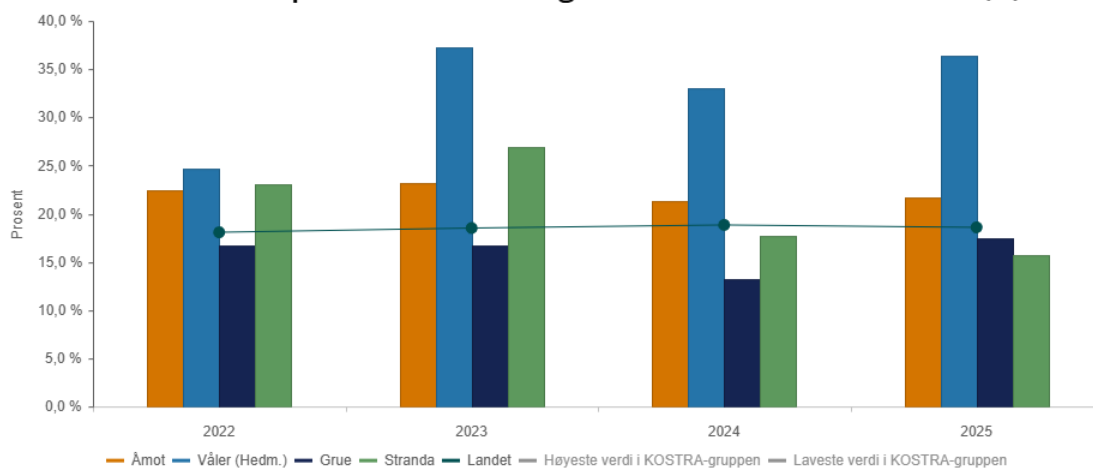
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	132.5	165.6	134.2	174.0
Våler (Hedm.)	159.2	234.0	162.5	178.4
Grue	124.7	139.5	124.1	142.8
Stranda	216.3	316.3	192.7	178.1
Landet	146.0	146.4	150.4	155.4

Her ser vi at de elevene som mottar spesialundervisning i Åmot får i gjennomsnitt 174 årstimer hver. Dette er også middels i utvalget. Åmot har hatt en svak vekst på området. Hvor store andel av læretimene går så samlet med til spesialundervisning?

Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (B)

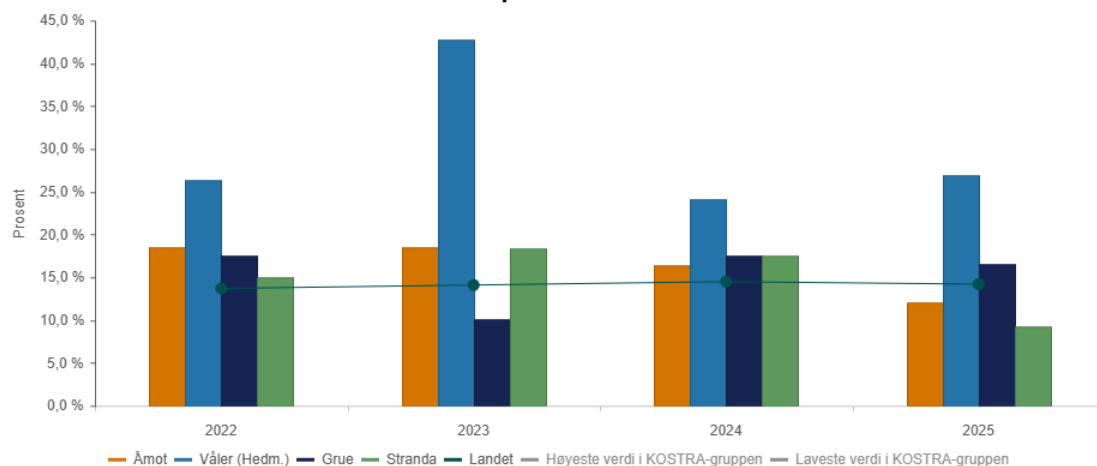

	2022	2023	2024	2025
Åmot	22,5 %	23,2 %	21,3 %	21,7 %
Våler (Hedm.)	24,7 %	37,3 %	33,0 %	36,4 %
Grue	16,7 %	16,7 %	13,3 %	17,5 %
Stranda	23,0 %	27,0 %	17,7 %	15,7 %
Landet	18,1 %	18,5 %	18,8 %	18,6 %

Som vi ser av diagrammet over gikk i 2025 gikk 21,7 % av alle tilgjengelige lærertimer i Åmot til dette. Det er nest høyest i utvalget. Våler ligger med suverent høyest nivå med 36,4 % fordi de har høyest andel som mottar spesialundervisning og høyest andel timer per mottager.

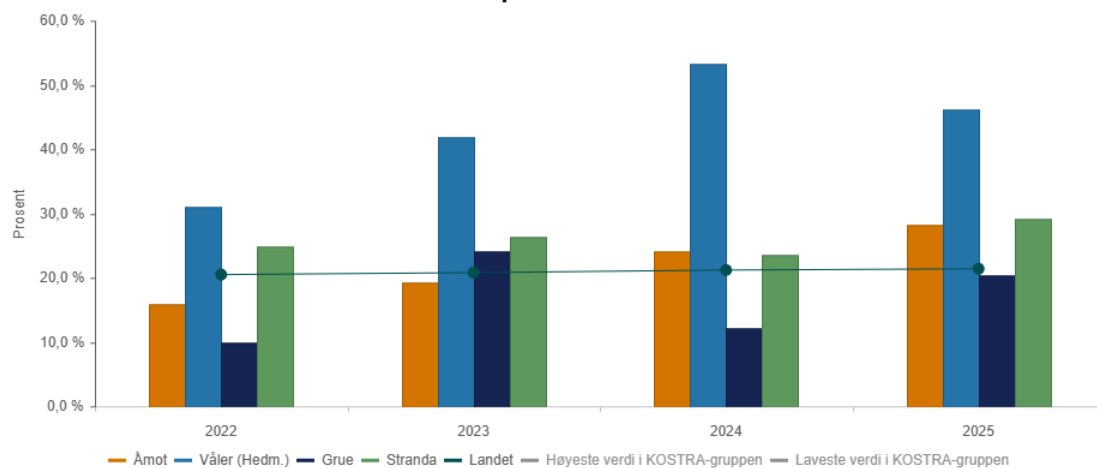
Nedenfor har vi fremstilt fordelingene på de ulike trinnene:

1.-4. trinn Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (prosent)

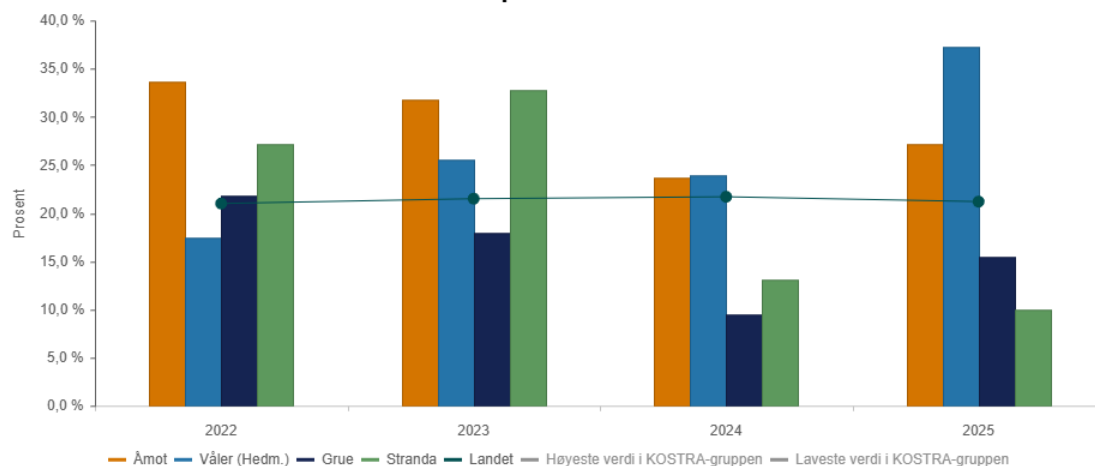
	2022	2023	2024	2025
Åmot	18,5 %	18,5 %	16,4 %	12,1 %
Våler (Hedm.)	26,3 %	42,8 %	24,1 %	26,9 %
Grue	17,5 %	10,1 %	17,5 %	16,5 %
Stranda	15,0 %	18,4 %	17,5 %	9,2 %
Landet	13,7 %	14,1 %	14,5 %	14,2 %

5.-7. trinn Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (prosent)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	15,9 %	19,3 %	24,2 %	28,2 %
Våler (Hedm.)	31,0 %	41,9 %	53,2 %	46,1 %
Grue	10,0 %	24,2 %	12,2 %	20,4 %
Stranda	24,8 %	26,4 %	23,6 %	29,2 %
Landet	20,5 %	20,8 %	21,2 %	21,4 %

8.-10. trinn Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt (prosent)

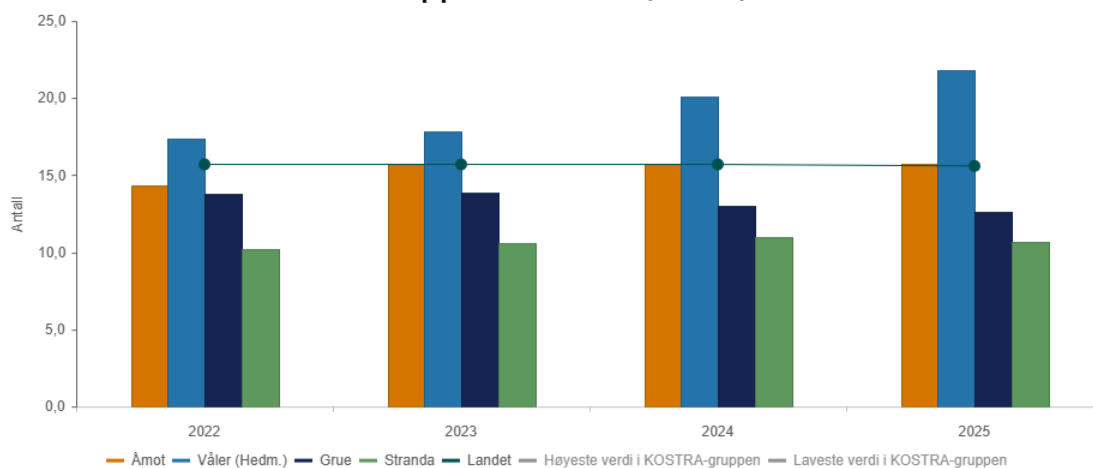

	2022	2023	2024	2025
Åmot	33,7 %	31,8 %	23,7 %	27,2 %
Våler (Hedm.)	17,5 %	25,5 %	23,9 %	37,2 %
Grue	21,8 %	17,9 %	9,5 %	15,5 %
Stranda	27,2 %	32,8 %	13,1 %	10,0 %
Landet	21,0 %	21,5 %	21,7 %	21,2 %

Som vi ser av diagrammene over har andelen timer til spesialundervisning av andel tilgjengelige lærertimer økt litt på mellomtrinnet og gått litt ned på småskole- og ungdomstrinnet siden 2022.

Hvis vi trekker ut pedagogene som bruker sin tid til spesialundervisningen av tallgrunnlaget og ser hva som da er igjen av pedagogressurser til de enkelte basisgruppene, så finner vi følgende:

Gruppestørrelse 2 (antall)

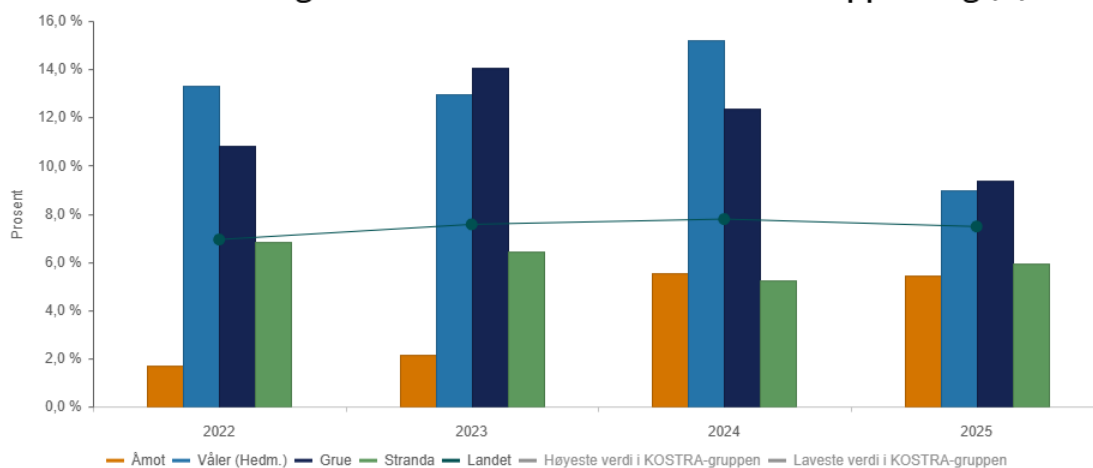

	2022	2023	2024	2025
Åmot	14.3	15.7	15.7	15.7
Våler (Hedm.)	17.4	17.8	20.1	21.8
Grue	13.8	13.9	13.0	12.6
Stranda	10.2	10.6	11.0	10.7
Landet	15.7	15.7	15.7	15.6

Gruppestørrelse 2 viser antall pedagoger pr barn etter at ressursene til spesialundervisning er trukket ut. Her ser vi da at Åmot ligger med 15,7 elever pr pedagog, noe som er middels i utvalget og på nivå med landsgjennomsnittet. Våler ligger klart høyest med 21,8 og Stranda lavest med 10,7 barn i hver basisgruppe.

Ser vi på andel elever som har mottatt særskilt norskopplæring, så var det 5,4 % av elevene som mottok dette i 2025. Dette er lavest i utvalget, men en kraftig vekst fra 2022 da 1,7 % av elevene mottok dette:

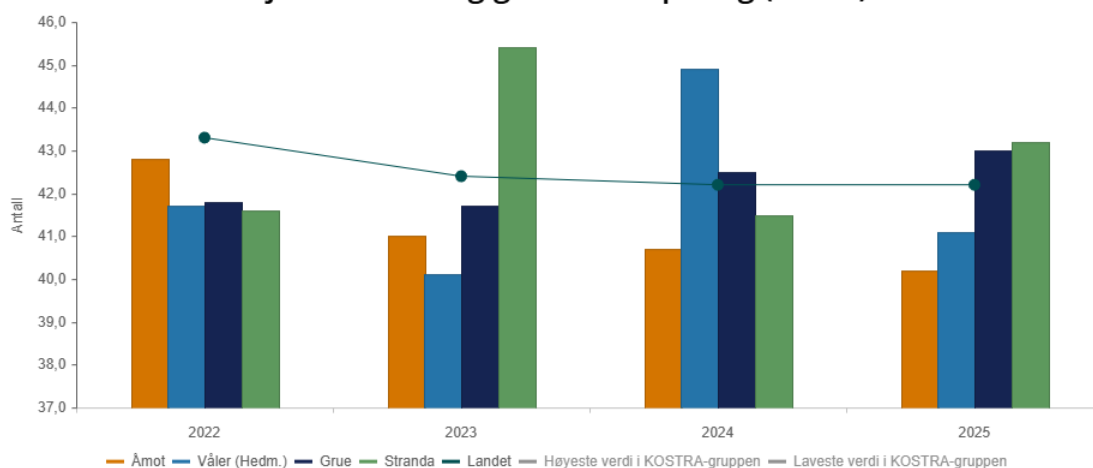
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring (B)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	1,7 %	2,1 %	5,5 %	5,4 %
Våler (Hedm.)	13,3 %	13,0 %	15,2 %	9,0 %
Grue	10,8 %	14,0 %	12,4 %	9,4 %
Stranda	6,8 %	6,5 %	5,2 %	5,9 %
Landet	6,9 %	7,6 %	7,8 %	7,5 %

Til slutt ser vi på resultatene målt gjennom gjennomsnittlige grunnskolepoeng:

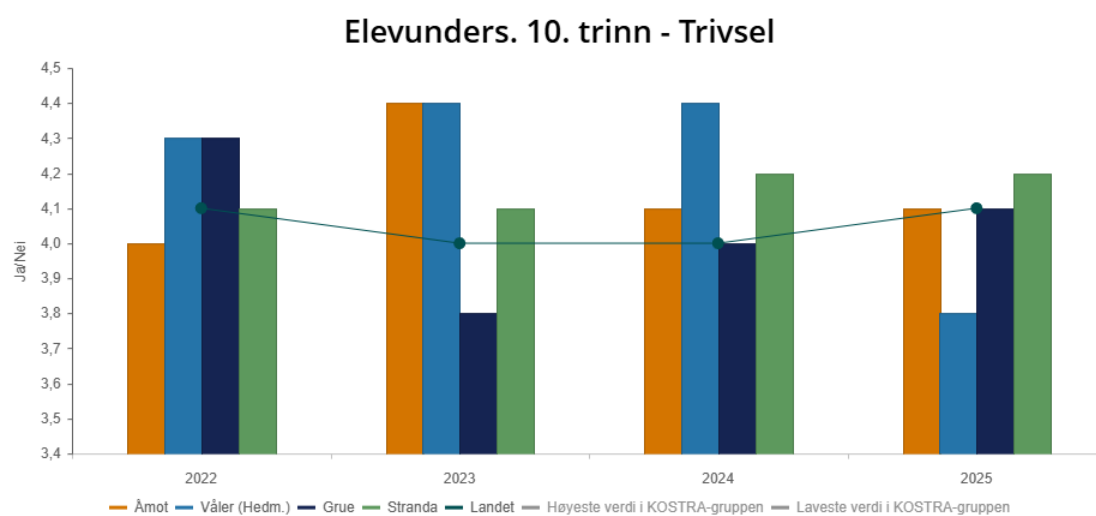
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	42,8	41,0	40,7	40,2
Våler (Hedm.)	41,7	40,1	44,9	41,1
Grue	41,8	41,7	42,5	43,0
Stranda	41,6	45,4	41,5	43,2
Landet	43,3	42,4	42,2	42,2

Som vi ser av diagrammet over har Åmot et gjennomsnitt i 2025 på 40,2 grunnskolepoeng, som er godt under 42,2 poeng. Dette er lavest i utvalget og en betydelig nedgang fra 2022 da gjennomsnittskårene var 42,8 poeng som var høyest i utvalget. Landsgjennomsnittet har også falt i perioden, men snittet i Åmot har falt enda mer.

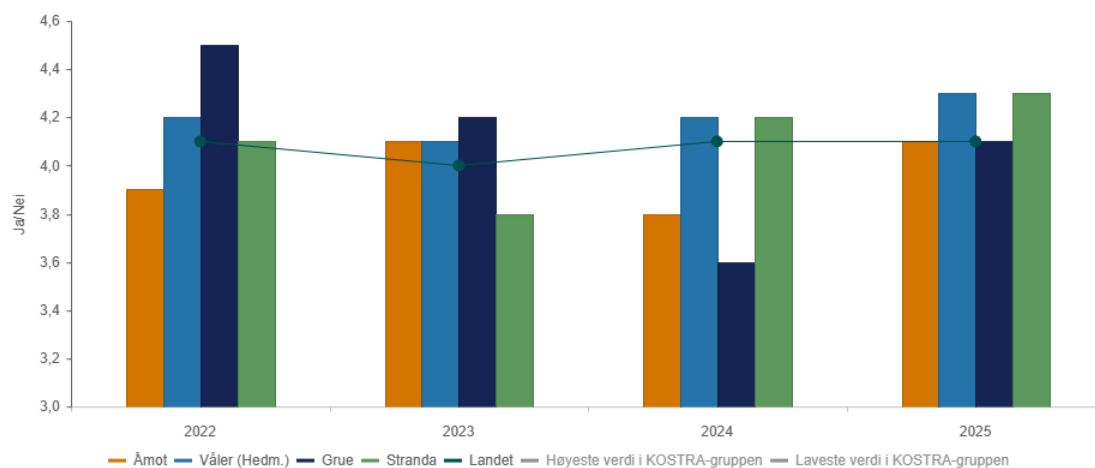
Ser vi på elevens trivsel på 10. trinn (mål igjennom elevundersøkelsen), så skårer elvene læringsmiljøet til 4,1 på en skala fra 1-5. Dette er middels i utvalget og som landsgjennomsnittet:

	2022	2023	2024	2025
Åmot	4.0	4.4	4.1	4.1
Våler (Hedm.)	4.3	4.4	4.4	3.8
Grue	4.3	3.8	4.0	4.1
Stranda	4.1	4.1	4.2	4.2
Landet	4.1	4.0	4.0	4.1

På 7. trinn er resultatet 4,1 i 2025:

Elevunders. 7. trinn - Trivsel

	2022	2023	2024	2025
Åmot	3,9	4,1	3,8	4,1
Våler (Hedm.)	4,2	4,1	4,2	4,3
Grue	4,5	4,2	3,6	4,1
Stranda	4,1	3,8	4,2	4,3
Landet	4,1	4,0	4,1	4,1

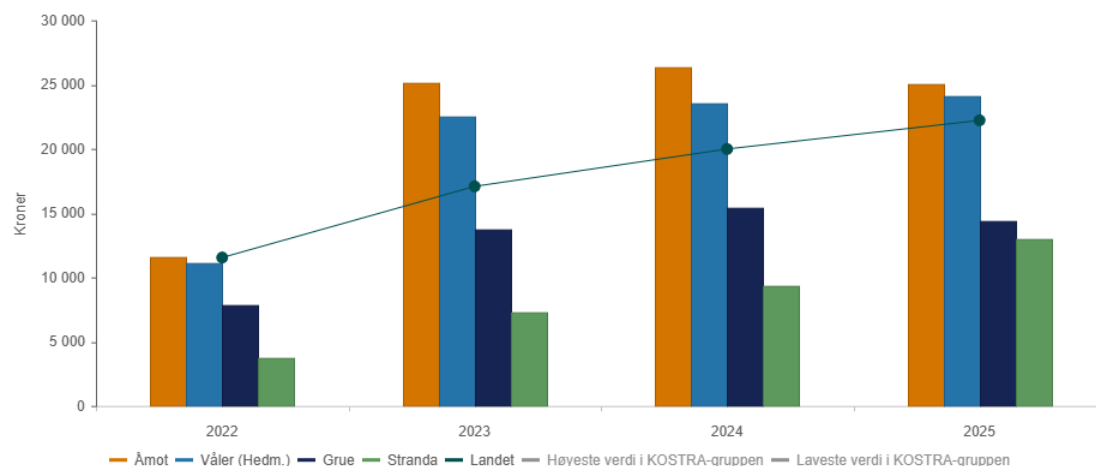
Skolefritidsordning - SFO

Vi starter med å se så på netto driftsutgifter til SFO pr innbygger 6 – 9 år:

Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	11 565	25 169	26 314	25 061
Våler (Hedm.)	11 078	22 568	23 572	24 152
Grue	7 844	13 762	15 442	14 350
Stranda	3 728	7 245	9 338	13 010
Landet	11 543	17 081	19 991	22 217

Åmot kommune har en netto driftsutgift på kr 25 061 pr innbygger 6-9 år på SFO. Dette er høyest i utvalget. Kostnadsveksten har vært markant i perioden, og noe høyere enn kostnadsveksten for landet (som øker som følge av innføringen av gratis kjernetid i SFO). Stranda har hatt en betydelig lavere kostnadsvekst og et betydelig lavere kostnadsnivå. En tilpasning til Stranda sitt nivå ville gitt en innsparing på 1,7 mill.

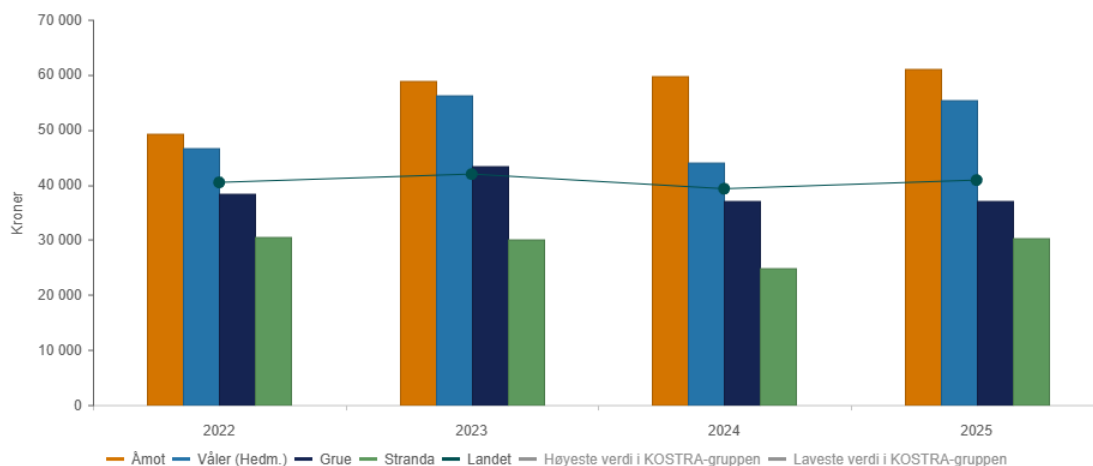
Netto driftsutgifter pr innbygger 6 – 9 år vil normalt variere med følgende:

- × Antall skoler med SFO (som henger sammen med skolestruktur)
- × Andel barn som deltar, dvs volum
- × Oppholdstid pr uke
- × Bemanningstetthet (barn pr voksen)
- × Åpningstid ut over skoleruta

Ser vi på bruttokostanden (som er kostnaden før foreldrebetalingen er trukket fra) så finner vi følgende:

Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. Bruker (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	49 333	58 832	59 846	60 977
Våler (Hedm.)	46 662	56 203	44 026	55 345
Grue	38 277	43 322	37 158	37 058
Stranda	30 543	30 030	24 832	30 404
Landet	40 443	41 960	39 291	40 863

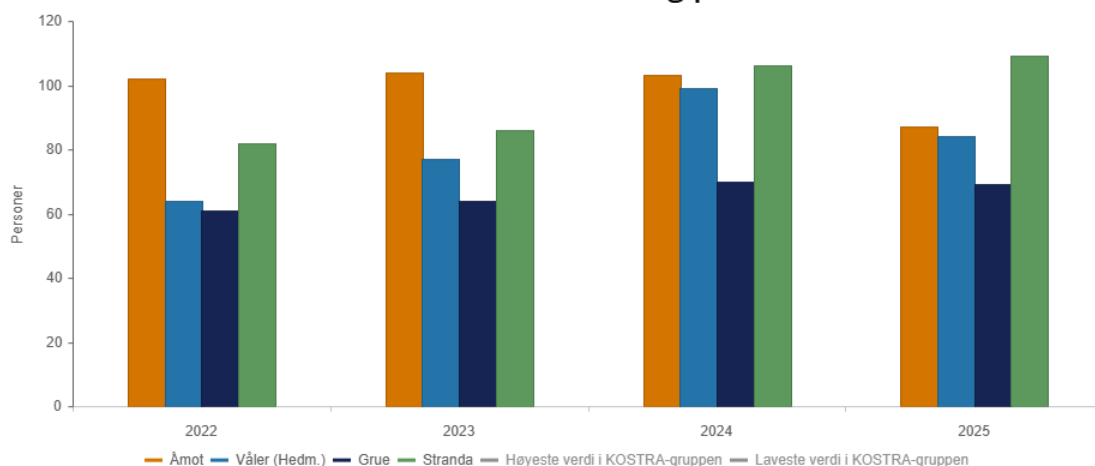
Åmot har høyest brutto driftsutgifter pr bruker med kr 60 977 pr bruker. Nivået har økt igjennom perioden. Stranda ligger lavest med kr 30 404. Åmot har med andre ord dobbelt så høye brutto kostnader pr bruker som Stranda. En korreksjon ned til Strandans nivå vil bety en innsparing på 2,6 mill.

Produktiviteten/ressursbruk pr kommunal bruker målt som korrigerte brutto driftsutgifter vil normal variere med:

- ✘ Struktur, dvs antall steder som tilbyr SFO
- ✘ Bemanningstetthet pr barn
- ✘ Oppholdstid i gjennomsnitt pr barn

Åmot har hatt litt fallende antall elever i SFO siste år 103 i 2024 til 87 i 2025:

Antall elever i kommunal og privat SFO

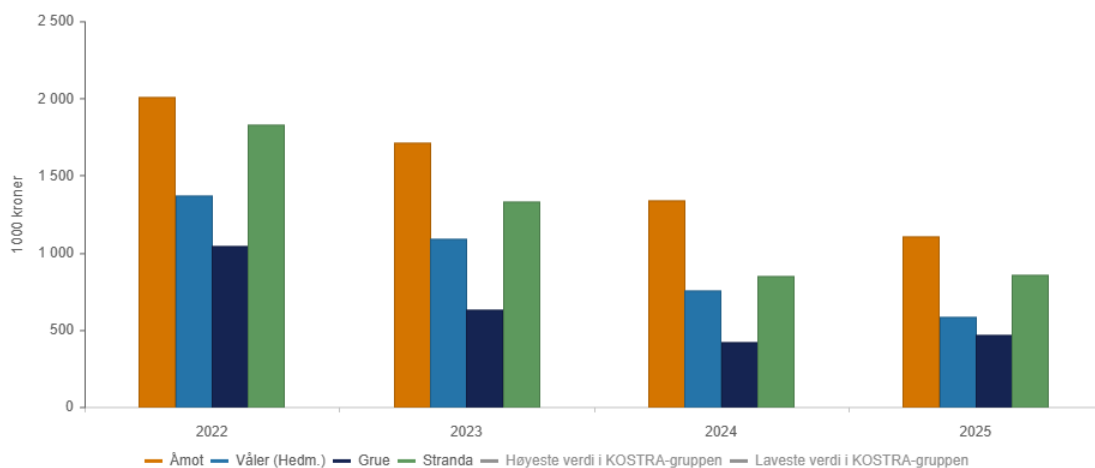

	2022	2023	2024	2025
Åmot	102	104	103	87
Våler (Hedm.)	64	77	99	84
Grue	61	64	70	69
Stranda	82	86	106	109

Brukerbetalingene har gått ned med 0,9 mill som følge av innføringen av gratis kjernetid i 2025 (merk at dette er i hele tusen kroner og ikke pr bruker/innbygger):

Brukerbetaling for kommunale tjenester (215) Skolefritidstilbud

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	2 007	1 710	1 340	1 104
Våler (Hedm.)	1 372	1 088	755	583
Grue	1 042	629	424	466
Stranda	1 828	1 336	847	857

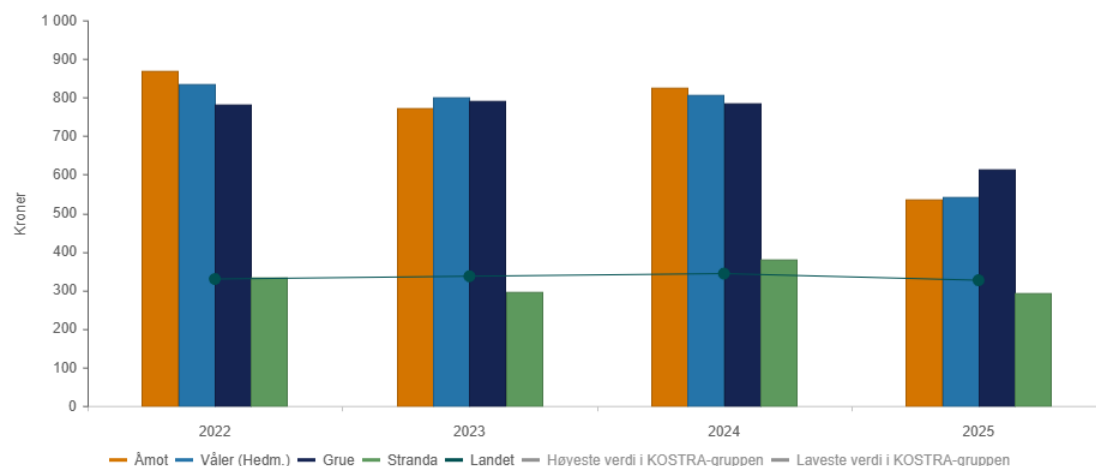
Skoleskyss

Utgifter til skoleskyss påvirker også kommunens utgifter til grunnskolesektoren:

Netto driftsutgifter per innbygger (223) skoleskyss (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Driftsutgifter til skoleskyss pr elev illustreres av søylene som viser at Åmot har middels kostnader til skoleskyss med kr 536 pr innbygger. Det fremkommer ikke av KOSTRA hvorfor nivået ligger stabilt Stranda og landet, mens det faller kraftig for Åmot, Våler og Grue.

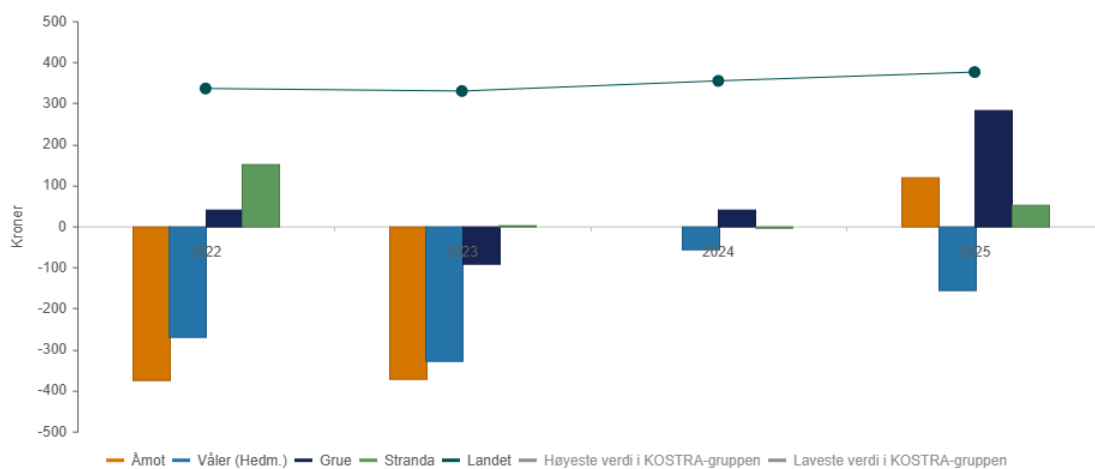
Voksenopplæring

Når det gjelder voksenopplæring så ser vi av diagrammet nedenfor at kostnadsnivået i Åmot har variert igjennom perioden. I 2025 brukte Åmot kr 121 pr innbygger på funksjon 213 - Voksenopplæring:

Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	-373	-372	0	121
Våler (Hedm.)	-270	-327	-55	-156
Grue	41	-91	41	284
Stranda	151	3	-2	52
Landet	336	330	355	376

Åmot hadde en inntekt på dette området i 2022 på kr 373 pr innbygger, mens man hadde en kostnad på kr 121 pr innbygger i 2025. Veksten /produktivitetsforverringen utgjør 2 mill igjennom perioden.

9 Barnehage

Ved gjennomgangen av barnehager er følgende funksjoner lagt til grunn:

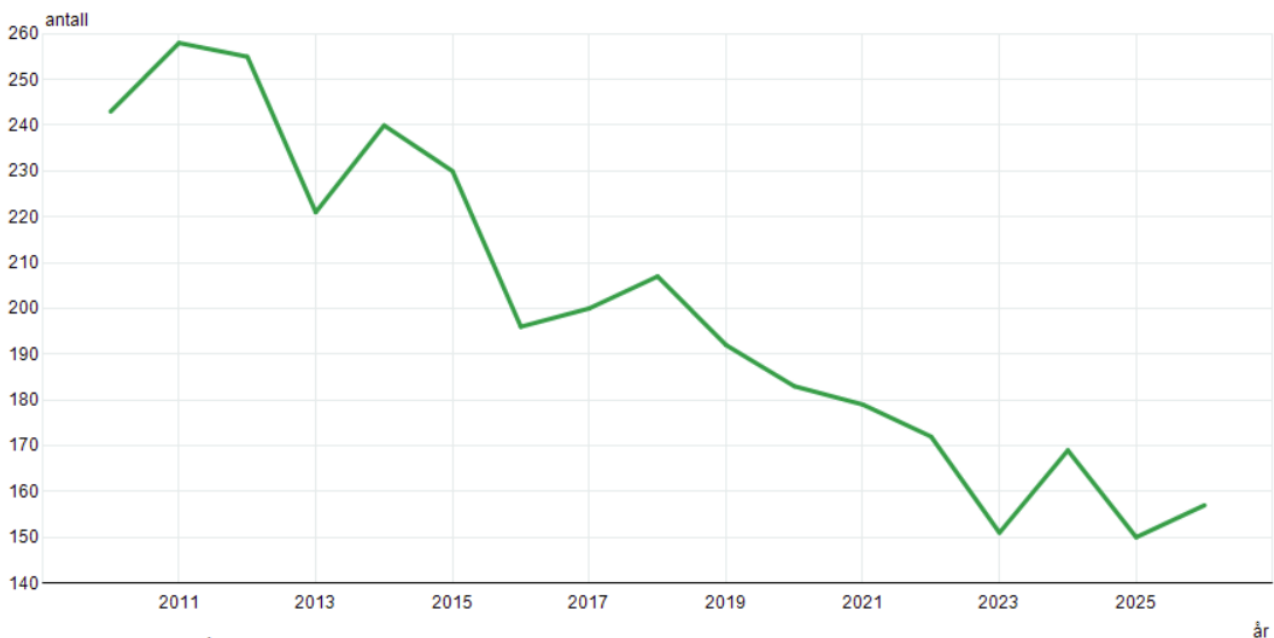
Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

- 201 Førskole
- 211 Styrket tilbud til førskolebarn
- 221 Førskolelokaler og skyss

Befolkningsprognose for barn 1-5 år frem til 2040

Som for skole begynner vi å se på den demografiske situasjonen for innbyggere 1-5 år. Den historiske utviklingen har vært slik siste 15 år:

07459: Befolkning, etter år. Personer, Åmot, 1-5 år.

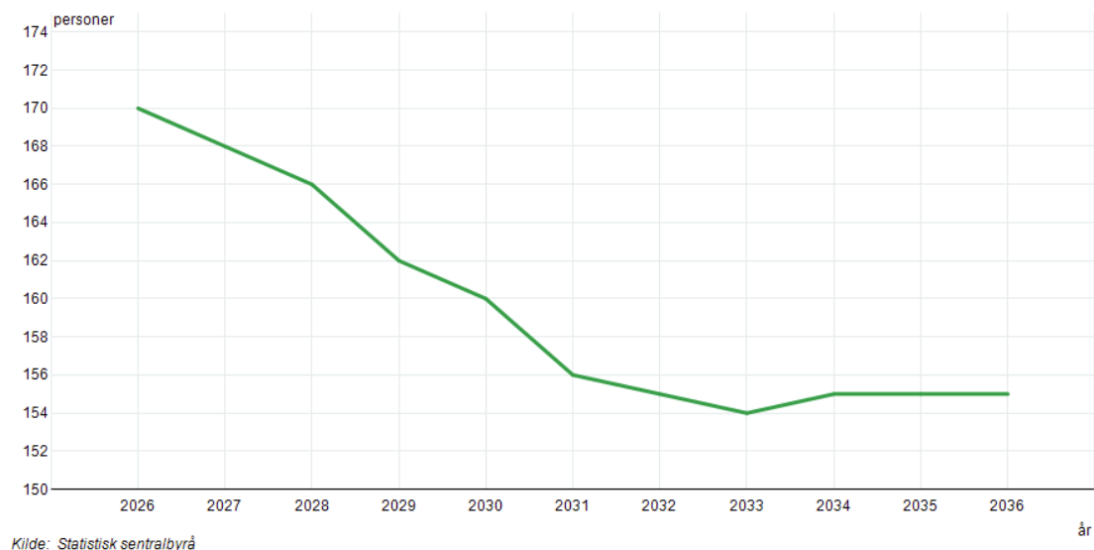

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det har vært en kraftig nedgang i barnetallet i Åmot igjennom denne perioden. Høyest var det i 2011 med 258 barn i alderen 1-5 år, mens det i dag er 157 barn i samme aldersgruppe.

Hvis vi se på hva SSB fremskriver om folketallet i denne gruppen så finner vi følgende:

14288: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter år. Åmot, 1-5 år, Lav nasjonal vekst (LLML).

Ifølge prognosen til SSB (LLML-alternativet) ser vi at tallet på innbyggere i alderen 1-5 år vil det være en liten reduksjon frem mot 2033⁴. Det er vanskelig å fremskrive barnetallet i så vidt små kommuner som Åmot, så man skal være litt varsom med å planlegge for langt på dette tallgrunnlaget, men det ser ut til at barnetallet vil holde falle frem mot 2030 og deretter holde seg relativt stabilt. Også her inkluderer disse tallene Ukrainske flyktninger.

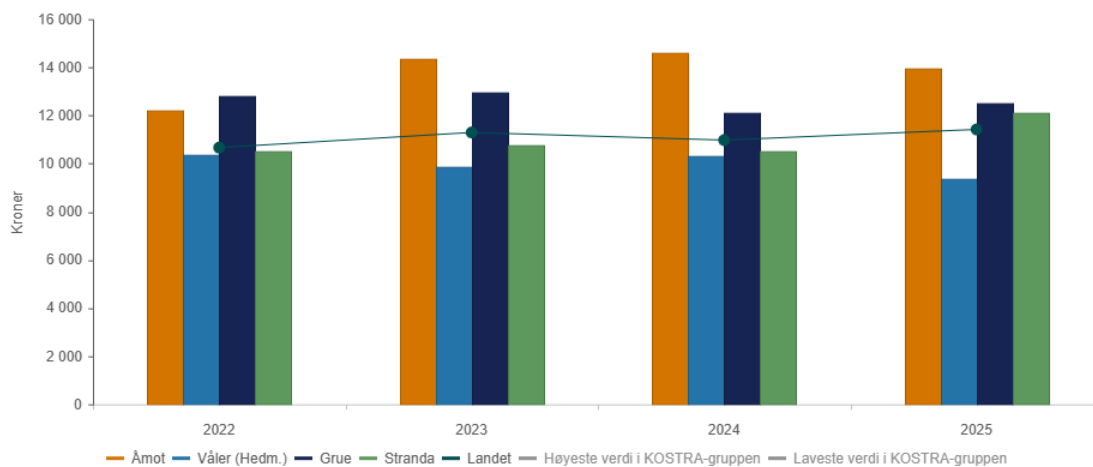
Hva bruker så Åmot på barnehagetjenester i dag? Først ser vi på netto driftsutgifter pr innbygger for sektoren samlet:

⁴ Når det er forskjell på antallet barn i den historiske tabellen og framskrivningen, så er det fordi framskrivningen er fra 2024 og at barnetallet har falt mer enn det SSB fremskrev den gangen.

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	12 220	14 359	14 593	13 964
Våler (Hedm.)	10 385	9 861	10 306	9 358
Grue	12 793	12 939	12 111	12 501
Stranda	10 529	10 757	10 515	12 118
Landet	10 664	11 295	10 977	11 420

Vi ser at Åmot kommune bruker kr 13 964 pr innbygger på barnehage (utgiftskorrigert og inflasjonsjustert). Dette er høyest blant kommunene i utvalget. Lavest ligger Våler med kr 9 358 pr innbygger. En korleksjon ned til Vålers nivå, vil bety en reduksjon på 19,3 millioner kroner og ned til landsgjennomsnittet/ utgiftsbehovet 10,6 mill. Kostnadsnivået økte kraftig fra 2022 til 2023 og har ligget stabilt høyt etter det.

Netto driftsutgifter pr innbygger er et resultat av en kombinasjon av følgende:

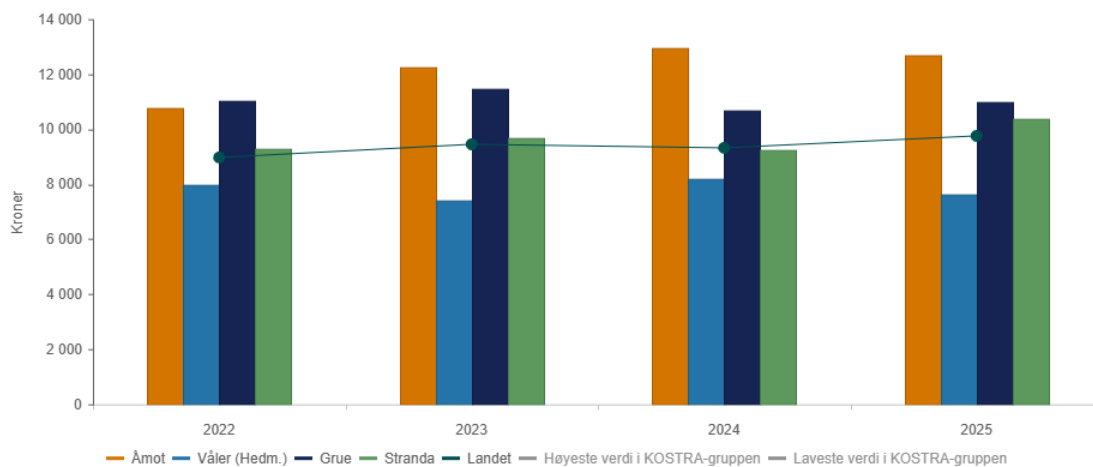
- ✘ Dekningsgrader i ulike aldersgrupper, hvor høy dekningsgrad gir høye nettoutgifter under ellers like forhold
- ✘ Struktur på tilbudet
- ✘ Bruttoutgiftene pr barn / årsverkstetthet korrigert for alder
- ✘ Nivået på foreldrebetalingen opp til makspris

Hvis vi bare ser på funksjon 201 – Barnehagedrift, så ligger Åmot klart høyest i utvalget:

Netto driftsutgifter per innbygger (201) førskole (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

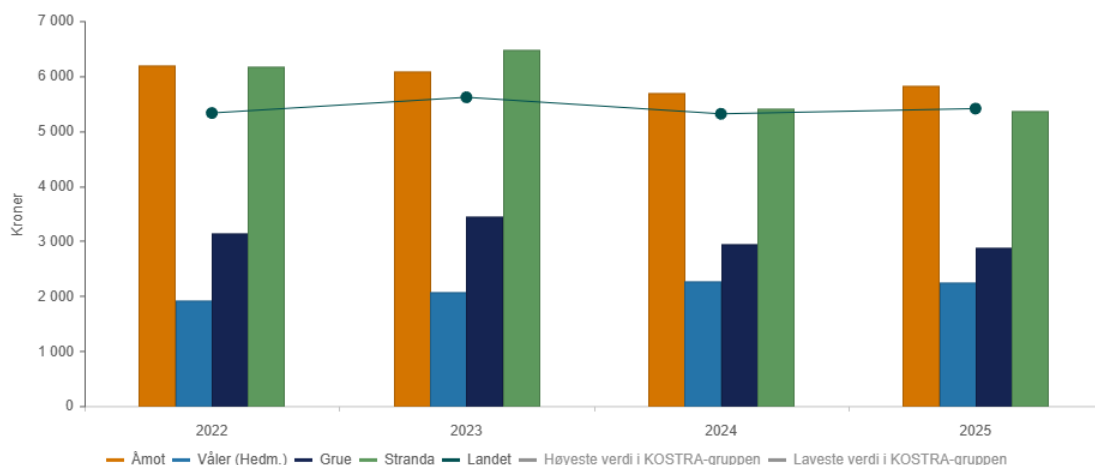
	2022	2023	2024	2025
Åmot	10 759	12 271	12 938	12 688
Våler (Hedm.)	7 981	7 400	8 211	7 628
Grue	11 040	11 482	10 686	11 010
Stranda	9 284	9 676	9 244	10 364
Landet	8 973	9 452	9 323	9 758

I 2025 brukte Åmot kr 12 688 pr innbygger på funksjon 201 - Barnehagedrift (lønn, mat, pedagogisk materialer, etc). Landsgjennomsnittet er på kr 9 758 pr innbygger. Også her ligger Våler lavest. En reduksjon til dette nivået ville bety en kostnadsreduksjon på 21,2 mill.

Vi ser at lønnskostnaden har ligget relativt stabilt i perioden:

Førskole Lønn ekskl. sykelønn Beløp pr innb (kr)

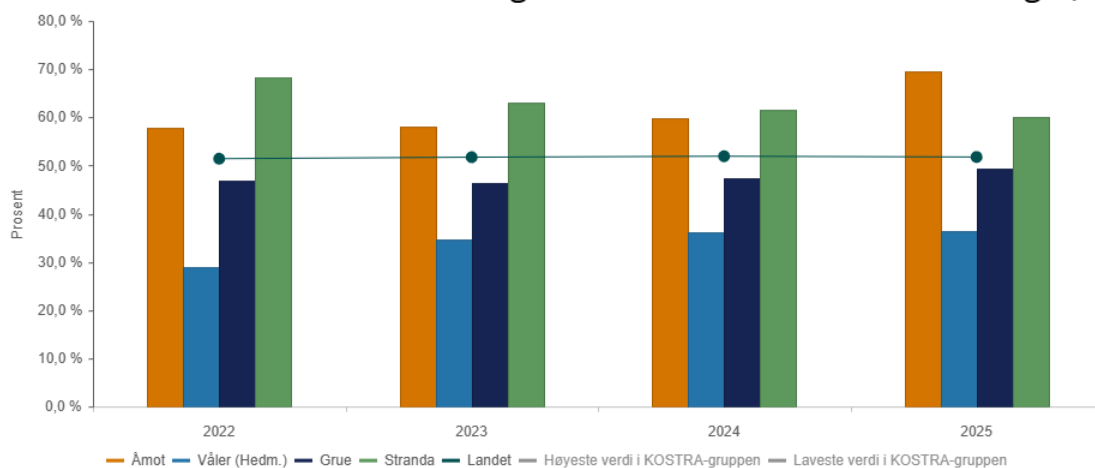
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	6 202	6 088	5 692	5 831
Våler (Hedm.)	1 923	2 068	2 262	2 237
Grue	3 138	3 445	2 938	2 889
Stranda	6 170	6 474	5 399	5 354
Landet	5 328	5 614	5 313	5 408

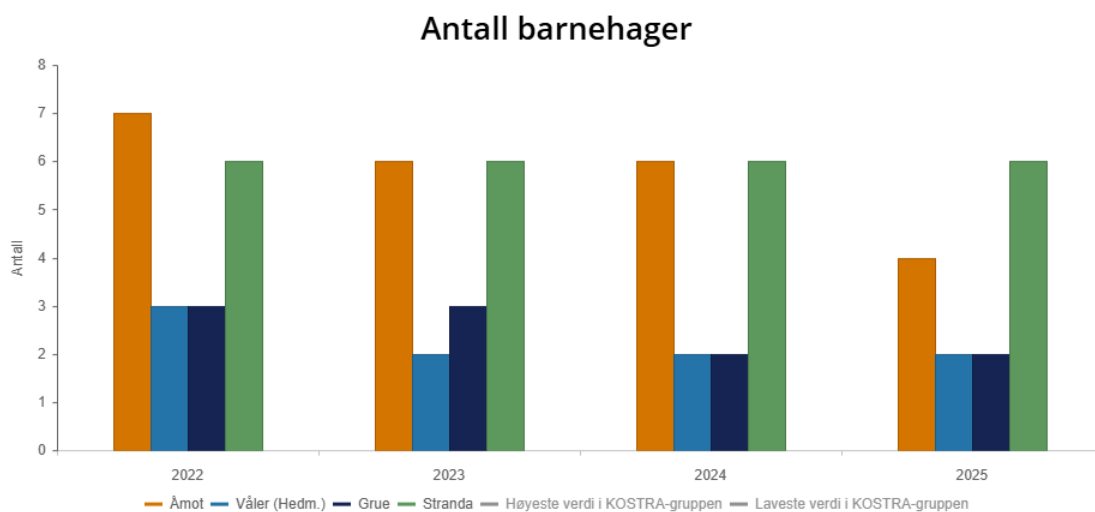
Vi ser her at Åmot ligger høyest i utvalget når det gjelder lønnskostnader til barnehage pr innbygger, og at de ligger relativt stabilt i perioden. Merk: Åmot har klart høyest lønnskostnader her fordi Åmot har høyest andel kommunale barnehager:

Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	57,9 %	58,0 %	59,7 %	69,5 %
Våler (Hedm.)	29,0 %	34,6 %	36,3 %	36,4 %
Grue	46,8 %	46,4 %	47,2 %	49,2 %
Stranda	68,3 %	63,0 %	61,4 %	60,1 %
Landet	51,4 %	51,7 %	51,9 %	51,8 %

I Åmot går 69,5 av barna i kommunale barnehager mens i Våler som ligger lavest i utvalget går 36,4 % av barna i kommunale barnehager. Hvor mange barnehager er det så i hver kommune?

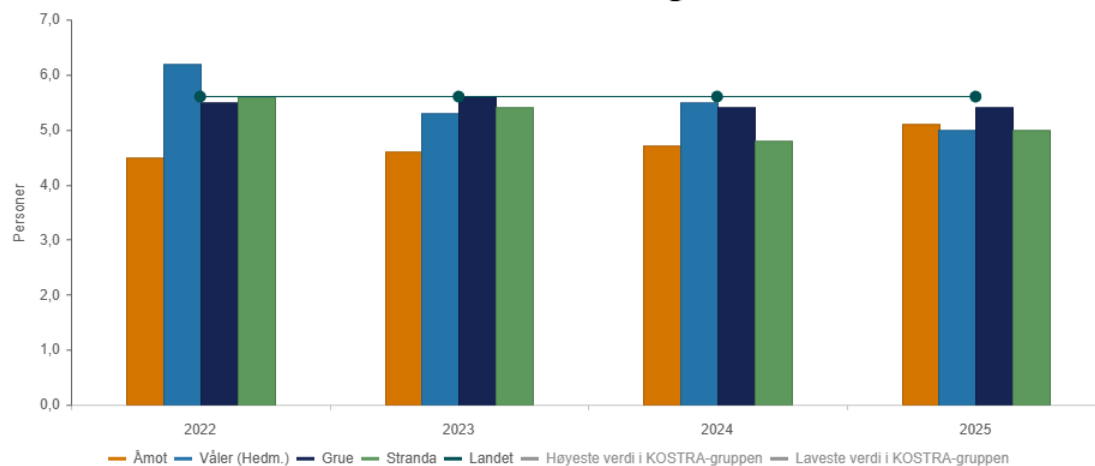

	2022	2023	2024	2025
Åmot	7	6	6	4
Våler (Hedm.)	3	2	2	2
Grue	3	3	2	2
Stranda	6	6	6	6

Åmot har fire, Våler og Grue har to, og Stranda har seks barnehager (kommunale og private).

Ser vi på antall barn pr årsverk til basisvirksomhet (dvs ikke kjøkkenassistenter, renhold, etc) så finner vi at:

Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	4.5	4.6	4.7	5.1
Våler (Hedm.)	6.2	5.3	5.5	5.0
Grue	5.5	5.6	5.4	5.4
Stranda	5.6	5.4	4.8	5.0
Landet	5.6	5.6	5.6	5.6

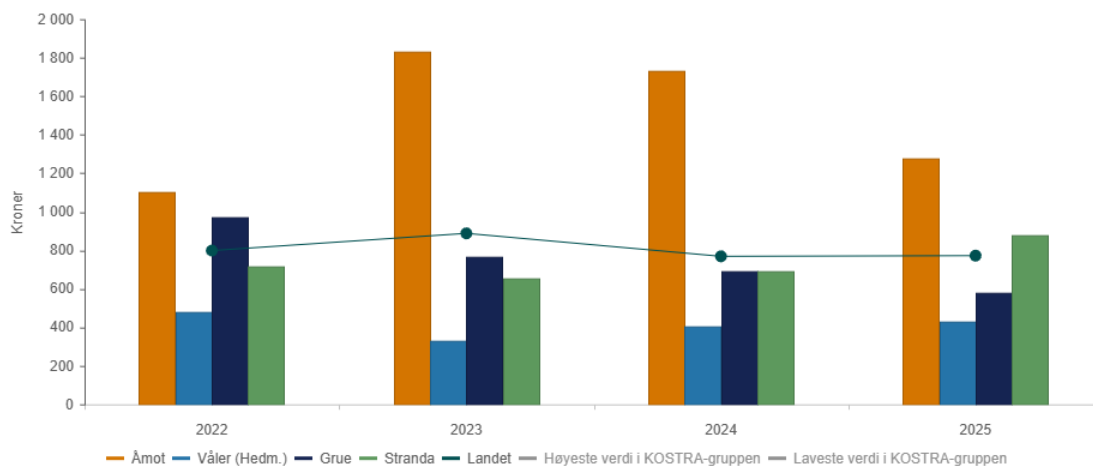
Vi ser i diagrammet over at Åmot hadde 5,1 barn pr årsverk i 2025, noe som middels i utvalget, men en kraftig økning fra 2022 da det var 4,5 barn pr årsverk. Landsgjennomsnittet er 5,6 barn pr årsverk (korrigert for alder).

Hvor mye av kostnadsnivået skyldes kostnader til lokaler? Ser vi på lokalkostanden, så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (221) førskolelokaler og skyss (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

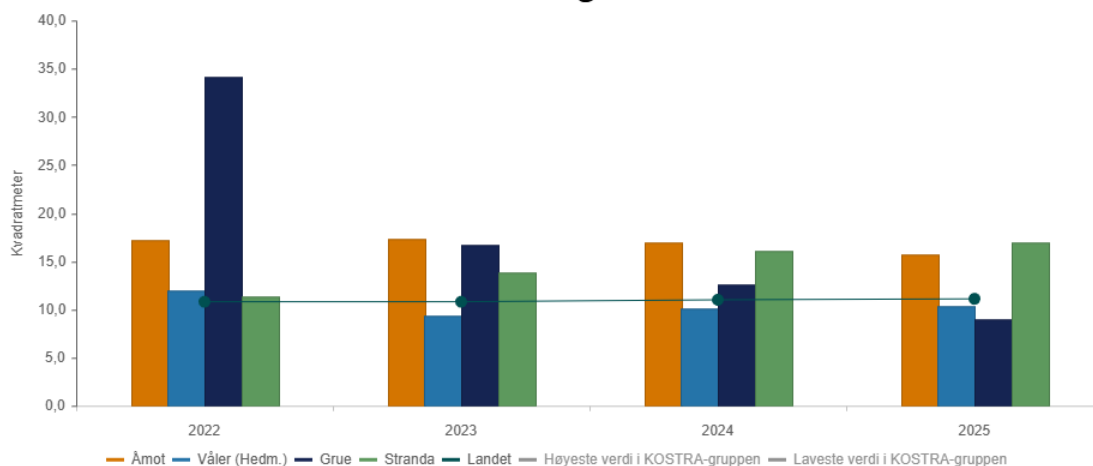

	2022	2023	2024	2025
Åmot	1 101	1 831	1 732	1 275
Våler (Hedm.)	481	331	407	431
Grue	972	767	690	578
Stranda	717	653	689	878
Landet	798	888	769	772

Vi ser av diagrammet over at Åmot har svært høye kostnader til lokaler med kr 1 275 pr innbygger. Åmot har to kommunale barnehager og Grue og Våler har en, mens Stranda har fire.

Åmot har nest høyest andel barnehagelokaler pr barn med 15,7 kvadratmeter pr barn i kommunal barnehage. Grue ligger lavest med 9 kvadratmeter pr barn i kommunal barnehage:

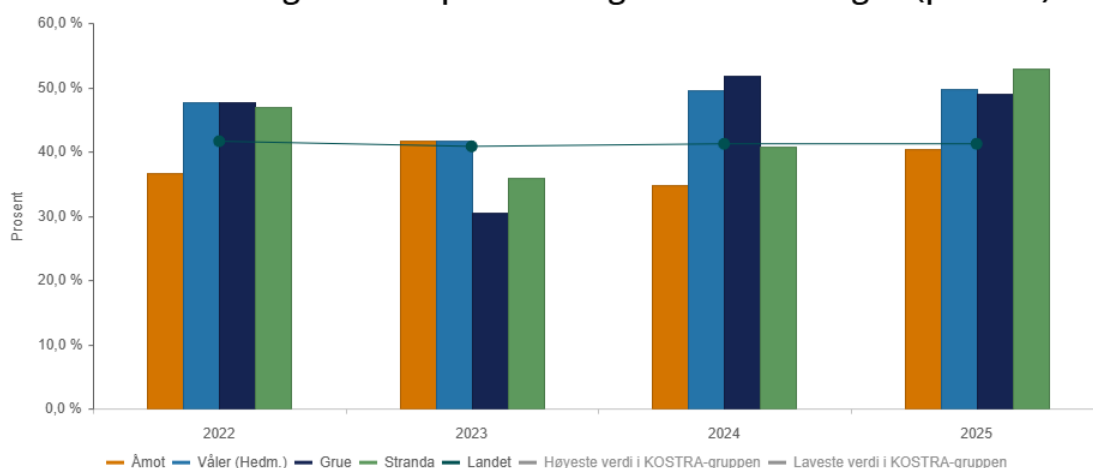
Samlet areal på førskolelokaler i kvadratmeter per barn i kommunal barnehage (B)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	17.2	17.3	17.0	15.7
Våler (Hedm.)	12.0	9.3	10.1	10.4
Grue	34.2	16.7	12.6	9.0
Stranda	11.3	13.8	16.1	16.9
Landet	10.8	10.8	11.0	11.1

Ser vi på utdanningsnivå blant personalet, så ser vi at Åmot har lavest andel ansatte med barnehagelærerutdanning:

Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)

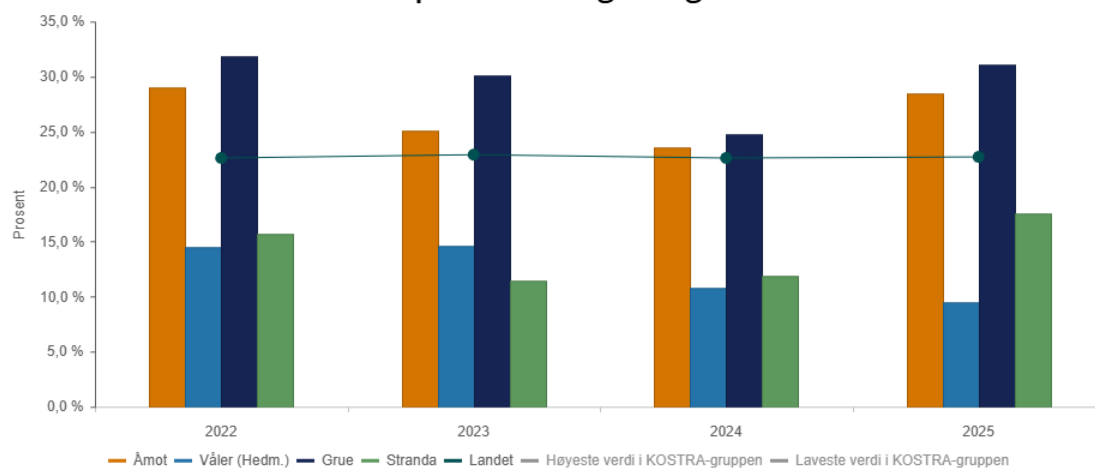

	2022	2023	2024	2025
Åmot	36,6 %	41,6 %	34,7 %	40,3 %
Våler (Hedm.)	47,6 %	41,7 %	49,5 %	49,8 %
Grue	47,6 %	30,5 %	51,7 %	48,9 %
Stranda	47,0 %	35,9 %	40,8 %	52,9 %
Landet	41,6 %	40,8 %	41,2 %	41,2 %

40,3 % av grunnbemanningen i barnehagen i Åmot er barnehagelærere noe som er lavest i utvalget. Høyest ligger Stranda høyest med 52,9 %. Landsgjennomsnittet er 41,2 %.

Åmot har nest høyest andel med barne- og ungdomsfagarbeidere:

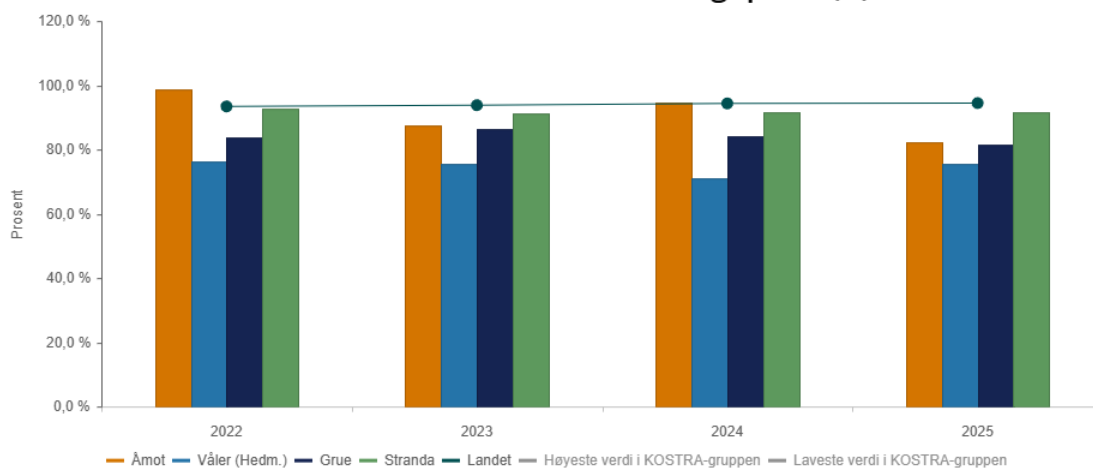
Grunnbemanning barne- og ungdomsfagarbeider andel årsverk fordelt på utdanningsbakg

	2022	2023	2024	2025
Åmot	29.0 %	25.1 %	23.5 %	28.5 %
Våler (Hedm.)	14.5 %	14.6 %	10.8 %	9.5 %
Grue	31.8 %	30.1 %	24.8 %	31.1 %
Stranda	15.7 %	11.4 %	11.9 %	17.6 %
Landet	22.6 %	22.9 %	22.6 %	22.7 %

Dekningsgraden angir hvor stor andel av barna i aktuell aldersgruppe som har barnehageplass:

Andel barn 1-5 år med barnehageplass (B)

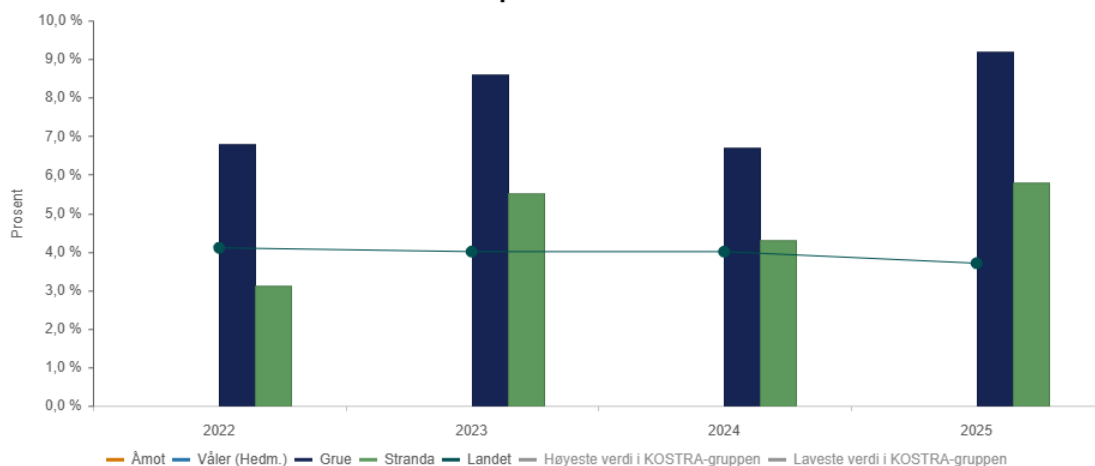

	2022	2023	2024	2025
Åmot	98,7 %	87,6 %	94,7 %	82,2 %
Våler (Hedm.)	76,3 %	75,4 %	71,1 %	75,4 %
Grue	83,9 %	86,4 %	84,0 %	81,5 %
Stranda	92,9 %	91,4 %	91,5 %	91,7 %
Landet	93,4 %	93,8 %	94,3 %	94,5 %

I Åmot går 82,2 % av barna i aldergruppen 1-5 år i barnehage. Dette er lavest i utvalget, og under landsgjennomsnittet som er på 94,5 %. Dette er en kraftig nedgang fra tidligere år.

Ser vi på andelen barn i barnehage som får spesialpedagogisk hjelp, så er det oppgitt i KOSTRA at ingen mottar dette tilbudet:

Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp (prosent)

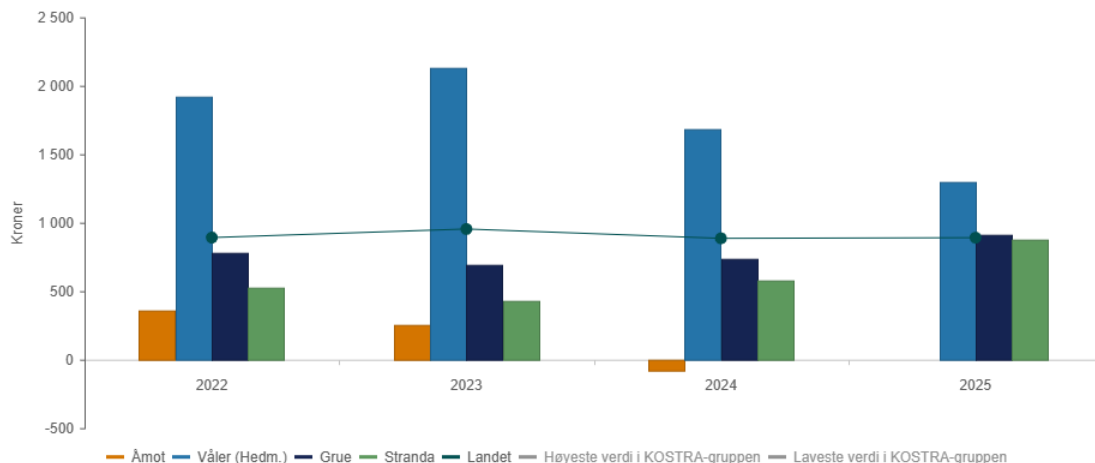
	2022	2023	2024	2025
Åmot				0.0 %
Våler (Hedm.)				
Grue	6.8 %	8.6 %	6.7 %	9.2 %
Stranda	3.1 %	5.5 %	4.3 %	5.8 %
Landet	4.1 %	4.0 %	4.0 %	3.7 %

Åmot har da følgelig ingen kostnader til spesialpedagogisk hjelp:

Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

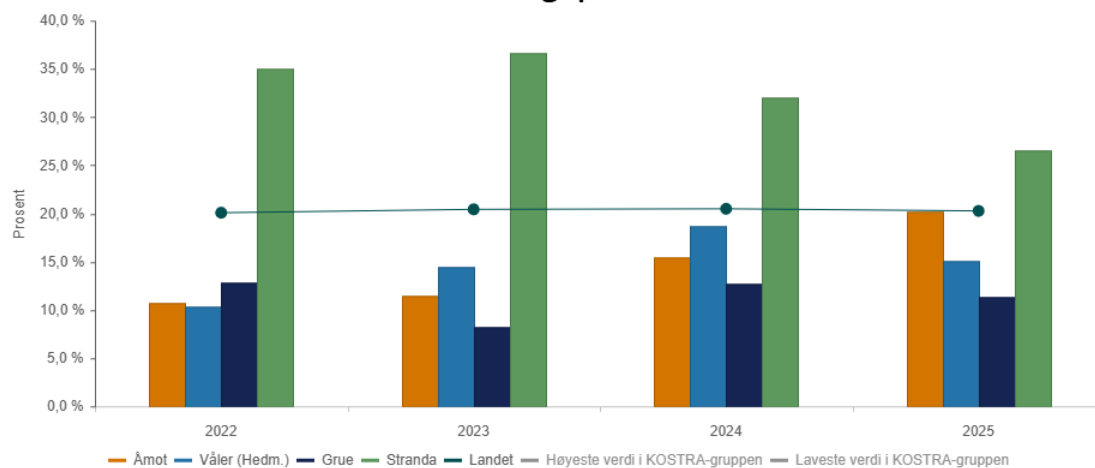
***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	359	257	-79	0
Våler (Hedm.)	1 922	2 129	1 687	1 300
Grue	780	690	735	914
Stranda	528	428	583	877
Landet	892	954	886	891

Åmot har nest høyest andel minoritetsspråklige i barnehagen med 20,2 %. Dette er som landsgjennomsnittet og en betydelig vekst fra 2022 da tallet var 10,7 %:

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	10,7 %	11,5 %	15,5 %	20,2 %
Våler (Hedm.)	10,4 %	14,4 %	18,7 %	15,1 %
Grue	12,8 %	8,3 %	12,7 %	11,4 %
Stranda	35,0 %	36,7 %	32,0 %	26,6 %
Landet	20,1 %	20,4 %	20,5 %	20,3 %

10 Kultur og kirke

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

- 231 Aktivitetstilbud til barn og unge
- 370 Bibliotek
- 373 Kino
- 375 Museer
- 377 Kunstformidling
- 380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg
- 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg
- 383 Musikk- og kulturskoler
- 385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andre kulturbygg
- 386 Kommunale kulturbygg
- 390 Den norske kirke
- 393 Kirkegårder, gravlunder og krematorier

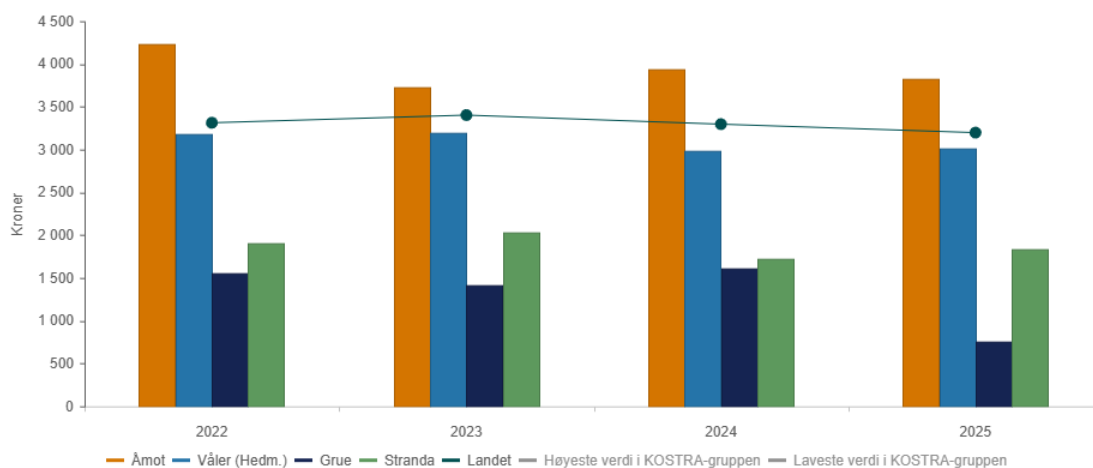
Kultur

I diagrammet nedenfor ser vi nettoutgifter til kultursektoren (samlet for alle funksjoner) pr innbygger:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

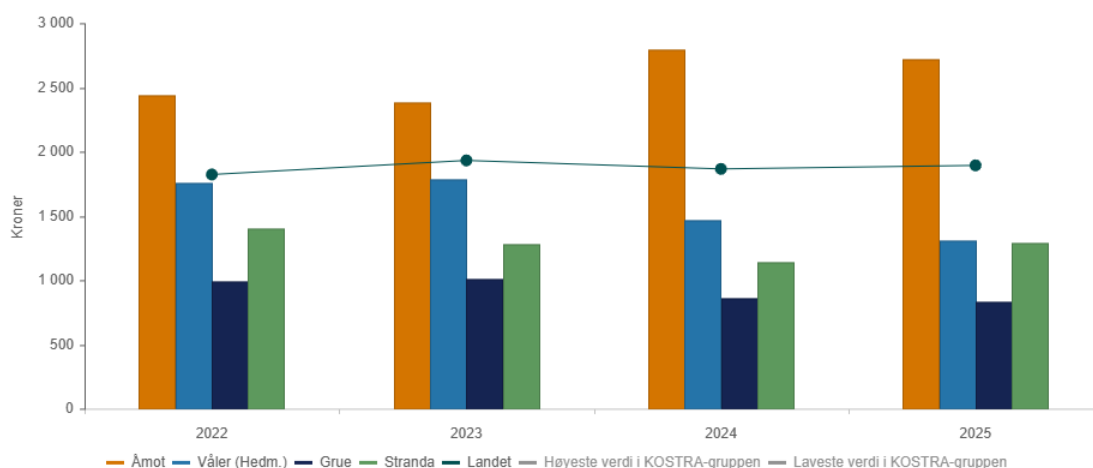
	2022	2023	2024	2025
Åmot	4 230	3 724	3 943	3 833
Våler (Hedm.)	3 185	3 197	2 981	3 008
Grue	1 550	1 417	1 615	751
Stranda	1 912	2 028	1 721	1 832
Landet	3 313	3 403	3 297	3 198

Vi ser at Åmot prioriterer kultur og idrett høyest i utvalget. Åmot brukte kr 3 833 pr innbygger på dette i 2025. Lavest ligger Grue med kr 751 pr innbygger, men det er mulig dette er en feilrapportering da nedgangen fra 2024 er betydelig. Om Åmot skulle legge seg på nivået til Stranda (eller Grue i 2022-2024), så måtte man kutte kulturbudsjettet med 8,4 mill. Landsgjennomsnittet er på kr 3 198 pr innbygger.

Hvor mye av dette går så til lønn?

Kultursektoren, kommune Lønn ekskl. sykelønn Beløp pr innb (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Vi ser her at Åmot ligger med høyest brutto lønnskostnader til kultursektoren med kr 2 720 pr innbygger. Grue bruker minst med kr 832 pr innbygger. En reduksjon ned til dette nivået vil medføre en innsparing på 7,9 mill.

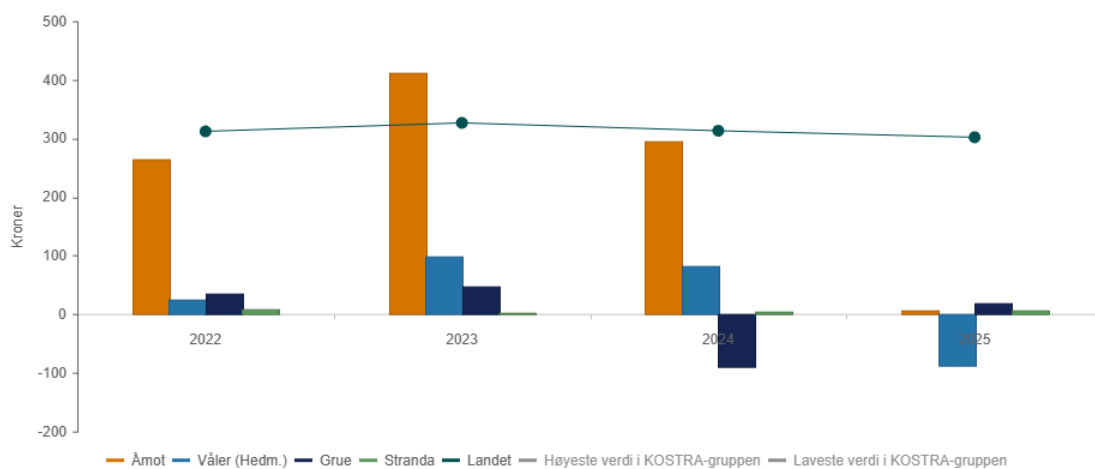
Diagrammet på forrige side er et samlediagram for alle funksjoner som inngår på kulturområdet. Hvordan fordeler dette seg på de ulike funksjonen som inngår i området?

Åmot har en ingen kostnader på aktivitetstilbud til barn og unge i 2025, og den er redusert med 1,6 mil fra 2023:

Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

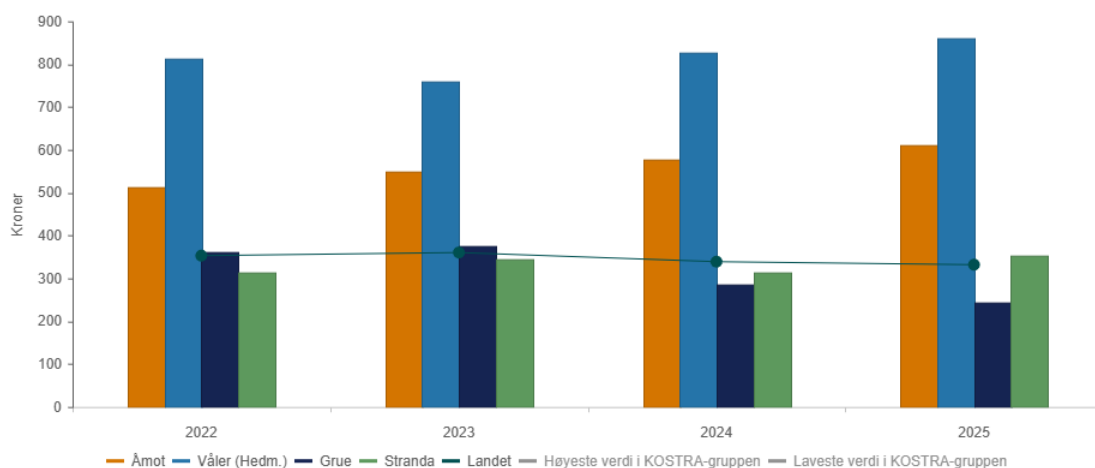
	2022	2023	2024	2025
Åmot	264	413	295	6
Våler (Hedm.)	25	99	82	-87
Grue	35	47	-89	18
Stranda	9	3	5	6
Landet	312	327	313	302

Åmot bruker kr 610 pr innbygger på bibliotek. Dette er nest høyest i utvalget:

Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

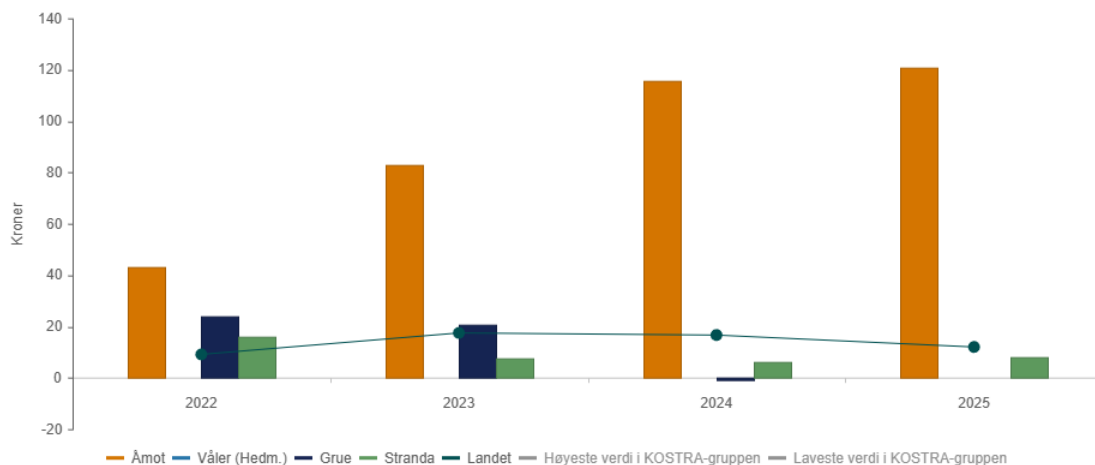
	2022	2023	2024	2025
Åmot	513	549	577	610
Våler (Hedm.)	814	760	828	860
Grue	362	377	285	243
Stranda	314	344	314	353
Landet	353	360	339	332

Åmot er den eneste av kommunene som har kostnader til kino med kr 121 pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (373) kino (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

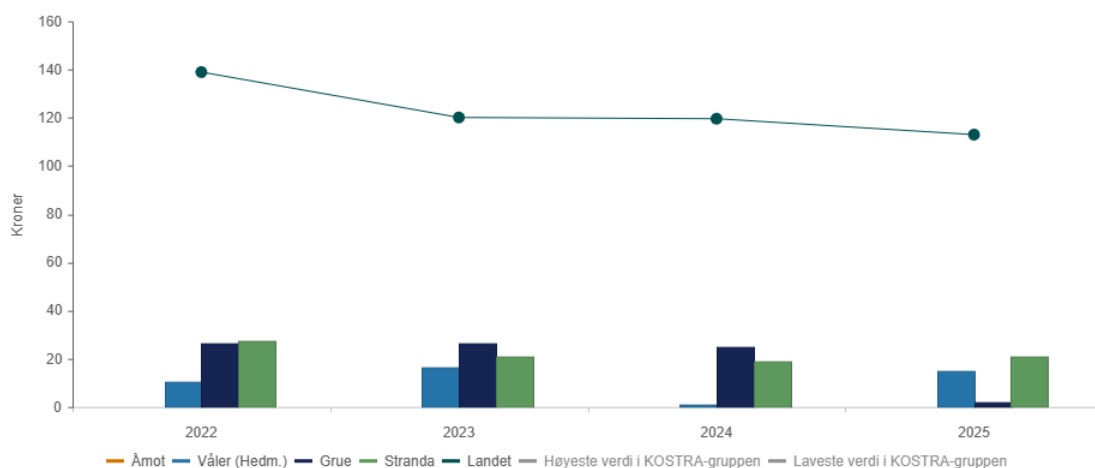
	2022	2023	2024	2025
Åmot	43	83	115	121
Våler (Hedm.)	0	0	0	0
Grue	24	21	-1	0
Stranda	16	8	6	8
Landet	9	17	17	12

Åmot har ingen kostnader til muséer:

Netto driftsutgifter per innbygger (375) muséer (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

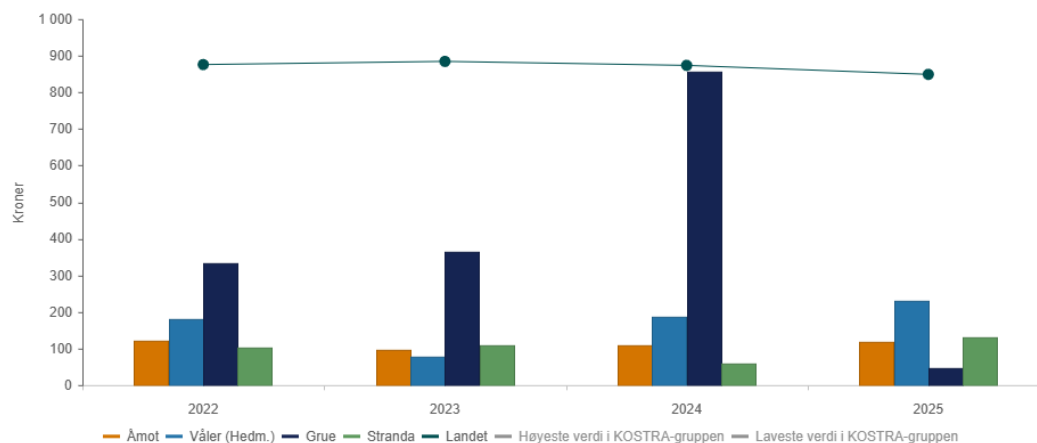
	2022	2023	2024	2025
Åmot	0	0	0	0
Våler (Hedm.)	10	16	1	15
Grue	26	26	25	2
Stranda	27	21	19	21
Landet	139	120	120	113

Åmot bruker middels på kommunale idrettsbygg med kr 232 pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

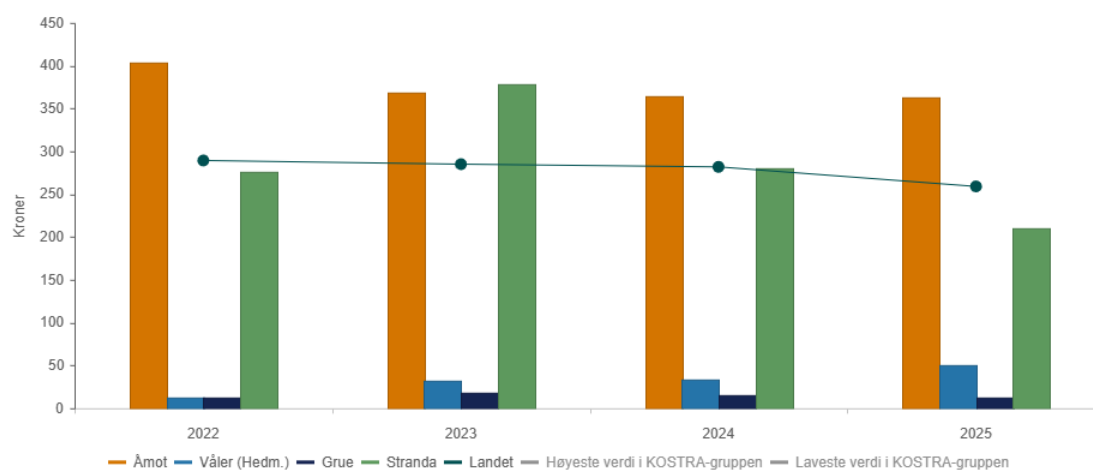
	2022	2023	2024	2025
Åmot	122	96	108	119
Våler (Hedm.)	182	79	187	232
Grue	334	365	858	47
Stranda	103	109	59	131
Landet	876	885	874	849

Og gir mest i tilskudd til andres idrettsanlegg med kr 363 pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (380) idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

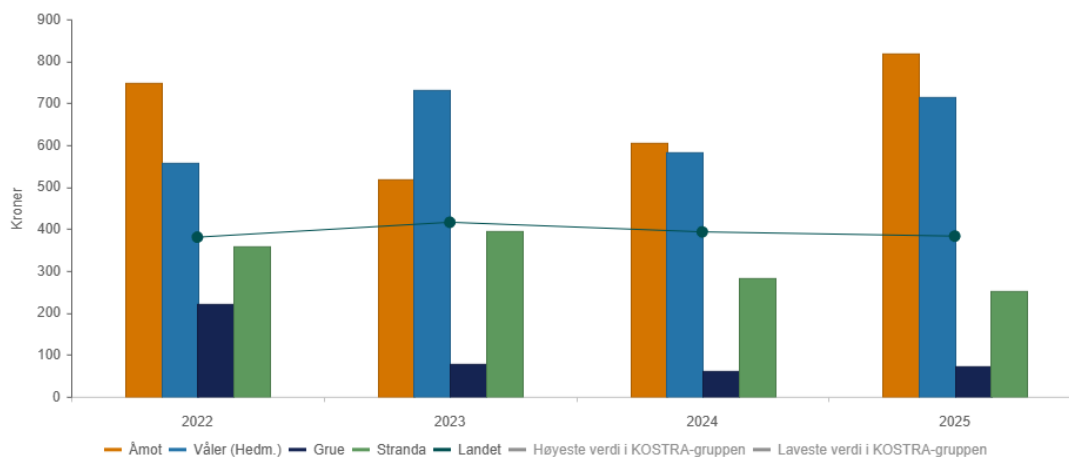
	2022	2023	2024	2025
Åmot	403	369	365	363
Våler (Hedm.)	13	33	34	50
Grue	13	19	16	13
Stranda	277	378	280	210
Landet	289	285	282	259

Åmot har høyest kostnader til tilskudd andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg med kr 819 pr innbygger:

Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

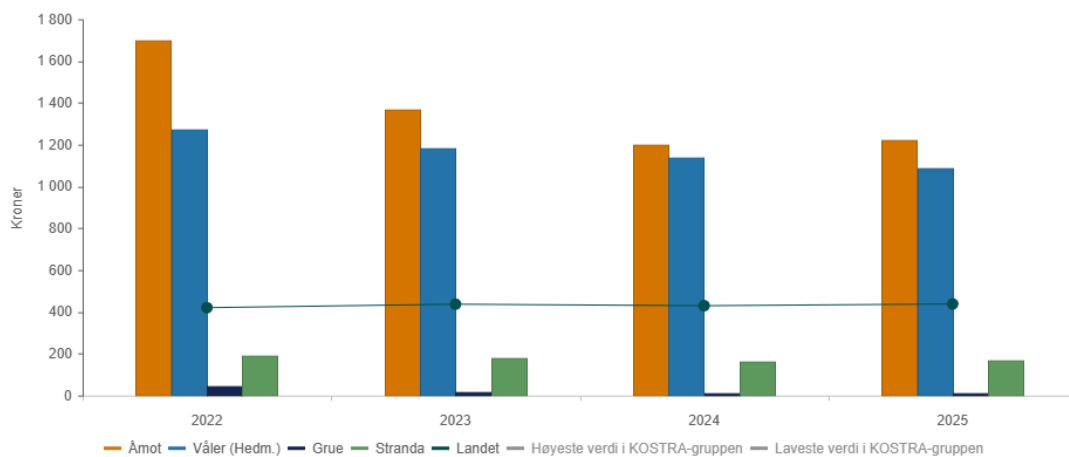
	2022	2023	2024	2025
Åmot	748	518	606	819
Våler (Hedm.)	558	731	584	716
Grue	222	79	62	73
Stranda	358	395	283	252
Landet	380	416	393	383

Og bruker mest på egne kulturbygg med kroner 1 223:

Netto driftsutgifter per innbygger (386) kommunale kulturbygg (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

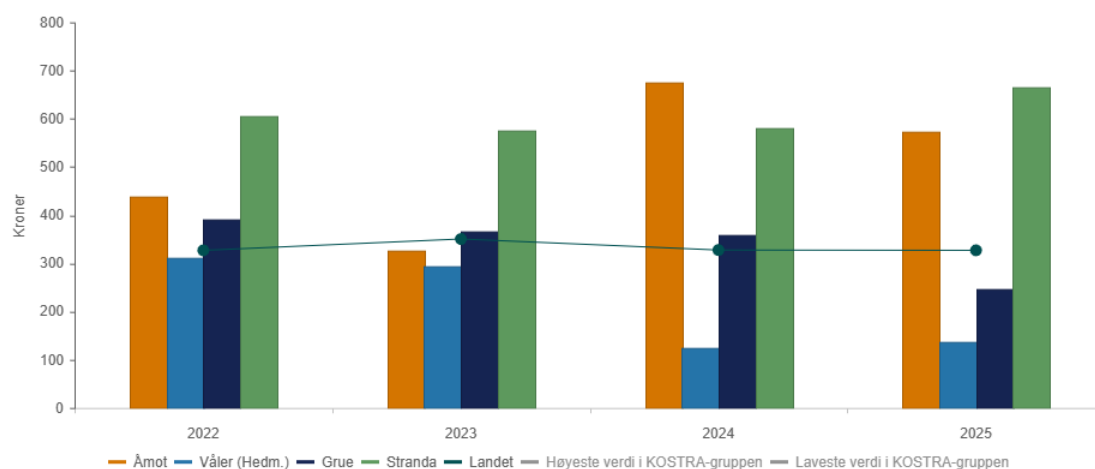
	2022	2023	2024	2025
Åmot	1 698	1 369	1 199	1 223
Våler (Hedm.)	1 271	1 186	1 139	1 086
Grue	43	17	10	13
Stranda	190	178	162	166
Landet	420	437	430	438

Kulturskolen prioriteres også høyt i Åmot:

Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

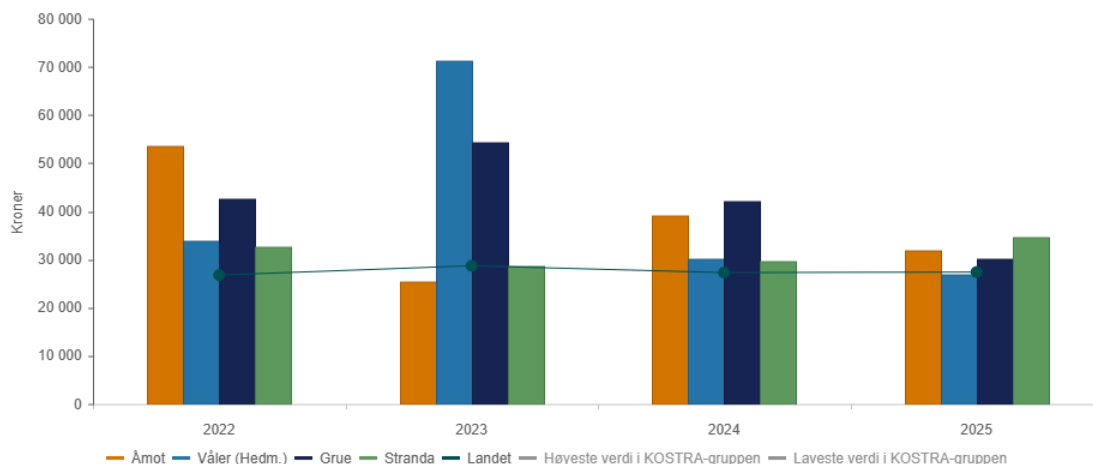
	2022	2023	2024	2025
Åmot	438	327	676	574
Våler (Hedm.)	312	294	125	138
Grue	392	367	359	246
Stranda	606	575	580	666
Landet	327	351	328	327

Netto driftsutgifter til musikk- og kulturskoler pr innbygger var på kr 574 pr innbygger i 2025 i Åmot. Dette er nest høyest i utvalget, og godt over landsgjennomsnittet som var på kr 327 pr innbygger.

De korrigerede brutto driftsutgiftene var på kr 31 926 pr elev, noe som er middels i utvalget:

Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B)

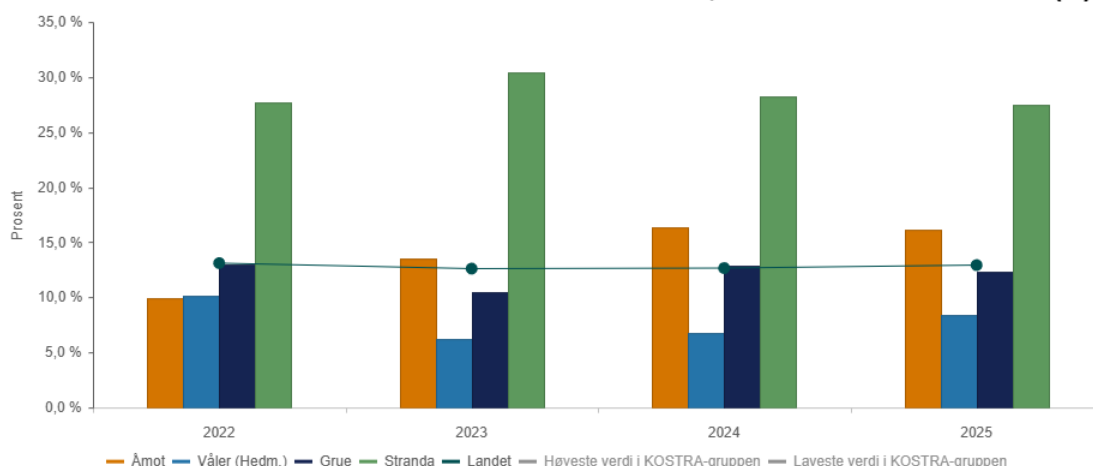
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	53 504	25 418	39 055	31 926
Våler (Hedm.)	33 952	71 222	30 160	26 792
Grue	42 734	54 236	42 024	30 208
Stranda	32 719	28 630	29 697	34 704
Landet	26 769	28 701	27 282	27 395

I Åmot deltar 16,2 % av alle innbyggere 6-15 år i kulturskolen. Dette er middels i utvalget og over landsgjennomsnittet som er på 12,9 %:

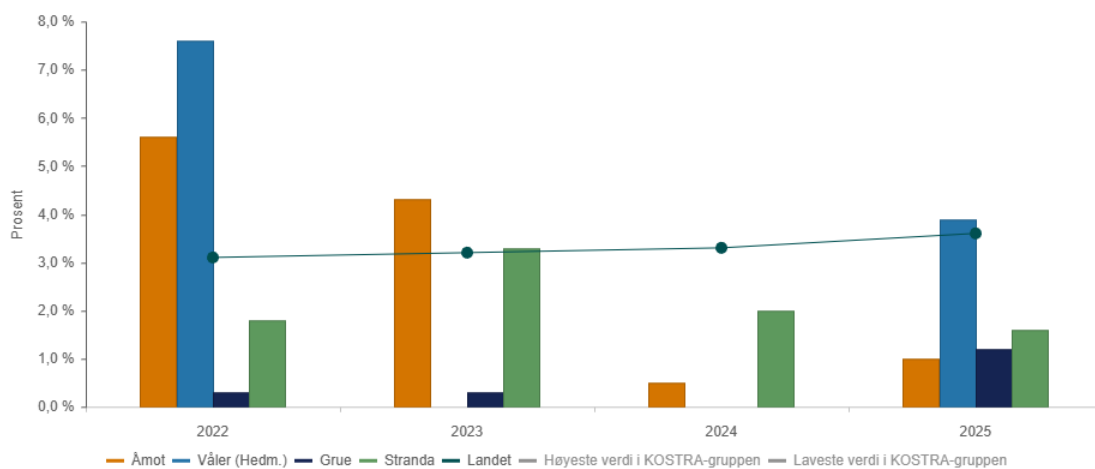
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	9,9 %	13,5 %	16,4 %	16,2 %
Våler (Hedm.)	10,1 %	6,2 %	6,7 %	8,4 %
Grue	13,0 %	10,4 %	12,9 %	12,4 %
Stranda	27,7 %	30,5 %	28,3 %	27,5 %
Landet	13,1 %	12,6 %	12,7 %	12,9 %

I 2025 stod 1 % av barna i aldersgruppen 6-15 år på venteliste til plass i kulturskolen:

Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år

	2022	2023	2024	2025
Åmot	5.6 %	4.3 %	0.5 %	1.0 %
Våler (Hedm.)	7.6 %	0.0 %	0.0 %	3.9 %
Grue	0.3 %	0.3 %	0.0 %	1.2 %
Stranda	1.8 %	3.3 %	2.0 %	1.6 %
Landet	3.1 %	3.2 %	3.3 %	3.6 %

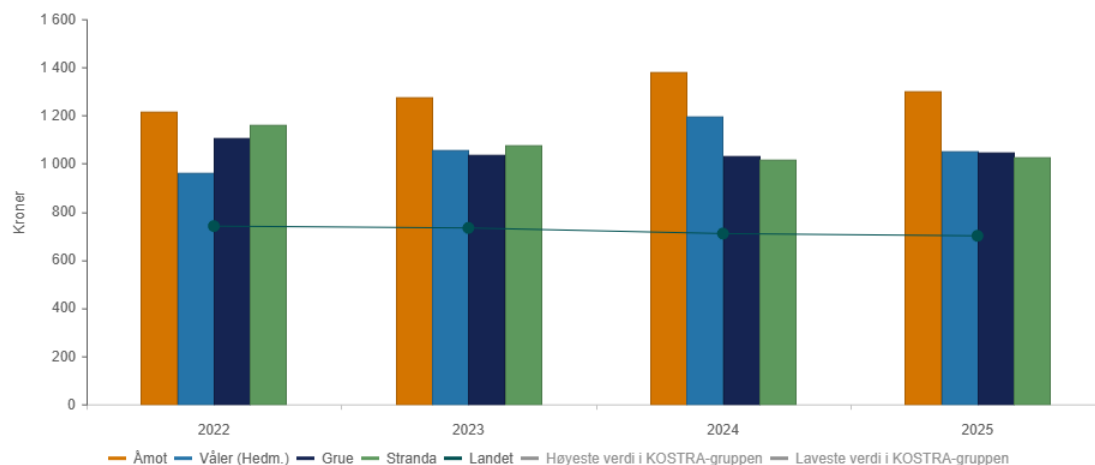
Kirke

Ser vi på kommunenes utgifter til Den norske kirke og stell og vedlikehold av gravplasser, så hadde Åmot følgende netto driftsutgifter i 2025:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	1 218	1 274	1 380	1 301
Våler (Hedm.)	962	1 055	1 194	1 051
Grue	1 105	1 035	1 033	1 045
Stranda	1 161	1 077	1 017	1 025
Landet	740	733	709	700

Her ser vi at Åmot hadde en kostnad til dette på kr 1 301 pr innbygger i 2025, noe som er klart høyest blant kommunene i utvalget. En reduksjon ned til gjennomsnittet av de andre kommunene nivå vil bety et kutt på ca 1 mill.

11 Plan, kulturminne, natur og nærmiljø

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

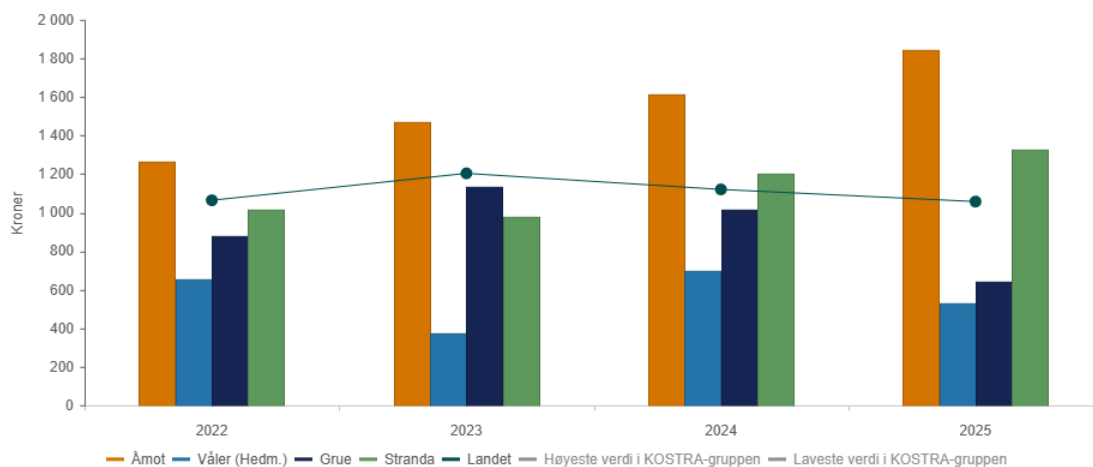
- 301 Plansaksbehandling
- 302 Bygge og delesaksbehandling og seksjonering
- 303 Kart og oppmåling
- 335 Rekreasjon i tettsted
- 360 Naturforvaltning og friluftsliv
- 365 Kulturminnevern

Dette er også et sammensatt kapittel når det gjelder omfanget av tjenesteområder som inngår. Først ser vi på hva kommunene samlet bruker på hele dette tjenesteområdet:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

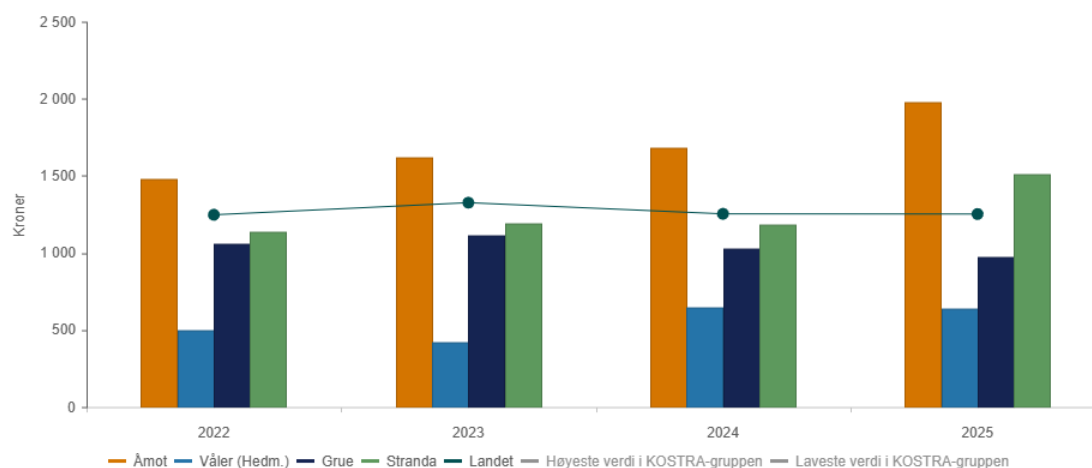
	2022	2023	2024	2025
Åmot	1 265	1 468	1 612	1 843
Våler (Hedm.)	651	373	699	527
Grue	878	1 137	1 014	639
Stranda	1 015	976	1 202	1 326
Landet	1 064	1 203	1 120	1 057

Vi ser her at Åmot hadde en nettokostnad i 2025 på hele dette området på kr 1 843 pr innbygger. Dette er suverent høyest i utvalget pr innbygger. Lavest ligger Våler med kr 527 pr innbygger og Grue med kr 639 pr innbygger. En korreksjon ned til dette nivået vil bety et kutt på 5,5 mill. Kostnadsøkningen har vært betydelig fra 2022.

Hvor mye bruker Åmot på lønn på dette området?

Fys. planlegg/kulturminner/natur/nærmiljø, kommune Lønn ekskl. sykkelønn Beløp pr innb (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

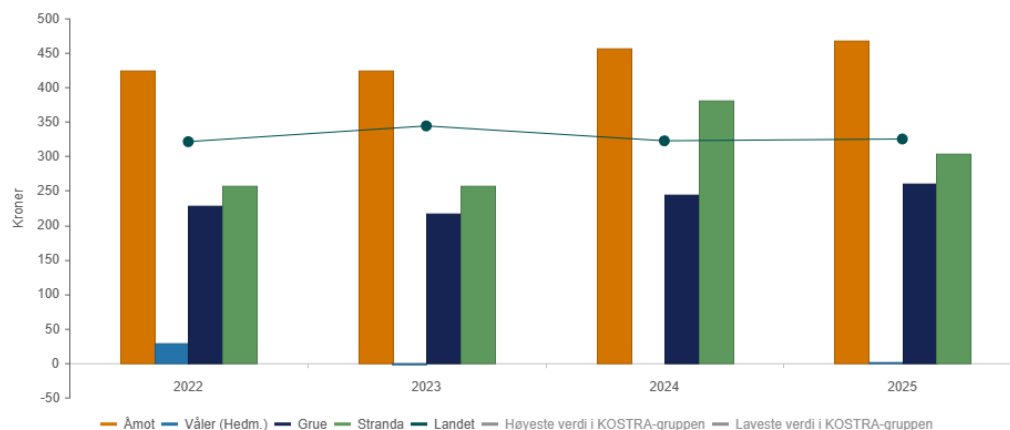
Vi ser her at Åmot bruker kr 1 986 pr innbygger på lønn på dette området. Det er klart høyest i utvalget. Våler skiller seg ut med svært lave lønnskostnader på dette området. Nå er Åmot en stor hyttekommune så det er naturlig at man har mye høyere brutto lønnskostnader her enn Våler, men veksten har vært påtagelig mye høyere i Åmot.

Hvordan fordeler den totale ressursbruken som vist i diagrammet på forrige side på de ulike funksjonen som inngår i området? Vi begynner med funksjon 301 - Plansaksbehandling:

Netto driftsutgifter per innbygger (301) plansaksbehandling (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

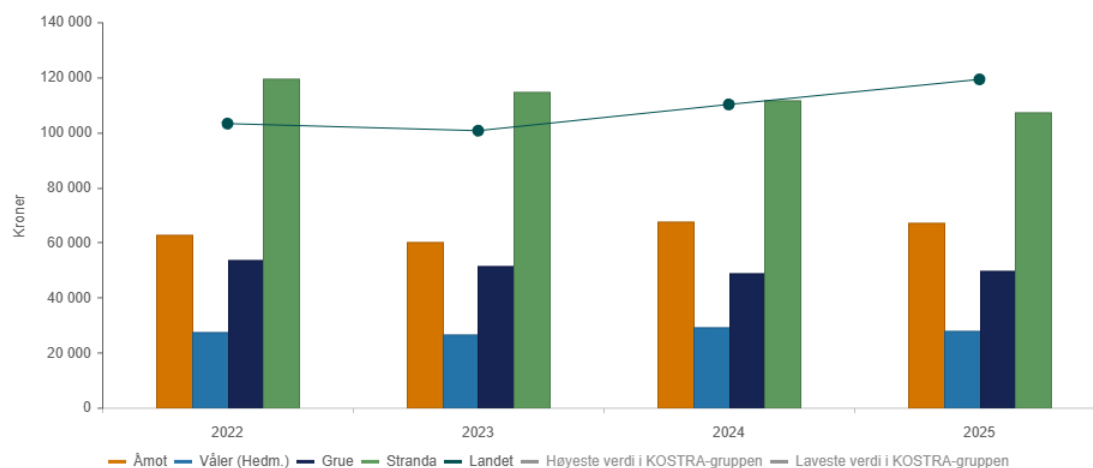

	2022	2023	2024	2025
Åmot	424	425	457	468
Våler (Hedm.)	28	-1	0	1
Grue	228	216	244	260
Stranda	257	258	382	303
Landet	321	344	322	325

Åmot bruke kr 468 pr innbygger på plansaksbehandling, noe som er klart høyest i utvalget. Åmot hadde middels høyt gebyr på dette området med kr 67 145 pr planforslag. Stranda ligger nesten dobbelt så høyt med kr 107 350 pr innbygger, mens landsgjennomsnittet er kr 119 220 pr innbygger:

Gebyr for privat forslag til reguleringsplan (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

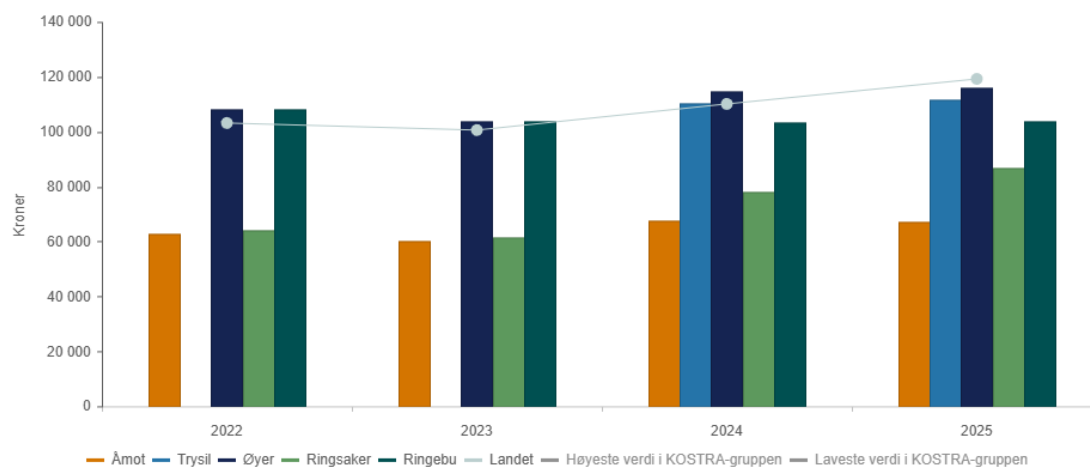

	2022	2023	2024	2025
Åmot	62 643	60 060	67 600	67 145
Våler (Hedm.)	27 608	26 470	29 255	28 130
Grue	53 531	51 324	48 880	49 800
Stranda	119 590	114 660	111 644	107 350
Landet	103 163	100 589	110 117	119 220

I andre store hyttekommuner som Trysil, Ringsaker, Øyer og Ringebu ligger gebyrene til dels betydelig høyere:

Gebyr for privat forslag til reguleringsplan (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

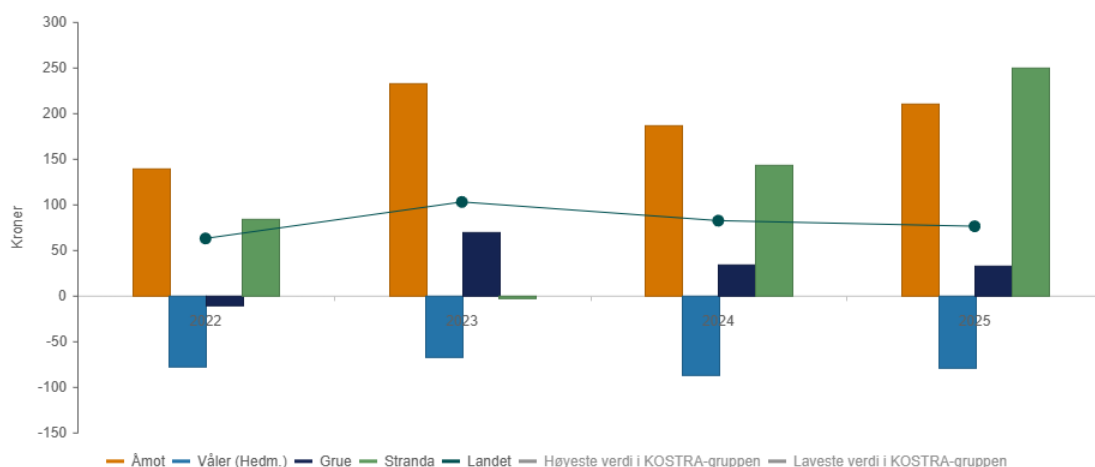
	2022	2023	2024	2025
Åmot	62 643	60 060	67 600	67 145
Trysil			110 406	111 500
Øyer	108 039	103 585	114 920	116 000
Ringsaker	64 095	61 452	78 000	87 000
Ringebu	108 039	103 585	103 241	103 716
Landet	103 163	100 589	110 117	119 220

For kommunene i utvalget finner vi følgende på funksjon 302 Byggesaksbehandling:

Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

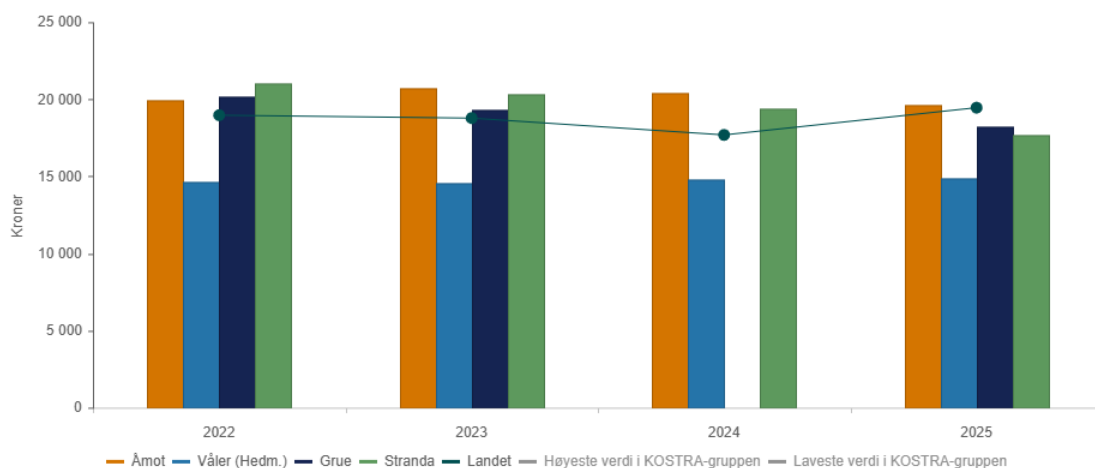

	2022	2023	2024	2025
Åmot	139	233	187	210
Våler (Hedm.)	-77	-67	-87	-79
Grue	-10	70	34	33
Stranda	84	-2	144	250
Landet	63	103	82	76

Her ser vi at Åmot utgiftsførte en netto kostnad pr innbygger på kr 210 i 2025. Dette er nest høyest i utvalget. Gebyrene er på nivå med Grue og Stranda, men litt høyere enn for Våler:

Byggesaksgebyr for oppføring av enebolig (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

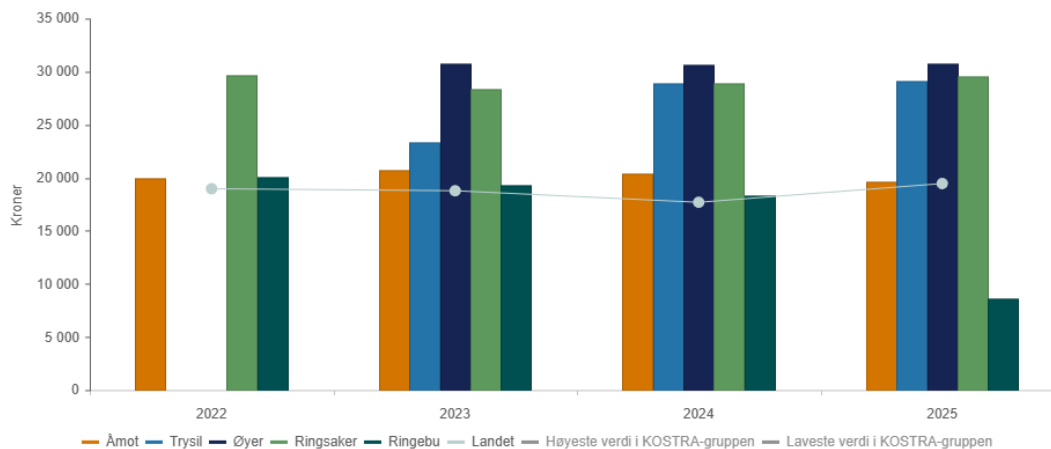

	2022	2023	2024	2025
Åmot	19 932	20 748	20 384	19 600
Våler (Hedm.)	14 636	14 535	14 768	14 910
Grue	20 160	19 328	18 200	17 655
Stranda	20 991	20 333	19 365	17 655
Landet	18 967	18 778	17 688	19 455

Sammenlignet med de andre hyttekommunene ligger Åmot vesentlig lavere:

Byggesaksgebyr for oppføring av enebolig (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

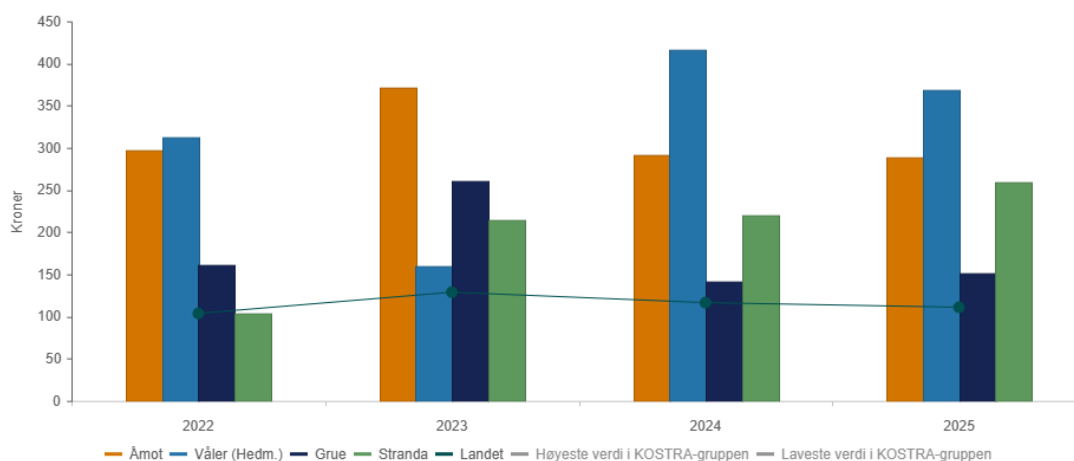
	2022	2023	2024	2025
Åmot	19 932	20 748	20 384	19 600
Trysil		23 348	28 845	29 073
Øyer		30 707	30 680	30 710
Ringsaker	29 613	28 392	28 912	29 500
Ringebu	20 100	19 272	18 354	8 648
Landet	18 967	18 778	17 688	19 455

På funksjon 303 - Kart og oppmåling ser bildet slik ut:

Netto driftsutgifter per innbygger (303) kart og oppmåling (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

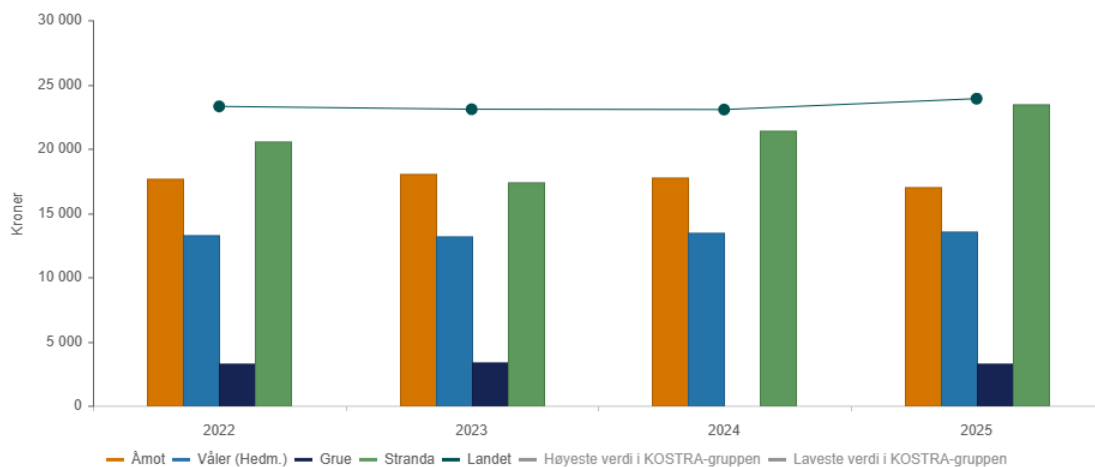
	2022	2023	2024	2025
Åmot	297	371	291	289
Våler (Hedm.)	312	159	416	369
Grue	162	261	141	152
Stranda	104	215	219	260
Landet	104	129	116	111

Åmot har en kostnad på kr 289 pr innbygger, noe som er nest høyest utvalget.

Gebyrnivået er middels i utvalget:

Gebyr for opprettelse av grunneiendom (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

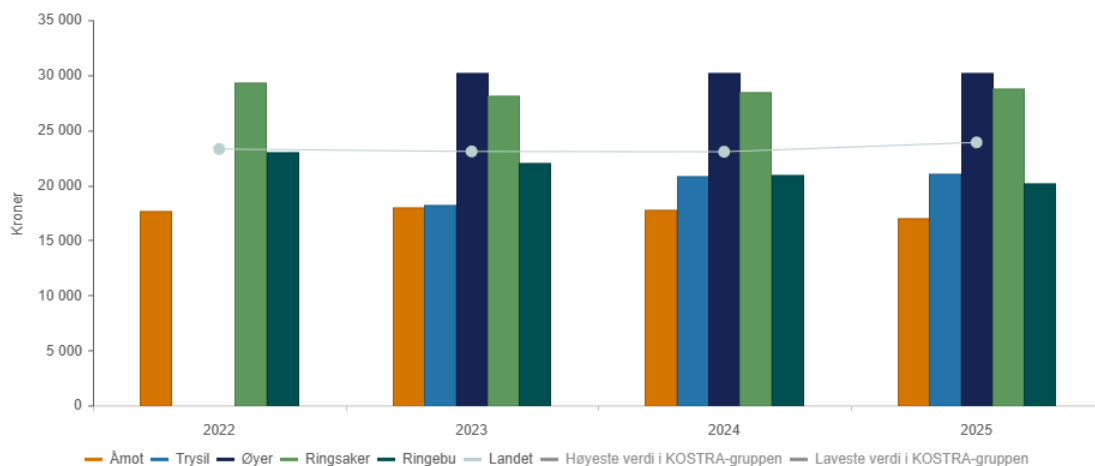

	2022	2023	2024	2025
Åmot	17 654	18 018	17 727	17 045
Våler (Hedm.)	13 303	13 213	13 426	13 560
Grue	3 303	3 385		3 300
Stranda	20 535	17 428	21 382	23 445
Landet	23 291	23 070	23 044	23 892

Sammenlignet med de andre hyttekommune er gebyrnivået vesentlig lavere:

Gebyr for opprettelse av grunneiendom (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

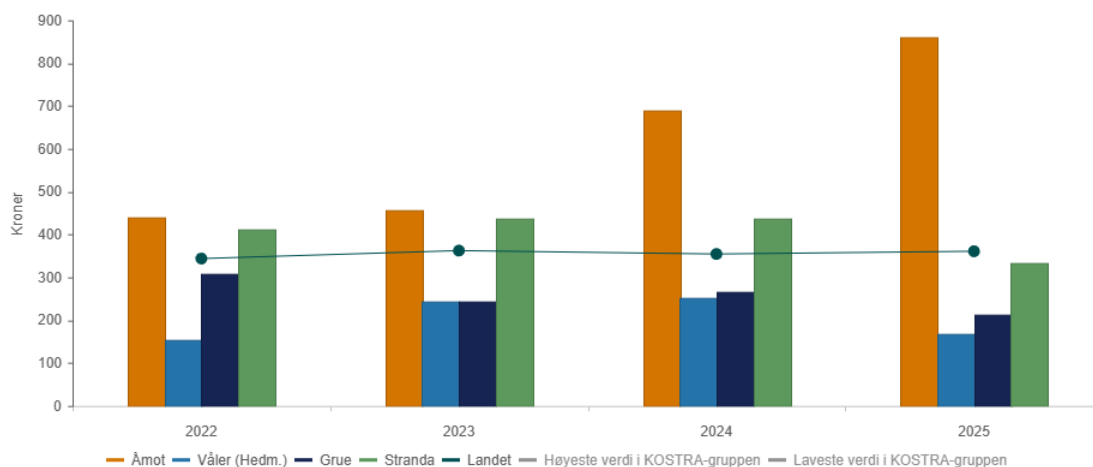
	2022	2023	2024	2025
Åmot	17 654	18 018	17 727	17 045
Trysil		18 192	20 800	21 000
Øyer		30 216	30 212	30 240
Ringsaker	29 328	28 174	28 496	28 800
Ringebu	22 967	22 020	20 972	20 165
Landet	23 291	23 070	23 044	23 892

På funksjon 335 - Rekreasjon i tettsteder er bildet slik:

Netto driftsutgifter per innbygger (335) rekreasjon i tettsted (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

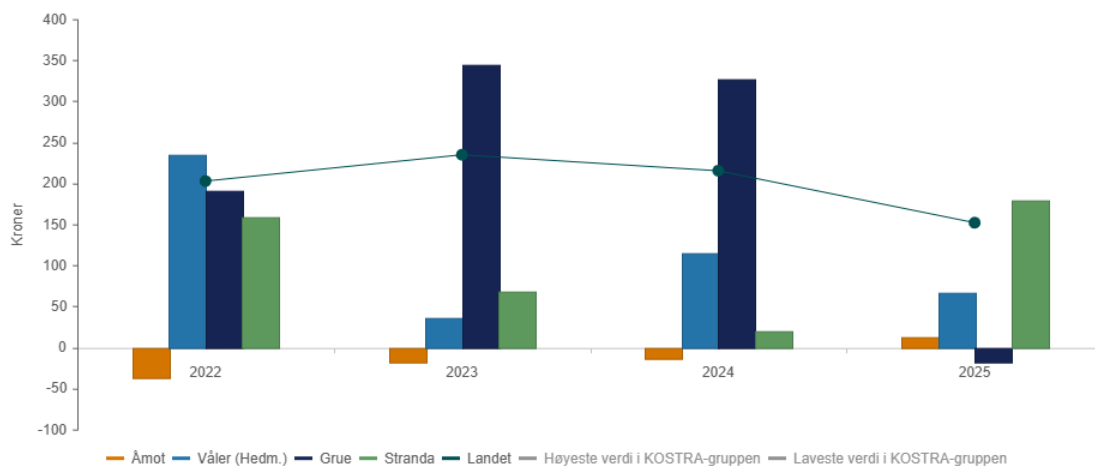
Åmot har en kostnad på kr 862 pr innbygger, noe som er suverent høyest i utvalget. En reduksjon ned til snittet av de tre andre kommunene ville gitt en innsparing på 2,6 mill.

Ser vi på funksjon 360 - Naturforvaltning og friluftsliv så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (360) naturforvaltning og friluftsliv (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	-36	-17	-14	13
Våler (Hedm.)	235	36	115	66
Grue	191	345	328	-18
Stranda	158	69	20	179
Landet	203	235	215	152

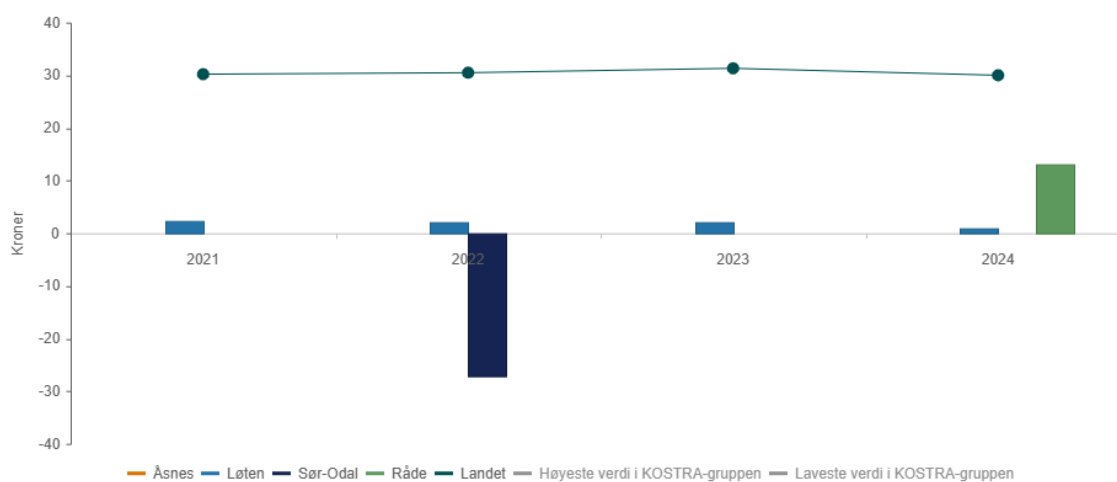
Åmot har kun små kostnader på området.

Åmot har ikke utgiftsført noe på funksjon 265 – Kulturminner:

Netto driftsutgifter per innbygger (365) kulturminner (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2021	2022	2023	2024
Åsnes	0	0	0	0
Løten	2	2	2	1
Sør-Odal	0	-27	0	0
Råde	0	0	0	13
Landet	30	30	31	30

12 Brann- og ulykkesvern

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

338 Forebygging av branner og andre ulykker

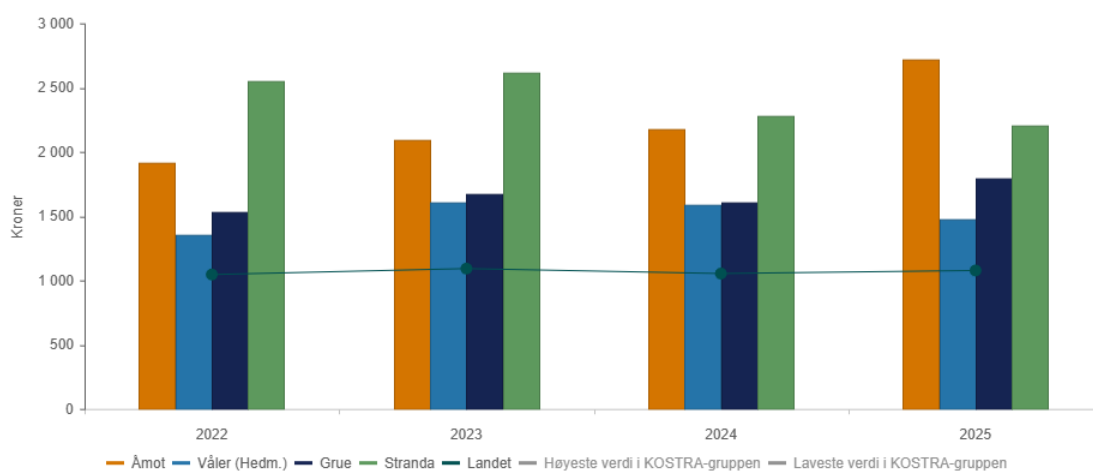
339 Beredskap mot branner og andre ulykker

For brann- og ulykkesvern samlet finner vi følgende nettoutgift pr innbygger:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

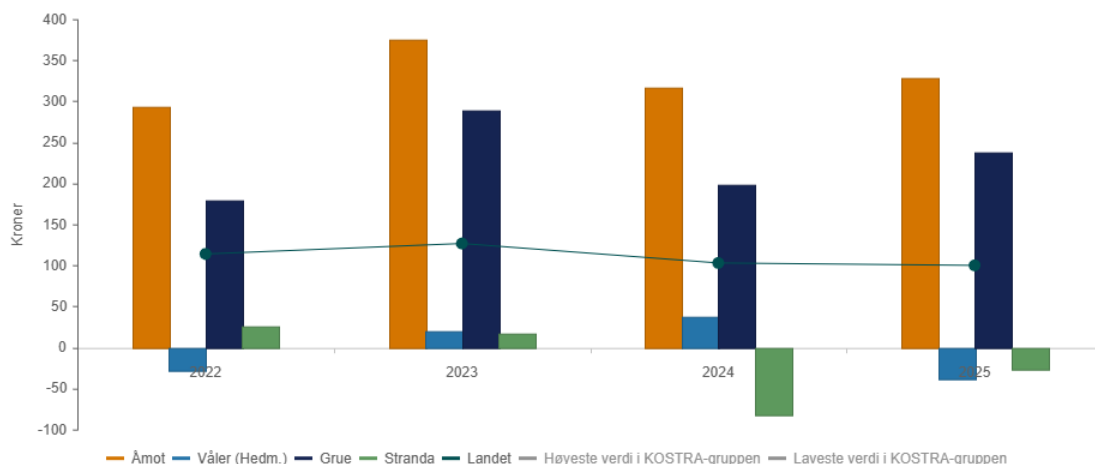
Åmot utgiftsførte kr 2 721 pr innbygger på brann- og ulykkesvern i 2025. Dette er suverent høyest i utvalget. Kostnadene i Åmot har ligget stabilt høyt igjennom fireårsperioden. En korleksjon ned til gjennomsnittet av Våler og Grue ville gitt en innsparing på 4,5 mill.

Kostnadsnivået for funksjon 338 – Forebygging av brann har ligget høyest igjennom perioden:

Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

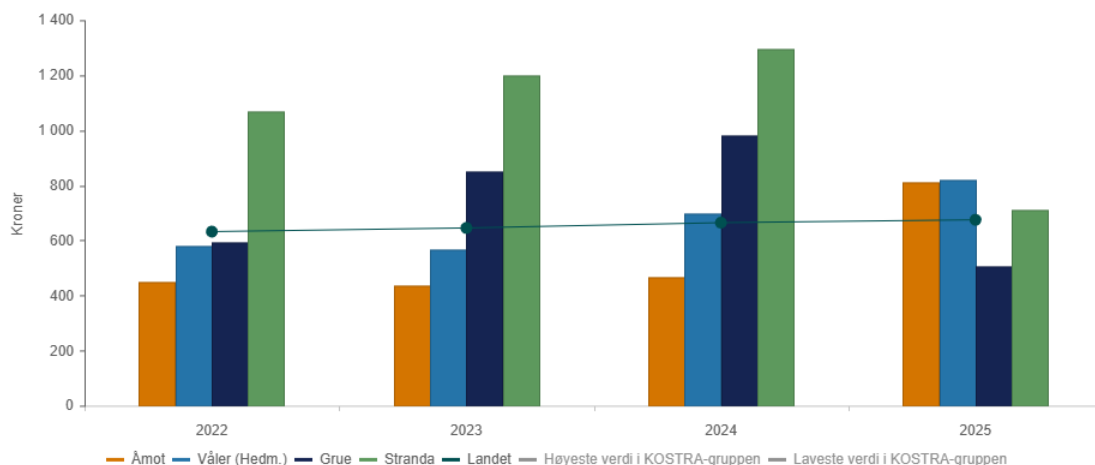

	2022	2023	2024	2025
Åmot	294	375	316	329
Våler (Hedm.)	-28	20	37	-38
Grue	179	288	198	237
Stranda	25	17	-82	-27
Landet	114	127	103	100

Forebygging er en tjeneste som kan gebyrfinansieres både når det gjelder feiing og kontroller utført av branninspektør. Av diagrammet ser vi at Åmot hadde en netto kostnad på kr 329 pr innbygger i 2025. Årsgebyrene i Åmot er nest høyest med kr 810 pr innbygger:

Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

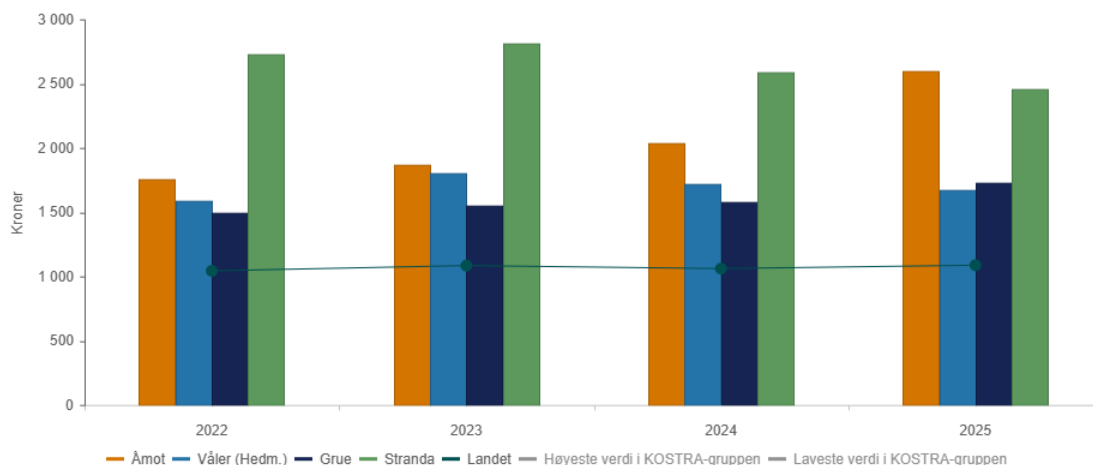
	2022	2023	2024	2025
Åmot	451	435	466	810
Våler (Hedm.)	581	568	697	819
Grue	592	852	983	504
Stranda	1 071	1 201	1 296	709
Landet	632	645	665	675

Ser vi på kostnadene som går på funksjon 339 - Beredskap mot brann og ulykker så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Åmot hadde en kostnad for dette området samlet i 2025 på kr 2 597 pr innbygger, noe som er høyest i utvalget. Nivået har økt kraftig igjennom perioden og tjenesten kostet 3,5 mill mer i 2025 enn i 2022. Lavest ligger Våler med kr 1 673 pr innbygger. En korleksjon ned til dette nivået ville gitt en innsparing på 3,9 mill.

15 Samferdsel

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

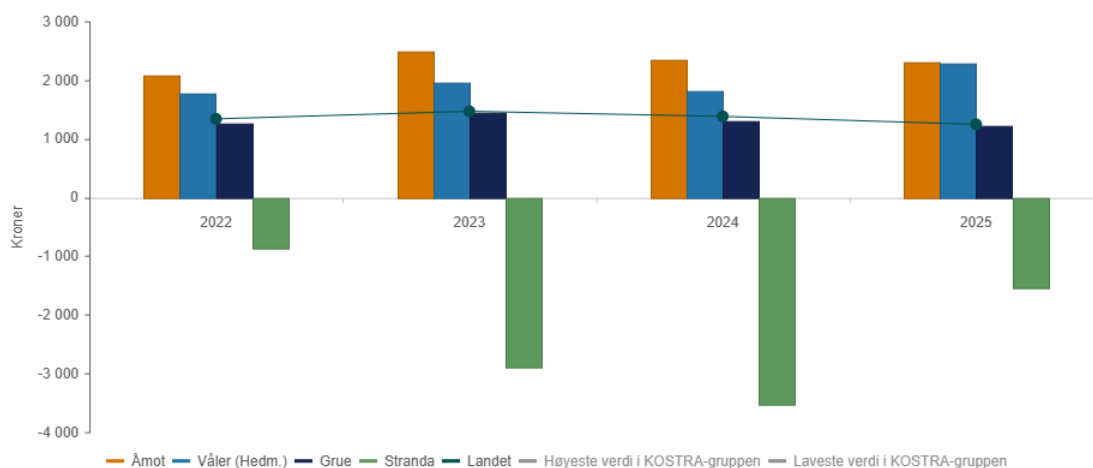
- 330 Samferdselsbedrifter og transporttiltak
- 332 Kommunale veier, miljø- og trafikksikkerhetstiltak og parkering
- 335 Rekreasjon i tettsted

På samme måte som over, starter vi med å se på netto driftsutgifter for samferdsel samlet for alle funksjoner som inngår i området:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	2 079	2 488	2 336	2 298
Våler (Hedm.)	1 771	1 961	1 822	2 289
Grue	1 253	1 444	1 309	1 215
Stranda	-860	-2 891	-3 527	-1 537
Landet	1 338	1 468	1 380	1 245

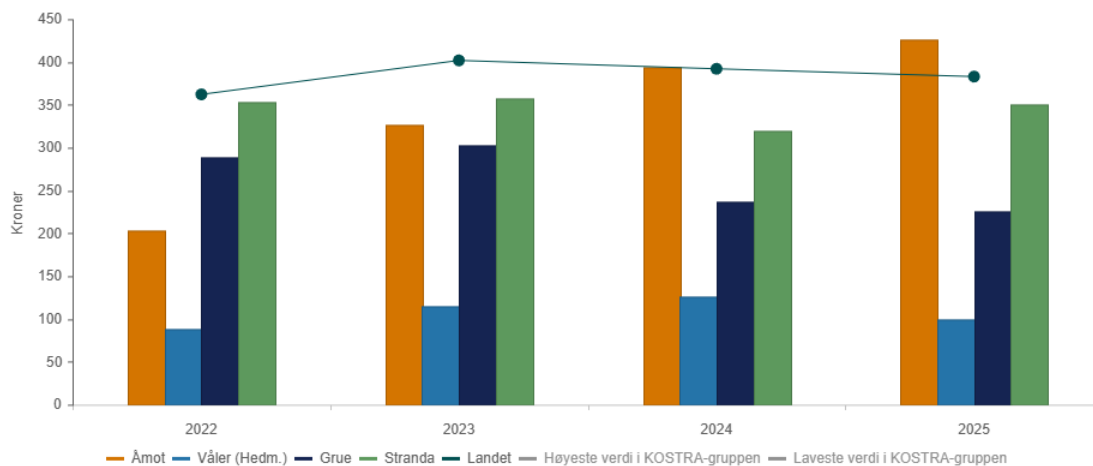
I diagrammet over ser vi at netto driftsutgifter pr innbygger til samferdselstiltak samlet hadde en kostnad på kr 2 298 pr innbygger i 2025, noe som er høyest i utvalget. Grue har en kostnad på kr 1 215 pr innbygger. En korreksjon ned til dette nivået vil gi en innsparing på kr 4,6 mil. Stranda har en inntekt kr 1 537 pr innbygger (sannsynligvis fra turisttrafikken på Geirangerfjorden).

Nå vil jo kostnadene til samferdsel variere veldig med avstander i kommunen, standarden på veiene, behovet for vinter- og sommervedlikehold og profilen på vedlikeholdsplanene. KOSTRA sier ingen ting om de regionale og værmessige utfordringene.

Ser vi på lønnskostnadene på kommunale veier og gater, så ser vi at de også har hatt en liten økning de siste fire årene:

Kommunale veier Lønn ekskl. sykkelønn Beløp pr innb (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

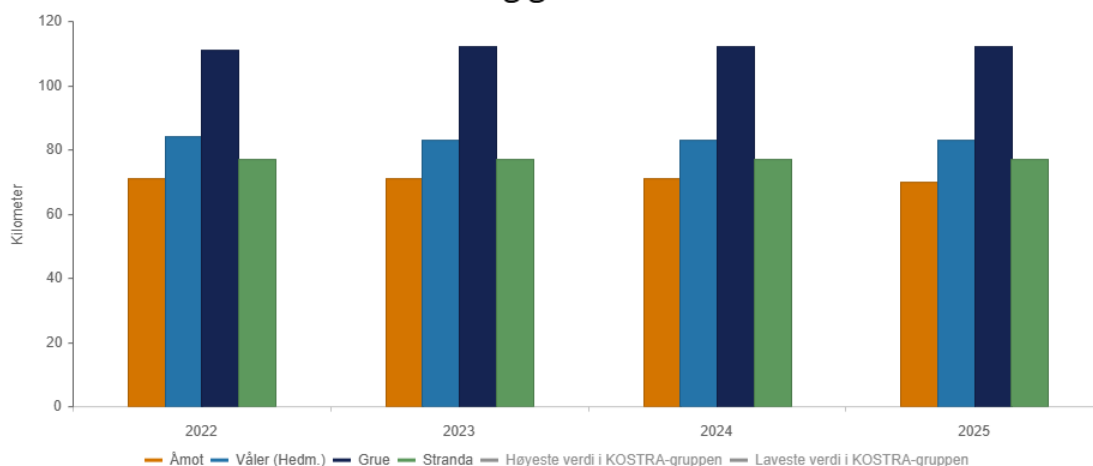

	2022	2023	2024	2025
Åmot	203	327	394	426
Våler (Hedm.)	89	115	126	99
Grue	289	302	237	226
Stranda	353	358	319	350
Landet	362	402	392	383

I 2025 brukte Åmot kr 426 pr innbygger på lønn (eksklusive sykkelønsrefusjoner), noe som er høyest i utvalget. Kostnadsnivået har økt betydelig igjennom perioden. Det fremgår ikke av KOSTRA hvor mye kommunen har av egenproduksjon og hvor mye tjenester de kjøper på dette området, eller om det har vært endringer på dette igjennom perioden.

Ser vi på antall kilometer kommunal vei så finner vi følgende:

Kommunal vei og gate. Antall kilometer

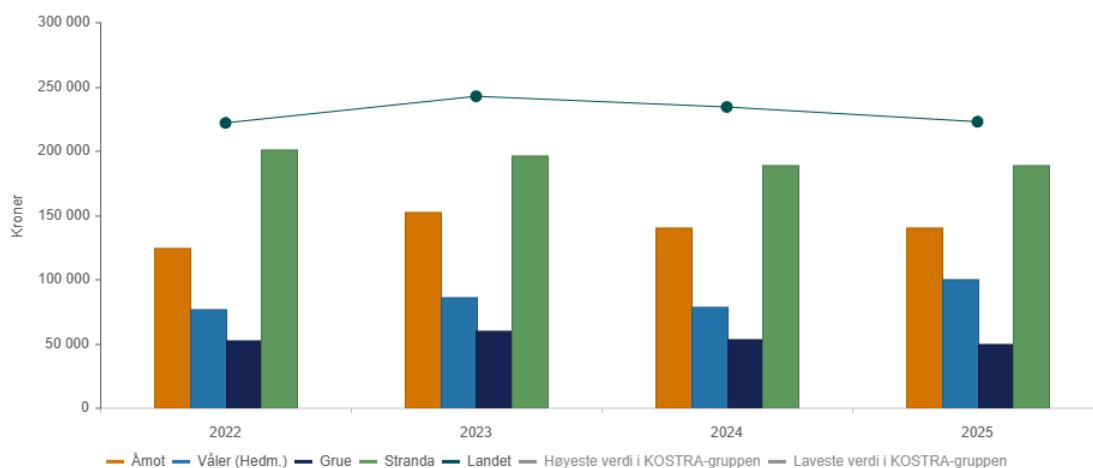

	2022	2023	2024	2025
Åmot	71	71	71	70
Våler (Hedm.)	84	83	83	83
Grue	111	112	112	112
Stranda	77	77	77	77

Åmot har færrest kilometer kommunal vei med 70 kilometer. Men også Våler og Stranda ligger nær dette. Grue skiller seg ut med vesentlig mer med 112 km vei. Ser vi på kostnaden pr kilometer vei så ser vi at Åmot ligger middels i utvalget med kr 140 043 pr kilometer:

Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

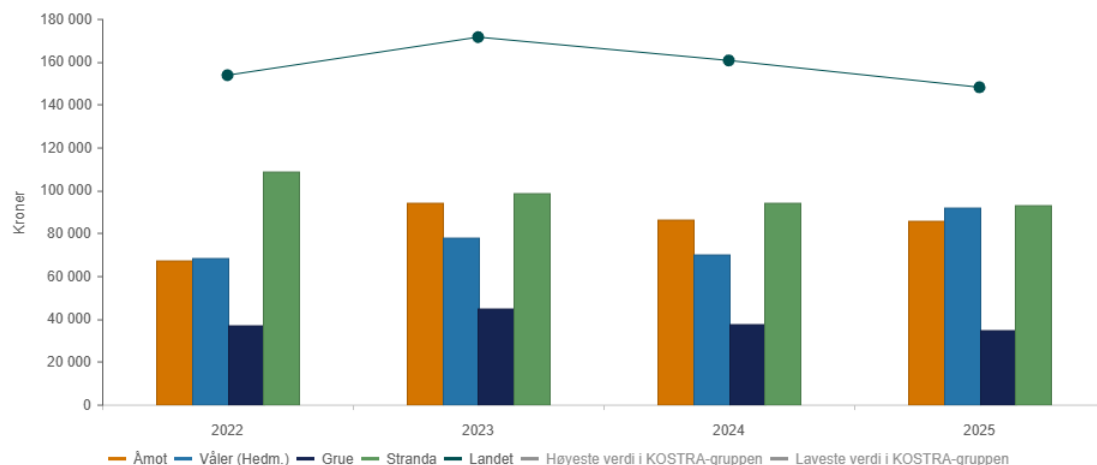

	2022	2023	2024	2025
Åmot	124 499	152 372	140 590	140 043
Våler (Hedm.)	76 785	85 887	78 626	100 096
Grue	52 761	59 573	53 699	49 339
Stranda	201 225	196 674	188 956	188 792
Landet	221 633	242 302	233 984	222 537

Tar vi bort avskrivningen (investeringskostnadene) og bare ser på driftskostnadene, så ser vi at Åmot også ligger middels i utvalget med kr 85 957 pr kilometer vei, noe som er godt under landsgjennomsnittet som er på kr 148 084 pr km vei.

Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

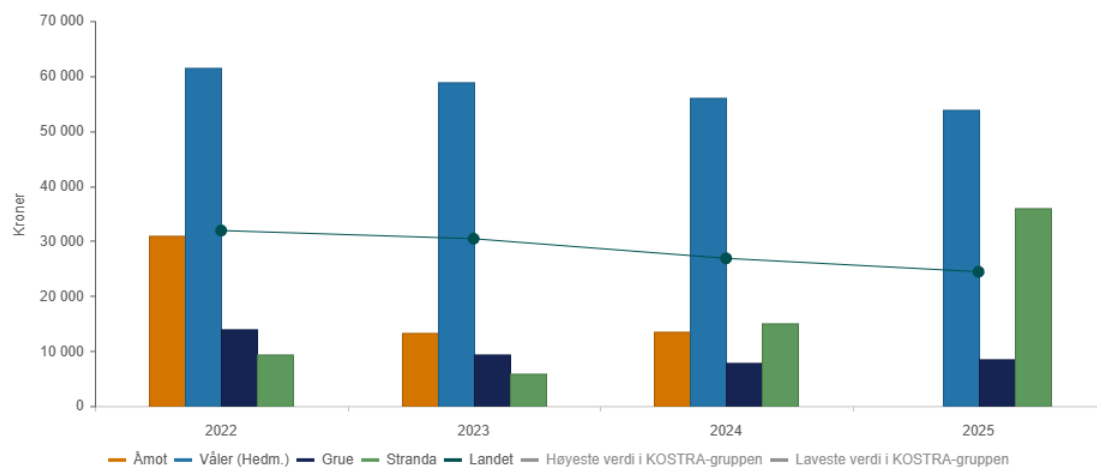

	2022	2023	2024	2025
Åmot	67 471	94 081	86 496	85 957
Våler (Hedm.)	68 581	77 835	69 981	91 783
Grue	36 969	44 782	37 783	34 705
Stranda	108 896	98 847	94 383	93 325
Landet	153 707	171 488	160 592	148 084

Ser vi på bruttokostnader til gatebelysning så bruker Åmot middels i utvalget med kr 13 546 pr km kommunal vei i 2024 (Åmot har ikke oppgitt kostnader her for 2025):

Brutto driftsutgifter i kr til gatebelysn. pr. km komm. vei (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	30 859	13 309	13 456	
Våler (Hedm.)	61 427	58 895	56 090	53 933
Grue	13 847	9 310	7 937	8 421
Stranda	9 334	5 995	15 006	36 061
Landet	31 911	30 421	26 857	24 420

13 Kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

320 Kommunal næringsvirksomhet

321 Konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg

325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet

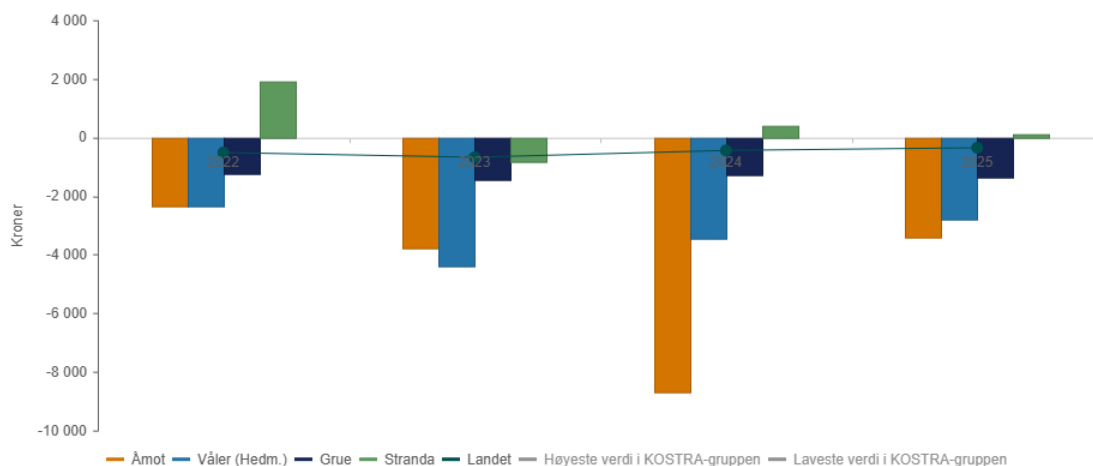
329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringslivsutvikling

For næringsområdet er det begrenset hva vi finner av nøkkeltall i KOSTRA. Vi starter med å se på totaltallet for området:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Næringsforv. og konsesjonskraft (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	-2 336	-3 763	-8 708	-3 389
Våler (Hedm.)	-2 361	-4 377	-3 464	-2 814
Grue	-1 247	-1 426	-1 280	-1 366
Stranda	1 915	-812	385	126
Landet	-516	-676	-444	-352

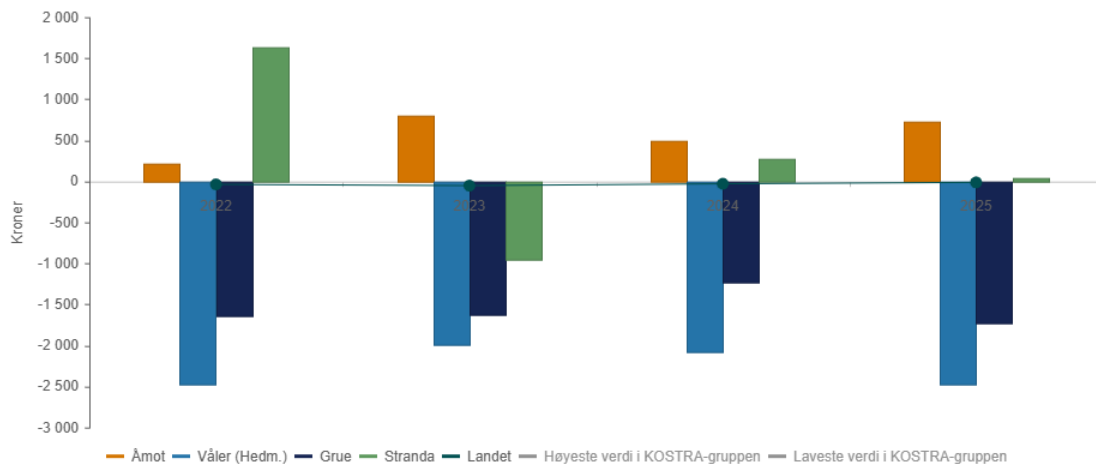
Av diagrammet ser vi at Åmot kommunes tall for næringsforvaltning og konsesjonskraft viser en inntekt på kr 3 389 pr innbygger i 2025. Det er en betydelig nedgang fra 2024 da Åmot hadde en inntekt på kr 8 708 pr innbygger. Den reduserte inntekten på området utgjør 22,3 millioner.

Diagrammet over gjelder hele næringsområdet. Ser vi på de ulike funksjonen som inngår i dette, så finner i vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (320) kommunal næringsvirksomhet (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

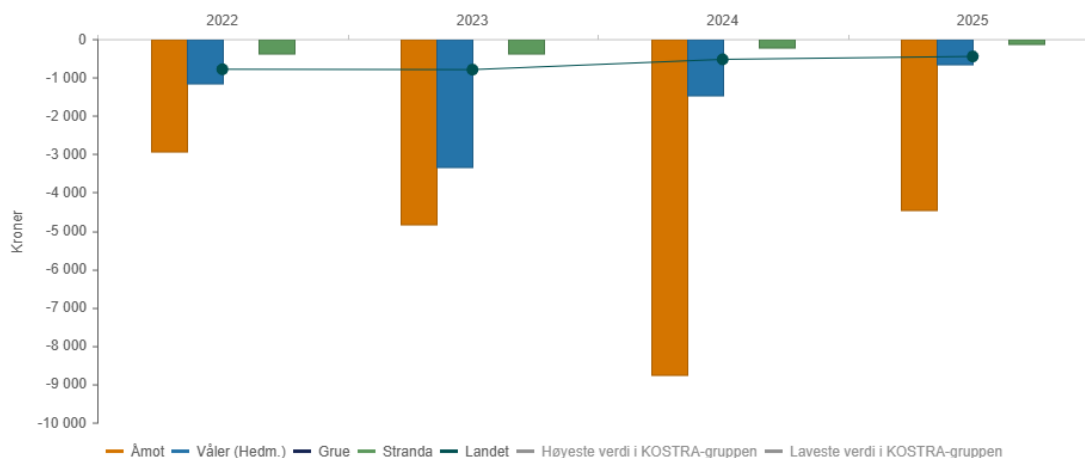
	2022	2023	2024	2025
Åmot	222	806	493	721
Våler (Hedm.)	-2 475	-1 990	-2 085	-2 472
Grue	-1 638	-1 628	-1 232	-1 729
Stranda	1 639	-956	277	48
Landet	-38	-52	-30	-13

I 2025 hadde Åmot en kostnad på kr 721 pr innbygger på kommunal næringsvirksomhet. Våler og Grue har store inntekter her. Dette er sannsynligvis inntektene fra «kommuneskogen».

Men Åmot har store inntekter fra konsesjonskraft, mens Våler har små inntekter og Grue har ingen inntekt på dette:

Netto driftutgifter til konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg pr. innbygger (kr (B))

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

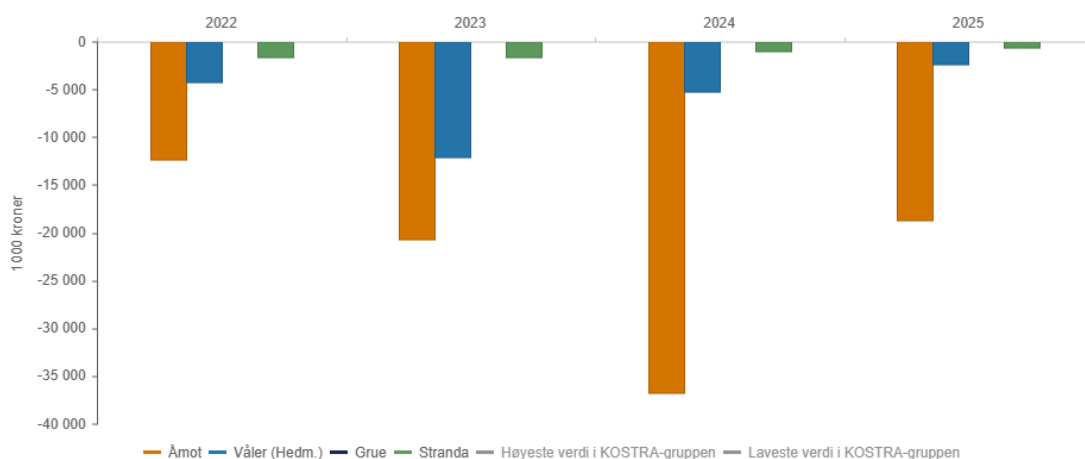

	2022	2023	2024	2025
Åmot	-2 933	-4 814	-8 742	-4 450
Våler (Hedm.)	-1 161	-3 340	-1 477	-653
Grue	0	0	0	0
Stranda	-361	-360	-223	-133
Landet	-787	-796	-528	-452

Åmot hadde en inntekt på kr 4 450 pr innbygger i 2025. Dette er omtrent en halvering i forhold til 2024. I hele kroner utgjør dette:

Netto driftsutgifter (321) Konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	-12 358	-20 648	-36 761	-18 651
Våler (Hedm.)	-4 208	-12 075	-5 254	-2 359
Grue	0	0	0	0
Stranda	-1 597	-1 566	-974	-575

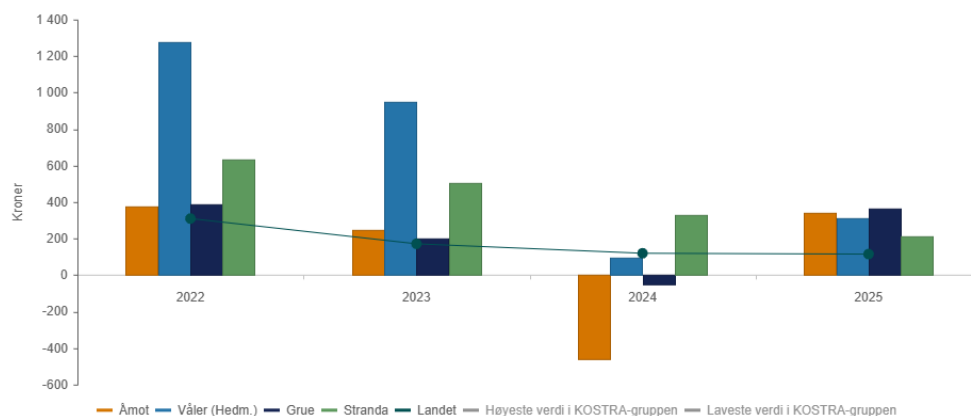
I 2025 tok Åmot inn 18,6 mill i konsesjonskraftinntekter, men det i 2024 var 36,7 mill. Dette er en reduksjon på 18,1 mill.

På funksjon 325 - Tilrettelegging og bistand for næringslivet, hadde Åmot en netto kostnad på kr 340 pr innbygger i 2025, mens man hadde en inntekt på kr 459 pr innbygger i 2024:

Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

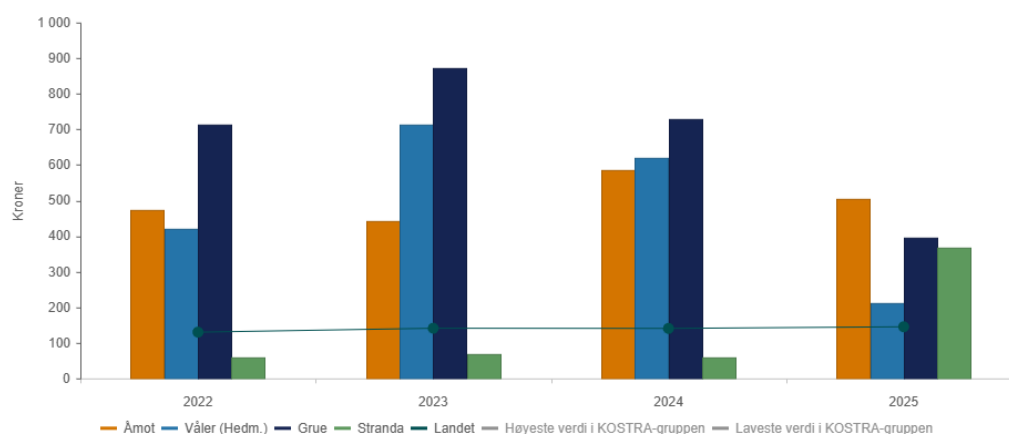
	2022	2023	2024	2025
Åmot	375	246	-459	340
Våler (Hedm.)	1 274	952	97	310
Grue	391	202	-48	364
Stranda	637	503	331	211
Landet	310	171	120	115

Ser vi på kostnadene til landbruksforvaltning i 2025, så ser vi at Åmot hadde en kostnad på kr 504 pr innbygger til dette, noe som er høyest i utvalget:

Netto driftsutgifter per innbygger (329) landbruksforvaltning og landbruksbasert nær.utv. (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	475	443	585	504
Våler (Hedm.)	420	714	618	212
Grue	714	873	730	396
Stranda	60	69	60	368
Landet	130	141	140	145

14 Kommunale boliger

Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

265 Kommunalt disponerte boliger

283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig

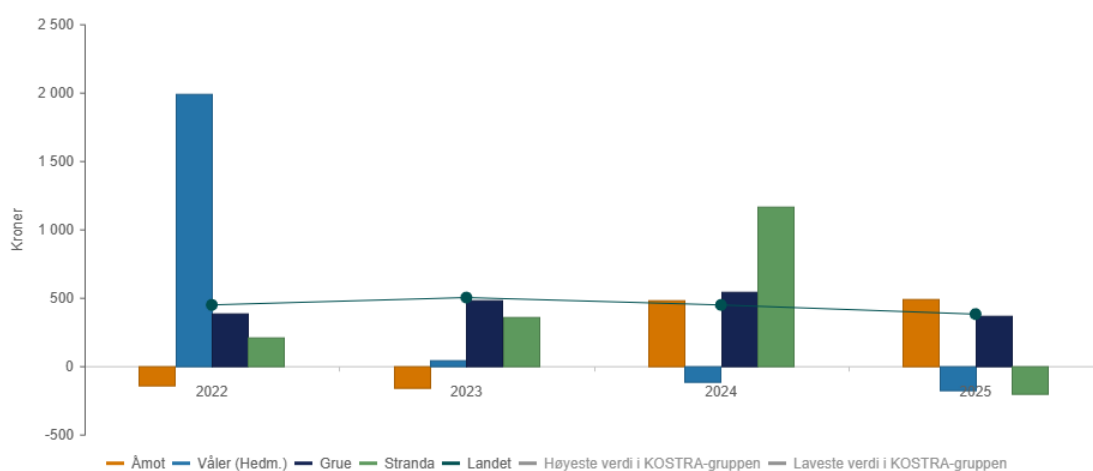
315 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak

Også her starter vi med å se på netto driftsutgifter for området samlet:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	-142	-161	478	490
Våler (Hedm.)	1 991	46	-116	-172
Grue	384	484	548	369
Stranda	211	358	1 167	-199
Landet	448	501	447	380

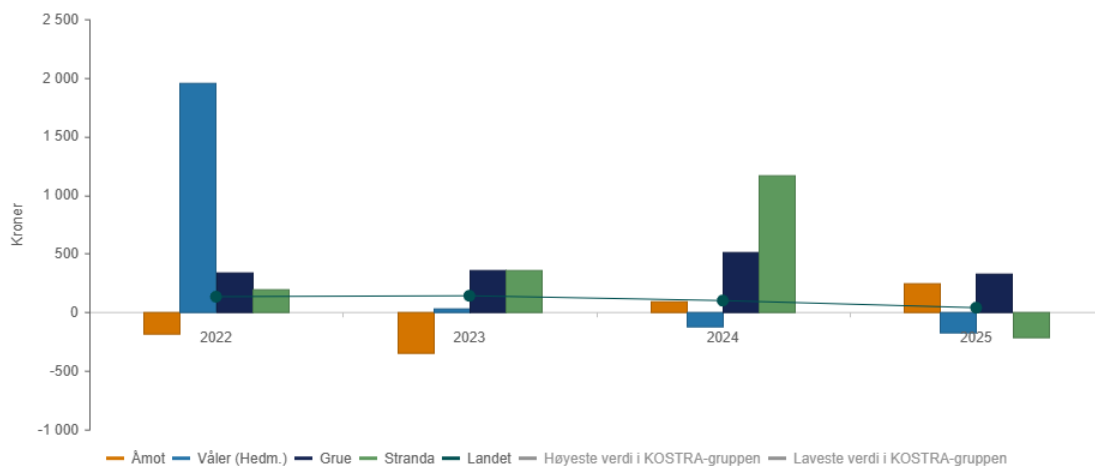
Vi ser i diagrammet over at Åmot hadde en kostnad på kr 490 pr innbygger på dette området i 2025. Det har vært litt variasjon i kostnadsnivået igjennom perioden, men Åmot har gått fra å ha en inntekt i 2022 og 2023 til en kostnad i 2024 og 2025. Dette er en produktivetsforverring på 2,5 mill i perioden.

Hvis vi ser på de ulike funksjonen som inngår i denne samlegrafen, så finner vi følgende:

Netto driftsutgifter per innbygger (265) kommunalt disponerte boliger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

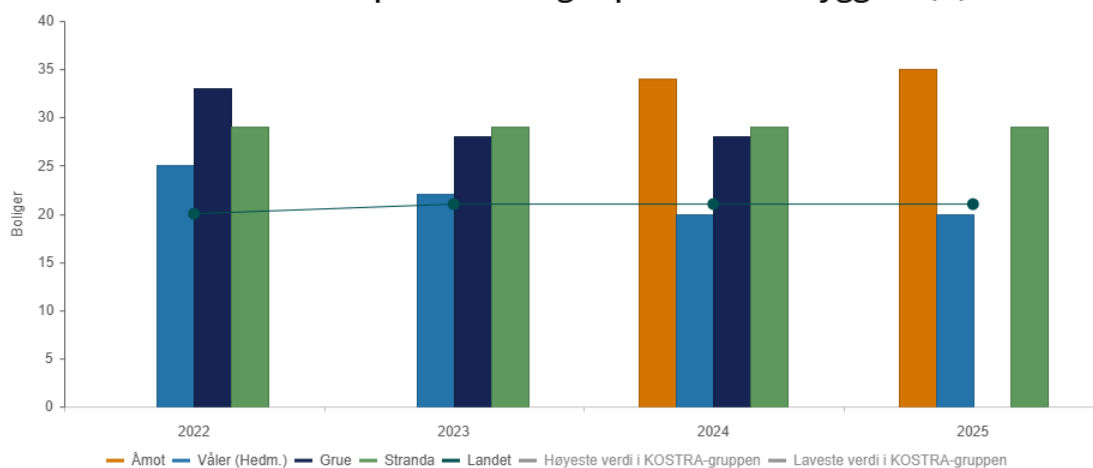
***) Graf er justert med utgiftsbehov

På funksjon 265 - Kommunalt disponerte boliger så hadde Åmot en kostnad på kr 245 pr innbygger i 2025. I 2023 hadde Åmot en netto inntekt på kr 249 pr innbygger. Differansen er på 2,5 mill.

Åmot har høyest antall kommunale boliger sammenlignet med øvrige kommuner i utvalget med 35 kommunalt disponerte boliger pr 1 000 innbyggere:

Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (B)

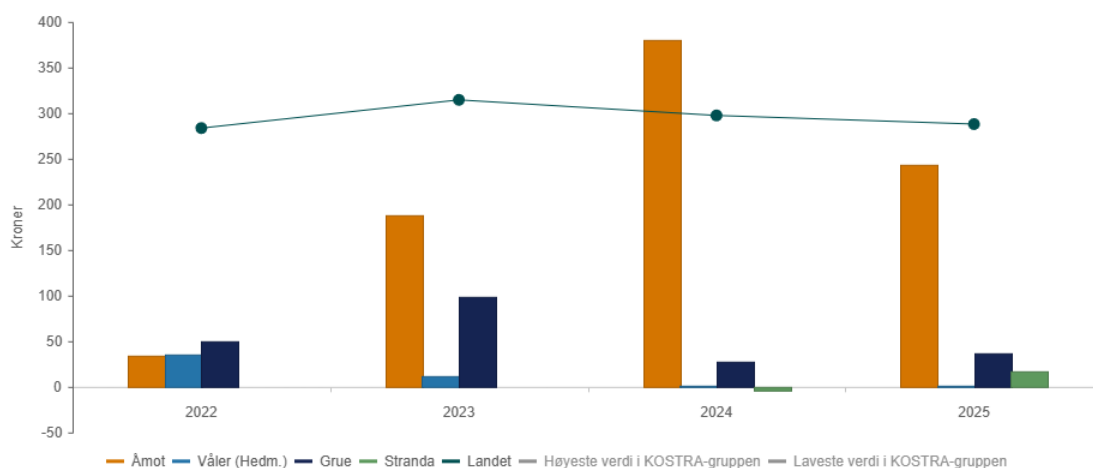
	2022	2023	2024	2025
Åmot			34	35
Våler (Hedm.)	25	22	20	20
Grue	33	28	28	
Stranda	29	29	29	29
Landet	20	21	21	21

Åmot hadde en kostnad på kr 244 pr innbygger på funksjon 283 - Bistand til etablering av egen bolig i 2025:

Netto driftsutgifter per innbygger (283) bistand til etabl. og oppretthold av egen bolig (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

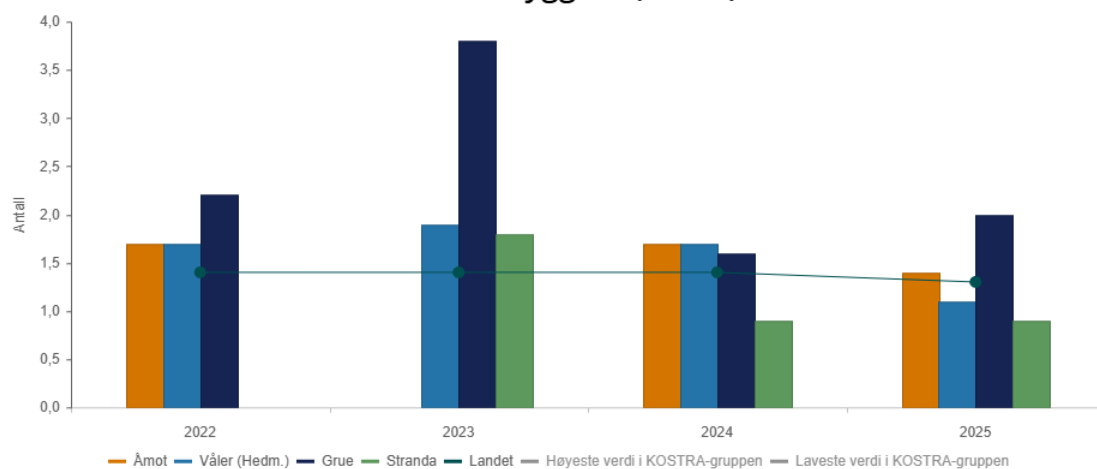
**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2022	2023	2024	2025
Åmot	34	188	381	244
Våler (Hedm.)	35	12	1	1
Grue	50	98	27	37
Stranda	0	0	-4	17
Landet	284	314	297	288

Åmot hadde 1,4 boliger pr 1 000 innbyggere finansiert med startlån i 2025:

Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere (antall)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	1.7		1.7	1.4
Våler (Hedm.)	1.7	1.9	1.7	1.1
Grue	2.2	3.8	1.6	2.0
Stranda		1.8	0.9	0.9
Landet	1.4	1.4	1.4	1.3

15 Eiendomsdrift

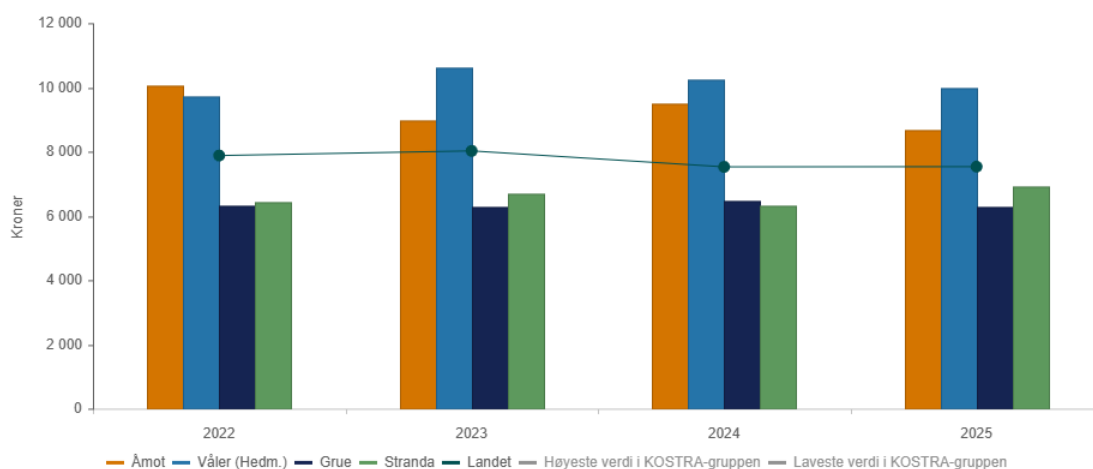
Kapitlet omfatter følgende funksjoner:

- 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen
- 130 Administrasjonslokaler
- 221 Barnehager / førskolelokaler
- 222 Skolebygg
- 261 Institusjonslokaler
- 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg
- 386 Kommunale kulturbygg

Siste tjenesteområde ut er eiendomsforvaltningen. *Dette er et samlekapitel for alle funksjoner som har med eiendomsdrift å gjøre og som det er redegjort for tidligere under de ulike tjenesteområdene.* Vi starter med å se på hva den totale eiendomsdriften koster hvert år for alle formålsbyggene samlet:

Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

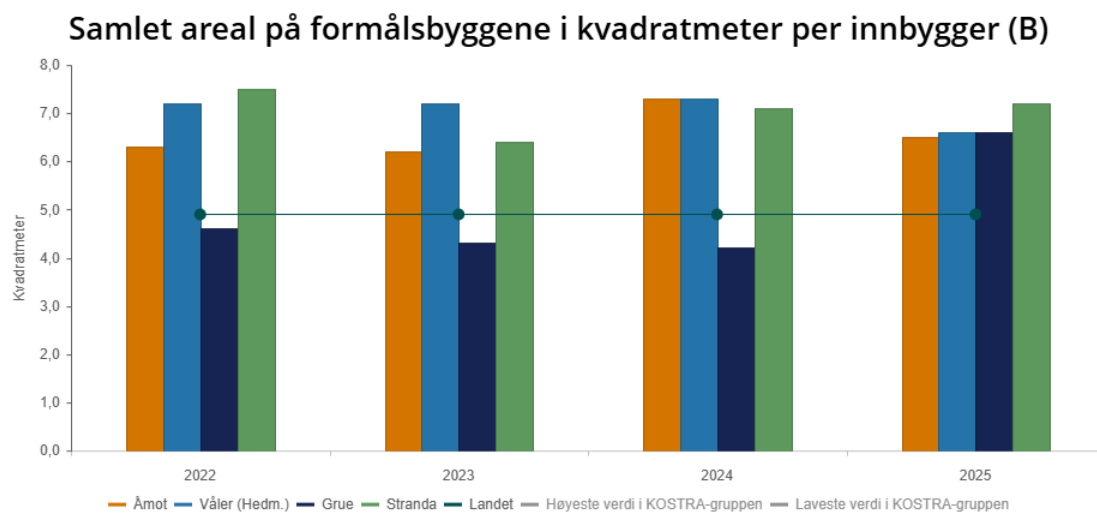
	2022	2023	2024	2025
Åmot	10 043	8 988	9 491	8 682
Våler (Hedm.)	9 707	10 620	10 253	9 988
Grue	6 310	6 280	6 477	6 281
Stranda	6 412	6 673	6 311	6 905
Landet	7 879	8 024	7 528	7 533

For kommunal eiendomsdrift samlet ser vi at Åmot bruker nest mest i utvalget med kr 8 682 pr innbygger på eiendommer og eiendomsdrift. Åmot og Våler skiller seg ut med vesentlig høyere kostnader enn Grue og Stranda.

Tallene i tabellen over er bygget opp av kostandene på alle de kommunale formålsbyggene. Kostnadsnivået på eiendomsforvaltningen avhenger både av finanskostnadene (grad av nybygg/investeringer) og driftskostnadene. De viktigste kostnadsdriverne er:

- Antall kvadratmeter formålsbygg
- Avskrivninger («avdrag på lån»)
- Driftskostnader (strøm, renhold, etc)
- Lønn (til drifts- og renholdspersonell)
- Nivå/ambisjon på renhold og vedlikehold

Ser vi først på arealer som kommunene eier, så finner vi følgende:

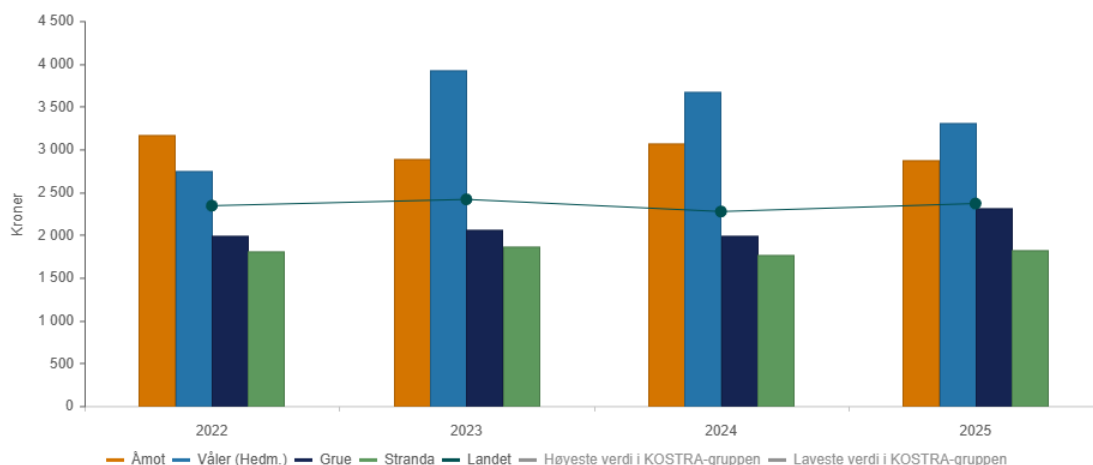
	2022	2023	2024	2025
Åmot	6.3	6.2	7.3	6.5
Våler (Hedm.)	7.2	7.2	7.3	6.6
Grue	4.6	4.3	4.2	6.6
Stranda	7.5	6.4	7.1	7.2
Landet	4.9	4.9	4.9	4.9

I diagrammet over ser vi at Åmot i 2025 har 6,5 kvadratmeter formålsbygg pr innbygger noe som er lavest i utvalget. Men det er små forskjeller mellom kommunene.

Ser vi på hvor mye Åmot bruker på lønn pr innbygger til eiendomsforvaltning så finner vi følgende:

Eiendomsforvaltning, kommune Lønn ekskl. sykelønn Beløp pr innb (kr)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

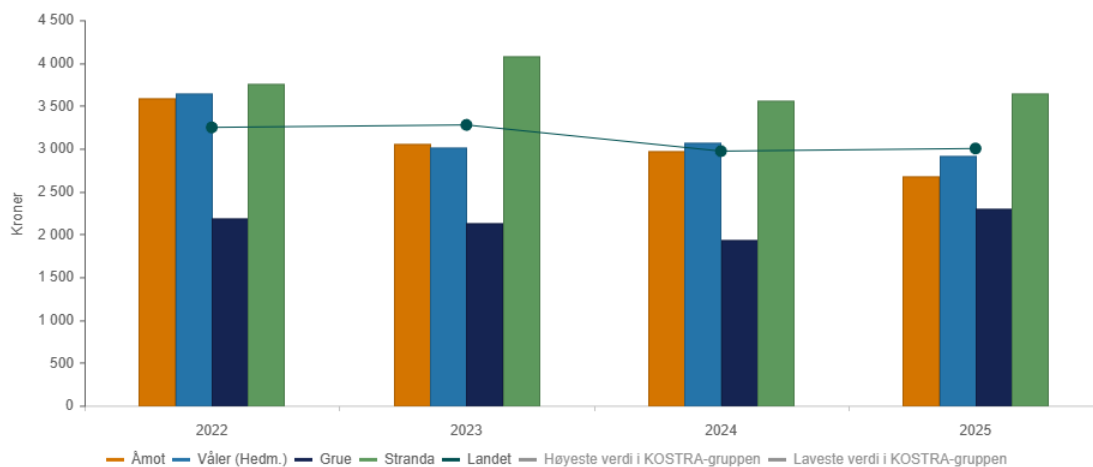
Åmot ligger nest høyest i utvalget med kr 2 874 pr innbygger. Nivået i Åmot og Våler er gjennomgående (mye) høyere enn i Grue og Stranda (selv om antall kvadratmeter er relativt likt). En korleksjon ned til Strandans nivå ville gitt en innsparing på 4,4 mill.

Nedenfor ser vi hva Åmot hadde i nettokostnader pr innbygger på de ulike formålsbyggene.

Åmot bruker middels i utvalget på skolelokaler med kr 2 674 pr innbygger:

Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

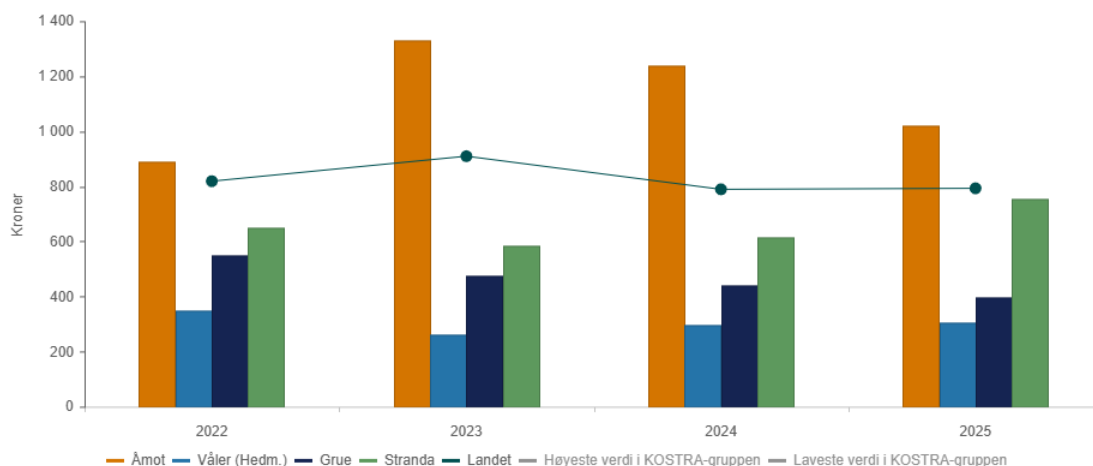

	2022	2023	2024	2025
Åmot	3 585	3 051	2 968	2 674
Våler (Hedm.)	3 646	3 017	3 076	2 909
Grue	2 185	2 134	1 936	2 300
Stranda	3 763	4 081	3 560	3 642
Landet	3 248	3 277	2 971	3 002

Åmot bruker klart mest på barnehagelokaler i 2025 med kr 1 020 pr innbygger:

Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

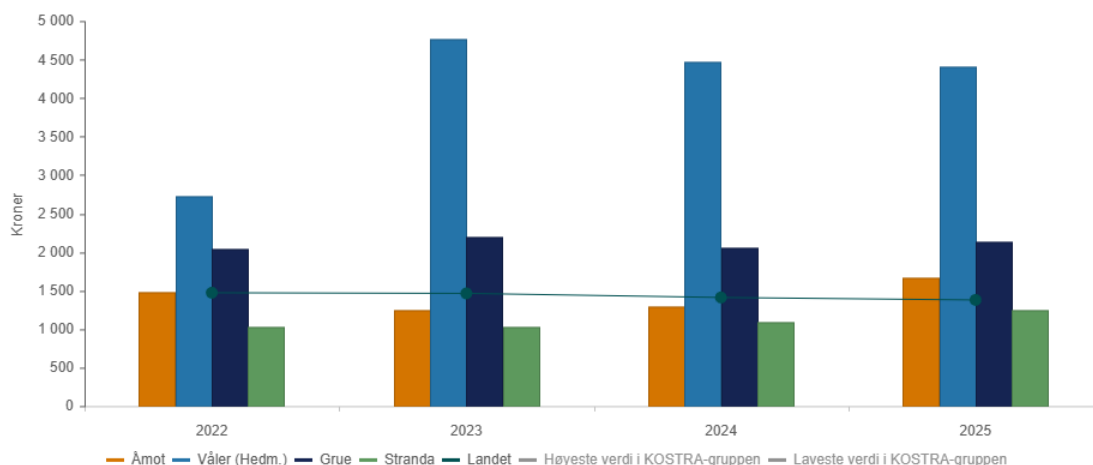

	2022	2023	2024	2025
Åmot	892	1 331	1 237	1 020
Våler (Hedm.)	349	260	296	306
Grue	548	476	441	399
Stranda	650	583	616	756
Landet	819	910	789	793

Åmot bruker middels på institusjonslokaler med kr 1 669 pr innbygger:

Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

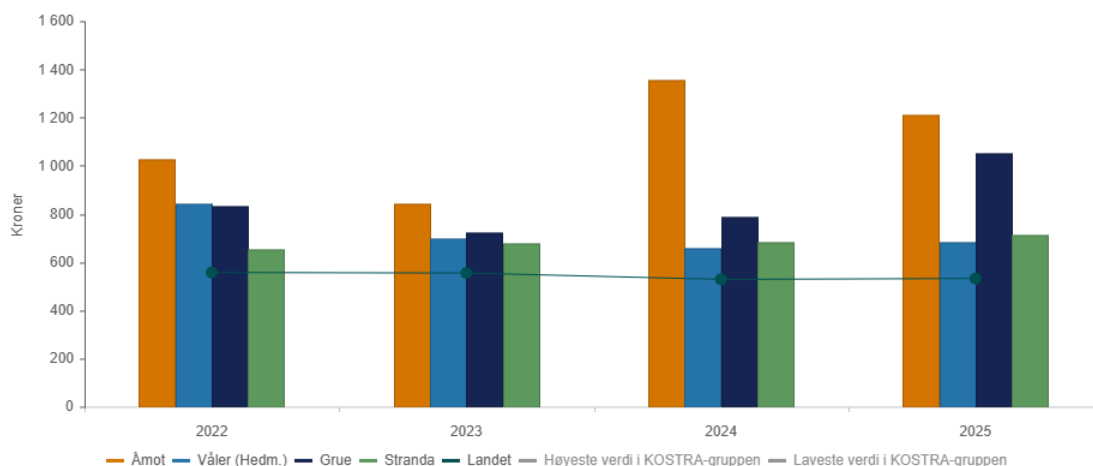

	2022	2023	2024	2025
Åmot	1 473	1 245	1 300	1 669
Våler (Hedm.)	2 730	4 759	4 475	4 405
Grue	2 041	2 204	2 054	2 128
Stranda	1 022	1 024	1 089	1 252
Landet	1 472	1 463	1 410	1 378

Og Åmot bruker mest på administrasjonslokaler med kr 1 213 pr innbygger:

Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

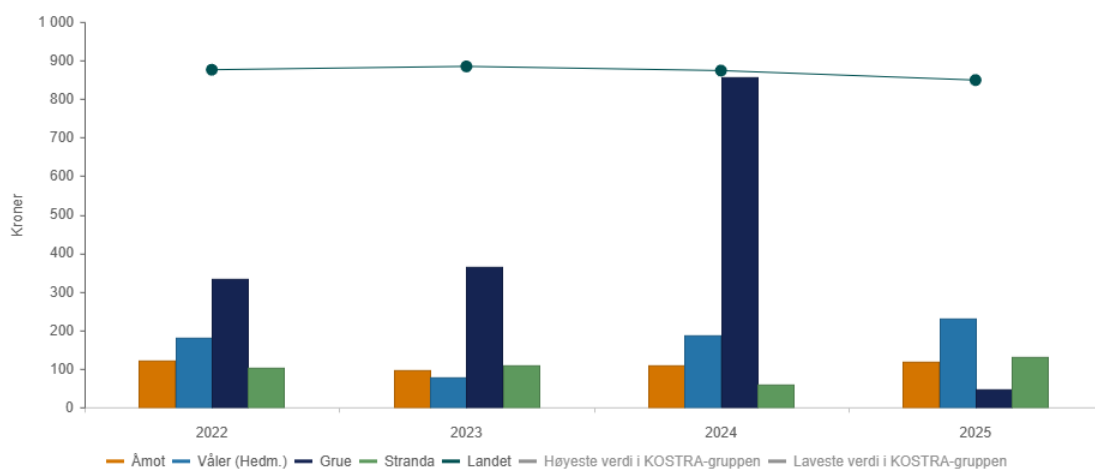
	2022	2023	2024	2025
Åmot	1 025	841	1 354	1 213
Våler (Hedm.)	841	696	656	682
Grue	830	721	787	1 051
Stranda	653	680	683	714
Landet	557	555	528	532

Åmot bruker middels på kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg:

Netto driftsutgifter per innbygger (381) kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

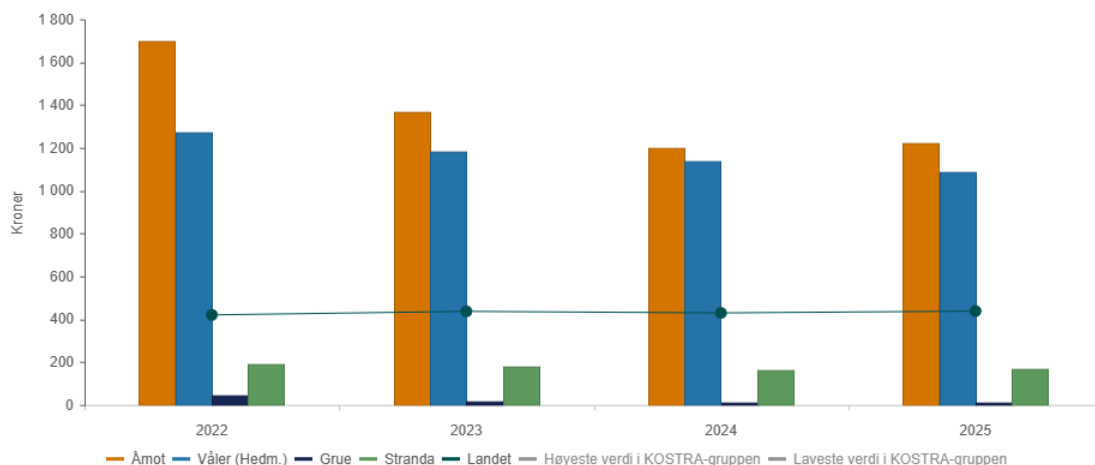
	2022	2023	2024	2025
Åmot	122	96	108	119
Våler (Hedm.)	182	79	187	232
Grue	334	365	858	47
Stranda	103	109	59	131
Landet	876	885	874	849

Og mest på kommunale kulturbygg:

Netto driftsutgifter per innbygger (386) kommunale kulturbygg (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

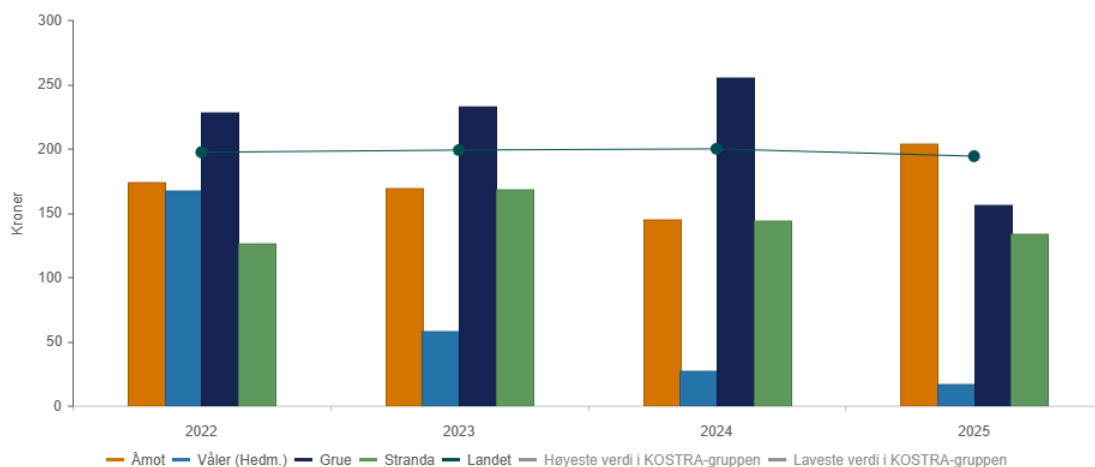

	2022	2023	2024	2025
Åmot	1 698	1 369	1 199	1 223
Våler (Hedm.)	1 271	1 186	1 139	1 086
Grue	43	17	10	13
Stranda	190	178	162	166
Landet	420	437	430	438

Åmot utgiftsfører kr 204 pr kvadratmeter på kostnader til renhold pr innbygger:

Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

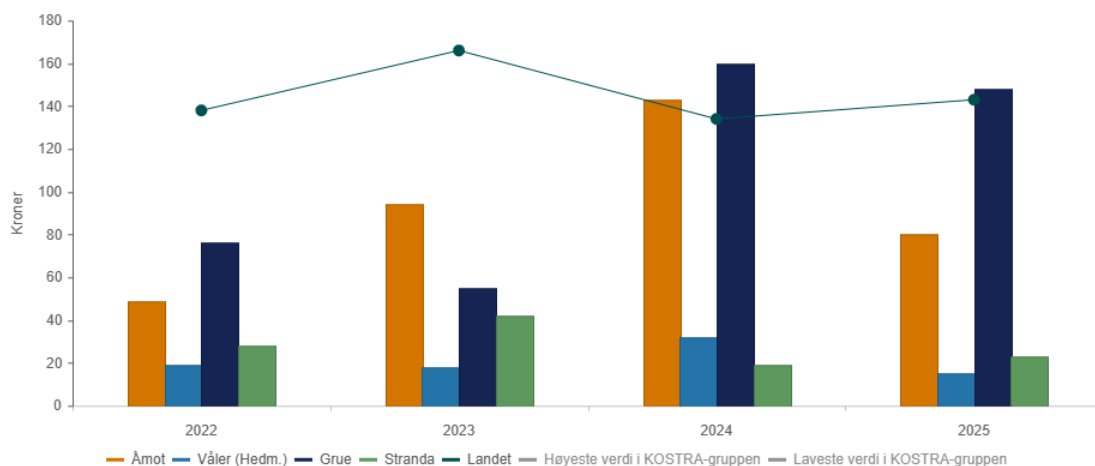
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

	2022	2023	2024	2025
Åmot	174	169	145	204
Våler (Hedm.)	167	58	27	17
Grue	228	233	255	156
Stranda	126	168	144	134
Landet	197	199	200	194

Når vi til slutt ser på kostnader til vedlikeholdsaktiviteter så finner vi følgende:

Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)

	2022	2023	2024	2025
Åmot	49	94	143	80
Våler (Hedm.)	19	18	32	15
Grue	76	55	160	148
Stranda	28	42	19	23
Landet	138	166	134	143

Her ligger Åmot middels i utvalget med kr 80 pr kvadratmeter.

16 Oppsummert

Vi har nå gjennomgått de mest sentrale funksjonen i KOSTRA. Det er mye informasjon og vi har derfor laget en tabell som sammenstiller utviklingen over siste fire år på alle tjenesteområder. Denne viser at Åmot i perioden 2022 – 2025 hadde følgende kostnadsutvikling:

Tjenesteområde						%-vis økning/reduksjon 2022-2025	Landet %-vis økning/reduksjon 2022-2025
	2022	2025	Diff pr innb 22-25	Endring	22-24		
Netto driftsutg pr innb (utg. korrigert)							
<i>Administrasjon, styring og fellsutgifter</i>	9 904	9 856	-48	-200 928		-0,5 %	-0,2 %
<i>Pleie og omsorg</i>	21 047	26 208	5 161	21 603 946		24,5 %	1,7 %
<i>Helse</i>	5 429	8 285	2 856	11 955 216		52,6 %	0,0 %
<i>Barnevern</i>	3 407	3 545	138	577 668		4,1 %	0,3 %
<i>Grunnskole</i>	19 392	18 351	-1 041	-4 357 626		-5,4 %	1,4 %
<i>Barnehage</i>	12 220	13 964	1 744	7 300 384		14,3 %	7,1 %
<i>Kultur og idrett</i>	4 230	3 833	-397	-1 661 842		-9,4 %	-3,5 %
<i>Kirke</i>	1 218	1 301	83	347 438		6,8 %	-5,4 %
<i>Plan, miljø</i>	1 265	1 843	578	2 419 508		45,7 %	-0,7 %
<i>Brann</i>	1 916	2 721	805	3 369 730		42,0 %	3,0 %
<i>Samferdsel</i>	2 079	2 298	219	916 734		10,5 %	-8,3 %
Endring 2022-2025	82 107	92 205		42 270 228		12,3 %	1,6 %

Alle tall i tabellen over er korrigert for endringer i utgiftsbehovet mellom år og tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator. Tabellen viser at Åmot har hatt en vesentlig høyere vekst i ressursbruken sammenlignet med utviklingen for landet på samtlige områder med unntak for Grunnskole og Kultur og idrett. Samlet har kostnadsutviklingen for landet vært på 1,6 % i perioden, mens den i Åmot har økt med hele 12,3 % eller totalt 42,2 millioner. Merk at tallene for sosialtjenesten er ikke med i denne tabellen (på grunn av svært ulik ressursbruk på flyktninger). Heller ikke tjenesteområdene Næring og Kommunale boliger er med i oppstillingen.

Hvordan skiller så ressursbruken oppsummert seg fra de andre kommunene i utvalget? I «beste praksis»-matrise under forsøker vi å oppsummere denne rapporten. *Dette er ikke en anbefaling på hvor Åmot eventuelt bør kutte/skjære ned*, men en enkel sammenstilling for å vise på hvilke områder ressursbruken i Åmot skiller seg ut:

Tjenesteområde					
Netto driftsutg pr innb (utg. korrigert)	Bestepraksiskommune	Beste praksis 2025	Åmot 2025	Diff	Diff beste praksis
Administrasjon, styring og fellesutgifter	Stranda	5 967	9 856	-3 889	-16 279 354
Pleie og omsorg	Våler	19 697	26 208	-6 511	-27 255 046
Helse	Grue	3 315	8 285	-4 970	-20 804 420
Barnevern	Grue	2 771	3 545	-774	-3 239 964
Grunnskole	Grue	15 249	18 351	-3 102	-12 984 972
Barnehage	Våler	9 358	13 964	-4 606	-19 280 716
Kultur	Grue	751	3 833	-3 082	-12 901 252
Kirke	Stranda	1 025	1 301	-276	-1 155 336
Plan, miljø	Våler	527	1 843	-1 316	-5 508 776
Brann	Våler	1 481	2 721	-1 240	-5 190 640
Samferdsel	Grue	1 215	2 298	-1 083	-4 533 438
				SUM	-129 133 914

Tabellen over viser fra venstre: tjenesteområde, hvilke av kommunene i utvalget som brukte minst på dette tjenesteområdet i 2025, hvor mye denne kommunen brukte på dette tjenesteområdet, hvor mye Åmot brukte på dette området, differansen mellom beste praksis-kommune og Åmot kommune sin ressursbruk, hva dette utgjør samlet i kroner for Åmot om man skulle ta ned ressursbruken lik beste praksis-kommune.

Dersom Åmot hadde hatt lavest ressursbruk/lik ressursbruk som beste praksiskommunene på alle tjenesteområder, så hadde Åmot bruk 129 millioner mindre i 2025 enn det man gjorde. På alle områdene er ressursbruken vesentlig høyere enn bestepraksiskommunene.

17 Avslutning

Vi har i denne analysen gått gjennom ressursbruken til Åmot kommune og sammenlignet de ulike tjenesteområdene med de øvrige kommunene i utvalget, basert på de foreløpige KOSTRA-tallene for 2025.

Analysen viser at kommuneøkonomien i Åmot er svært presset og at det må igangsettes umiddelbare tiltak for å bremse ressursbruken og gjenvinne kontrollen over kommuneøkonomien. Åmot har et høyt drifts-/tjeneste-/kostnadsnivå på alle områder og det bør være muligheter å drive langt mer ressurseffektivt enn det Åmot gjør i dag på de aller fleste områder uten at det vil gå særlig ut over kvaliteten på tjenesten.

Omstiller ikke Åmot kommuneøkonomien betydelig i løpet av 2026, så vil kommunen sannsynligvis bli innmeldt på ROBEK-lista våren 2028.

NIVI Analyse AS

www.nivianalyse.no